Bundel - Commissie Middelen van 13 september 2022

1 Opening

19:00 uur

2.a Vaststellen concept besluitenlijst Middelen d.d. 28-6-2022

Concept Besluitenlijst raadscommissie 28 juni 2022 Middelen.docx

2.b Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 15-6 en 31-8-2022)

Toezeggingen afgedaan tussen 15-6 en 31-8-2022.pdf

2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht

In het kader van de actieve informatieplicht is het college vanuit het presidium gevraagd een toelichting te geven van de afhandeling van motie 15 (2-11-2021) "Zelf kopen is zelf wonen". Afgesproken in de commissie R&T is dat fracties voor vrijdag 9 september hun vragen/opmerkingen kunnen indienen mbt de afhandeling van de motie. Het college zal hierop antwoorden en dit in de commissie Middelen van 13 september toelichten

Bijlage 1 Stec Groep 21 235 Update woningbehoefte regio Parkstad Limburg - DEF__202236327__.pdf

Bijlage 2 handreiking opkoopbescherming VNG__202236384__.pdf

Raadsinformatiebrief Zelf kopen is zelf wonen__202236719__ (1).pdf

2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen

3 Het Gegevenshuis; bijgestelde begroting 2022. begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026; Gemeenteblad 2022/82

19:10 - 20:00 uur
pf.houder Hermans
Dhr. Demarteau

Raadsvoorstel 82 Het Gegevenshuis Jaarrekening 2021, bijgestelde begroting 2022, ontwerp¬begroting 2023, meerjarenraming 2023-2026.docx

Raadsvoorstel 82 (bijlage 1) Jaarrekening 2021.pdf

Raadsvoorstel 82 (bijlage 2) Bijgestelde begroting 2022.pdf

Raadsvoorstel 82 (bijlage 3) Begroting 2023 - meerjarenraming.pdf

Raadsvoorstel 82 (bijlage) Uitgaande brief.docx

4 2e Berap 2022 gemeente Brunssum; Gemeenteblad 2022/81

20:00 - 21:30 uur
Plv. pf.houder burg. Van der Rijt
Dhr. Koppen
Vragen stellen door fracties t/m 29-8
Antwoorden 6-9

Raadsvoorstel 81 (bijlage) 2e bestuursrapportage 2022.pdf

Raadsvoorstel 81 2e Bestuursrapportage 2022.docx

Totaal antwoorden op schriftelijke vragen 2e Berap 2022.pdf

5 Voorjaarsbrief 2022

Verzoek presidium
21:30 - 22:15 uur
Burg. Van der Rijt

Voorjaarsbrief 2022.pdf

6 Sluiting

22:15 uur

gemeente Brunssum

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE MIDDELEN

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 28 juni 2022 OM 19:00 UUR

IN DE RAADZAAL.

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de raadscommissie Middelen, gehouden op dinsdag 22 juni 2022 om 19:00 uur in de raadzaal. Aansluitend vergadert de Auditcommissie.
Alle vergaderingen zijn openbaar.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via:
YouTube kanaal van de Gemeenteraad Brunssum kanaal 1
https://www.youtube.com/channel/UCA6bz_Cq8uv6dL93rQSGGjQ

AANWEZIG COMMISSIE MIDDELEN:

Voorzitter:	Dhr. J. Janssen (PAK)
Burger-commissieleden:	Dhr. G. Ebbinge (PAK) (woordvoerder) Dhr. R. Hendriks (PAK) Dhr. R. Oosting (Lijst Borger) (woordvoerder) Dhr. R.C. Stevelmans (VVD) (Woordvoerder) Dhr. G.F.Y. Dieteren (BBB Lijst Palmen) (woordvoerder) Dhr. D.H.M. Nowacki (PvdA) (woordvoerder)
Raadsleden:	Mw. A. Lust (Lijst Borger) Dhr. H. Offermans (PvdA) Dhr. J. Arts (SP) (woordvoerder) Dhr. P. Drenth (Lijst Brunssum Lokaal) (woordvoerder)
College:	Dhr. P.M.J. Houben
Secretaris:	Afwezig
Notulist (griffier):	Dhr. P. Peeters
Ambtelijke ondersteuning:	Dhr. S. Van Heel (agendapunt 3)
Externe ondersteuning:	
Participanten:	Geen

Agendapunt 1: Opening
De voorzitter opent de vergadering om 19:00 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst raadscommissie Middelen d.d. 15 mei 2022.
De besluitenlijst van de commissie middelen van 15 mei 2022 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 26-4-2022 en 14-6-2022)
De toezeggingenlijst met nummer 29 (2022) is akkoord. De toezeggingen worden als afgedaan beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht
In het kader van de actieve informatieplicht zijn er geen mededelingen.

Van de passieve informatieplicht wordt geen gebruik gemaakt.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen
In het kader van het terugkoppelen van verbonden partijen geeft wethouder Houben aangaande de BsgW.

Agendapunt 3: 1e Bestuursrapportage 2022 gemeente Brunssum; Gemeenteblad 2002/54
Wethouder Houben geeft een toelichting op het voorstel en beantwoordt de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door dhr. S. Van Heel.

Toezegging 45 (28-6-2022) 1e Bestuursrapportage 2022
Wethouder Houben zegt toe: Voor 12 juli uit te zoeken of een bestuurscommissie uit Parkstad een inbreuk kan doen op de lopende begroting van een aangesloten gemeente.
Wethouder Houben zegt toe: Voor 12 juli uit te zoeken vraag In het eerste kwartaal stromen mensen de bijstand in, maar minder uit.
Wethouder Houben zegt toe: Voor 12 juli uit te zoeken blz. 28 gaat het buurtnetwerk voor dat geld doen om kwetsbare op te vangen (blz. 28)

Er komt een versie 2 van het raadsbesluit. Daarbij wordt dit raadsbesluit als volgt ingevuld: De 1e Bestuursrapportage 2022 vast te stellen.

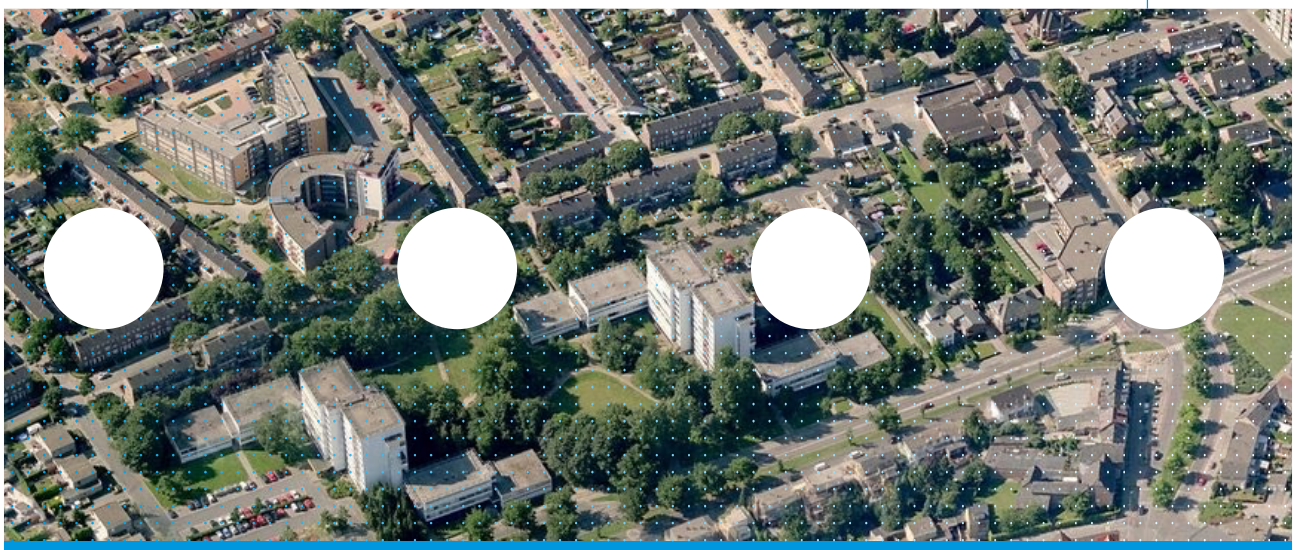
De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
De 1e Bestuursrapportage 2022 vast te stellen

De commissie adviseert het voorstel als Akkoordstuk te behandelen in de raadsvergadering van 12 juli 2022. Enkel fractie BBB Lijst Palmen stemt tegen.

Agendapunt 4: Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 19:17 uur.

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder	Datum reactie	Afgedaan
Ter inzage leggen de verordening op het gemeentelijk decoratiestelsel 2012	28-6-2022	47	Van der Rijt	29-6-2022	Ja
1ste bestuursrapportage	28-6-2022	45	Van Dijk	7-7-2022	Ja
Financiële onderbouwing versmalling Leisurelane	21-6-2022	42	Mertens	7-7-2022	Ja
Kosten onderhoud Leisurelane	21-6-2022	41	Mertens	7-7-2022	Ja
Toezicht op gastouderschap in de gemeente Brunssum	21-6-2022	40	Van Leusden	13-7-2022	Ja
Raadsinformatieavond effecten Trendbreuk (GGD)	21-6-2022	39	Van Leusden	13-7-2022	Ja
Aanvullende informatie over efficiencyverbetering Jgz	21-6-2022	38	Van Leusden	13-7-2022	Ja
Opgave aantal cliënten KBL voor de gemeente Brunssum	21-6-2022	37	L'Espoir	22-6-2022	Ja

stec
groep

Woonbehoefteonderzoek Parkstad Limburg 2022 - 2032

Update van regionale kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte

Stec Groep aan regio Parkstad Limburg

Esther Geuting, Lotte Huiskens & Marijn Gradussen
3 februari 2022

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Aanleiding ... 4
1.2 Resultaten van dit onderzoek ... 4
1.3 Leeswijzer ... 5

2 Methode en aanpak 6

3 Conclusies en aanbevelingen 10

3.1 Twee scenario's zijn verkend: het hoge scenario lijkt voor de komende jaren het meest waarschijnlijk ... 10
3.2 Gebruik adaptieve werkwijze als basis voor uw programmering ... 11
3.3 Hanteer en monitor kantelpunten: migratie, huishoudensontwikkeling, leegstand ... 13
3.4 Prioriteer uitvoering van no-regret plannen voor (middel)lange termijn behoefte ... 14
3.5 Benut flexibele en tijdelijke woonvormen voor korte termijn vraag ... 16
3.6 Programmeren binnen gouden driehoek: vooral gericht op (midden)huur ... 17

4 Huishoudens en woningbehoefte regio Parkstad 19

4.1 Huishoudensontwikkeling kwantitatief ... 19
4.2 Huishoudensontwikkeling doelgroepen ... 21
4.3 Woningbehoefte kwantitatief en kwalitatief ... 24
4.4 Woningbehoefte uitgebreide productmarktcombinaties (PMC's) ... 25

5 Beekdaelen 31

5.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen ... 31
5.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032 ... 34

6 Brunssum 38

6.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen ... 38
6.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032 ... 41

7 Heerlen 45

7.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen ... 45
7.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032 ... 48

8 Kerkrade 52

8.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen ... 52
8.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032 ... 55

9 Landgraaf 59

9.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen 59
9.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032 62

10 Simpelveld 66

10.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen 66
10.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032 69

11 Voerendaal 73

11.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen 73
11.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032 76

Bijlage A: Woonwens en verhuisgedrag 80

A.1 Primaire woonvoorkeuren van verschillende doelgroepen 80
A.2 Gerealiseerd verhuisgedrag van verschillende doelgroepen 81
A.3 Verschil tussen primaire woonvoorkeur en gerealiseerd verhuisgedrag 82

Bijlage B: Tabellen PMC's regio Parkstad 83

B.1 product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt) 83
B.2 product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt) 84
B.3 product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt) 84

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De woningmarkt in de regio Parkstad Limburg heeft te maken met grote kwalitatieve en kwantitatieve opgaven. Er is sprake van huishoudensverdunning, vergrijzing en ontgroening. Hierdoor verschuift de kwalitatieve vraag van gezinswoningen naar levensloopbestendige en kleinere woonvormen, passend bij de doelgroep. Op termijn neemt ook het aantal huishoudens af, zo is de verwachting. Hierdoor kunnen overschotten ontstaan in de minder courante woningvoorraad. Op korte termijn is de vraag naar woningen echter hoog, mede door buitenlandse migratie en woningnood in het hele land. Om doorstroming op gang te brengen en huishoudens van een passende woning te voorzien, zijn nu meer woningen nodig dan in het verleden was voorzien.

De kwaliteit van een deel van de bestaande woningvoorraad staat onder druk, en in delen van de regio is er sprake van een kwalitatieve en kwantitatieve mismatch. U heeft als regio Parkstad Limburg een goede basis voor marktstructurering van uw woningmarkt. De afgelopen jaren heeft u belangrijke stappen gezet in het 'denken als belegger/woningcorporatie' in de bestaande woningvoorraad vanuit de samenwerking tussen gemeenten, en de samenwerking met uw woningmarktpartners. De samenwerking heeft betrekking op afspraken en kennisdeling, waardoor u als regio en met uw partners ervaring opdoet met bruikbare arrangementen over de verbinding van nieuwbouw met de bestaande voorraad. Zo bent u overgegaan van woning*bouw*programmering naar woning*markt*programmering. Verder heeft u samen met uw woningmarktpartners veel energie gestopt in de bestaande voorraad en de samenhang tussen nieuw en bestaand vastgoed op niveau van de regio.

In dit rapport actualiseren wij voor u de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte, ofwel de **vraagkant** van uw woningmarktprogrammering. Dit doen we op niveau van regio Parkstad Limburg en de gemeenten op het niveau van woongebieden. Verschillen tussen gemeenten hangen onder andere samen met verschillen in leeftijdsopbouw (en daarmee samenhangend: geboorte en sterfte) en migratie (ingaande en uitgaande verhuizingen, binnenlands en buitenlands), woonmilieus en aantrekkelijkheid van de bestaande voorraad gezien huisvestingswensen en -eisen van huishoudens.
Aanleiding voor het woonbehoefteonderzoek is de in 2022 nieuw op te stellen Regionale Woonvisie en de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'. Hiervoor beschikt u graag over een actuele – en gedragen – onderlegger voor wat betreft de woningbehoefte in de regio Parkstad Limburg. Tevens doen we aanbevelingen voor de korte, de middellange en de lange termijn.

1.2 Resultaten van dit onderzoek

In dit woonbehoefteonderzoek leest u de volgende resultaten:

- Inzichten in huishoudens- en doelgroepenontwikkelingen op het niveau van de regio Parkstad Limburg en de zeven gemeenten. Hierbij hanteren we een basis- en migratiescenario per gemeente[1].
- Daaruit volgen actuele inzichten in de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte, op basis van woonvoorkeuren van huishoudens en hun recente verhuisgedrag.
- Actualisatie van de kwalitatieve behoefte aan verschillende productmarktcombinaties (PMC's). Tevens inzicht in de productmarktcombinaties waarin overschotten kunnen ontstaan.
- Conclusies over uw belangrijkste woningmarktopgaven en adviezen over oplossingsrichtingen.

[1] Verschillen tussen gemeenten hangen samen met verschillen in ligging ten opzichte van banen, relatieve aantrekkingskracht en de verschillen in beschikbaarheid van woningen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 leest u over de aanpak die we gehanteerd hebben in dit woonbehoefteonderzoek. Dit als toelichting vooraf, zodat we dit niet bij alle gemeenten afzonderlijk toe hoeven te lichten. Deel A van deze rapportage heeft betrekking op de regio Parkstad Limburg in zijn geheel. In hoofdstuk 3 leest u de conclusies en aanbevelingen, in hoofdstuk 4 de inzichten waarop deze gebaseerd zijn. In deel B (hoofdstuk 5 tot en met 11) zijn inzichten in huishoudensontwikkeling en woningbehoefte per gemeente opgenomen.

2 Methode en aanpak

Behoefte aan woningen op basis van doorstroommodel en verschillende doelgroepen

Om de kwalitatieve woningbehoefte te bepalen werken we – net als in het vorige woningbehoefte onderzoek – in deze actualisatie weer met het doorstroommodel. Het doorstroommodel is een methode om de opgave in de woningmarkt te benaderen. Het is een dynamisch en vraaggestuurd model dat jaarlijks de vraag en het aanbod van woningen tegen elkaar afzet. De bestaande voorraad, de gewenste woonsituatie, het verhuisgedrag en demografische ontwikkelingen van verschillende doelgroepen in de regio Parkstad liggen hieraan ten grondslag. Deze doelgroepen worden ingedeeld op basis van leeftijd, huishoudenssamenstelling, inkomensklasse en leefstijl gekoppeld aan woonmilieu.

We werken met afrondingen op vijftallen. Dit kan bij kleine aantallen toe- of afnamen een relatief groot verschil maken, maar doet wel op hoofdlijn het meeste recht op de verwachtte toekomstige ontwikkelingen, zonder een schijnzekerheid te suggereren.

Door confrontatie van alle wensen en huidige woonsituaties ontstaat kwalitatieve opgave

Door de ontwikkeling van deze doelgroepen te combineren met hun huidige woonsituatie (wat komt eraan woningen vrij bij huishoudensdaling/doorstroming?), verhuisgeneigdheid en kwalitatieve woonvoorkeuren (waar is behoefte aan bij huishoudensgroei/doorstroming?) simuleren we in het model de jaarlijkse in- en uitgaande verhuizingen. Zo ontstaat op basis van verhuis- en woonwensen en de samenstelling van de woningvoorraad een vraag-aanbodconfrontatie die per saldo een jaarlijkse kwantitatieve en kwalitatieve opgave op de woningmarkt oplevert.

Ook inzicht in behoefte op basis van recent verhuisgedrag

Het doorstroommodel is een theoretische benadering: het is een ideaalscenario op basis van verhuis- en woonwensen in uw regio en volledige keuzevrijheid. De woningmarkt is een aanbodmarkt, waardoor huishoudens in de praktijk soms ander gedrag vertonen dan op basis van hun woonwensen verwacht wordt, bijvoorbeeld omdat gewenst aanbod ontbreekt of niet betaalbaar is. Daarom brengen we de woningbehoefte niet alleen in beeld op basis van woonvoorkeuren (telkens blauw in de navolgende figuren), maar ook op basis van recent verhuisgedrag van doelgroepen (telkens groen in de figuren).

In bepaling van de behoefte houden we rekening met betaalbaarheid van de voorraad

Daarnaast houden we in het woonbehoefteonderzoek rekening met de betaalbaarheid van de (koop)woningvoorraad, zodat onhaalbare wensen ten aanzien van inkomens en woonwensen gecorrigeerd worden. Zo wordt de vraag naar koopwoningen vanuit lage en middeninkomens gedempt naar gelang de woningvoorraad in een gemeente duurder is. Dit resulteert erin dat huishoudens vaker aangewezen zijn op een huurwoning, omdat wensen voor koop niet door iedereen gerealiseerd kunnen worden.

Adaptief programmeren: werken met scenario's en kantelpunten

Anders dan in het voorgaande woonbehoefteonderzoek werken we ditmaal de woningbehoefte voor de regio en afzonderlijke gemeenten uit in twee scenario's:

- Het 'basisscenario' bestaat uit de Progneff 2021 prognose.
- Het 'migratiescenario' is een variatie hierop. In dit scenario gaan we uit van de actuele (hogere) migratie in de afgelopen vijf jaar, en veronderstellen dat deze trend de komende tien jaar door zal zetten. Hierdoor neemt de woningbehoefte in de regio en gemeenten de komende tien jaar minder sterk af. Alleen in de gemeente Simpelveld leidt dit scenario tot een lagere woningbehoefte. Dit komt omdat de afgelopen vijf jaar het migratiesaldo in Simpelveld negatiever was dan het gemiddelde van

de afgelopen 10 jaar. Gezien de omvang van het saldo, vermoeden we dat dit migratiesaldo te maken heeft met de relatieve beschikbaarheid van woningen en een zekere toevalsfactor[2].

Daarnaast leggen we in het woonbehoefteonderzoek een basis voor adaptief programmeren. Dat betekent niet dat u 'kiest' voor een laag of hoog scenario en dat in de programmering 'vastklikt'. Wel stelt deze werkwijze u in staat om met behulp van kantelpunten te monitoren in welke richting de huishoudens-ontwikkeling zich beweegt. Ook kunt u door te werken met scenario's inzichtelijk krijgen welk deel van de woningbehoefte robuust is. Dit helpt bij het maken van keuzes over de woningmarktprogrammering.

De uitgangspunten en scenario's die in dit rapport staan sluiten aan bij ander recent onderzoek van de Stec Groep, zoals de analyse van de marktbehoefte aan middenhuurwoningen (afrondingsverschillen daargelaten).

LEESWIJZER BIJ DE TABELLEN EN FIGUREN IN DIT RAPPORT (1)

Hoofdstuk vier tot en met elf geven voor de regio en per gemeente de woningbehoefte weer in diverse tabellen en figuren. Dit is per hoofdstuk als volgt opgebouwd:

1. Eerst tonen we u de huishoudensontwikkeling. Kwantitatief brengen we de bandbreedte voor de woningbehoefte in beeld, in het basis- en migratiescenario. Hierna ziet u een figuur met daarin de huishoudensontwikkeling naar doelgroepen. In de tabel daaronder staat vervolgens de **top-5** weergegeven van de uitgebreide Stec-doelgroepen die het sterkst groeien en krimpen[3]. We geven telkens de ontwikkeling vanuit zowel het basisscenario als het migratiescenario weer.

2. Daarna ziet u telkens één doorstroommodel per gemeente: met daarin het basisscenario en het migratiescenario. Hierin ziet u de behoefte aan reguliere grondgebonden woningen (sociale huur, vrijesectorhuur en koop) en aan appartementen en nultredenwoningen (sociale huur, vrijesectorhuur en koop). Het blauwe staafje geeft de behoefte voor de komende tien jaar weer, op basis van de woonvoorkeuren van huishoudens. Het groene staafje geeft diezelfde behoefte weer, maar dan op basis van recent verhuisgedrag van doelgroepen. De invloed van het migratiescenario is weergegeven met gearceerde blokjes. Het migratiescenario betekent doorgaans meer huishoudens (met uitzondering van Simpelveld), dit betekent dat het effect hiervan positief is: in het geval van een overschot aan woningen neemt dit af, in het geval van een behoefte aan woningen neemt deze toe.

3. Vervolgens ziet u per gemeente nog drie figuren met de behoefte aan 44 PMC's (productmarkt-combinaties). Dit is een verdere verdieping op de woningtypen uit het doorstroommodel. Het eerste figuur laat de behoefte aan reguliere grondgebonden woningen zien, het tweede figuur de behoefte aan niet levensloopgeschikte appartementen en het derde figuur de behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen[4]. Het gaat wederom om de behoefte tot 2032. De blauwe staven laten de behoefte zien vanuit woonvoorkeuren, de groene staven vanuit verhuisgedrag. Ook hier is de invloed van de verschillende scenario's weergegeven met de gearceerde blokjes.

[2] We raden aan de ontwikkeling van het migratiesaldo goed te monitoren in alle gemeenten. We zien op dit moment geen gemeente specifieke aandachtspunten die de ontwikkeling van het migratiesaldo in Simpelveld verklaren.
[3] Voor het overzicht geven we voor de regio Parkstad als geheel ook een tabel weer van de ontwikkeling van alle doelgroepen. Dit vormt onderliggend bij de afzonderlijke gemeenten uiteraard ook de basis in de bepaling van de behoefte.
[4] Let op, de tekstuele uitleg (welke telkens boven het figuur staat) heeft sec betrekking op het woningtype wat in het figuur wordt weergegeven.

LEESWIJZER BIJ DE TABELLEN EN FIGUREN IN DIT RAPPORT (2)

Dit betekent dat in het geval van een overschot in het basisscenario het gearceerde blokje en het opgevulde blokje samen het overschot vormen. In het geval van het migratiescenario valt het gearceerde blokje dus weg, en is alleen het opgevulde blokje het overschot. In het geval van een tekort werkt dit andersom. De behoefte in het basisscenario is dus alleen het volledig gekleurde blokje, en bij het migratiescenario komt het gearceerde blokje erbij.

stec
groep

Deel A: conclusies regio Parkstad

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Twee scenario's zijn verkend: het hoge scenario lijkt voor de komende jaren het meest waarschijnlijk

CONCLUSIES HUISHOUDENSONTWIKKELING STADSREGIO PARKSTAD (4.1 EN 4.2)

- Voor de Stadsregioregio Parkstad Limburg is de actuele Progneff 2021 prognose voor de periode 2022-2032 minder negatief dan de Progneff 2017 prognose voor de periode 2018-2028 (uit de woningmarktprogrammering 2019-2022). Het gaat respectievelijk om een afname van 3.345 huishoudens volgens de actuele Progneff 2021 prognose ten opzichte van een afname van 3.860 tot 3.910 huishoudens volgens de Progneff 2017 prognose.
- Fluctuaties in binnenlandse en buitenlandse migratie beïnvloeden deze huishoudensprognoses.
- Sinds 2017 is zowel het binnenlands als buitenlands migratiesaldo positief geweest. Als deze ontwikkeling de komende jaren doorzet, leidt dit op korte termijn tot een verhoogde woningvraag.
- Daarnaast heeft dit invloed op de huishoudensontwikkeling op middellange termijn. Wanneer we deze hoge actuele migratie verwerken in een scenario voor huishoudensontwikkeling ontstaat voor de regio een minder sterke huishoudensafname, namelijk -450 huishoudens tussen 2022 en 2032.
- Dit betekent dat de regionale huishoudensontwikkeling de komende tien jaar naar verwachting in de bandbreedte van -3.345 en -450 huishoudens ligt, afhankelijk van de migratiestromen.
- De verwachting in beide scenario's is dat op langere termijn – door vergrijzing en ontgroening – het aantal huishoudens zal afnemen. Deze ontwikkeling wordt niet gedreven door migratie, maar door de demografische opbouw van de huishoudens die al in de Stadsregioregio Parkstad Limburg wonen.

Het migratiescenario (wat een variant is van de actuele Progneff 2021 prognose) kent een kleinere afname van huishoudens dan het basisscenario. Dit komt omdat het migratiescenario gericht is op de meest actuele migratiecijfers (van de afgelopen vijf jaar in plaats van de afgelopen tien jaar).

We verwachten naar de toekomst toe de kans aanzienlijk is dat we te maken blijven houden met hogere migratiecijfers dan in het wat verdere verleden. Dit heeft te maken met het feit dat er in regio Parkstad Limburg net als overal in Nederland sprake is van een relatieve vermindering van huishoudens in de werkzame leeftijd. De benodigde menskracht die bij de Nederlandse en regionale economie hoort wordt dan ook steeds vaker aangevuld met kenniswerkers en andere arbeidsmigranten van buiten Nederland. We signaleren daarbij dat de instroom van arbeidskracht gevoelig is voor schommelingen in de conjunctuur en bijvoorbeeld COVID 19, zoals we landelijk ook in 2020 zagen[5]. Voor de korte- en middellange termijn (de komende vijf jaar) is de kans zeer aanzienlijk dat hoge migratiestromen aan de orde blijven. We benadrukken daarbij dat het in de scenario's zoals we ze schetsten gaat om huishoudensontwikkeling op grond van de verwachte geregistreerde huishoudens, niet om huishoudens die op shortstay-basis in de regio verblijven. Dit brengt een vraag naar flexibele huisvesting met zich mee die dit woonbehoefteonderzoek te buiten gaat.

[5] We onderscheiden arbeidsmigratie voor kort verblijf en arbeidsmigratie met lang verblijf. In het kader van dit onderzoek gaat het alleen om de ontwikkeling van arbeidsmigratie van in het BRP geregistreerde (van oorsprong buitenlandse) huishoudens, dus overwegend over huishoudens die zich permanent in Nederland vestigden.

3.2 Gebruik adaptieve werkwijze als basis voor uw programmering

Woningmarkt in regio Parkstad Limburg heeft te maken met kwantitatieve en kwalitatieve opgave

De woningmarkt in regio Parkstad Limburg heeft de komende jaren te maken met grote kwalitatieve en kwantitatieve opgaven. De kwalitatieve vraag verschuift van gezinswoningen naar kleinere en levensloopbestendige woonvormen, door huishoudensverdunning, vergrijzing en ontgroening. Op termijn neemt naar verwachting ook het aantal huishoudens af, waardoor overschotten ontstaan in de minder courante woningvoorraad.

Op korte termijn is de vraag naar woningen echter hoog, mede door buitenlandse migratie[6] en woningnood in het hele land. Hierdoor zijn meer (beschikbare) woningen nodig dan in het verleden was voorzien, om doorstroming op gang te brengen en huishoudens van een passende woning te voorzien.

Regionaal woningmarktprogrammering als robuuste basis voor nieuwbouw én bestaande voorraad

U werkt als regio met een woningmarktprogrammering waarin aandacht bestaat voor nieuwbouw en de bestaande woningvoorraad. Hierin zoekt u naar balans tussen toevoegen van woningen die voorzien in een kwalitatieve behoefte en het beperken van (op termijn mogelijke) negatieve effecten in de incourante bestaande voorraad. Hierbij wilt u flexibel kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. De toekomstige bevolkings- en huishoudensontwikkeling speelt hierbij een belangrijk rol, omdat deze bepalend is voor het aantal en type woningen waar in de regio op (middel)lange termijn behoefte aan bestaat.

Het is belangrijk dat uw woningmarktprogrammering robuust is onder veranderende omstandigheden, waaronder fluctuaties in huishoudensprognoses (vaak als gevolg van binnenlandse en buitenlandse migratie). De ontwikkeling van een woningbouwplan duurt gemiddeld tien jaar, van initiatief tot oplevering. Om tot realisatie van goede plannen te komen, is het niet wenselijk om bij iedere nieuwe prognose uw woningmarktprogrammering weer te moeten herzien.

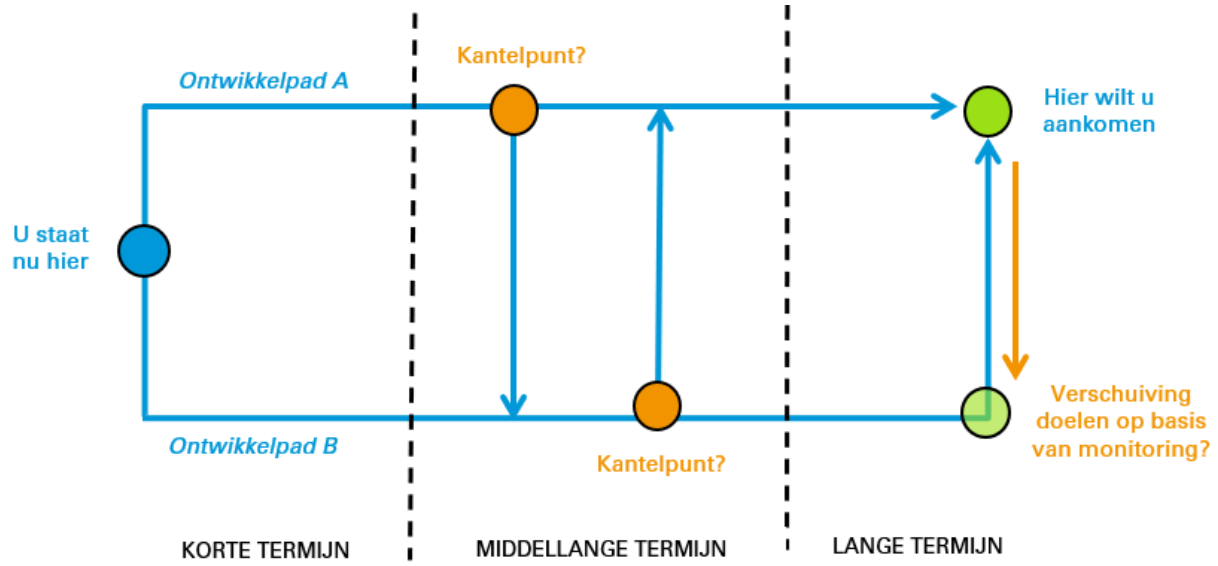
Programmeer adaptief met behulp van heldere scenario's (toekomstbeelden) en ontwikkelpaden

Adaptief programmeren betekent werken met verschillen scenario's of toekomstbeelden. Om hier te komen kunnen verschillende ontwikkelpaden gebruikt worden, die u vooraf bepaalt. Voor de woningmarktprogrammering in Parkstad Limburg betekent dit dat u bijvoorbeeld werkt met een basisscenario en een migratiescenario. In het basisscenario gaat u uit van de huishoudensontwikkeling van Progneff 2021, dus een afname van circa 3.345 huishoudens tussen 2022 en 2032. In het migratiescenario gaat u uit van actuele verhuizingen, waardoor het aantal huishoudens afneemt met circa 450. Dit is de stip op de horizon waar u wilt aankomen, maar door (jaarlijkse) monitoring houdt u in de gaten of dit toekomstbeeld haalbaar blijkt, of dat verschuiving nodig is. Een verschuiving kan zowel op- als afschalen betekenen.

Van belang is dat u als gemeenten het momentum herkent waarop een kantelpunt in het ontwikkelpad idealiter leidt tot een besluit om bij te sturen. Dit kan door over te stappen op een alternatief ontwikkelpad (bijvoorbeeld een wijziging in de programmering) of door zelfs het toekomstbeeld bij te stellen. Daarmee kunt u breder kijken dan alleen de 'reguliere' prognosemodellen voor inwoners en huishoudens. Met scenario's en ontwikkelpaden kunt u flexibiliteit inbouwen in uw programmering en meer toekomstbestendig opereren. Hier hoort bij dat u daaraan voorafgaand ook spelregels benoemt hoe u in de regio omgaat met afwijkingen naar boven of naar beneden ten opzichte van de scenario's, zodat u het proces rondom regionaal programmeren beheerst.

[6] Buitenlandse migratie bestaat voor 80 tot 90% uit huishoudens die voor werk naar Parkstad Limburg zijn gekomen. De overige huishoudens zijn statushouders die na rato in iedere gemeente van Nederland worden gehuisvest. In dit onderzoek gaat het daarbij om huishoudens die bij de gemeente staan geregistreerd. Arbeidsmigranten die in de vorm van shortstay in regio Parkstad Limburg zijn gekomen, laten zich zelden registreren bij de gemeente en vallen buiten dit onderzoek.

Figuur 1: Schematische weergave van een adaptieve werkwijze met ontwikkelpaden en kantelpunten

AANPASSINGSVERMOGEN VERGROTEN DOOR ADAPTIEF PROGRAMMEREN

Adaptiviteit is het aanpassingsvermogen aan veranderende omstandigheden zonder dat het systeem transformeert.[7] De kunst van adaptiviteit is om het juiste evenwicht tussen flexibiliteit en beheersbaarheid te vinden, zodat je kunt inspelen op veranderingen die je niet van te voren kunt overzien. Om adaptief te programmeren is het niet nodig om alle onzekerheden te beheersen, maar om een werkwijze te hebben die weerbaar is tijdens mogelijke (maar onzekere) gebeurtenissen. Het gaat minder om beheersing van de inhoud, maar juist om de beheersing van het gezamenlijke proces.

[7] Bron: Platform31: Woningprogrammering: kan het ook adaptief?

3.3 Hanteer en monitor kantelpunten: migratie, huishoudensontwikkeling, leegstand

Basis voor een adaptieve programmering zijn kantelpunten en monitoring

Een adaptieve woningmarktprogrammering kan bijdragen aan een sterke regionale woningmarkt. Dit staat of valt bij het bepalen van de juiste kantelpunten en structurele monitoring hiervan. Wanneer een kantelpunt zich voordoet, is dit een signaal dat het nodig kan zijn om van ontwikkelpad te wisselen, of om zelfs het gehele toekomstbeeld bij te stellen. Voor Parkstad Limburg zijn migratie – en daarmee huishoudensontwikkeling – en leegstandsontwikkeling de belangrijkste indicatoren voor een kantelpunt.

Monitor migratie (en huishoudensontwikkeling) om kwalitatieve woningbehoefte te peilen

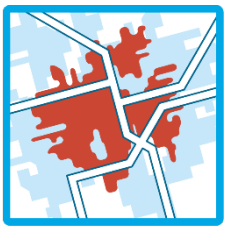
Migratie heeft een grote impact op zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve woningvraag in de regio. Wanneer u inzet op een toekomstbeeld met hogere migratie, betekent dit dat u ervan uitgaat dat u de komende jaren in een grotere woningvraag kunt voorzien. Dit stelt gemeenten in staat om woningen te ontwikkelen waaraan een kwalitatieve behoefte bestaat, zoals levensloopbestendige woningen en middenhuurwoningen. Dit draagt bij aan doorstroming en beweegruimte in de bestaande woningvoorraad. Hiermee kunt u op korte termijn een sterk en divers woonprogramma neerzetten, met oog op het voorkomen en mitigeren van negatieve effecten in mindere courante woningen op langere termijn.

Belangrijk is wel om te monitoren of de binnenlandse en buitenlandse migratie daadwerkelijk zo positief blijft en leidt tot meer huishoudens. Door de hoge druk op de woningmarkt en de toenemende instroom van het aantal arbeidsmigranten (geregistreerd in het BRP[8]) is het denkbaar dat de migratie de komende jaren hoog blijft.

We zien echter dat migratiestromen – zeker op gemeenteniveau – sterk kunnen fluctueren per jaar en afhankelijk zijn van ontwikkelingen elders. Bepaal daarom kantelpunten voor **binnenlandse** en **buitenlandse** migratie, zowel voor opschalen (als migratie hoog blijft) als afschalen (als migratie toch lager uit blijkt te vallen) en doe dit vanuit een regionale samenhang.

Monitor tevens de leegstandsontwikkeling, zeker voor kwetsbare buurten en incourante woningtypen

Voor een goede adaptieve en gebiedsgerichte woningmarktprogrammering dienen nieuwbouw en de bestaande woningvoorraad als communicerende vaten beschouwd te worden. Parkstad Limburg en de gemeenten hierbinnen zijn gebaat bij sterke centra en kernen, met aantrekkelijke woningen. Op dit moment

is de vraag hoog en het beschikbare aanbod beperkt, zeker in betaalbare segmenten. De leegstand op de woningmarkt is laag en van overschotten is geen sprake. We constateren echter dat er op (middel)lange termijn geen uitbreidingsbehoefte bestaat aan (betaalbare) koopwoningen. Ook verwachten we op termijn overschotten in de kleinere, niet levensloopgeschikte sociale huurappartementen. Nieuwbouw kan onbedoeld zorgen voor negatieve effecten in kwetsbare buurten en incourante woningtypen, zoals leegstand, waardedaling en ongewenste leefbaarheidseffecten.

Ons advies is daarom om vooralsnog in te zetten op het hoge (migratie)scenario, maar hierbij goed te monitoren of migratie daadwerkelijk hoog blijft (binnenlands en buitenlands). Monitor daarnaast de leegstandsontwikkeling. Wanneer deze oploopt kunnen risico's ontstaan in de minder courante voorraad. Vooral naoorlogse particuliere koopwoningen lopen hierbij een risico, evenals woningen die niet levensloopbestendig of duurzaam (te maken) zijn.

[8] Aanvullend zijn er nog arbeidsmigranten die zich niet laten registreren en die in Nederland op short stay basis verblijven. Deze huishoudens zijn niet in dit Woonbehoefteonderzoek meegenomen.

3.4 Prioriteer uitvoering van no-regret plannen voor (middel)lange termijn behoefte

CONCLUSIES WOONBEHOEFTE REGIO PARKSTAD LIMBURG (4.3 EN 4.4)[9]

- In Parkstad Limburg neemt het aantal 65-plushuishoudens de komende tien jaar sterk toe. Overige doelgroepen, zoals gezinnen en starters, nemen af. Ook in het hoge migratiescenario is sprake van vergrijzing. Dit wordt veroorzaakt door het grote aantal huishoudens dat al in de regio woont.
- Oudere huishoudens hebben een voorkeur voor levensloopgeschikte woningen. In alle gemeenten is dit terug te zien in een behoefte aan levensloopgeschikte huur- of koopappartementen en nultredenwoningen (+ 5.475 o.b.v. woonvoorkeuren en + 5.930 o.b.v. verhuisgedrag).
- De behoefte aan sociale huurappartementen verschilt per gemeente. In Heerlen en Kerkrade ontstaat de komende tien jaar een kwantitatief overschot. Dit betekent echter niet dat er geen kwalitatieve opgave bestaat. Vaak is er een tekort aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen, terwijl een overschot bestaat aan kleine, niet levensloopgeschikte sociale huur appartementen (- 2.170 o.b.v. woonvoorkeuren en – 645 o.b.v. verhuisgedrag).
- In alle gemeenten ontstaat een kwantitatief overschot in grondgebonden koopwoningen (- 5.055 o.b.v. woonvoorkeuren en – 8.010 o.b.v. verhuisgedrag), door afname van het aantal jonge huishoudens en gezinnen in combinatie met de relatief grote bestaande voorraad grondgebonden woningen. Deze grondgebonden koopwoningen staan nu nog niet leeg, maar wanneer oudere huishoudens doorstromen naar levensloopgeschikte woningen, kunnen hier overschotten optreden omdat er (op termijn) onvoldoende huishoudens zijn om deze te betreden.
- Een deel van deze bestaande grondgebonden (koop)woningen kan aangepast worden zodat hiermee voorzien kan worden in de behoefte aan meer levensloopgeschikte woningen.

Inzichten per gemeente leest u in hoofdstuk 5 tot en met 11. We gaan in op de behoefte aan reguliere grondgebonden woningen (sociale huur, vrijesectorhuur en koop) en aan appartementen/nultreden-woningen (sociale huur, vrijesectorhuur en koop), tevens uitgesplitst naar de 44 PMC's.

Werk met no-regret acties en adaptieve 'speelruimte' in de programmering

Een belangrijk uitgangspunt voor een adaptieve woningmarktprogrammering is dat deze robuust moet zijn onder veranderde (en mogelijk onvoorziene) omstandigheden. Wanneer ontwikkelingen zich voordoen, die resulteren in de noodzaak om over te (moeten) stappen op een ander ontwikkelpad of toekomstbeeld, is het essentieel dat uw woningmarktprogrammering (grotendeels) overeind blijft. Het is daarom belangrijk om te kiezen voor zogenaamde 'no-regret' acties, die onder alle scenario's een goede keuze zijn.

Het overige deel van de programmering (indicatief zo'n 15 tot 20% in uw regio) kunt u dan zien als flexibele 'speelruimte'. Gemeenten kunnen hierin bijvoorbeeld plannen toevoegen die slechts in enkele scenario's voorkomen, plannen voor specifieke doelgroepen (starters, expats) of onderscheidende concepten (zoals tiny houses, friends-concepten en (andere) CPO's[10]). Voorwaarde hierbij is wel dat het grootste deel van de programmering voorziet in woningen waaraan op langere termijn in alle scenario's behoefte bestaat.

Levensloopgeschikte woningen zijn in alle gemeenten nodig op (middel)lange termijn

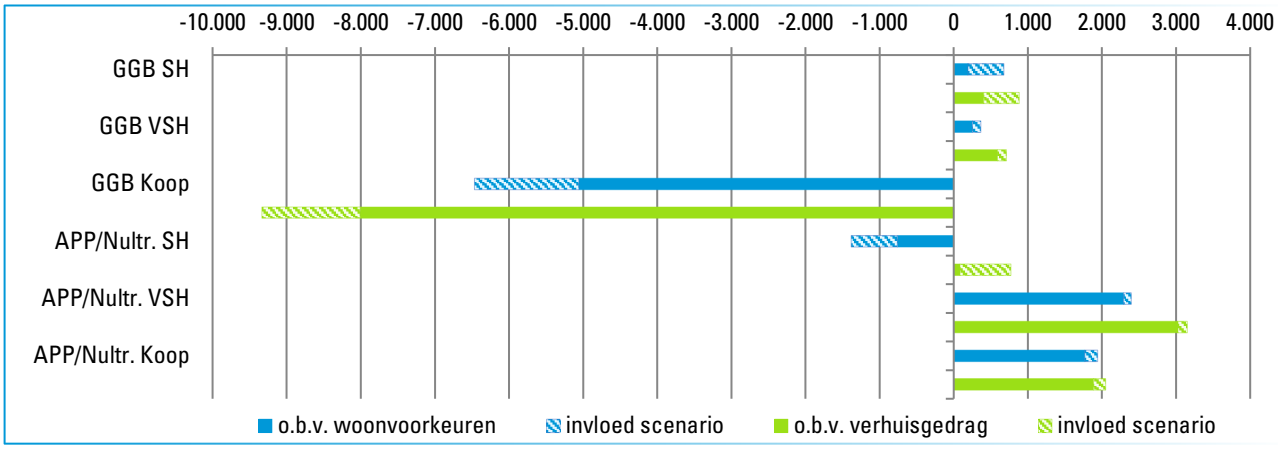
Voor Parkstad Limburg is het toevoegen van levensloopgeschikte woningen een 'no-regret' actie. In alle gemeenten is door de aankomende vergrijzing behoefte aan dit type woning. Zie ook onderstaand figuur. Er bestaat vooral behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen in de middenhuur (tot € 1.000) en koop (nadruk op het segment € 200.000 tot € 300.000). Door een groot deel van de programmering in te zetten op deze segmenten, draagt deze bij aan een robuustere woningmarkt.

[9] De cijfers in dit kader zijn de cijfers van het migratiescenario, voor verdere uitsplitsing van de cijfers; zie **Bijlage B**.
[10] Collectief Particulier Opdrachtgeverschap

Aan sociale huurappartementen is in veel gemeente ook nog een kwantitatieve behoefte, maar in Heerlen en Kerkrade niet. Hier treden op termijn overschotten op. Onderliggend is te zien dat de overschotten vooral optreden in het goedkope, kleine en niet levensloopgeschikte segment (tot de aftoppingsgrens en tot 80m²). De vraag is hoe hiermee om te gaan: deels is kwalitatieve verbetering van incourante woningen nodig soms door renovatie, soms door sloop en onttrekking en soms door sloop-nieuwbouw. Belangrijk is daarbij het saldo van de woningaantallen in de gaten te houden.

In alle gemeenten bestaat een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen in de sociale huur tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens (€ 752). Toevoegen van deze woonproducten kan bijdragen aan doorstroming binnen de sociale huur. Dit vraag wel om een strategie op de vrijkomende niet levensloopgeschikte woningen (met name in Heerlen en Kerkrade).

Figuur 2: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

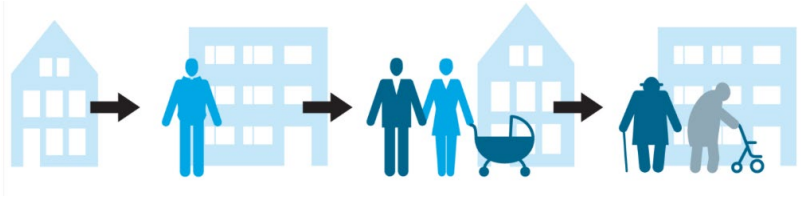
Tabel 1: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	195	675	405	885
Grondgebonden vrijesectorhuur	255	365	590	710
Grondgebonden koop	-6.465	-5.060	-9.335	-8.010
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	-1.385	-760	85	770
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	2.290	2.395	3.025	3.150
Appartementen/nultredenwoningen koop	1.770	1.940	1.885	2.050
Totaal	**-3.340**	**-445**	**-3.345**	**-445**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Bouw voor de doorstroming om bestaande woningvoorraad beter te benutten

Gemeenten in Parkstad Limburg hebben te maken met een tekort aan doorstroming, waardoor de bestaande woningvoorraad niet optimaal benut wordt. Mede hierdoor is er op dit moment een tekort aan (betaalbare) koopwoningen, terwijl we in dit segment op termijn overschotten verwachten. Het is daarom belangrijk woningen toe te voegen die aanzetten tot verhuisbewegingen. De langste verhuisketens ontstaan wanneer ouderen verhuizen naar een passende nieuwe woning. Ouderen zijn echter minder verhuisgeneigd dan jongere huishoudens, daarom dient het woonproduct in de nieuwbouw hen echt te verleiden.

Voor Parkstad Limburg zijn verschillende concepten geschikt om doorstroming te genereren, denk aan:

- Concepten met een mix van ouderen en starters, gericht op een doelgroep die op zoek is naar contact met diverse medebewoners. Denk hierbij aan betaalbare (huur)appartementen voor starters en ruimere appartementen voor ouderen, met de mogelijkheid om zorg af te nemen.
- Knarrenhofjes: vaak levensloopgeschikte grondgebonden woningen met een binnentuin, gericht op ondernemende ouderen die graag met elkaar samen willen werken.
- Erfdelen: kleinschalige woonvorm op het erf van voormalige boerderijen, hierdoor kunnen ouderen (maar ook starters of andere doelgroepen) op een betaalbare manier in het landelijk gebied blijven wonen, waarbij bewoners elkaar helpen.

Woonbehoeften faciliteren in bestaande voorraad is altijd 'no-regret'

Op termijn zullen er door demografische transities overschotten optreden in de bestaande voorraad. Vooral de goedkopere particuliere koopwoningen en niet levensloopgeschikte sociale huurwoningen lopen hierbij een risico. Wanneer zich kansen voordoen om in de behoefte aan levensloopgeschikt wonen te voorzien en gelijktijdig risico's in de bestaande voorraad te mitigeren is dit ook een no-regret actie. Denk aan levensloopgeschikt maken van grondgebonden koopwoningen, het in specifieke situaties inponden van koopwoningen door woningcorporaties , levensloopgeschikt maken van sociale huurwoningen, of deze verhuren in de middenhuur.

NO-REGRET ACTIES VOOR PARKSTAD LIMBURG

- Middenhuur: levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen, tot € 1.000.
- Koop: levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen, nadruk op € 200.000 - € 300.000.
- Sociale huur: levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen, tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens (en met strategie voor vrijkomende incourante appartementen).
- Bovenstaande woonvormen uitvoeren in kleinschalige concepten voor ouderen, met aandacht voor ontmoeting, mogelijkheden voor zorg, nabij voorzieningen en binnen de eigen kern.
- Woonbehoeften zo veel mogelijk faciliteren door aanpassing/transformatie van de bestaande voorraad, anders nieuwbouw binnen bestaand ruimtebeslag.

3.5 Benut flexibele en tijdelijke woonvormen voor korte termijn vraag

Op het moment is de woningmarkt zeer gespannen. Dit heeft nadelige gevolgen voor de betaalbaarheid van de woningvoorraad en daarmee voor de kansen van huishoudens met minder bestedingskracht. Met name starters en jonge huishoudens met een relatief laag inkomen hebben het lastig om een geschikte woning te vinden, terwijl er in beginsel voldoende woningen in passende segmenten in de bestaande woningvoorraad staan. Deze woningen zijn echter niet op korte termijn beschikbaar of voldoen niet aan de huisvestingswensen en -eisen. Ook spoedzoekers – zoals bijvoorbeeld huishoudens in scheiding of woonurgenten – ondervinden hiervan relatief veel hinder op de woningmarkt.

Flexibele woningen kunnen voorzien in korte termijn tekorten, zonder uw woningmarkt op lange termijn te 'verzwaren'

Flexibele woonvormen kunnen helpen om huishoudens die moeilijk hun plek kunnen vinden op de woningmarkt toch te bedienen, zonder dat hiermee de risico's voor de kwetsbare bestaande voorraad vergroot worden. Met flexibele en tijdelijke woningen creëert u een flexibele schil om de woningmarkt. De relatieve snelheid, betaalbaarheid en het tijdelijke karakter van deze woonvormen dragen hieraan bij.

Een voorbeeld hiervan zijn de Uuthuuskes. Dit zijn kleine flexibele huurwoningen bestemd voor jongeren die geen huis kunnen vinden in de huidige overspannen woningmarkt. Doordat de woningen daarnaast verplaatsbaar zijn, zijn ze goed in te zetten op tijdelijk beschikbare locaties. Daarnaast zijn er off-the-grid concepten, waarvoor aansluitproblemen minder spelen[11]. Zo kan de beschikbare ruimte optimaal benut worden, met een korte planologische voorbereidingstijd en met betrekkelijk lage voorinvesteringen.

3.6 Programmeren binnen gouden driehoek: vooral gericht op (midden)huur

Door de opbouw van de regionale woningvoorraad is een woningmarkt ontstaan die doorstroming bemoeilijkt. Door de aanhoudende prijsstijgingen op de koopmarkt wordt dit alleen maar moeilijker, voor met name starters (samenhangend met regels rondom hypotheekverlening, en ondanks de lage rente). Er zit een gapend en groeiend gat tussen (betaalbare) sociale huur en de alsmaar duurdere koopmarkt. Huishoudens met een middeninkomen (tussen circa € 40.000 en € 55.000) zitten klem en outsiders komen er niet meer tussen. Zoomen we in op de doorstroming van middeninkomens dan speelt de uitwisseling tussen sociale huur, middenhuur en betaalbare koop een sleutelrol. We focussen hier op de gouden driehoek van de woningmarkt. In onderstaand figuur is de gouden driehoek weergegeven.

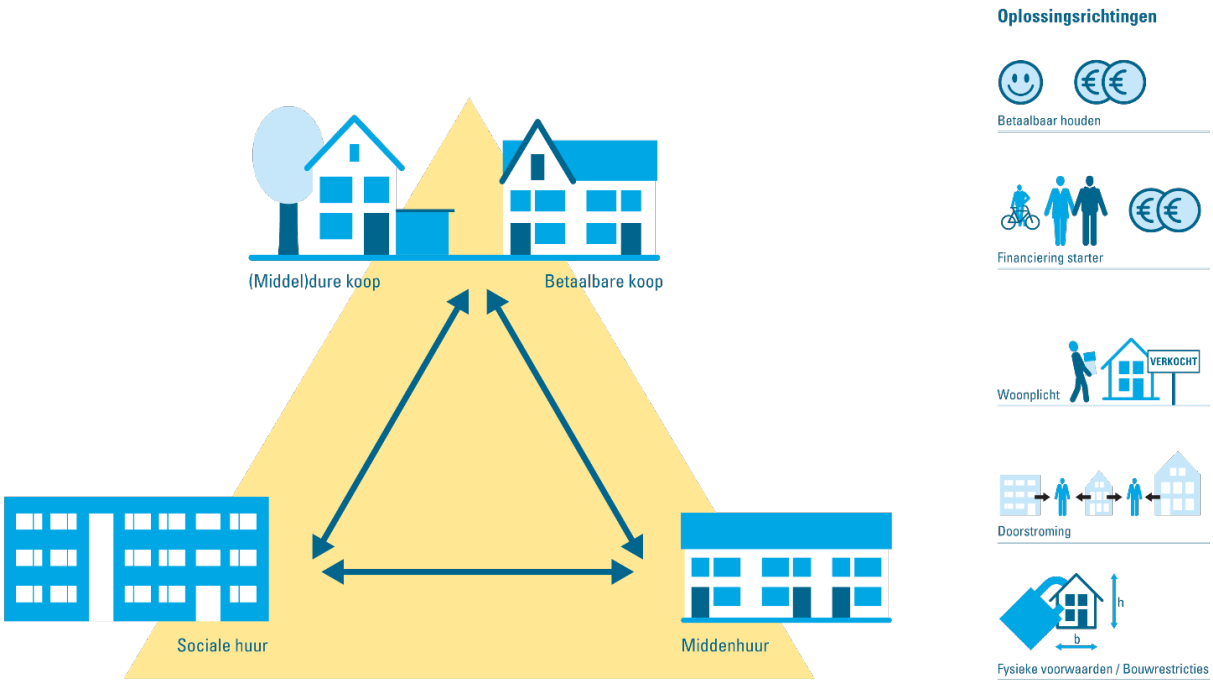
Idealiter is de driehoek gesloten en kan doorstroming tussen de segmenten soepel verlopen. In de huidige praktijk is dit veelal niet het geval. Van sociale huur naar koopwoning betekent vaak een grote sprong in de woonlasten en is voor minder huishoudens te overbruggen. Een oplossing voor deze huishoudens ligt in een middenhuurwoning of een betaalbare koopwoning.

Daarnaast verdient een deel van de huishoudens te veel voor een sociale huurwoning of kan hier, door wachtlijsten, niet in terecht. Middenhuur (van € 752 tot € 1.000) is voor deze huishoudens veelal een alternatief, daarom is dit is een belangrijk segment om te vergroten en te behouden.

Middenhuur zal voor veel huishoudens een tussenstap zijn naar een koopwoning. Uiteindelijk is ook hier een betaalbare koopwoning een belangrijke voorwaarde om te kunnen kopen en vervolgens binnen de koop door te kunnen stromen, naar een (middel)dure koopwoning bijvoorbeeld.

[11] Bij off the grid -concepten is in de praktijk wel altijd een water-aansluiting nodig, dit is wettelijk verplicht. Deze concepten kunnen echter voor het overige stand-alone zijn (geen aansluiting op riolering, of elektriciteitsnetwerk nodig).

Figuur 3: Gouden driehoek

Behoefte binnen gouden driehoek in Parkstad Limburg vooral gericht op middenhuur

In kwantitatieve zin zijn er voldoende sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen in Parkstad Limburg.[12] De belangrijkste opgave is om deze bestaande voorraad beter te benutten. De woningen zijn nu niet altijd beschikbaar voor de doelgroep. Er is meer doorstroming nodig. Hiervoor kan middenhuur een passend product zijn. Een middenhuurwoning biedt voor jonge huishoudens een flexibel en betaalbare woonvorm. Ook voor ouderen kan een middenhuurwoning een passende woonvorm zijn, vooral in combinatie met een zorgcomponent. Daarnaast kan middenhuur een oplossing bieden aan woonurgenten die snel op zoek zijn naar woonruimte.

De afweging om in te zetten op middenhuur of betaalbare koop is lastig, omdat beide voorzien in een vraag, de woonlasten die samenhangen met betaalbare koop kunnen bovendien op korte termijn netto lager zijn dan een vergelijkbare huurwoning. We zien echter wel risico's naar de toekomst toe met het bezitten van een koopwoning in het segment waar naar de toekomst toe een groot potentieel overschot kan bestaan. Toevoegen van middenhuur geniet hierin wel een voorkeur, vanwege het mogelijk achterblijvend waarde perspectief van grondgebonden koopwoningen op termijn en het complementair bouwen aan de bestaande voorraad. Toevoegen van betaalbare koop kan op korte termijn namelijk ook in een vraag voorzien, maar kan op lange termijn bijdragen aan overschotten in incourante voorraad. Realiseer betaalbare koop daarom vooral als levensloopgeschikt product of als tijdelijke woning. Zorg ook dat deze woningen daadwerkelijk voor de beoogde doelgroep beschikbaar zijn (woonplicht) en blijven (anti-speculatiebeding).

[12] Dit is mede afhankelijk van marktontwikkelingen. Ook in regio Parkstad Limburg zijn de prijzen flink gestegen, zei het dat de prijsstijging sterk afwijkt van de gemiddelde prijsstijging in Nederland, waardoor netto het prijsverschil tussen een vergelijkbare woning in bijvoorbeeld het midden van het land en in regio Parkstad Limburg groter is geworden.

4 Huishoudens en woningbehoefte regio Parkstad

4.1 Huishoudensontwikkeling kwantitatief

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa -3.345 tot -450 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een afname van circa 3.345 huishoudens in Parkstad Limburg. Deze prognose valt positiever uit dan de verwachtte huishoudensontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd. Deze prognose (op basis van Progneff 2017) ging uit van een afname van 3.860 tot 3.910 huishoudens tussen 2018 en 2028. Deze verandering in prognoses komt mede door de positievere binnenlandse migratie in de regio sinds 2017, waardoor bevolkingsontwikkeling positiever was dan in voorgaande jaren (zie figuur 4).

Het migratiescenario (wat een variant is van de actuele Progneff 2021 prognose) kent een kleinere afname van huishoudens dan het basisscenario. Dit komt omdat het migratiescenario gericht is op de meest actuele migratiecijfers (van de afgelopen vijf jaar in plaats van de afgelopen 10 jaar). Hierdoor neemt de woningbehoefte in het migratiescenario in de regio en (meeste) gemeenten de komende tien jaar minder sterk af dan in het basis-scenario[13].

Op basis van het migratiescenario neemt het aantal huishoudens in Parkstad Limburg de aankomende tien jaar met circa 450 af. Het basisscenario gaat uit van de migratie in 2008 tot en met 2020 (gemiddeld jaarlijks saldo van +170), terwijl het migratiescenario uitgaat van de migratie in 2016 tot en met 2020 (gemiddeld jaarlijks saldo van +750).

We verwachten naar de toekomst toe dat de kans aanzienlijk is dat we te maken blijven houden met hogere migratiecijfers dan in het wat verdere verleden. Dit heeft te maken met het feit dat er in regio Parkstad Limburg net als overal in Nederland sprake is van een relatieve vermindering van huishoudens in de werkzame leeftijd. De benodigde menskracht die bij de Nederlandse en regionale economie hoort wordt dan ook steeds vaker aangevuld met kenniswerkers en andere arbeidsmigranten. We signaleren daarbij dat de instroom van arbeidskracht gevoelig is voor schommelingen in de conjunctuur en bijvoorbeeld COVID 19, zoals we landelijk ook in 2020 zagen[14].

De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de Parkstad Limburg ligt daarmee op -3.345 tot -450 tussen 2022 en 2032. Zie onderstaande tabel.

[13] Hierbij zijn de extra huishoudens door migratie naar rato over de bestaande huishoudens en doelgroepen verdeeld.
[14] We onderscheiden arbeidsmigratie voor kort verblijf en arbeidsmigratie met lang verblijf. In het kader van dit onderzoek gaat het alleen om de ontwikkeling van arbeidsmigratie van in het BRP geregistreerde (van oorsprong buitenlandse) huishoudens, dus overwegend over huishoudens die zich permanent in Nederland vestigden.

Tabel 2: huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019

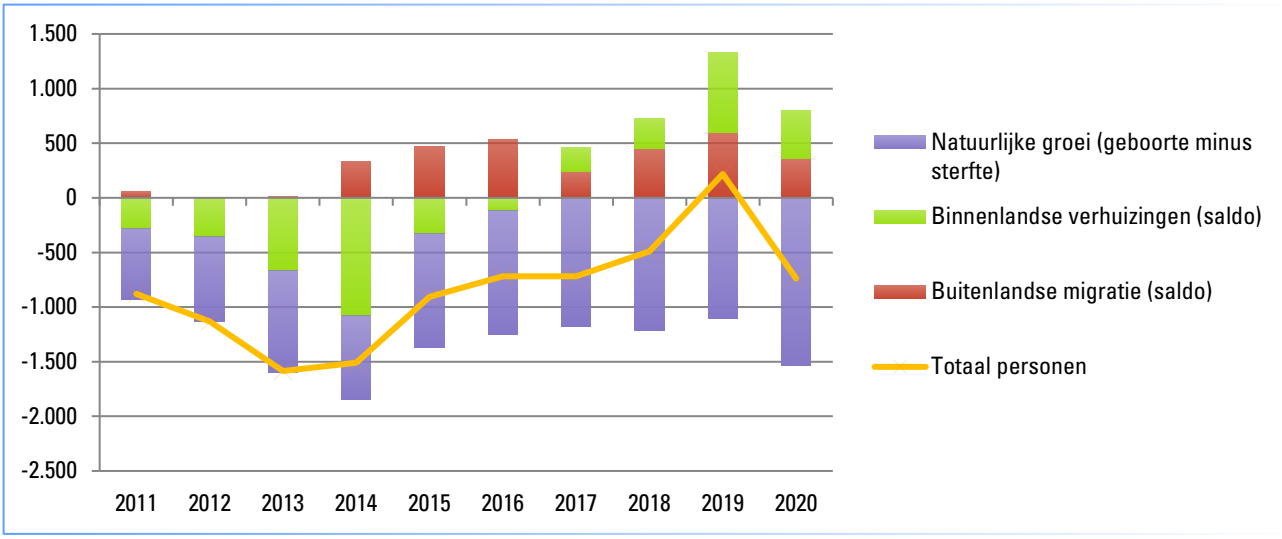
Regio	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Parkstad	125.640	-3.860 tot -3.910	-3.345	-450

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in Parkstad Limburg daalde jaarlijks in de afgelopen tien jaar, met uitzondering van 2019 toen de bevolking met circa 200 personen toenam. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke groei van -1.035 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door zowel de binnenlandse als buitenlandse migratie. Van 2011 tot 2017 was het binnenlands migratiesaldo negatief. Vanaf 2017 was het binnenlandsmigratiesaldo jaarlijks positief. Het buitenlands migratiesaldo is sinds 2014 altijd positief geweest. Zoals te zien in onderstaand figuur is de gemiddelde bevolkingsontwikkeling de laatste vijf jaar minder negatief geweest dan gemiddeld sinds 2011.

Figuur 4: bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de regio Parkstad van 2011 tot 2021

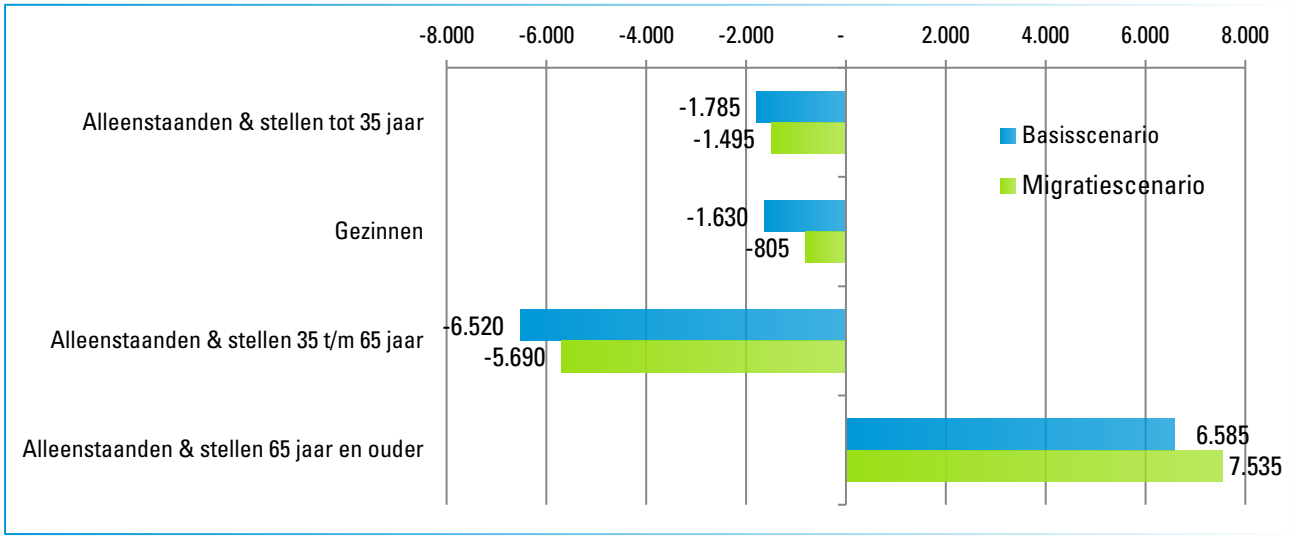

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

4.2 Huishoudensontwikkeling doelgroepen

In beide scenario's is sprake van huishoudensverdunning en vergrijzing

De komende tien jaar krijgt de regio Parkstad te maken met verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Zo neemt het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar af. Het aantal (jonge) huishoudens tot 35 jaar neemt relatief sterk af met zo'n 14% tot 2032 (in het basisscenario). Het aantal gezinnen zal relatief gezien met circa 5% afnemen tot 2032 (in het basisscenario). Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt zowel absoluut als relatief het sterkst in omvang af, deze doelgroep zal de aankomende jaren met circa 18% afnemen (in het basisscenario). Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat het aantal 65-plussers als enige toeneemt de komende tien jaar (met circa 16% in het basisscenario).

Figuur 5: Huishoudensontwikkeling in de regio Parkstad naar doelgroep van 2022 tot 2032[15]

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

[15] Deze indeling naar huishoudenstypen sluit aan bij hoe in Nederland huishoudensprognoses worden opgesteld en geeft de meeste relevante informatie over hun huisvestingswensen en eisen. Aanvullend werken we met de 25 doelgroepen.

De huishoudens in Parkstad hebben we verdeeld naar 25 doelgroepen, zie tabel 2 (en tekstkader voor toelichting op de doelgroepenindeling). Het volgende valt op:

- In totaal wonen er in Parkstad 52.190 huishoudens in een stedelijk woonmilieu. Voor stedelijke huishoudens is de grootste afname, zowel relatief als absoluut, zichtbaar bij de alleenstaanden en stellen tussen de 35 en 65 jaar. Specifiek de doelgroep met een laag inkomen ('KISS') neemt het meest af. De oudere doelgroep (alleenstaanden en stellen van 65 jaar en ouder) neemt als enige toe. Waarbij de doelgroep met een laag inkomen ('Oudere eenvoud Stedelijk') het meest toeneemt.
- Het grootste deel van de bevolking woont in een suburbaan woonmilieu (66.790 huishoudens). In dit woonmilieu wordt de grootste afname verwacht in de doelgroep alleenstaanden en stellen tussen 35 en 65 jaar. De oudere doelgroep (alleenstaanden en stellen van 65 jaar en ouder) neemt als enige toe. Absoluut gezien neemt de groep 'Suburbane Senioren' het meest toe.
- Slechts 6.665 huishoudens wonen in een landelijk woonmilieu. Omdat de omvang een stuk lager ligt, is in dit woonmilieu ook de minste ontwikkeling zichtbaar. Net als in de andere woonmilieus neemt de oudere doelgroep (alleenstaanden en stellen van 65 jaar en ouder) als enige toe.

Tabel 3: Ontwikkeling alle doelgroepen Parkstad

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Stedelijke woonmilieus						
JULB (jong urbaan, laag budget)	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Stedelijk	Laag	3.940	-605	-510
JUMI (Jong, Urbaan, MiddenInkomen)	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Stedelijk	Midden	815	-120	-100
Yuppies	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Stedelijk	Hoog	1.040	-155	-130
Stadse drukte / geboren en getogen / Stadjers	Gezinnen	Stedelijk	Laag en midden	7.045	-370	-195
Stads-elite	Gezinnen	Stedelijk	Hoog	7.270	-390	-215
KISS (klein inkomen, Stedelijke setting)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Laag	8.510	-1.585	-1.375
Midlife, Mid-City	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Midden en hoog	6.565	-1.240	-1.080
Oudere eenvoud Stedelijk	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Laag	12.395	2.005	2.310
Stedelijk genieten	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Midden en hoog	4.610	755	865
Suburbane woonmilieus						
Vroeg Volwassen	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Suburbaan	Laag	3.850	-540	-455
Veel voor weinig	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	2.410	-310	-260
Familie doorzon	Gezinnen	Suburbaan	Laag en midden	8.510	-370	-180
Ruimtezoekers voor de kinderen / Ruimte en Gemak	Gezinnen	Suburbaan	Hoog	10.955	-460	-220
Jong geleerd, oud gedaan	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	9.745	-1.745	-1.530
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	9.195	-1.670	-1.465
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	15.790	2.495	2.840
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	6.335	985	1.120

Landelijke woonmilieus						
Lokaal gebonden / JOLO (JOng LOkaalgebonden)	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Landelijk	Laag	245	-25	-20
Blijvers en Terugkeerders / Relaxed Ruraal	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Landelijk	Midden en hoog	255	-25	-20
Rurale ruimtezoekers / Betaalbare ruimte gezin	Gezinnen	Landelijk	Laag	555	-10	0
Gegoed ruraal gezin	Gezinnen	Landelijk	Midden en hoog	1.600	-30	10
Honkvast / Blijf-in-de-wijkers	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Landelijk	Laag	675	-110	-95
Stadsontwijkers / Off the (Urban) grid	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Landelijk	Midden en hoog	990	-165	-140
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	1.540	225	265
Landelijke luxe	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Midden en hoog	805	115	135
Totaal				**125.640**	**-3.345**	**-450**

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

DOELGROEPENINDELING OP BASIS VAN WOON

We hebben de huishoudens opgedeeld naar verschillende doelgroepen om zo gerichter uitspraken te kunnen doen. De doelgroepen zijn verdeeld op basis van de volgende criteria:

- **Woonmilieu**: stedelijk, suburbaan of landelijk
- **Leeftijd**: tot 35 jaar, 35 tot 65 jaar of 65 jaar en ouder
- **Samenstelling**: alleenstaand, stel of gezin
- **Inkomen**: laag (tot € 40.024), midden (€ 40.024 tot € 51.198) of hoog (vanaf € 51.198)

Let op: niet alle 25 doelgroepen zijn in iedere gemeente in dezelfde verhouding aanwezig. Zo hebben bijvoorbeeld niet alle gemeenten stedelijke of landelijke buurten/wijken.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, aantal doelgroepen van 35 tot 65 jaar neemt af

We zoomen nu in op de top vijf doelgroepen die de aankomende 10 jaar het meest toe- en afnemen. In de top vijf van doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien, komen alleen maar oudere doelgroepen terug. Alle 65-doelgroepen groeien in de regio Parkstad. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens met een laag inkomen (‘Suburbane Senioren’ en ‘Oudere eenvoud Stedelijk’). De ouderen die landelijk wonen groeien het minst hard. De groei komt omdat er in de regio Parkstad een dubbele vergrijzing optreedt. Enerzijds gaat de oudere doelgroep een relatief groter aandeel vormen van de inwoners van de regio Parkstad. Anderzijds komt ook de gemiddelde leeftijd steeds hoger te liggen waardoor de doelgroep steeds omvangrijker wordt.

De doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn voornamelijk alleenstaanden en stellen tussen de 35 en 65 jaar. De twee grootste afnemende doelgroepen wonen in een suburbaan woonmilieu (‘Jong geleerd, oud gedaan’ en ‘Woonerf Welgestelden’). Tevens nemen alle alleenstaanden en stellen tot 35 jaar af. De doelgroep die het meest afneemt zijn de jongeren wonend in een stedelijk woonmilieu met een laag inkomen (‘JULB’). Ook het aantal jongeren met een laag inkomen in een suburbaan woonmilieu (‘Vroeg Volwassen’) daalt de aankomende 10 jaar.

Tabel 4: Stand en ontwikkeling doelgroepen (top-5 groeiers en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	15.790	2.495	2.840
Oudere eenvoud Stedelijk	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Laag	12.395	2.005	2.310
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	6.335	985	1.120
Stedelijk genieten	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Midden en hoog	4.610	755	865
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	1.540	225	265
Subtotaal toenemende doelgroepen				41.470	6.585	7.545

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Jong geleerd, oud gedaan (voortbordurend op vroeg volwassen)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	9.745	-1.745	-1.530
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	9.195	-1.670	-1.465
KISS (klein inkomen, Stedelijke setting)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Laag	8.510	-1.585	-1.375
Midlife, Mid-City	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Midden en hoog	6.565	-1.240	-1.080
JULB (jong urbaan, laag budget)	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Stedelijk	Laag	3.940	-605	-510
Subtotaal afnemende doelgroepen				84.170	-9.930	-7.995
Eindtotaal Parkstad				**125.640**	**-3.345**	**-450**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

4.3 Woningbehoefte kwantitatief en kwalitatief

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte komt de arcering erbij, in het geval van een overschot valt de arcering eraf. Het volgende valt op:

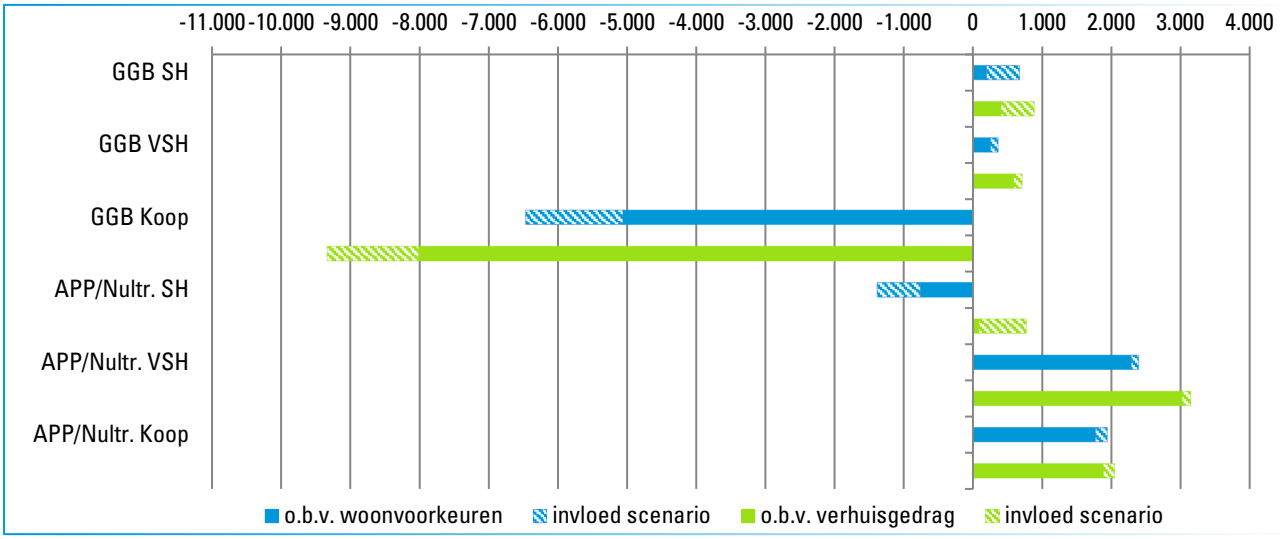
Bij grondgebonden **sociale huurwoningen** is een relatief kleine behoefte zichtbaar, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Bij appartementen en nultredenwoningen in de sociale huur is vanuit de woonvoorkeuren een overschot zichtbaar terwijl er vanuit verhuisgedrag een kleine behoefte is. Dit betekent dat er op regionaal niveau voldoende sociale huurappartementen en nultredenwoningen zijn om in de behoefte van huishoudens te voorzien vanuit hun primaire woonvoorkeur. Echter zijn er op regionaal niveau nog tekorten als we kijken naar verhuisgedrag. Dit komt doordat sociale huur niet altijd de voorkeur heeft van huishoudens terwijl zij hiervoor wel een geschikte doelgroep zijn, bijvoorbeeld omdat jonge huishoudens met een laag inkomen een woning willen kopen. Daarnaast zijn in dit segment grote verschillen zichtbaar tussen gemeente, die nu uitgevlakt worden door het regionale schaalniveau.

In de grondgebonden **vrijesectorhuur** is er maar een relatief kleine behoefte zichtbaar, zowel vanuit woonvoorkeuren als uit verhuisgedrag. De behoefte is voornamelijk aanwezig bij appartementen en nultredenwoningen in de vrijesectorhuur. We zien dat er op basis van woonvoorkeur een iets kleinere

behoefte is dan op basis van verhuisgedrag. Dit betekent dat er net wat meer mensen naar dit type woningen zijn verhuisd dan dat eigenlijk hun primaire woonvoorkeur was. Bijvoorbeeld omdat er geen nultredenwoning in de sociale huur of koop beschikbaar was (afhankelijk van de doelgroep).

In de **koopsector** bestaat er een groot verschil tussen grondgebonden woningen en appartementen en nultredenwoningen. Er ontstaat de komende tien jaar een groot overschot aan grondgebonden koopwoningen in Parkstad Limburg. Het overschot ontstaat zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Wel is het overschot vanuit verhuisgedrag groter, Dit betekent dat minder huishoudens de afgelopen twee jaar een grondgebonden koopwoning betrokken dan dat in eerste instantie hun voorkeur was. Reden hiervoor kan zijn dat er geen grondgebonden koopwoningen beschikbaar waren, of dat deze niet betaalbaar waren voor de doelgroep. De huidige druk op de markt is hierin te herkennen.

Figuur 6: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Tabel 5: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	195	675	405	885
Grondgebonden vrijesectorhuur	255	365	590	710
Grondgebonden koop	-6.465	-5.060	-9.335	-8.010
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	-1.385	-760	85	770
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	2.290	2.395	3.025	3.150
Appartementen/nultredenwoningen Koop	1.770	1.940	1.885	2.050
Totaal	-3.340	-445	-3.345	-445

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

4.4 Woningbehoefte uitgebreide productmarktcombinaties (PMC's)

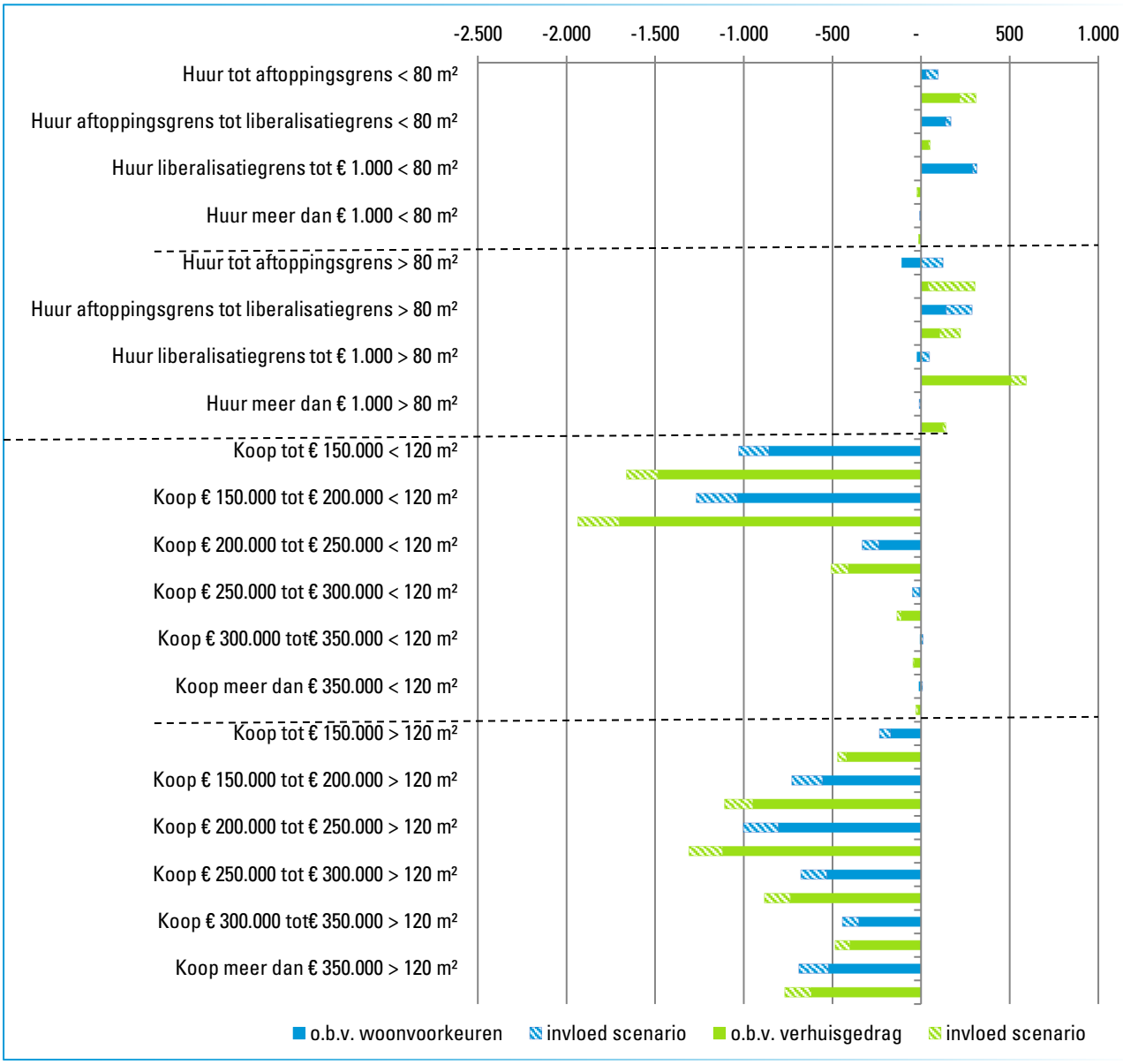
Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koopsegment

- In het grondgebonden segment is er een kleine behoefte aanwezig aan **sociale huur**. De behoefte aan sociale huurwoningen vanaf 80 m² is net wat groter dan de behoefte aan sociale huurwoningen tot 80 m². Wat opvalt is dat er in het basisscenario vanuit woonvoorkeuren een overschot ontstaat aan grotere grondgebonden huurwoningen tot de aftoppingsgrens. In het migratiescenario wordt dit echter een behoefte, doordat meer huishoudens (met lage inkomens) behouden blijven in de regio.
- Vanuit woonvoorkeuren is er voornamelijk behoefte aan grondgebonden **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) tot 80 m². Op basis van verhuisgedrag is er een klein overschot zichtbaar

bij dit type woningen. Dit betekent dat meer huishoudens voorkeur hebben voor dit type woning, dan dat er recentelijk huishoudens naar verhuisd zijn. Dit duidt op een tekort in de (beschikbare) voorraad. De behoefte aan grondgebonden **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) vanaf 80 m² is daarentegen vooral vanuit verhuisgedrag aanwezig. Meer mensen verhuizen naar een middenhuurwoning groter dan 80 m², terwijl dat niet hun primaire woonvoorkeur heeft. Zie voor verdere verdieping over middenhuur het separate rapport 'Regio Parkstad Limburg verdieping middenhuur'.

- In de **koopsector** ontstaat een overschot in alle segmenten op niveau van de regio als geheel (op gemeenteniveau is dit niet altijd het geval). In kleinere woningen (tot 120 m²) treden de grootste overschotten primair op in woningen onder € 200.000, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar op niveau van de regio als geheel (op gemeenteniveau is dit niet altijd het geval). Op basis van verhuisgedrag zijn de overschotten in de grondgebonden koopsector telkens net wat groter wat betekent dat er mogelijk geen grondgebonden koopwoningen beschikbaar waren.

Figuur 7: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

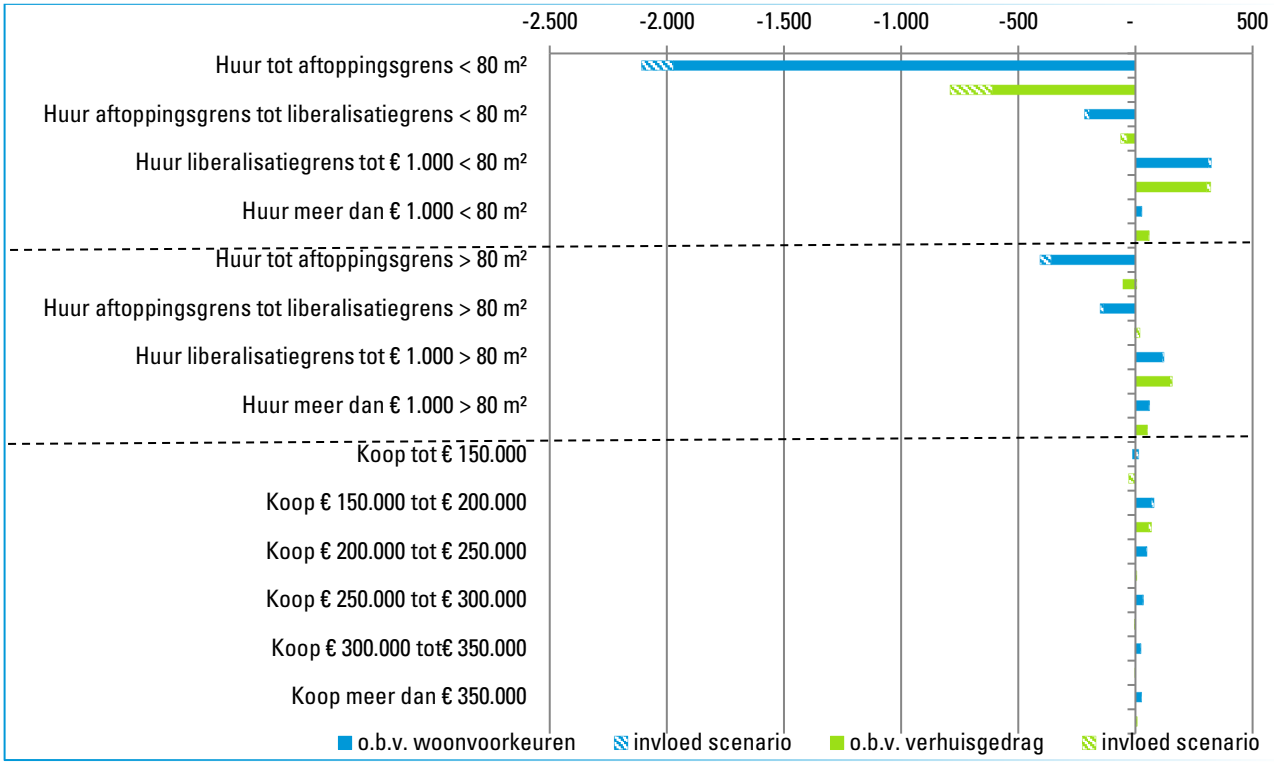

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Vooral overschotten in goedkopere sociale huur appartementen (niet levensloopgeschikt)

- De overschotten bij niet levensloopgeschikte appartementen treden voornamelijk op in de kleinere (tot 80 m²) en goedkopere **sociale huurwoningen** (tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot vooral optreedt vanuit woonvoorkeuren en in mindere mate vanuit verhuisgedrag. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan ander aanbod – wel hebben gedaan. Hierin speelt een rol dat sinds de extramuralisering beschermde doelgroepen een relatief groot aandeel van de toewijzingen van sociale woningen hebben.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een kleine uitbreidingsbehoefte. Hierbij gaat de voorkeur uit naar appartementen tot 80 m².
- Voor de niet levensloopgeschikte appartementen in de koopsector is de behoefte telkens min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad (enkele woningen tekort of overschot).

Figuur 8: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Gezien de beperkte kwantitatieve uitbreidingsbehoefte in de regio Parkstad Limburg en de grote kwalitatieve opgaven op de woningmarkt adviseren we u om nieuwbouw appartementen altijd levensloopgeschikt uit te voeren. Dit segment is vele malen toekomstbestendiger dan bovenstaand segment, ondanks de (relatief kleine) behoefte vanuit huishoudens.

Wel zijn er mogelijk kansen in de bestaande voorraad, door segmenten waarin overschotten en tekorten bestaan met elkaar uit te wisselen. Het tempo waarin dit lukt, hangt samen met de portefeuillestrategieën van woningcorporaties en andere woningmarktpartners. We zien veel meerwaarde in het inponden van woningen uit de kwetsbare particuliere voorraad en door te exploiteren in het sociale en middeldure huursegment (en op termijn slopen of herontwikkelen), of woningen vanuit het sociale segment naar het middeldure te zetten. Daarnaast kan ook gelimiteerd en beheersbaar uitponden op specifieke locaties aan de orde zijn.

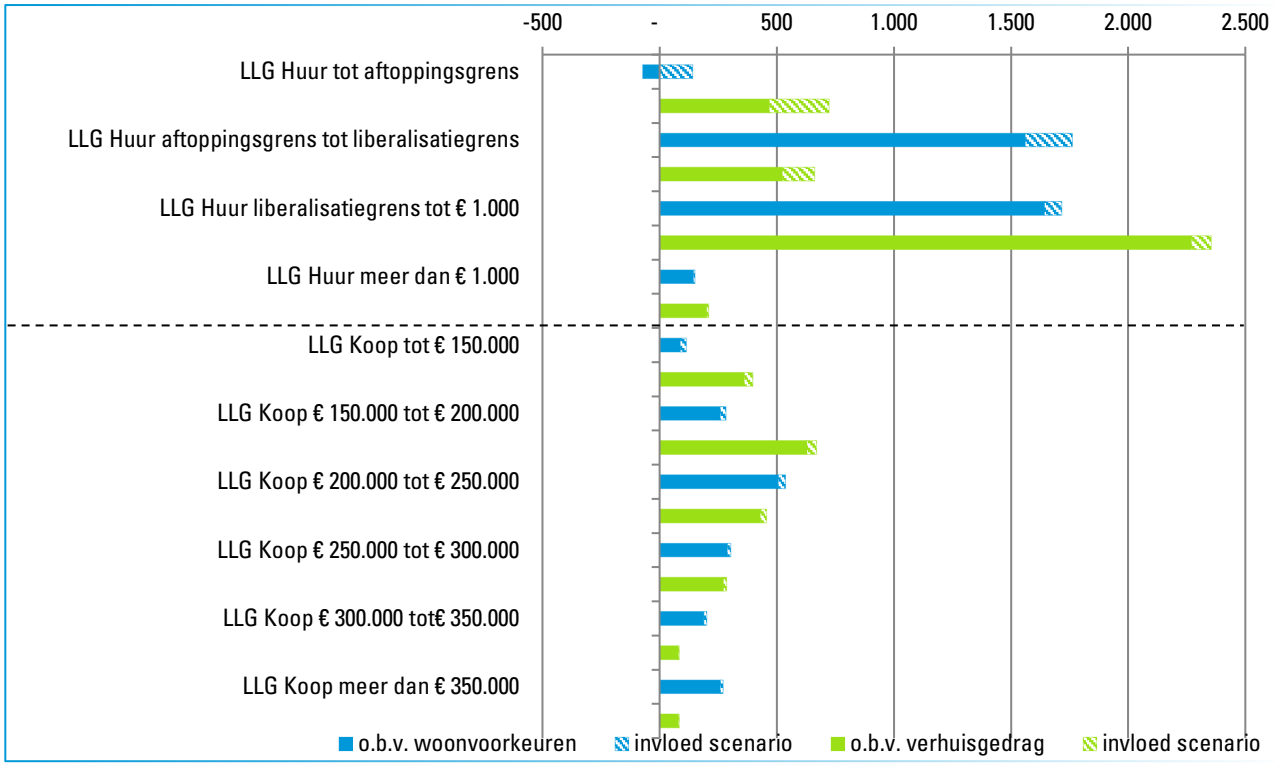
Grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In regio Parkstad Limburg bestaat een grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog enkele overschotten constateerde, zien we bij de levensloopgeschikte woningen voornamelijk een behoefte[16].

Het volgende valt op:

- De behoefte aan **sociale huur** bevindt zich voor levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen voornamelijk tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens, en wordt gedreven door woonvoorkeuren. Aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen tot de aftoppingsgrens ontstaat vanuit woonvoorkeuren in het basisscenario een klein overschot. In het migratiescenario wordt dit echter een behoefte, evenals vanuit verhuisgedrag van huishoudens.
- Voor levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen in de vrijesectorhuur ligt de behoefte nadrukkelijk op **middenhuurwoningen** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000). De behoefte bestaat vanuit woonvoorkeuren, maar is groter op basis van verhuisgedrag.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen in alle prijssegmenten. Op basis van de woonvoorkeuren is er voornamelijk een behoefte aanwezig voor woningen tussen de € 200.000 en € 250.000, vanuit verhuisgedrag ligt te nadruk op het segment tot € 200.000.

Figuur 9: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

[16] We signaleren wel dat de grotere behoeftes liggen in prijssegmenten die niet altijd worden aangeboden op dit moment. Dit hangt samen met de productmarktcombinaties die worden toegevoegd. De uitdaging zit in door conceptbouw goedkopere woningen aan te bieden. We zien die landelijk steeds meer toenemen en dat steeds meer aanbieders inzetten op betaalbare levensloopgeschikte concepten met ontmoetingsmogelijkheden en zorg op afroep.

Woningen van NATO-personeel beperken overschotten in (duurder) grondgebonden koopsegment

Op dit moment worden er in Parkstad Limburg circa 560 woningen verhuurd aan NATO-personeel, zo blijkt uit cijfers van de housing office[17]. De verwachting is dat er de komende jaren geen grote wijzigingen optreden in deze aantallen. De woningen die gehuurd worden door het NATO-personeel rouleren niet mee in de reguliere verhuisstromen in de bestaande woningvoorraad. Het betreft namelijk geen huishoudens met reguliere woonwensen en verhuisgedrag, maar huishoudens die deze woningen voor een bepaalde termijn bewonen (de plaatsingsduur van het personeel). De woningen bevinden zich overwegend in de dure huur. Deze woningen vormen daarmee eigenlijk een separaat blok op de woningmarkt die niet meedraaien in de normale dynamiek en doorstroming. Deze woningen zijn niet beschikbaar voor reguliere huishoudens en worden waarschijnlijk geregistreerd als leegstaand.

Het is aannemelijk dat deze grondgebonden dure huurwoningen niet sterk samenhangen met de voorkeur van reguliere huishoudens naar middenhuur maar met leegstand in het grondgebonden koopsegment. Als het NATO-personeel deze woningen niet zouden huren, dan zouden de eigenaren deze naar verwachting niet aan reguliere huishoudens verhuren (vanwege andere woonwensen), maar aanbieden als koopwoning. Dit betekent dat het uitblijven van personeel naar verwachting samenhangt met de leegstand in de bestaande koopwoningvoorraad. Dit betekent dat op niveau van Parkstad Limburg (en de afzonderlijke gemeenten) geen uitbreidingsbehoefte bestaat vanuit het NATO-personeel, maar dat deze woningen als het ware in mindering gebracht kunnen worden op de overschotten in het (duurdere) grondgebonden koopsegment.

[17] . Deze woningen staan grotendeels in Brunssum (277), Beekdaelen (97), Heerlen (83), Landgraaf (64) en Kerkrade (34). In Voerendaal en Simpelveld gaat het om respectievelijk twee en drie woningen.

stec groep

Deel B: Verdieping per gemeente

5 Beekdaelen

5.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa +40 tot +490 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een toename van circa 40 huishoudens. Deze prognose valt iets positiever uit dan de verwachtte huishoudens-ontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd (op basis van Progneff 2017). Het migratiescenario is positiever dan het basisscenario. Op basis van dit scenario neemt het aantal huishoudens de aankomende tien jaar met circa 490 toe. Zie onderstaande tabel. De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de gemeente ligt daarmee op +40 tot +490 tussen 2022 en 2032.

Tabel 6: Huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019[18]

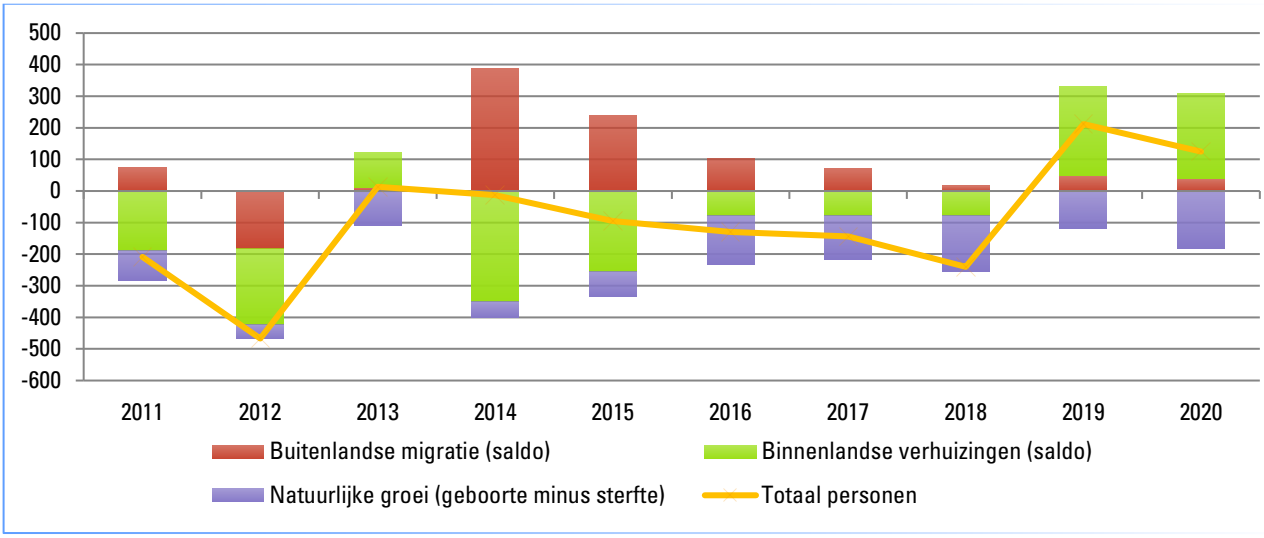
Gemeente	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Beekdaelen	16.295	5 tot 10	+40	+490

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in de gemeente Beekdaelen is de afgelopen 10 jaar gedaald. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke ontwikkeling van -115 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door zowel de binnenlandse als buitenlandse migratie. Het binnenlands migratiesaldo was de afgelopen twee jaar zeer positief. Het buitenlands migratiesaldo is sinds 2014 altijd positief geweest. De gemiddelde bevolkingsontwikkeling is de laatste vijf jaar iets minder negatief geweest dan gemiddeld sinds 2011. Dit komt vooral door de combinatie van een positief binnenlands en buitenlands migratiesaldo sinds 2019.

Figuur 10: Bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de gemeente Beekdaelen van 2011 tot 2021

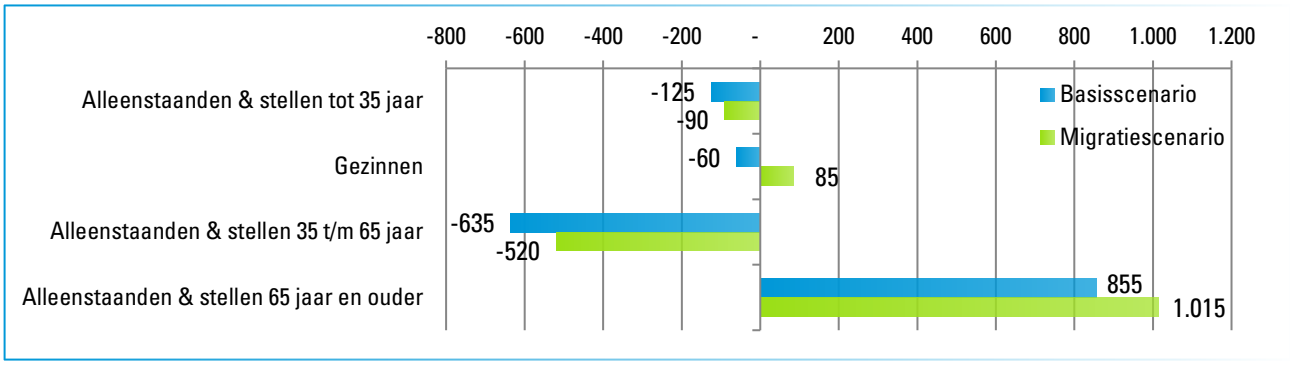

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

[18] In Beekdaelen was tussen 2008 en 2020 het migratiesaldo licht positief (met 21 personen), in de laatste vijf jaar was dit jaarlijks 120 personen positief. We verwachten mede op basis hiervan dat de huishoudensontwikkeling positief blijft voor de aankomende 10 jaar. Dit komt voort uit binnenlandse migratie en buitenlandse migratie, bij een lichte afname van de natuurlijke bevolkingsgroei.

In beide scenario's is sprake van vergrijzing, in migratiescenario neemt aantal gezinnen nog toe

De komende tien jaar krijgt de gemeente Beekdaelen te maken met verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Zo neemt het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar af. Alleen in het migratiescenario neemt het aantal gezinnen toe met circa 85 huishoudens. Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt het sterkst in omvang af. Niet omdat deze huishoudens allemaal de gemeente verlaten, maar omdat zij in de komende tien jaar ouder worden. Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat het aantal 65-plussers het meest toeneemt de komende tien jaar.

Figuur 11: Huishoudensontwikkeling in de gemeente Beekdaelen naar doelgroep van 2022 tot 2032

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, aantal doelgroepen van 35 tot 65 jaar neemt af

In de top vijf van doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien, komen voornamelijk oudere doelgroepen terug. Alle 65-plus doelgroepen groeien in de gemeente Beekdaelen[19]. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens met lage inkomens die wonen in een suburbaan woonmilieu. Daarnaast groeit het aantal gezinnen met een hoog inkomen in een suburbaan woonmilieu en met een hoog inkomen, maar alleen in het migratiescenario. Zie onderstaande tabel.

De doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn voornamelijk alleenstaanden en stellen tussen de 35 en 65 jaar. De twee grootste afnemende doelgroepen wonen in een suburbaan woonmilieu ('Woonerf Welgestelden' en 'Jong geleerd, oud gedaan'). Ook daalt het aantal alleenstaanden en stellen tot 35 jaar met een midden en hoog inkomen licht, ook in het migratiescenario.

Tabel 7: Stand en ontwikkeling doelgroepen (top-5 groeiers en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	2.600	390	460
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	1.365	205	240
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	1.160	175	205
Landelijke luxe	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Midden en hoog	605	90	105
Ruimtezoekers voor de kinderen / Ruimte en Gemak	Gezinnen	Suburbaan	Hoog	2.490	-30	40
Subtotaal toenemende doelgroepen				5.730	855	1.100

[19] In Beekdaelen zijn alleen suburbane en landelijke woonmilieus aanwezig, stedelijke doelgroepen zijn er om die reden niet.

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	1.650	-260	-215
Jong geleerd, oud gedaan (voortbordurend op vroeg volwassen)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	1.120	-175	-145
Stadsontwijkers / Off the (Urban) grid	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Landelijk	Midden en hoog	750	-120	-95
Honkvast / Blijf-in-de-wijkers	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Landelijk	Laag	505	-80	-65
Veel voor weinig	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	440	-45	-30
Subtotaal afnemende doelgroepen				10.565	-820	-610
Eindtotaal gemeente				**16.295**	**+40**	**+490**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

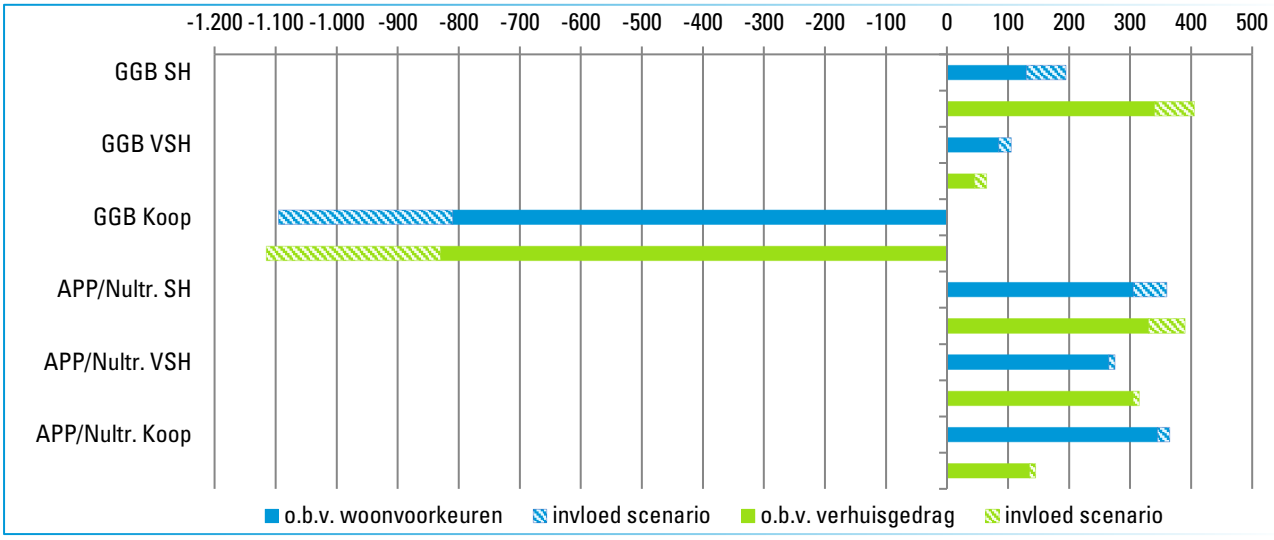
5.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte komt de arcering erbij, in het geval van een overschot valt de arcering eraf. Het volgende valt op:

- Er is een behoefte aanwezig in de **sociale huur**, zowel aan grondgebonden woningen als appartementen. De behoefte ontstaat bij grondgebonden sociale huurwoningen wel voornamelijk door recent verhuisgedrag en minder door woonvoorkeuren van huishoudens.
- In de **vrijesectorhuur** is voornamelijk een behoefte aanwezig bij appartementen en nultredenwoningen, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- In de **koopsector** ontstaat een relatief groot overschot naar grondgebonden woningen, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Aan de appartementen in de koopsector ontstaat wel een behoefte. Deze behoefte is primair gedreven door woonvoorkeuren en minder door verhuisgedrag.

Figuur 12: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Tabel 8: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

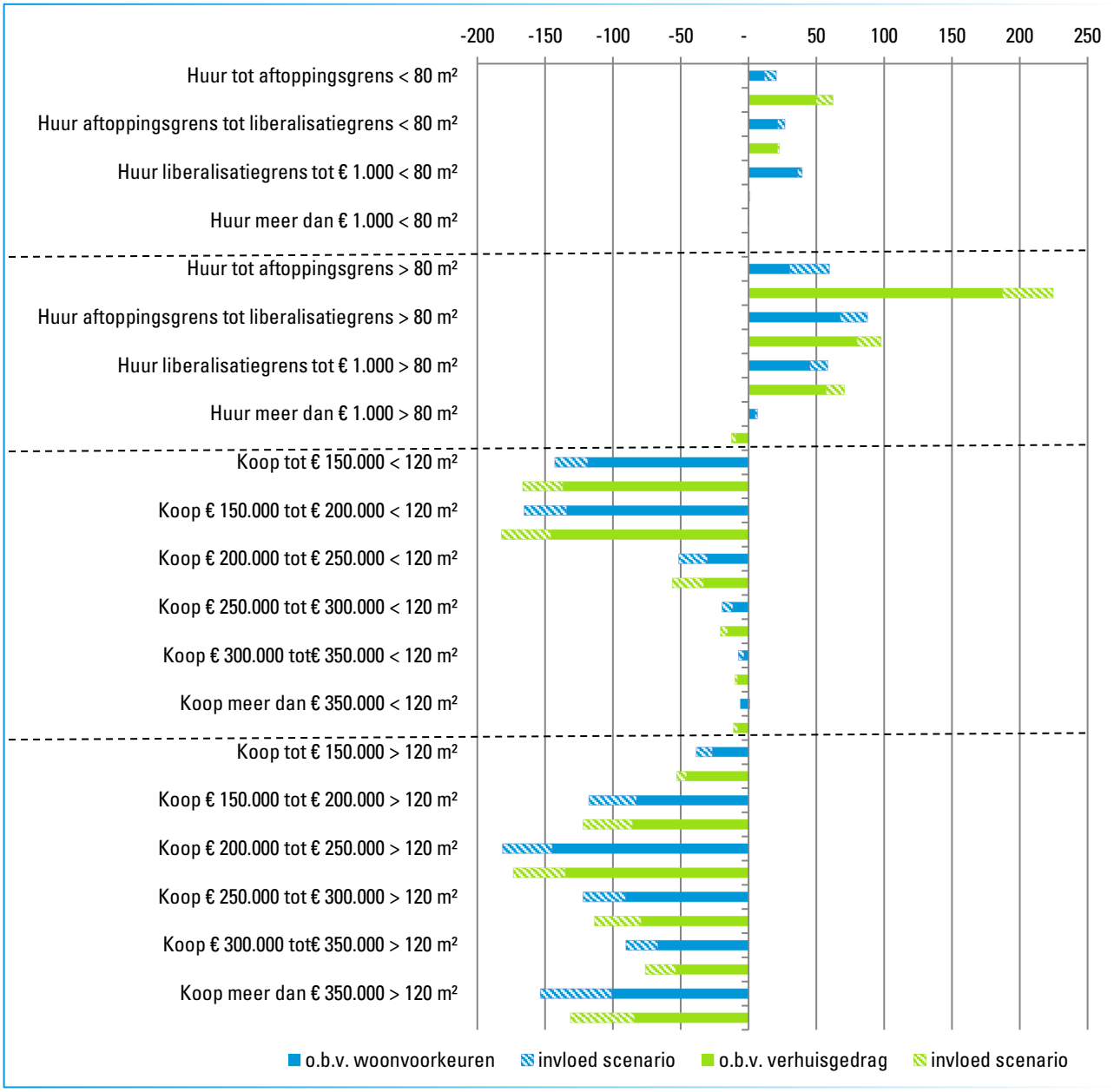
Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	130	195	340	405
Grondgebonden vrijesectorhuur	85	105	45	65
Grondgebonden koop	-1.095	-810	-1.115	-830
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	305	360	330	390
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	265	275	305	315
Appartementen/nultredenwoningen Koop	345	365	135	145
Totaal	**35**	**490**	**40**	**490**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koopsegment

- In het grondgebonden segment is voornamelijk nog een behoefte aanwezig aan **sociale huur**, voornamelijk vanuit verhuisgedrag. De behoefte is het sterkst aanwezig in de grotere sociale huurwoningen (vanaf 80 m²) en is groter vanuit recent verhuisgedrag dan vanuit woonvoorkeuren.
- Vanuit woonvoorkeuren is er nog een kleine behoefte aan grondgebonden **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) tot 80 m². Er is echter voornamelijk behoefte aan grondgebonden middenhuurwoningen vanaf 80 m², zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- In de **koopsector** ontstaat een overschot in alle segmenten. In de kleinere woningen (tot 120 m²) treden de grootste overschotten primair op in woningen onder de € 200.000, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar. Op basis van de woonvoorkeuren is hier het overschot telkens net wat groter.

Figuur 13: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

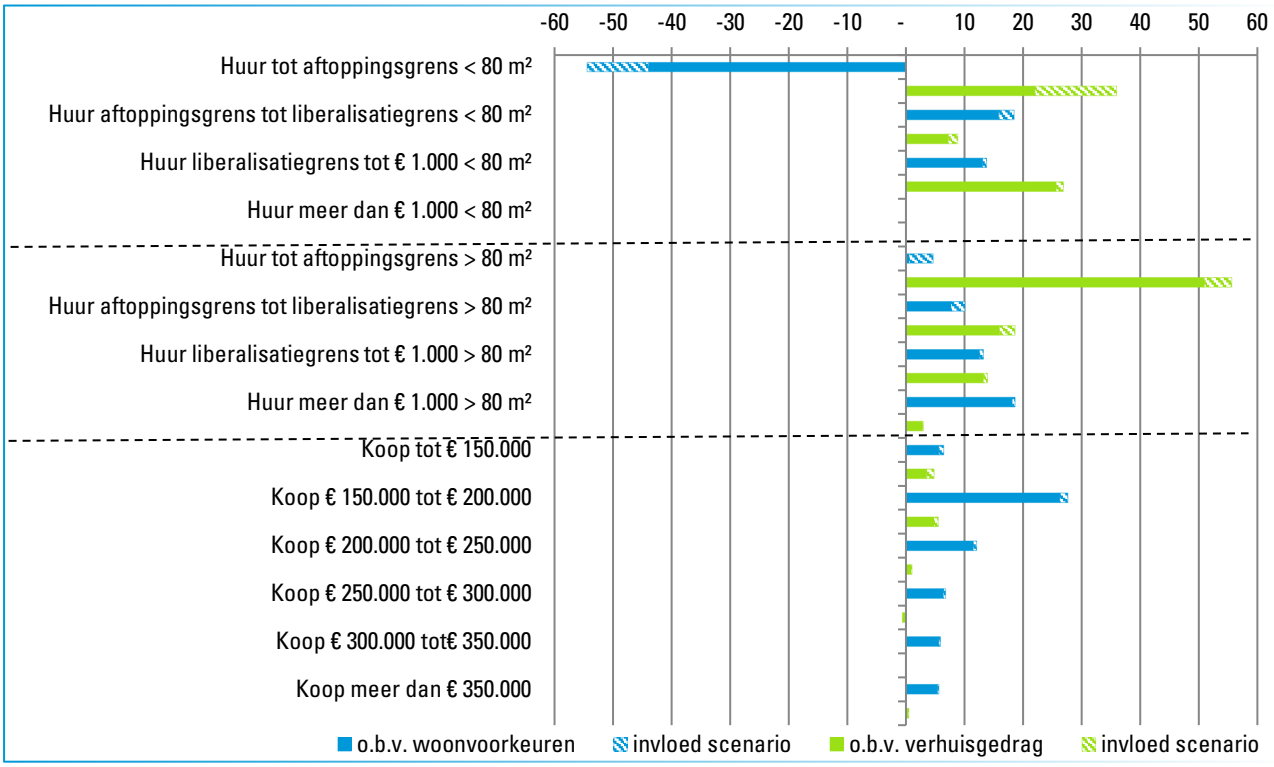

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Beperkte behoefte aan goedkopere sociale huur- en koopappartementen (niet levensloopgeschikt)

- Een overschot bij niet levensloopgeschikte appartementen treedt alleen op in de kleinere en goedkopere **sociale huurwoningen** (tot 80 m² en tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot alleen optreedt vanuit woonvoorkeuren, terwijl op basis van verhuisgedrag de behoefte positief is. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan andere aanbod – wel hebben gedaan.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een kleine uitbreidingsbehoefte. Het gaat om circa tien appartementen tot 80 m² en tien vanaf 80 m². Vanuit verhuisgedrag blijkt de behoefte aan kleinere oppervlaktes iets groter.
- Ook voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **koopsector** is een kleine behoefte zichtbaar in het goedkope segment tot € 200.000. Op basis van de woonvoorkeuren is vooral een behoefte aanwezig voor woningen tussen de € 150.000 en € 200.000. Op basis van verhuisgedrag is de behoefte telkens min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad.

Figuur 14: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

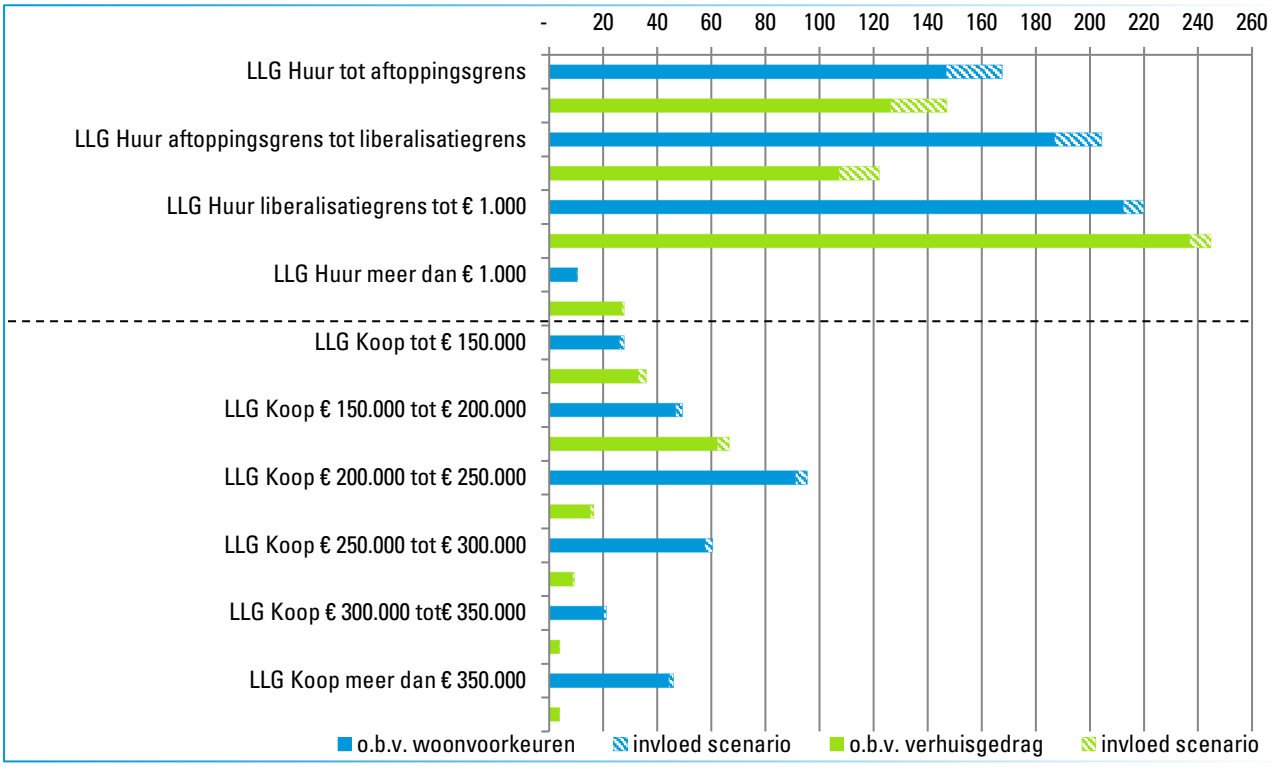

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In Beekdaelen bestaat een grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog een overschot constateerde (kleine sociale huurwoning tot de aftoppingsgrens), zien we bij de levensloopgeschikte woningen alleen maar een behoefte. Het volgende valt op:

- De behoefte naar **sociale huur** komt voornamelijk door de woonvoorkeuren en daarbij iets meer voor levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens.
- Voor vrijesectorhuur ligt de behoefte nadrukkelijk op **middenhuurwoningen** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000). De behoefte is aanwezig vanuit zowel de woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen in alle prijssegmenten. Op basis van de woonvoorkeuren is er voornamelijk een behoefte aanwezig voor woningen tussen de € 200.000 en € 250.000.

Figuur 15: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

WONINGBEHOEFTE EN OPGAVEN VAN GEMEENTE BEEKDAELEN OP HOOFDLIJNEN

- Het aantal huishoudens in de gemeente Beekdaelen neemt de komende tien jaar naar verwachting toe met 40 (basisscenario) tot 490 (migratiescenario). In beide scenario's is er sprake van vergrijzing. De doelgroepen die in omvang toenemen zijn hoofdzakelijk 65-plushuishoudens, zowel met lage als midden en hoge inkomens. De demografische verwachtingen voor Beekdaelen kennen een wat hoger relatief saldo dan andere gemeenten in de regio. Dit hangt samen met de relatief wat grotere instroom binnenlandse migranten, naast de instroom van buitenlandse migranten, bij een beperkte natuurlijke afname van de bevolking.
- In Beekdaelen is voornamelijk een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen. Deze behoefte bestaat uit sociale huur, middeldure huur en koop. De behoefte is vanuit zowel woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- Er ontstaat de komende tien jaar een overschot van circa 800 tot 1.100 grondgebonden koopwoningen in de gemeente. Deze overschotten ontstaan in alle koopsegmenten, zowel betaalbaar als duurder. Wel is er nog een relatief kleine behoefte aan grondgebonden midden- en sociale huurwoningen (vanaf 80 m^2).
- No-regret keuzes: levensloopgeschikte huurappartementen en -nultredenwoningen tot € 1.000 en levensloopgeschikte koopappartementen en -nultredenwoningen tussen de € 150.000 en € 300.000.
- Kansen in de bestaande voorraad: verhuren van bestaande grondgebonden koopwoningen, zo wordt voorzien in een behoefte aan huur, en gelijktijdig een overschot in de koop 'onttrokken'. Tevens kunnen grondgebonden koopwoningen mogelijk levensloopgeschikt gemaakt worden.
- Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen en kleine, niet levensloopgeschikte sociale huurappartementen.

6 Brunssum

6.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa -300 tot -160 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een afname van circa 300 huishoudens. Dit ligt in lijn met de verwachtte huishoudensontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd (op basis van Progneff 2017). Het migratiescenario is minder negatief. Op basis van dit scenario neemt het aantal huishoudens de aankomende tien jaar met circa 160 af. Zie onderstaande tabel. De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de gemeente ligt daarmee op -300 tot -160 tussen 2022 en 2032.

Tabel 9: Huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019

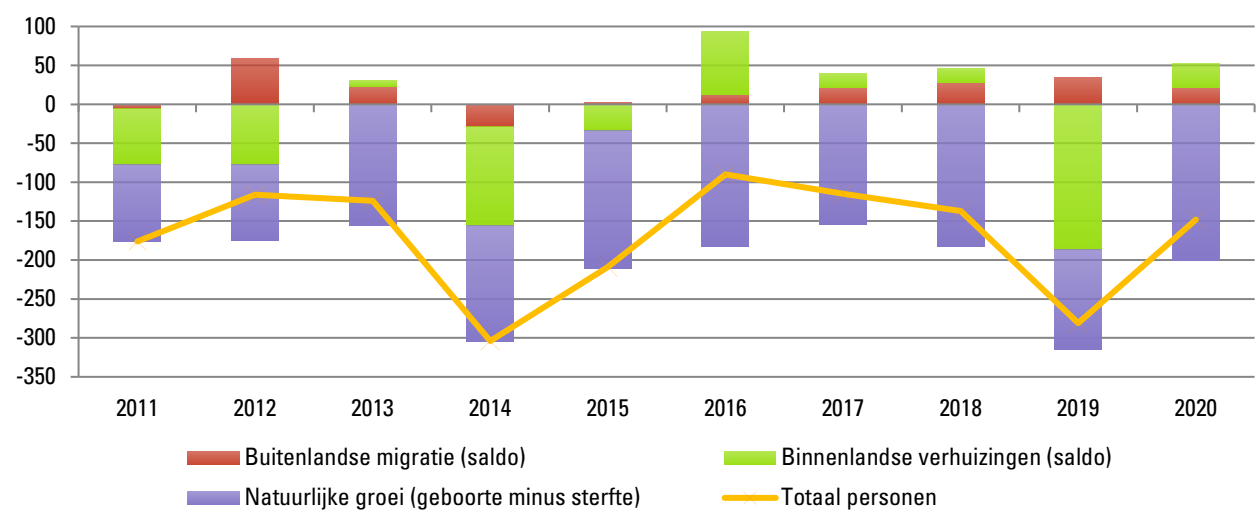
Gemeente	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Brunssum	13.510	-300 tot -320	-300	-160

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in de gemeente Brunssum daalde jaarlijks in de afgelopen tien jaar. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke groei van -150 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door (binnenlandse) migratie. Het binnenlands migratiesaldo was de afgelopen vijf jaar overwegend positief (2019 uitgezonderd). Het buitenlands migratiesaldo is sinds 2016 altijd positief geweest. De gemiddelde bevolkingsontwikkeling is de laatste vijf jaar iets minder negatief geweest dan gemiddeld sinds 2011. Dit komt vooral door de combinatie van een positief binnenlands en buitenlands migratiesaldo sinds 2016.

Figuur 16: Bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de gemeente Brunssum van 2011 tot 2021

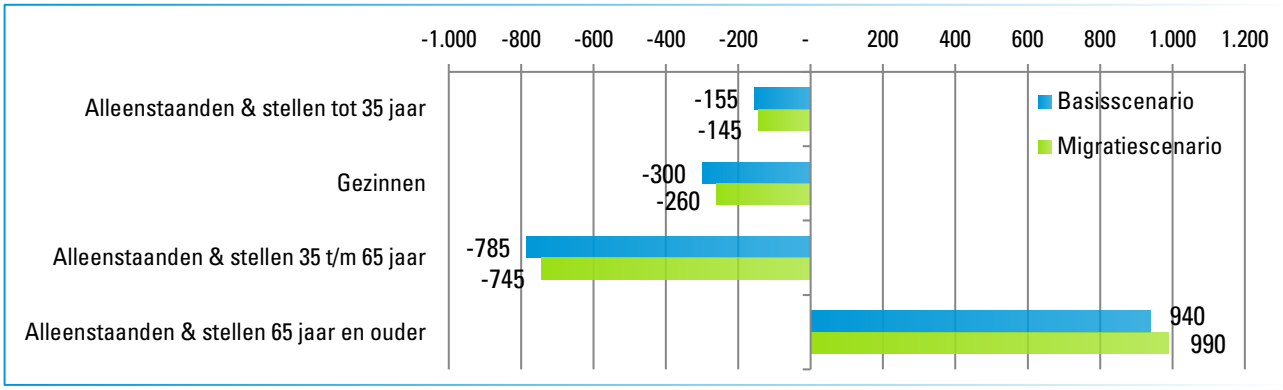

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

In beide scenario's is sprake van huishoudensverdunning en vergrijzing

De komende tien jaar krijgt de gemeente Brunssum te maken met huishoudensverdunning en verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Zo neemt het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar af. Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt het sterkst in omvang af. Niet omdat deze huishoudens allemaal de gemeente verlaten, maar omdat zij in de komende tien jaar ouder worden. Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat alleen het aantal 65-plussers nog toeneemt de komende tien jaar.

Figuur 17: Huishoudensontwikkeling in de gemeente Brunssum naar doelgroep van 2022 tot 2032

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, aantal doelgroepen van 35 tot 65 jaar neemt af

In de top vijf van doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien komen alleen oudere doelgroepen terug. Alle 65-plus doelgroepen groeien in de gemeente Brunssum. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens met lage inkomens. Zij wonen vooral in een stedelijk of suburbane woonmilieu.

De doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn alleenstaanden en stellen tussen de 35 en 65 jaar. De twee grootste afnemende doelgroepen zijn doelgroepen met een laag inkomen ('KISS' en 'Jong geleerd, oud gedaan'). Ook daalt het aantal suburbaan wonende gezinnen met een hoog inkomen in de gemeente.

Tabel 10: stand en ontwikkeling doelgroepen (top-5 groeiers en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Oudere eenvoud Stedelijk	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Laag	1.735	360	375
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	1.600	330	345
Stedelijk genieten	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Midden en hoog	585	120	125
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	550	115	120
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	65	15	15
Subtotaal toenemende doelgroepen				4.555	940	990

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
KISS (klein inkomen, Stedelijke setting)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Laag	1.000	-205	-190
Jong geleerd, oud gedaan	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	950	-190	-180
Midlife, Mid-City	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Midden en hoog	920	-185	-175
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	910	-185	-175
Ruimte en Gemak	Gezinnen	Suburbaan	Hoog	1.015	-80	-70
Subtotaal afnemende doelgroepen				8.950	-1.240	-1.150
Eindtotaal gemeente				**13.510**	**-300**	**-160**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

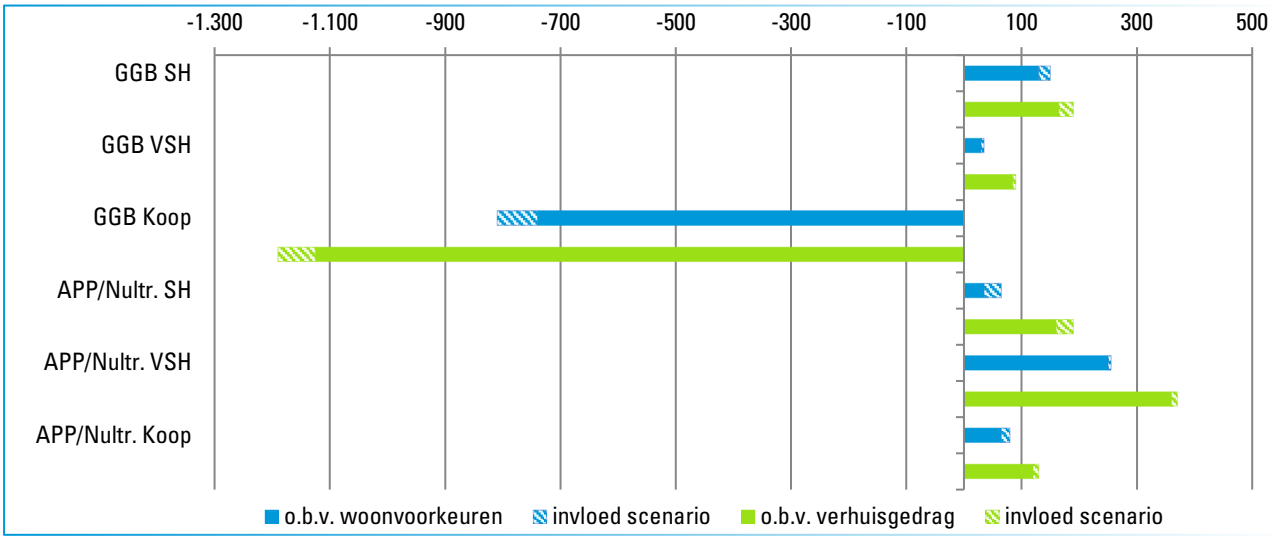
6.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk gemaakt wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte komt de arcering erbij, in het geval van een overschot valt de arcering eraf. Het volgende valt op:

- Er is een kleine behoefte aanwezig in de **sociale huur**, zowel aan grondgebonden woningen als appartementen. De behoefte ontstaat wel voornamelijk door verhuisgedrag en minder door de woonvoorkeuren. Dit is vooral terug te zien bij de appartementen/nultredenwoningen.
- In de **vrijesectorhuur** is voornamelijk een behoefte aanwezig bij appartementen. Ook hier is de behoefte door het verhuisgedrag groter dan op basis van de woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** ontstaat een relatief groot overschot naar grondgebonden woningen. Op basis van verhuisgedrag is dit overschot nog groter dan op basis van de woonvoorkeuren. Aan koopappartementen en nultredenwoningen bestaat wel een behoefte.

Figuur 18: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Tabel 11: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

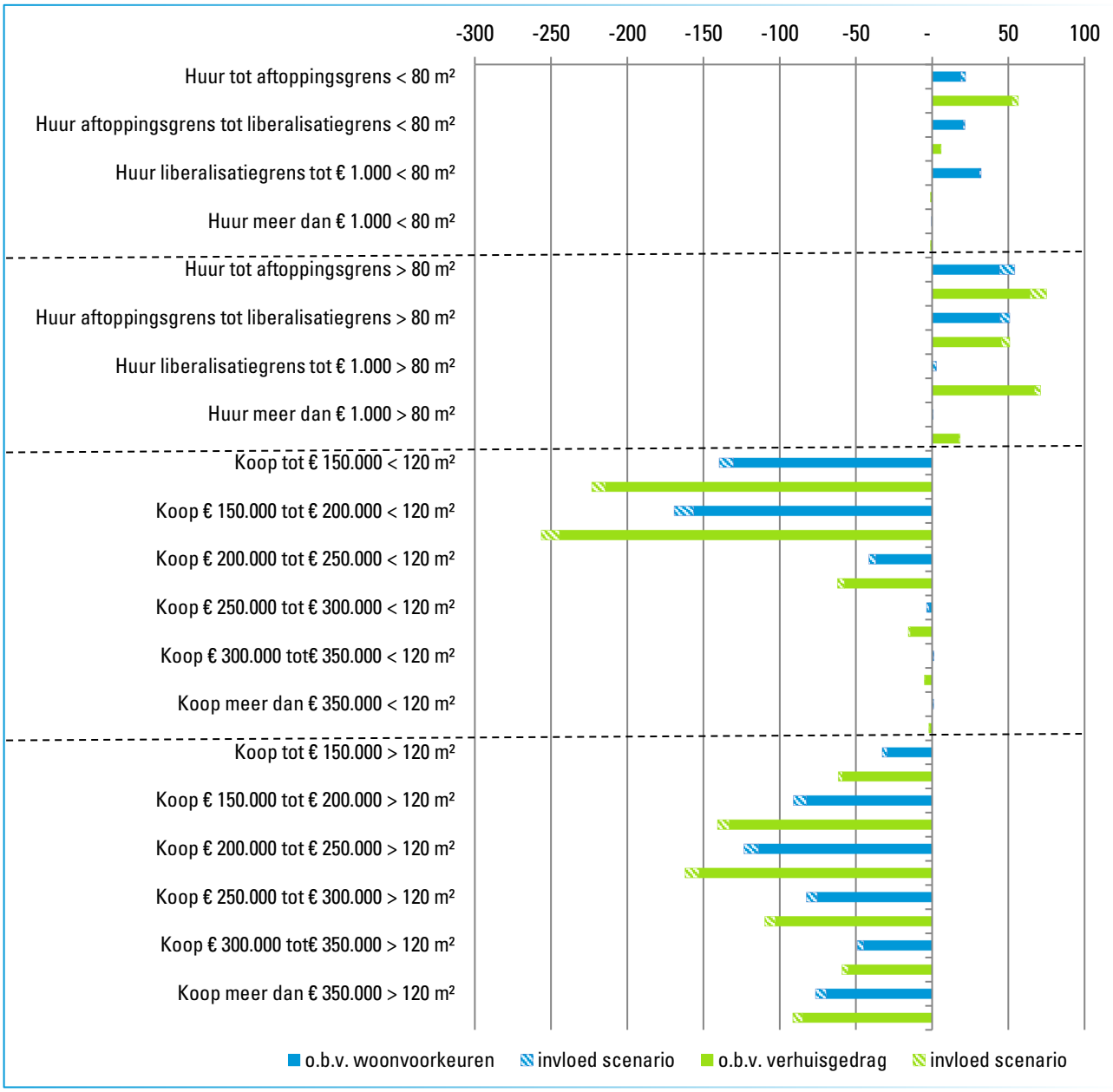
Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	130	150	165	190
Grondgebonden vrijesectorhuur	30	35	85	90
Grondgebonden koop	-810	-740	-1.190	-1.125
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	35	65	160	190
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	250	255	360	370
Appartementen/nultredenwoningen Koop	65	80	120	130
Totaal	**-300**	**-155**	**-300**	**-155**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koopsegment

- In het grondgebonden segment is voornamelijk nog een behoefte aanwezig aan **sociale huur**, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. De behoefte is het sterkst aanwezig in de grotere sociale huurwoningen (vanaf 80 m²).
- Vanuit woonvoorkeuren is er nog een kleine behoefte aan grondgebonden **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) tot 80 m². Op basis van verhuisgedrag is er ook een behoefte aan grondgebonden middenhuur, deze gaat echter uit naar middenhuurwoningen vanaf 80 m².
- In de **koopsector** ontstaat een overschot in (bijna) alle segmenten. De grootste overschotten treden op in de kleinere woningen (tot 120 m²) onder de € 200.000, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar.

Figuur 19: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

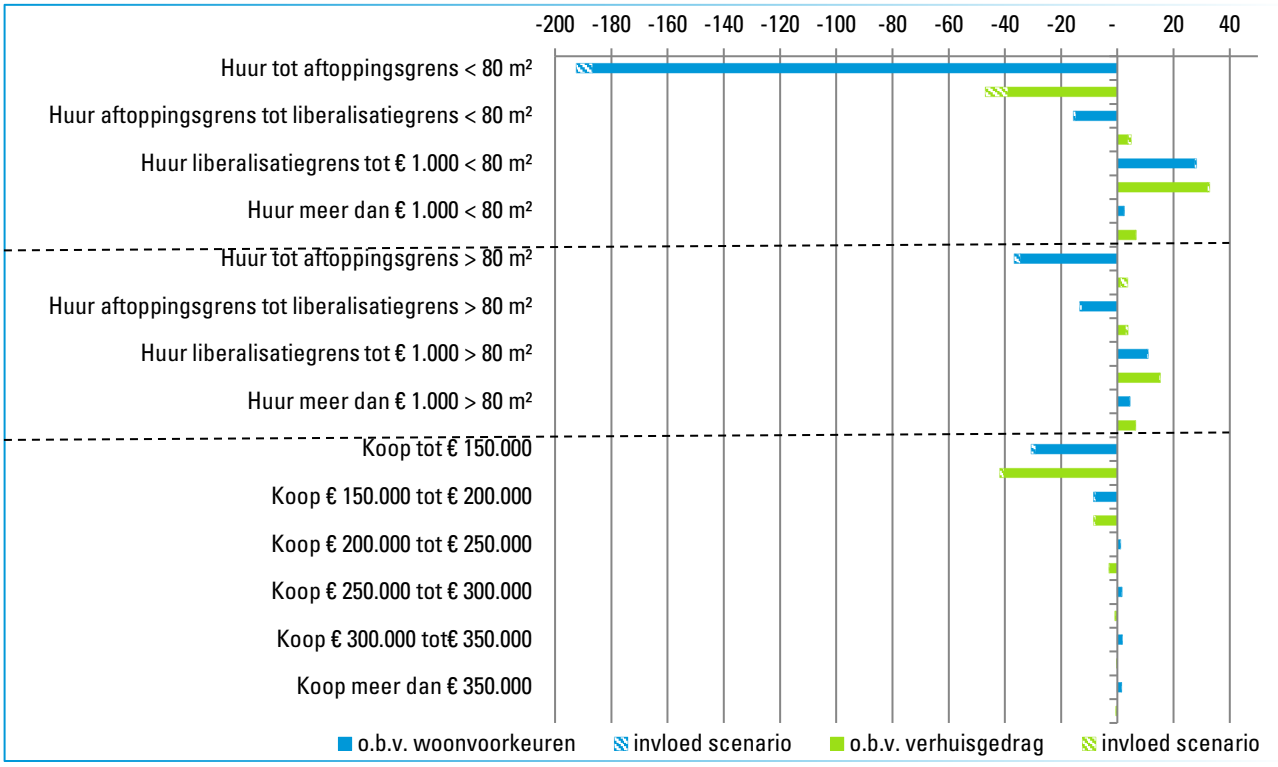

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Vooral overschotten in goedkopere sociale huur- en koopappartementen (niet levensloopgeschikt)

- De overschotten bij niet levensloopgeschikte appartementen treden voornamelijk op in de kleinere (tot 80 m²) en goedkopere **sociale huurwoningen** (tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot vooral optreedt vanuit woonvoorkeuren en in mindere mate vanuit verhuisgedrag. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan andere aanbod – wel hebben gedaan.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een kleine uitbreidingsbehoefte. Hierbij gaat de voorkeur uit naar appartementen tot 80 m².
- Ook voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **koopsector** is een klein overschot zichtbaar in het goedkoopste segment tot € 150.000. Bij de duurdere niet levensloopgeschikte koopappartementen is de behoefte telkens min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad (enkele woningen tekort of overschot).

Figuur 20: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

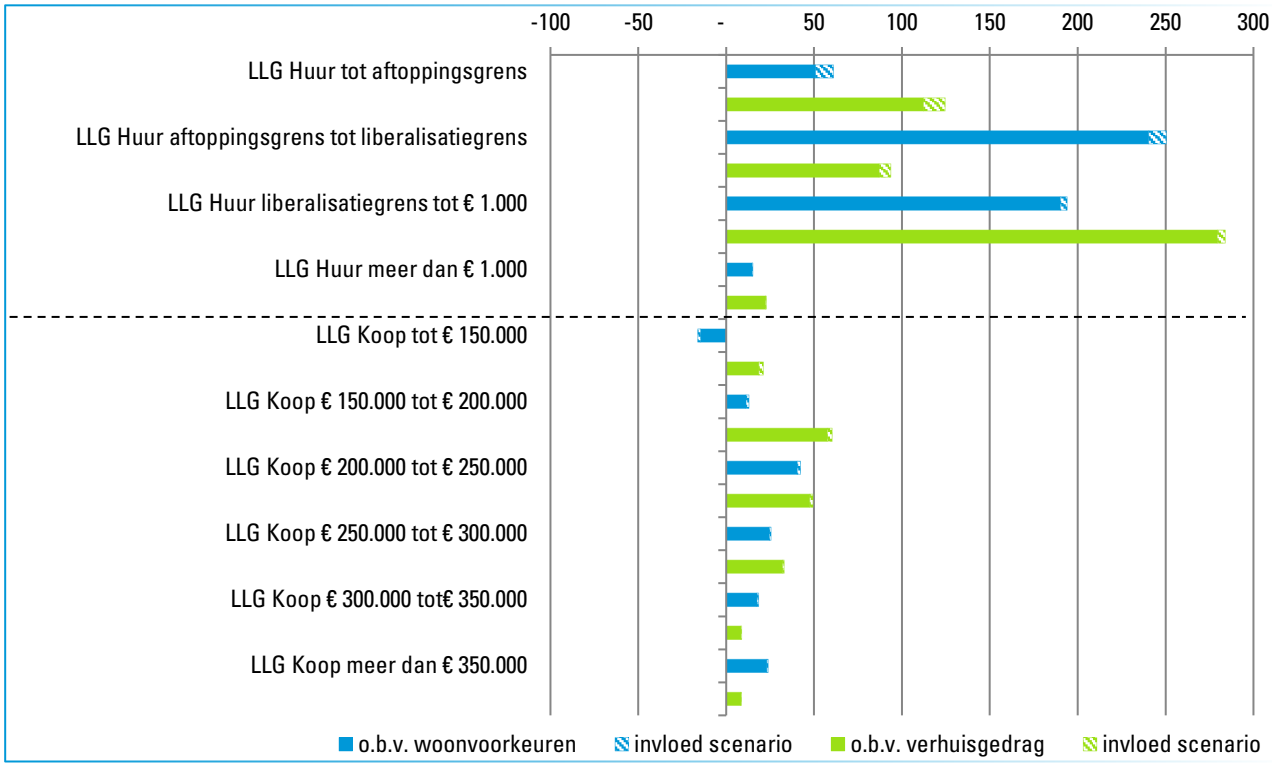

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In Brunssum bestaat een grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog overschotten constateren, zien we bij de levensloopgeschikte woningen bijna alleen maar een behoefte. Het volgende valt op:

- De grootste behoefte vanuit woonvoorkeuren gaat uit naar **sociale huur** en daarbij specifiek levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens.
- Voor vrijesectorhuur ligt de behoefte nadrukkelijk op **middenhuurwoningen** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000). Vanuit verhuisgedrag is deze behoefte nog iets groter dan vanuit woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen in (bijna) alle prijssegmenten. Hierin zijn geen opvallende uitschieters. Uitzondering hierop zijn de goedkoopste woningen tot € 150.000, hieraan ontstaat een klein overschot vanuit woonvoorkeuren.

Figuur 21: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

WONINGBEHOEFTE EN OPGAVEN VAN GEMEENTE BRUNSSUM OP HOOFDLIJNEN

- Het aantal huishoudens in de gemeente Brunssum neemt de komende tien jaar naar verwachting af met 300 (basisscenario) tot 160 (migratiescenario). In beide scenario's is er sprake van vergrijzing. De doelgroepen die in omvang toenemen zijn voornamelijk 65-plushuishoudens met lage inkomens.
- Wat opvalt is dat de beide scenario's relatief dicht bij elkaar zitten. Dit hangt ermee samen dat de natuurlijke bevolkingsafname (voortkomend uit geboorte en sterfte) een dominante rol in de huishoudensontwikkeling speelt, die minder dan in andere gemeenten wordt opgevangen door binnenlandse en buitenlandse migratie.
- In Brunssum is voornamelijk een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen. Deze behoefte bestaat over het algemeen uit sociale huur en middeldure huur. De behoefte is er vanuit zowel woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- Er ontstaat de komende tien jaar een overschot van circa 750 tot 1.200 tot grondgebonden koopwoningen in de gemeente. Deze overschotten ontstaan in alle koopsegmenten, zowel betaalbaar als duurder. Wel is er nog een relatief kleine behoefte aan grondgebonden midden- en sociale huurwoningen (vanaf 80 m^2).
- No-regret keuzes: levensloopgeschikte huurappartementen en -nultredenwoningen tot € 1.000 en levensloopgeschikte koopappartementen en -nultredenwoningen tussen € 150.000 en € 250.000.
- Kansen in de bestaande voorraad: verhuren van bestaande grondgebonden koopwoningen, zo wordt voorzien in een behoefte aan huur, en gelijktijdig een overschot in de koop 'onttrokken'. Tevens kunnen grondgebonden koopwoningen mogelijk levensloopgeschikt gemaakt worden.
- Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen en kleine, niet levensloopgeschikte sociale huurappartementen.

7 Heerlen

7.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa -1.145 tot -120 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een afname van circa 1.145 huishoudens. Deze prognose valt positiever uit dan de verwachtte huishoudens-ontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd (op basis van Progneff 2017). Het migratiescenario is minder negatief dan het basisscenario. Op basis van dit scenario neemt het aantal huishoudens de aankomende tien jaar met circa 120 af. Zie onderstaande tabel. De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de gemeente ligt daarmee op -1.145 tot -120 tussen 2022 en 2032.

Tabel 12: Huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019

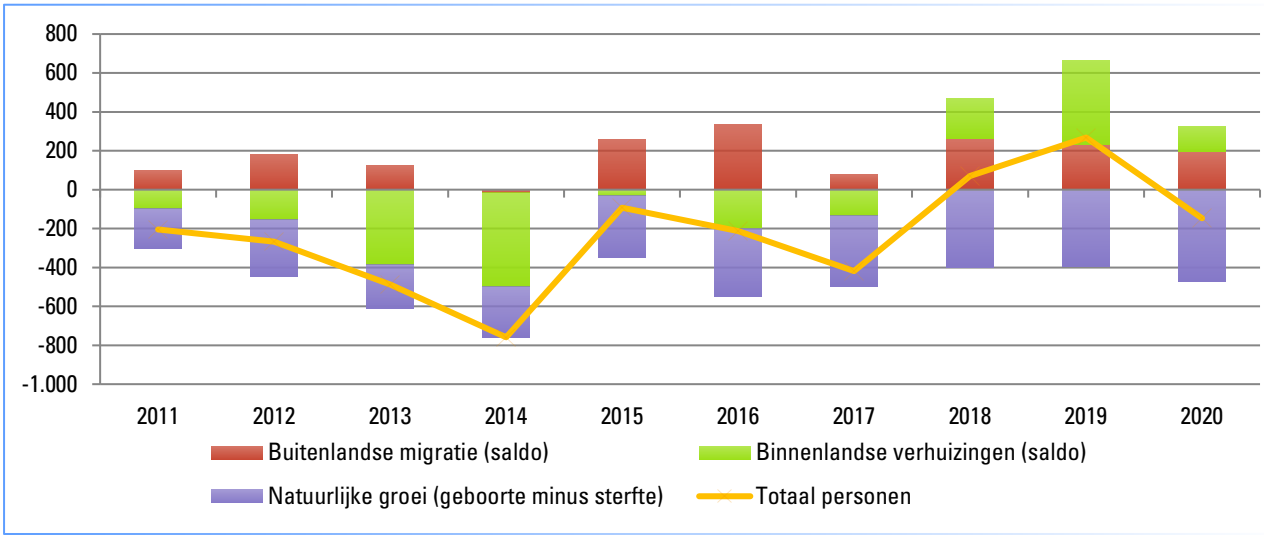
Gemeente	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Heerlen	45.145	-1.770 tot -1.820	-1.145	-120

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in de gemeente Heerlen is de afgelopen tien jaar gedaald. Het totaal aantal personen daalde elk jaar, met uitzondering van de jaren 2018 en 2019. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke groei van -330 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door zowel de binnenlandse als buitenlandse migratie. Het binnenlands migratiesaldo was de afgelopen vijf jaar overwegend positief (2016 en 2017 uitgezonderd). Het buitenlands migratiesaldo is sinds 2015 altijd positief geweest. De gemiddelde bevolkingsontwikkeling is de laatste vijf jaar minder negatief geweest dan gemiddeld sinds 2011. Dit komt vooral door de combinatie van een positief binnenlands en buitenlands migratiesaldo sinds 2018.

Figuur 22: Bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de gemeente Heerlen van 2011 tot 2021

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

In beide scenario's is sprake van huishoudensverdunning en vergrijzing

De komende tien jaar krijgt de gemeente Heerlen te maken met huishoudensverdunning en verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Zo neemt het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar af. Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt het sterkst in omvang af. Niet omdat deze huishoudens allemaal de gemeente verlaten, maar omdat zij in de komende tien jaar ouder worden. Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat alleen het aantal 65-plussers nog toeneemt de komende tien jaar.

Figuur 23: Huishoudensontwikkeling in de gemeente Heerlen naar doelgroep van 2022 tot 2032

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, aantal doelgroepen van 35 tot 65 jaar neemt af

In de top vijf doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien komen alleen oudere doelgroepen terug. Alle 65-plus doelgroepen groeien in de gemeente Heerlen. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens met lage inkomens, maar ook midden en hoge inkomens nemen zeker nog toe. Het gaat vooral om huishoudens in een stedelijk of suburbaan woonmilieu.

De doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn alleenstaanden en stellen tussen de 35 en 65 jaar. De twee grootste afnemende doelgroepen zijn doelgroepen met een laag inkomen ('Jong geleerd, oud gedaan' en 'KISS'). Ook daalt het aantal stedelijke alleenstaanden en stellen tot 35 jaar met een midden en hoog inkomen.

Tabel 13: Stand en ontwikkeling doelgroepen (top-5 groeiers en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	5.315	905	1.025
Oudere eenvoud Stedelijk	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Laag	4.695	800	905
Stedelijk genieten	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Midden en hoog	1.895	320	365
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	1.725	295	330
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	25	5	5
Subtotaal toenemende doelgroepen				13.660	2.325	2.630

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Jong geleerd, oud gedaan (voortbordurend op vroeg volwassen)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	4.335	-695	-595
KISS (klein inkomen, Stedelijke setting)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Laag	3.830	-615	-525
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	2.865	-460	-395
Midlife, Mid-City	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Midden en hoog	2.595	-415	-355
JULB (jong urbaan, laag budget)	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Stedelijk	Laag	2.235	-350	-300
Subtotaal afnemende doelgroepen				31.480	-3.465	-2.755
Eindtotaal gemeente				**45.145**	**-1.145**	**-120**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

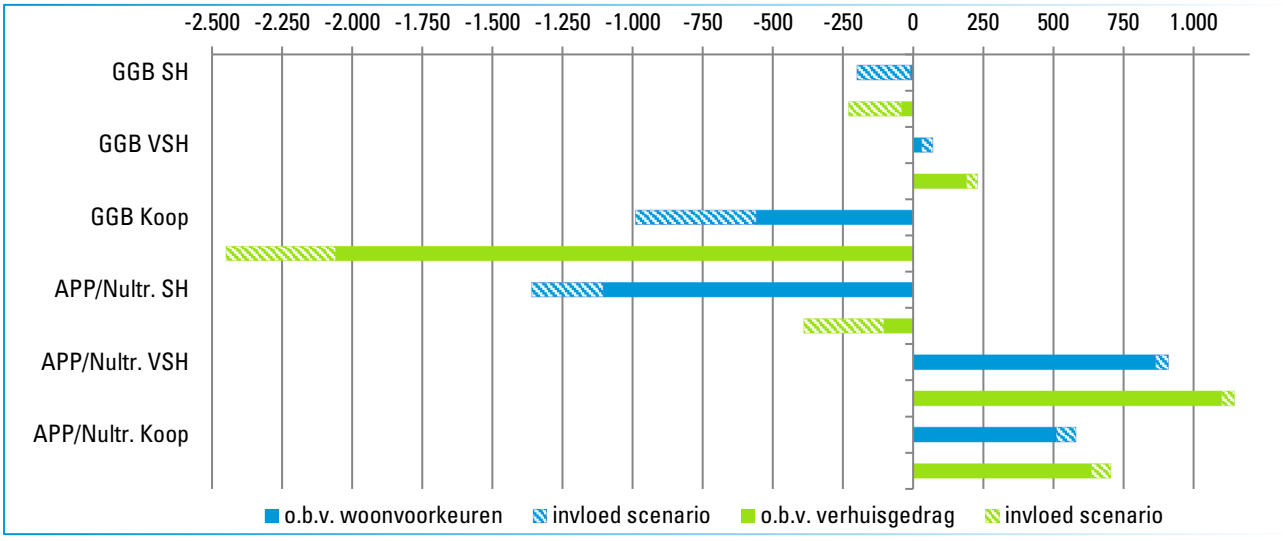
7.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte komt de arcering erbij, in het geval van een overschot valt de arcering eraf. Het volgende valt op:

- Er is een klein overschot aanwezig in de grondgebonden **sociale huur**, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Bij sociale huur appartementen ontstaat voornamelijk een relatief groot overschot op basis van de woonvoorkeuren. Vanuit verhuisgedrag is dit overschoot veel kleiner.
- Voor **vrijesectorhuur** is voornamelijk behoefte aanwezig bij appartementen en nultredenwoningen. Hier is de behoefte door verhuisgedrag net wat groter dan op basis van de woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** ontstaat een relatief groot overschot naar grondgebonden woningen. Op basis van verhuisgedrag is dit overschot nog groter dan op basis van de woonvoorkeuren. Aan appartementen en nultredenwoningen in de koopsector bestaat wel een behoefte.

Figuur 24: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Tabel 14: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

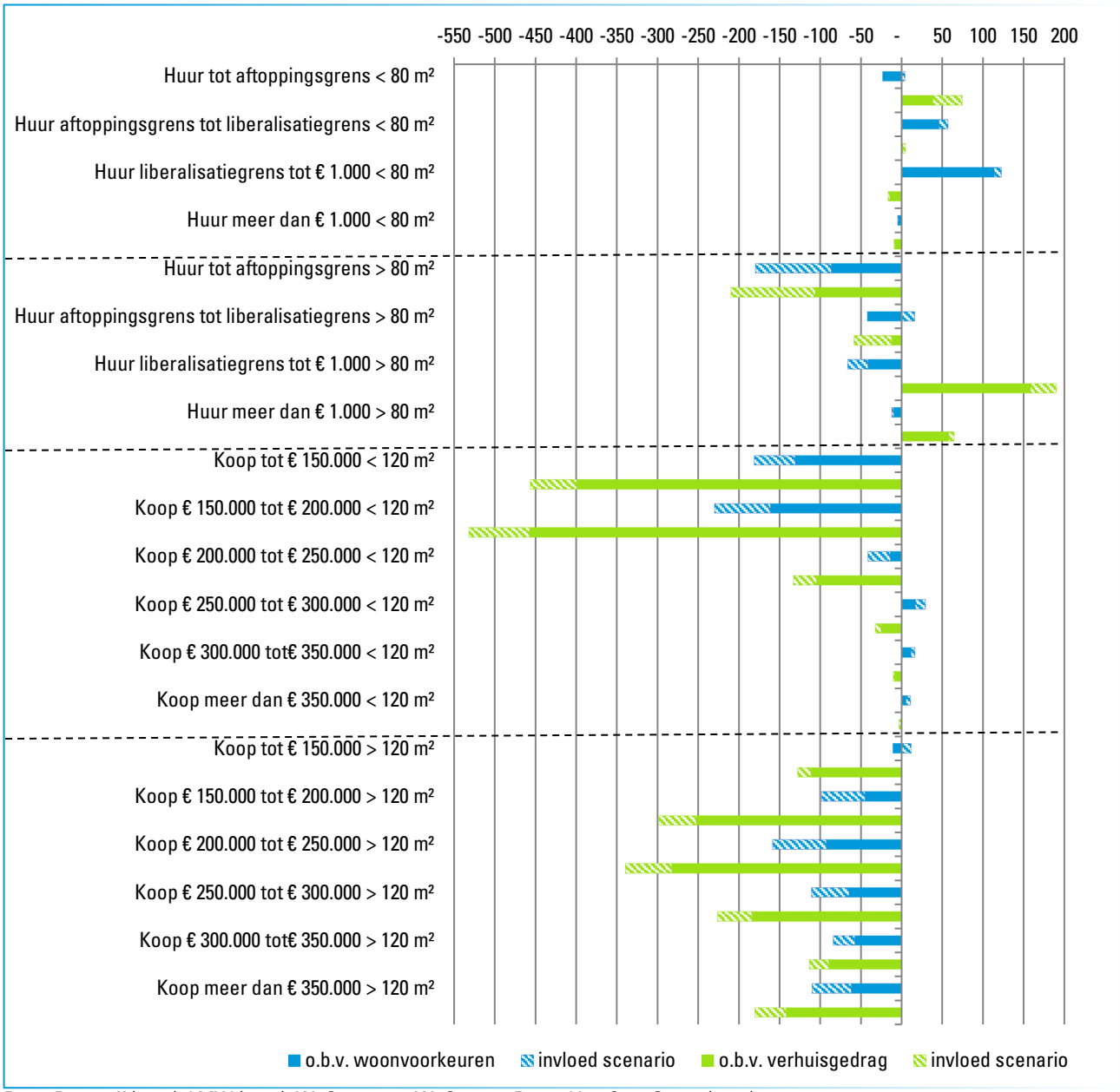
Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	-200	-10	-230	-40
Grondgebonden vrijesectorhuur	30	70	190	230
Grondgebonden koop	-990	-560	-2.450	-2.060
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	-1.360	-1.105	-390	-105
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	865	910	1.100	1.145
Appartementen/nultredenwoningen Koop	510	580	635	705
Totaal	**-1.145**	**-115**	**-1.145**	**-125**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koop- en huursegment

- Er een kleine behoefte aan kleinere woningen (tot 80 m²) in de **sociale huur**. Voor grotere sociale huurwoningen (vanaf 80 m²) ontstaat er een overschot, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Dit overschot is het grootst in het betaalbaarste segment (tot de aftoppingsgrens).
- In het grondgebonden segment is er op basis van woonvoorkeuren voornamelijk nog een behoefte aan **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) tot 80 m². Op basis van verhuisgedrag is er ook een behoefte aan grondgebonden middenhuurwoningen vanaf 80 m².
- In de **koopsector** ontstaat een overschot in (bijna) alle segmenten. De grootste overschotten treden op in de kleinere woningen (tot 120 m²) onder de € 200.000. Op basis van verhuisgedrag is dit overschot nog groter dan op basis van de woonvoorkeuren. Bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar. Ook hier zijn de overschotten telkens het grootst op basis van verhuisgedrag.

Figuur 25: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

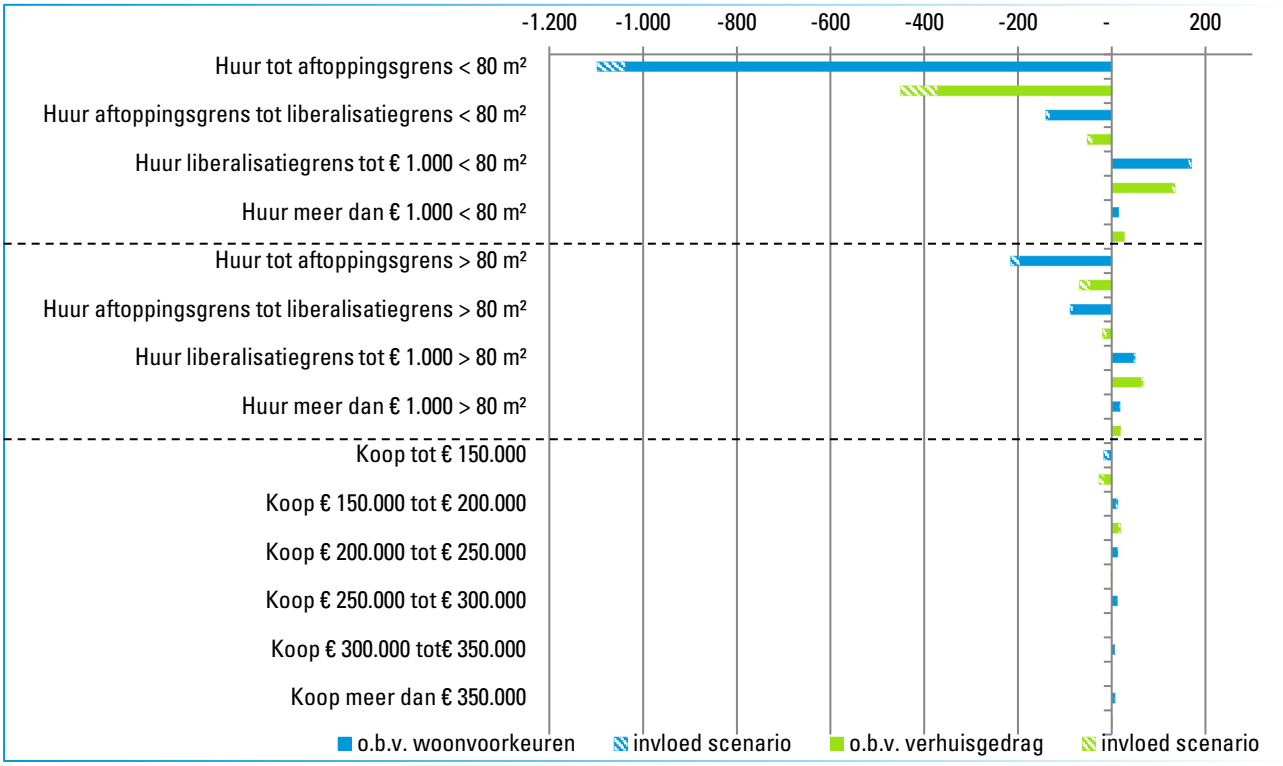

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Vooral overschotten in goedkopere sociale huurappartementen (niet levensloopgeschikt)

- De overschotten bij niet levensloopgeschikte appartementen treden voornamelijk op in de kleinere (vanaf 80 m²) en goedkopere **sociale huurwoningen** (tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot vooral optreedt vanuit woonvoorkeuren en in mindere mate vanuit verhuisgedrag. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan andere aanbod – wel hebben gedaan.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een kleine uitbreidingsbehoefte. Hierbij gaat de voorkeur uit naar appartementen tot 80 m².
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **koopsector** is de behoefte min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad (enkele woningen tekort of overschot).

Figuur 26: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

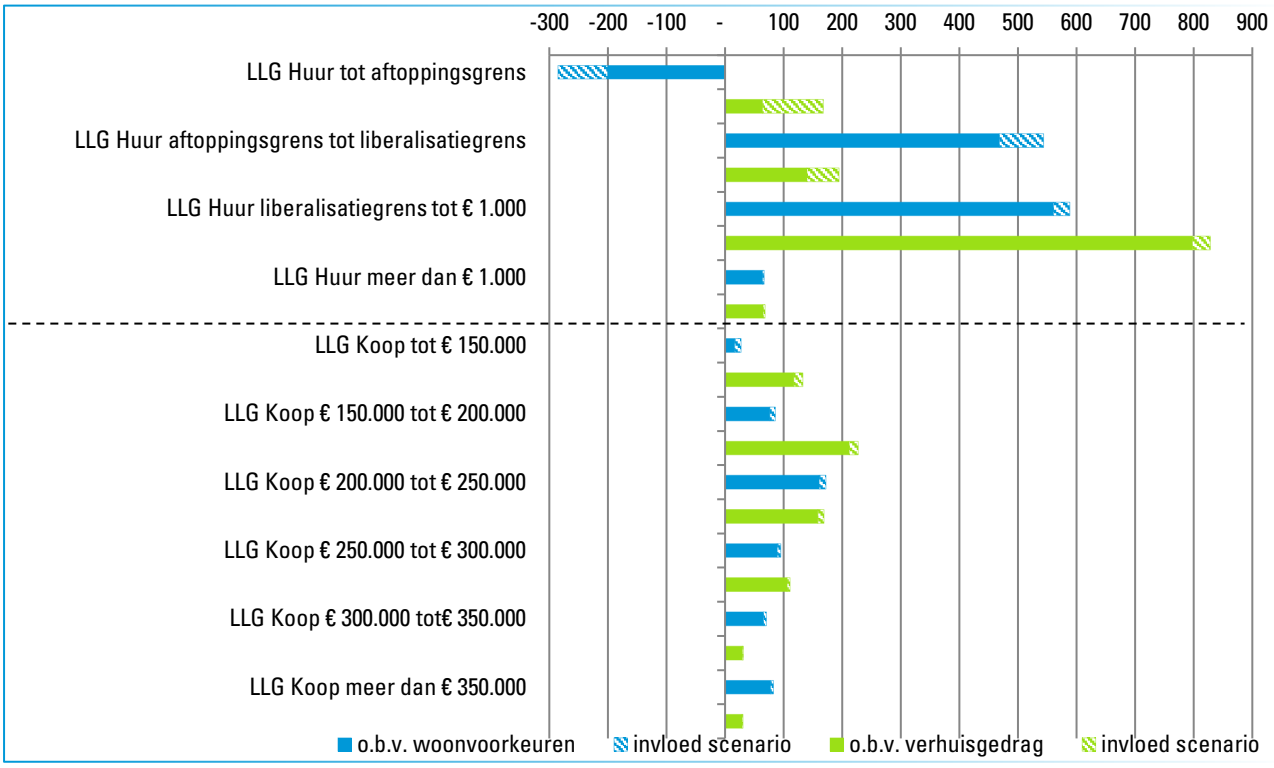

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In Heerlen bestaat een grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog overschotten constateren, zien we bij de levensloopgeschikte woningen bijna alleen maar een behoefte. Het volgende valt op:

- In de **sociale huur** tot de aftoppingsgrens bestaat als enige segment een overschot. Vanuit verhuisgedrag constateren we echter wel een behoefte. Voor de sociale huur tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens is een relatief grote behoefte aanwezig, voornamelijk vanuit de woonvoorkeuren.
- Voor vrijesectorhuur ligt de behoefte nadrukkelijk op **middenhuurwoningen** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000). Vanuit verhuisgedrag is deze behoefte nog iets groter dan vanuit woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen in (bijna) alle prijssegmenten. Op basis van verhuisgedrag is er de grootste behoefte aanwezig voor woningen tussen € 150.000 en € 200.000, vanuit voorkeuren tussen € 200.000 en € 250.000.

Figuur 27: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

WONINGBEHOEFTE EN OPGAVEN VAN GEMEENTE HEERLEN OP HOOFDLIJNEN

- Het aantal huishoudens in de gemeente Heerlen neemt de komende tien jaar naar verwachting af met 1.145 (basisscenario) tot 120 (migratiescenario). In beide scenario's is er sprake van vergrijzing. De doelgroepen die in omvang toenemen zijn voornamelijk 65-plushuishoudens met lage inkomens.
- In Heerlen is voornamelijk een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen. Deze behoefte bestaat uit middeldure huur en koop en is er vanuit zowel woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Er is wel een overschot zichtbaar bij (voornamelijk niet levensloopbestendige) appartementen en nultredenwoningen in de sociale huur.
- Er ontstaat de komende tien jaar een overschot van circa 600 tot 2.450 tot grondgebonden koopwoningen in de gemeente. Deze overschotten ontstaan in alle koopsegmenten, zowel betaalbaar als duurder. Hoewel dit overschot er ook bestaat vanuit woonvoorkeuren, is deze wel veel groter vanuit verhuisgedrag. De duidt erop dat huishoudens de afgelopen jaren minder vaak dan gewenst een grondgebonden koopwoning hebben betrokken, door gebrek aan aanbod of verminderde betaalbaarheid. Wel is er nog een relatief kleine behoefte aan grondgebonden middenhuurwoningen.
- No-regret keuzes: levensloopgeschikte huurappartementen en nultredenwoningen tussen de aftoppingsgrens en € 1.000 en levensloopgeschikte koopappartementen en nultredenwoningen tussen € 150.000 en € 300.000.
- Kansen in de bestaande voorraad: verhuren van bestaande grondgebonden koopwoningen, zo wordt voorzien in de behoefte aan grondgebonden huur, en gelijktijdig een overschot in de koop 'onttrokken'. Tevens kunnen grondgebonden koopwoningen mogelijk levensloopgeschikt gemaakt worden.
- Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen, grondgebonden sociale huurwoningen (tot de aftoppingsgrens) en kleine, niet levensloopgeschikte sociale huurappartementen.

8 Kerkrade

8.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa -1.270 tot -540 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een afname van circa 1.270 huishoudens. Dit ligt in lijn met de verwachtte huishoudensontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd (op basis van Progneff 2017). Het migratiescenario is minder negatief dan het basisscenario. Op basis van dit scenario neemt het aantal huishoudens de aankomende tien jaar met circa 540 af. Zie onderstaande tabel. De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de gemeente ligt daarmee op -1.270 tot -540 tussen 2022 en 2032.

Tabel 15: Huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019

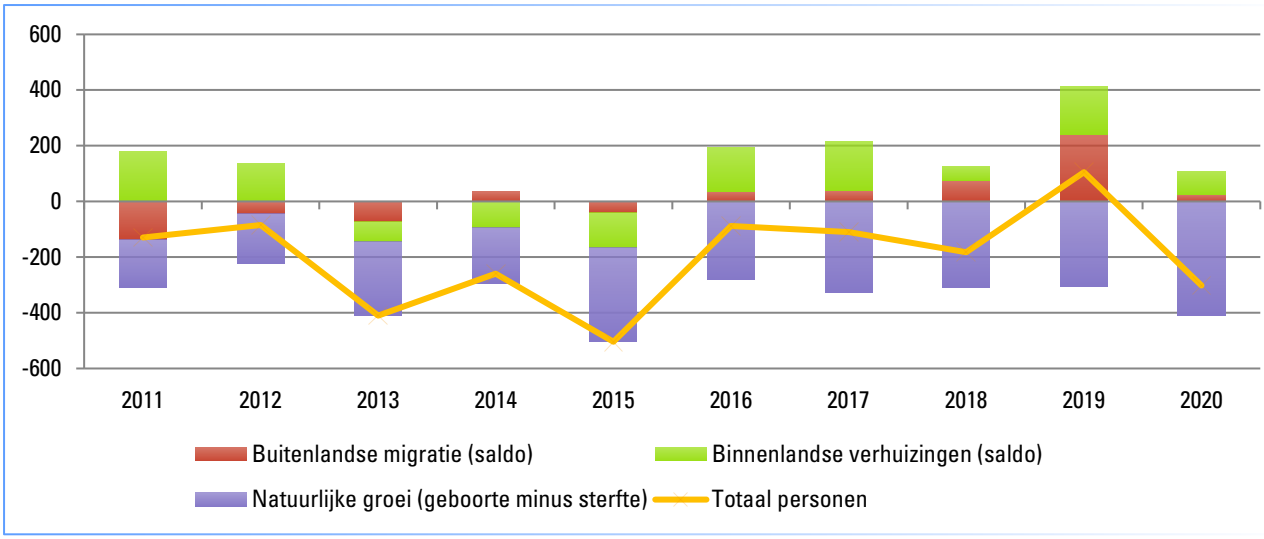
Gemeente	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Kerkrade	22.605	-1.240 tot -1.290	-1.270	-540

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in de gemeente Kerkrade is de afgelopen 10 jaar gedaald. Het totaal aantal personen daalde elk jaar, met uitzondering van 2019. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke groei van -280 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door zowel de binnenlandse als buitenlandse migratie. Het binnenlands en buitenlands migratiesaldo was de afgelopen vijf jaar positief. De gemiddelde bevolkingsontwikkeling is de laatste vijf jaar minder negatief geweest dan gemiddeld sinds 2011. Dit komt vooral door de combinatie van een positief binnenlands en buitenlands migratiesaldo sinds 2016.

Figuur 28: Bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de gemeente Kerkrade van 2011 tot 2021

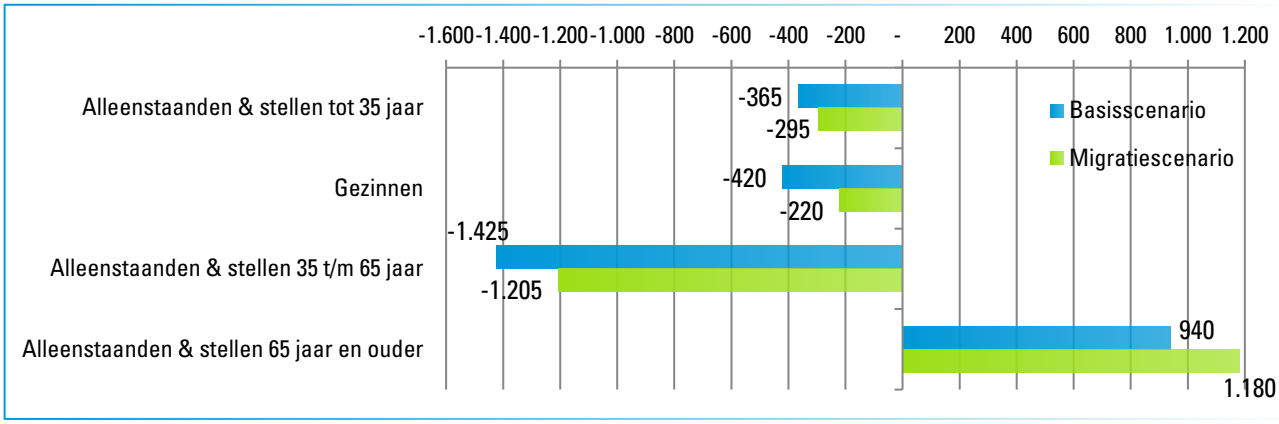

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

In beide scenario's is sprake van huishoudensverdunning en vergrijzing

De komende tien jaar krijgt de gemeente Kerkrade te maken met huishoudensverdunning en verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Zo neemt het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar af. Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt het sterkst in omvang af. Niet omdat deze huishoudens allemaal de gemeente verlaten, maar omdat zij in de komende tien jaar ouder worden. Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat alleen het aantal 65-plussers nog toeneemt de komende tien jaar.

Figuur 29: Huishoudensontwikkeling in de gemeente Kerkrade naar doelgroep van 2022 tot 2032

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, doelgroepen van 35 tot 65 jaar nemen af

In de top vijf van doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien komen voornamelijk de oudere doelgroepen terug. Alle 65-plus doelgroepen groeien in de gemeente Kerkrade. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens met lage inkomens. Zij wonen in stedelijke of suburbane woonmilieus.[20]

De doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn alleenstaanden en stellen tussen 35 en 65 jaar. De twee grootste afnemende doelgroepen wonen in stedelijk woonmilieus ('KISS' en 'Midlife, Mid-city'). Ook daalt het aantal stedelijk wonende alleenstaanden en stellen tot 35 jaar met een laag inkomen in de gemeente.

Tabel 16: Stand en ontwikkeling doelgroepen (top-4 groeiers[21] en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Oudere eenvoud Stedelijk	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Laag	3.485	440	550
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	2.155	270	340
Stedelijk genieten	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Midden en hoog	1.090	135	175
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	735	90	115
Subtotaal toenemende doelgroepen				7.460	940	1.180

[20] In Kerkrade zijn alleen suburbane en stedelijke woonmilieus aanwezig, landelijke doelgroepen zijn er om die reden niet.
[21] Er is in de gemeente Kerkrade geen vijfde doelgroep die groeit de komende tien jaar.

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
KISS (klein inkomen, Stedelijke setting)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Laag	2.420	-505	-425
Midlife, Mid-City	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Midden en hoog	1.630	-340	-285
Jong geleerd, oud gedaan (voortbordurend op vroeg volwassen)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	1.495	-310	-265
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	1.280	-265	-225
JULB (jong urbaan, laag budget)	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Stedelijk	Laag	910	-155	-125
Subtotaal afnemende doelgroepen				15.140	-2.210	-1.720
Eindtotaal gemeente				**22.605**	**-1.270**	**-540**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

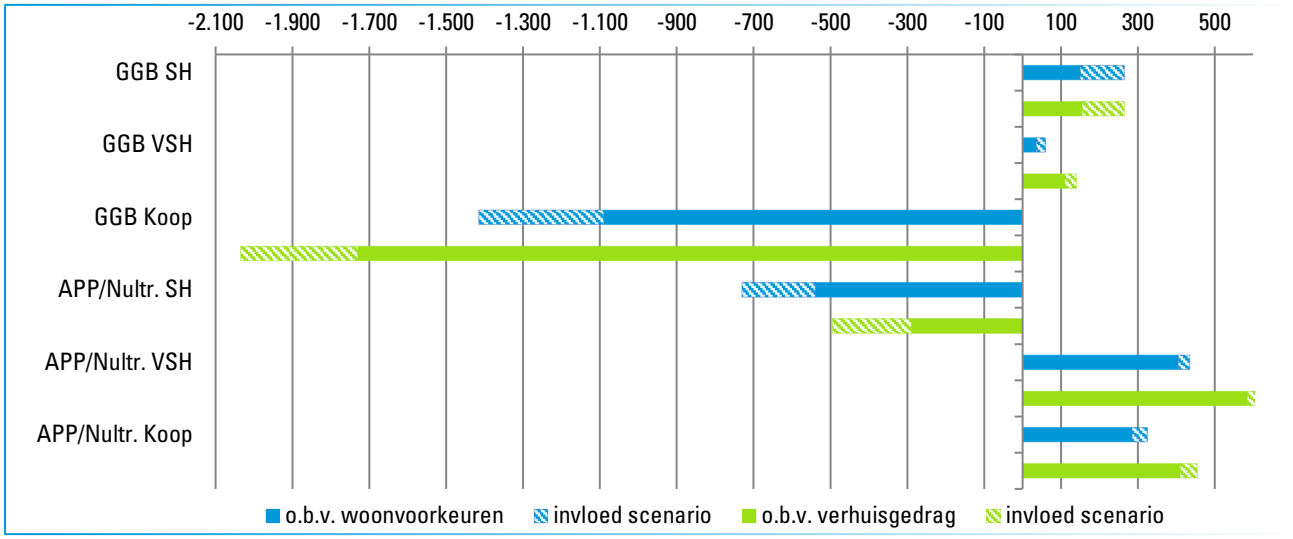
8.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte komt de arcering erbij, in het geval van een overschot valt de arcering eraf. Het volgende valt op:

- Er is een kleine behoefte aanwezig bij grondgebonden woningen in de **sociale huur**. Bij appartementen in de sociale huur ontstaat een overschot, voornamelijk op basis van de woonvoorkeuren.
- In de **vrijesectorhuur** is voornamelijk een behoefte aanwezig bij appartementen. Hier is de behoefte door het verhuisgedrag iets groter dan op basis van de woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** ontstaat een relatief groot overschot naar grondgebonden woningen. Op basis van verhuisgedrag is dit overschot nog groter dan op basis van de woonvoorkeuren. Naar appartementen en nultredenwoningen in de koopsector bestaat wel een behoefte.

Figuur 30: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Tabel 17: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

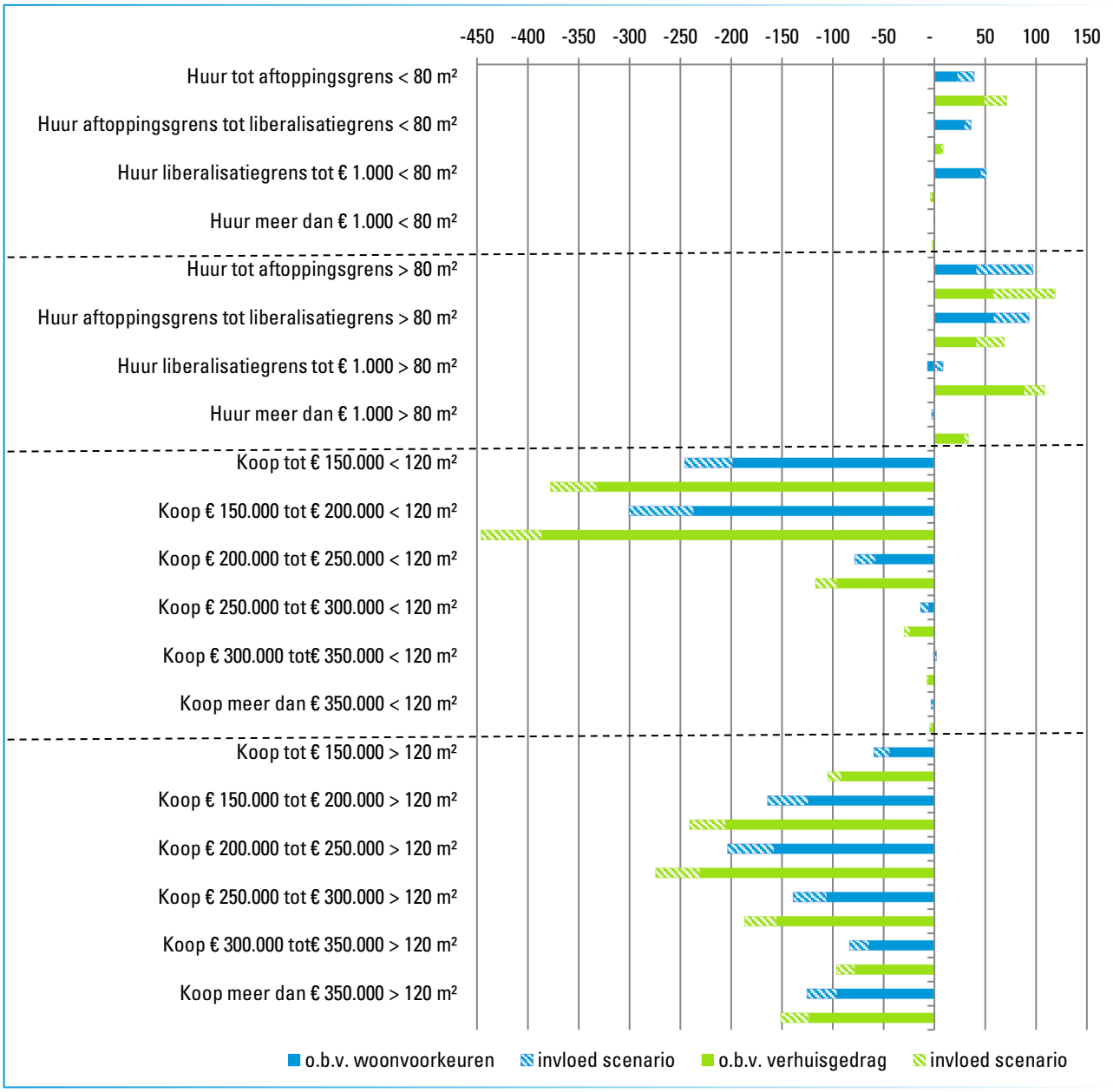
Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	150	265	155	265
Grondgebonden vrijesectorhuur	35	60	110	140
Grondgebonden koop	-1.415	-1.090	-2.035	-1.730
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	-730	-540	-495	-290
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	405	435	585	620
Appartementen/nultredenwoningen Koop	285	325	410	455
Totaal	**-1.270**	**-545**	**-1.270**	**-540**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koopsegment

- In het grondgebonden segment is voornamelijk nog een behoefte aanwezig aan **sociale huur**, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. De behoefte is (zeker in het migratiescenario) het sterkst aanwezig in de grotere sociale huurwoningen (vanaf 80 m²).
- Vanuit woonvoorkeuren is er nog een kleine behoefte aan grondgebonden **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) tot 80 m². Op basis van verhuisgedrag is er een vergelijkbare behoefte aan grondgebonden middenhuur, deze gaat echter uit naar middenhuurwoningen vanaf 80 m².
- In de **koopsector** ontstaat een overschot in alle segmenten. De grootste overschotten treden op in de kleinere woningen (tot 120 m²) onder € 200.000. Op basis van verhuisgedrag is dit overschot nog groter dan op basis van de woonvoorkeuren. Ook bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar. Ook hier zijn de overschotten telkens net wat groter op basis van verhuisgedrag.

Figuur 31: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

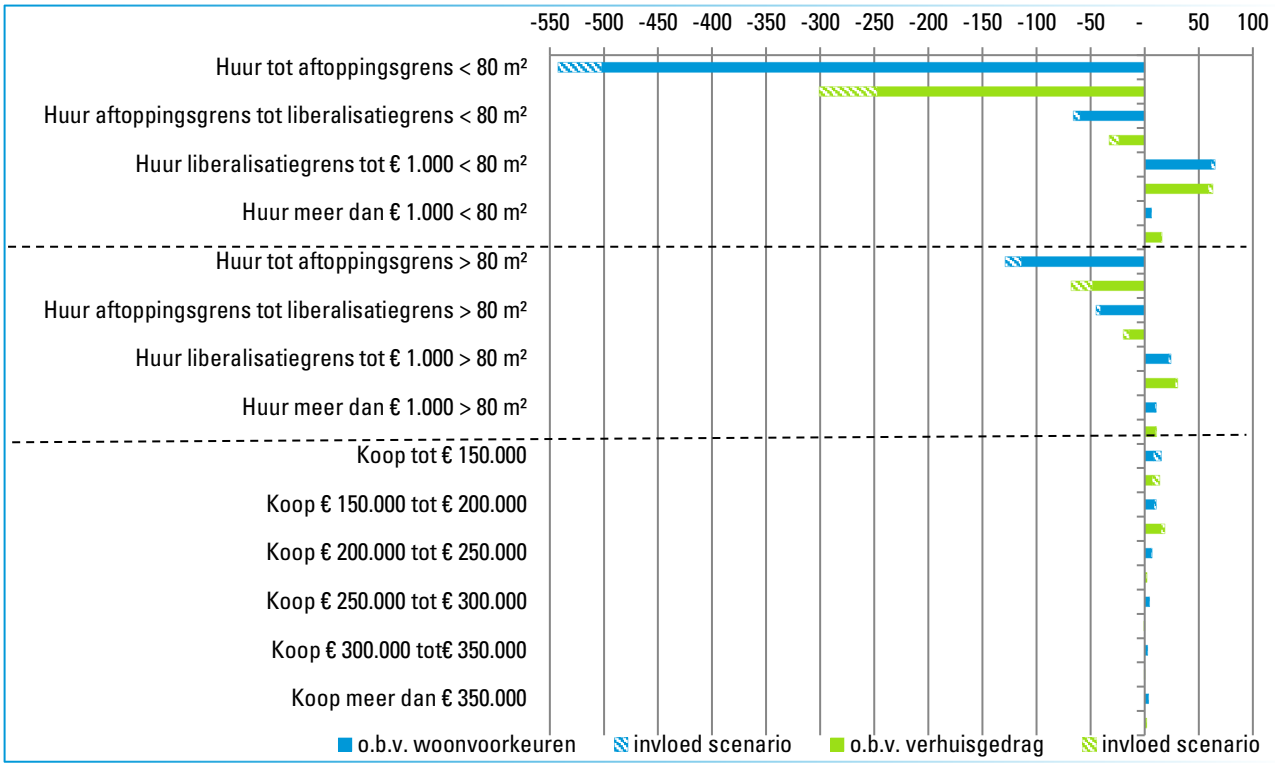

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Vooral overschotten in goedkopere sociale huur appartementen (niet levensloopgeschikt)

- De overschotten bij niet levensloopgeschikte appartementen treden voornamelijk op in de kleinere (tot 80 m²) en goedkopere **sociale huurwoningen** (tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot vooral optreedt vanuit woonvoorkeuren en in mindere mate vanuit verhuisgedrag. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan andere aanbod – wel hebben gedaan.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een kleine uitbreidingsbehoefte. Hierbij gaat de voorkeur uit naar appartementen tot 80 m².
- Ook voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **koopsector** is een kleine behoefte zichtbaar van enkele woningen, vooral in de segmenten tot € 250.000. Bij de duurdere niet levensloopgeschikte koopappartementen is de behoefte telkens min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad (enkele woningen tekort of overschot).

Figuur 32: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

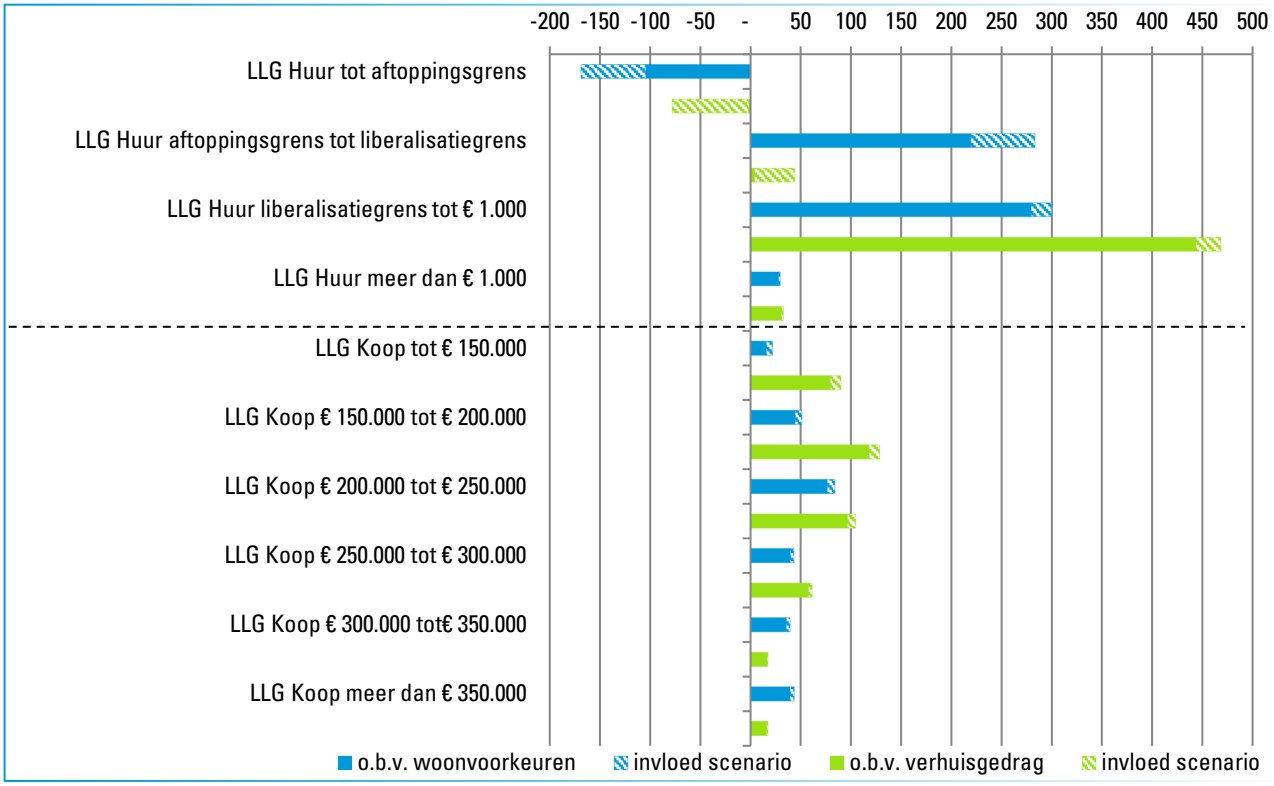

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In Kerkrade bestaat een grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog overschotten constateren, zien we bij de levensloopgeschikte woningen bijna alleen maar een behoefte. Het volgende valt op:

- In de **sociale huur** tot de aftoppingsgrens bestaat als enige segment een overschot. Dit overschot is kleiner vanuit woonvoorkeuren, en vrijwel nihil in het migratiescenario. Voor de sociale huur tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens is een behoefte aanwezig, voornamelijk vanuit de woonvoorkeuren.
- Voor vrijesectorhuur ligt de behoefte nadrukkelijk op **middenhuurwoningen** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000). Vanuit verhuisgedrag is deze behoefte nog iets groter dan vanuit woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen in alle prijssegmenten. Op basis van verhuisgedrag is er de grootste behoefte aanwezig voor woningen tussen de € 150.000 en € 250.000, vanuit voorkeuren tussen de € 200.000 en € 250.000.

Figuur 33: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

WONINGBEHOEFTE EN OPGAVEN VAN GEMEENTE KERKRADE OP HOOFDLIJNEN

- Het aantal huishoudens in de gemeente Kerkrade neemt de komende tien jaar naar verwachting af met 1.270 (basisscenario) tot 540 (migratiescenario). In beide scenario's is er sprake van vergrijzing. De doelgroepen die in omvang toenemen zijn voornamelijk 65-plushuishoudens met lage inkomens.
- In Kerkrade is voornamelijk een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen. Deze behoefte bestaat uit middeldure huur en koop en is er vanuit zowel woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Er is wel een overschot zichtbaar bij (voornamelijk niet levensloopbestendige) appartementen en nultredenwoningen in de sociale huur.
- Er ontstaat de komende tien jaar een overschot van circa 1.100 tot 2.050 grondgebonden koopwoningen in de gemeente. Deze overschotten ontstaan in alle koopsegmenten, zowel betaalbaar als duurder. Hoewel dit overschot er ook bestaat vanuit woonvoorkeuren, is deze wel veel groter vanuit verhuisgedrag. De duidt erop dat huishoudens de afgelopen jaren minder vaak dan gewenst een grondgebonden koopwoning hebben betrokken, door gebrek aan aanbod of verminderde betaalbaarheid. Wel is er een kleine behoefte aan grondgebonden midden- en sociale huurwoningen.
- No-regret keuzes: levensloopgeschikte huurappartementen en -nultredenwoningen tussen de aftoppingsgrens en € 1.000 en levensloopgeschikte koopappartementen en -nultredenwoningen tussen € 150.000 en € 250.000.
- Kansen in de bestaande voorraad: verhuren van bestaande grondgebonden koopwoningen (in delen van de gemeente waar geen sprake is leefbaarheidsproblemen), zo wordt voorzien in een behoefte aan grondgebonden huur, en gelijktijdig een overschot in de koop 'onttrokken'. Tevens kunnen grondgebonden koopwoningen mogelijk levensloopgeschikt gemaakt worden.
- Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen en kleine, niet levensloopgeschikte sociale huurappartementen.

9 Landgraaf

9.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa -475 tot -5 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een afname van circa 475 huishoudens. Deze prognose valt negatiever uit dan de verwachtte huishoudens-ontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd (op basis van Progneff 2017). Het migratiescenario is minder negatief dan het basisscenario. Op basis van dit scenario neemt het aantal huishoudens de aankomende tien jaar met circa 5 af. Zie onderstaande tabel. De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de gemeente ligt daarmee op -475 tot -5 tussen 2022 en 2032.

Tabel 18: Huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019

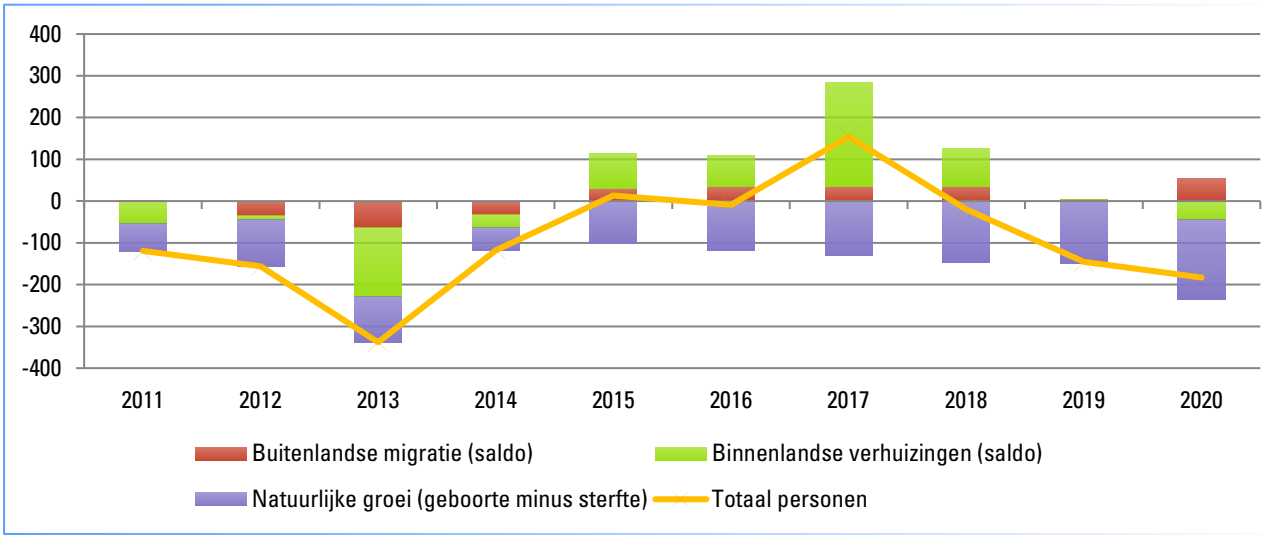
Gemeente	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Landgraaf	17.585	-240 tot -260	-475	-5

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in de gemeente Landgraaf is de afgelopen tien jaar gedaald. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke groei van -90 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door (binnenlandse) migratie. Het binnenlands migratiesaldo was de afgelopen vijf jaar overwegend positief (2020 uitgezonderd). Het buitenlands migratiesaldo is sinds 2015 altijd positief geweest. De gemiddelde bevolkingsontwikkeling is de laatste vijf jaar iets minder negatief geweest dan gemiddeld sinds 2011. Dit komt vooral door de combinatie van een positief binnenlands en buitenlands migratiesaldo sinds in 2016, 2017 en 2018.

Figuur 34: Bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de gemeente Landgraaf van 2011 tot 2021

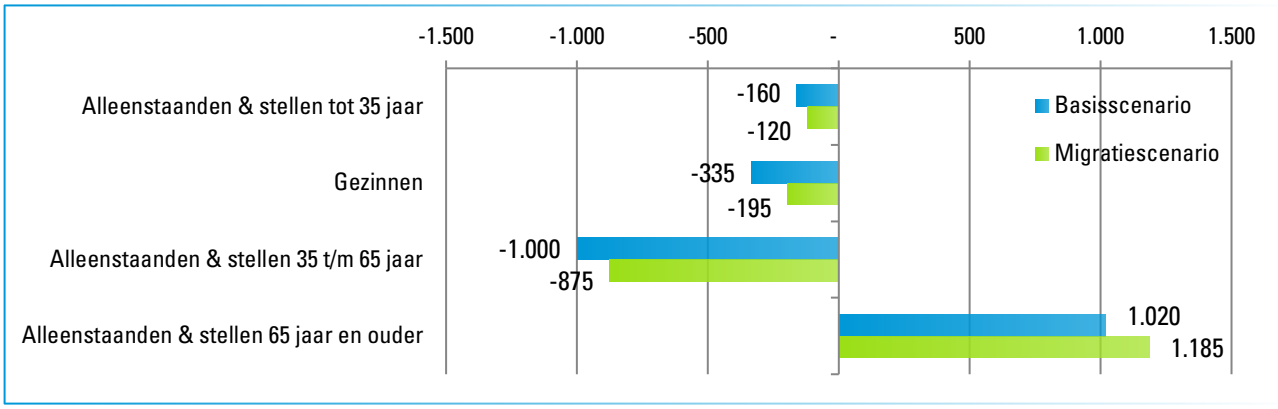

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

In beide scenario's is sprake van huishoudensverdunning en vergrijzing

De komende tien jaar krijgt de gemeente Landgraaf te maken met huishoudensverdunning en verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Zo neemt het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar af. Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt het sterkst in omvang af. Niet omdat deze huishoudens allemaal de gemeente verlaten, maar omdat zij in de komende tien jaar ouder worden. Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat alleen het aantal 65-plussers nog toeneemt de komende tien jaar.

Figuur 35: Huishoudensontwikkeling in de gemeente Landgraaf naar doelgroep van 2022 tot 2032

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, aantal doelgroepen van 35 tot 65 jaar neemt af

In de top vijf van doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien komen alleen oudere doelgroepen terug. Alle 65-plus doelgroepen groeien in de gemeente Landgraaf. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens met lage inkomens. Zij wonen vooral in een stedelijk of suburbaan woonmilieu.

De doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn alleenstaanden en stellen tussen 35 en 65 jaar. De twee grootste afnemende doelgroepen zijn doelgroepen wonend in een stedelijk woonmilieu ('Midlife, Mid-city' en 'KISS'). Ook daalt het aantal stedelijk wonende gezinnen met een hoog inkomen in de gemeente.

Tabel 19: Stand en ontwikkeling doelgroepen (top-5 groeiers en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Oudere eenvoud Stedelijk	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Laag	2.475	410	480
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	1.835	305	355
Stedelijk genieten	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Stedelijk	Midden en hoog	1.040	175	200
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	770	130	150
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	10	0	0
Subtotaal toenemende doelgroepen				6.140	1.020	1.185

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Midlife, Mid-City	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Midden en hoog	1.420	-300	-260
KISS (klein inkomen, Stedelijke setting)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Stedelijk	Laag	1.260	-265	-230
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	1.095	-230	-200
Jong geleerd, oud gedaan (voortbordurend op vroeg volwassen)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	970	-205	-180
Stads-elite	Gezinnen	Stedelijk	Hoog	1.745	-110	-65
Subtotaal afnemende doelgroepen				11.445	-1.495	-1.185
Eindtotaal gemeente				**17.585**	**-475**	**-5**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

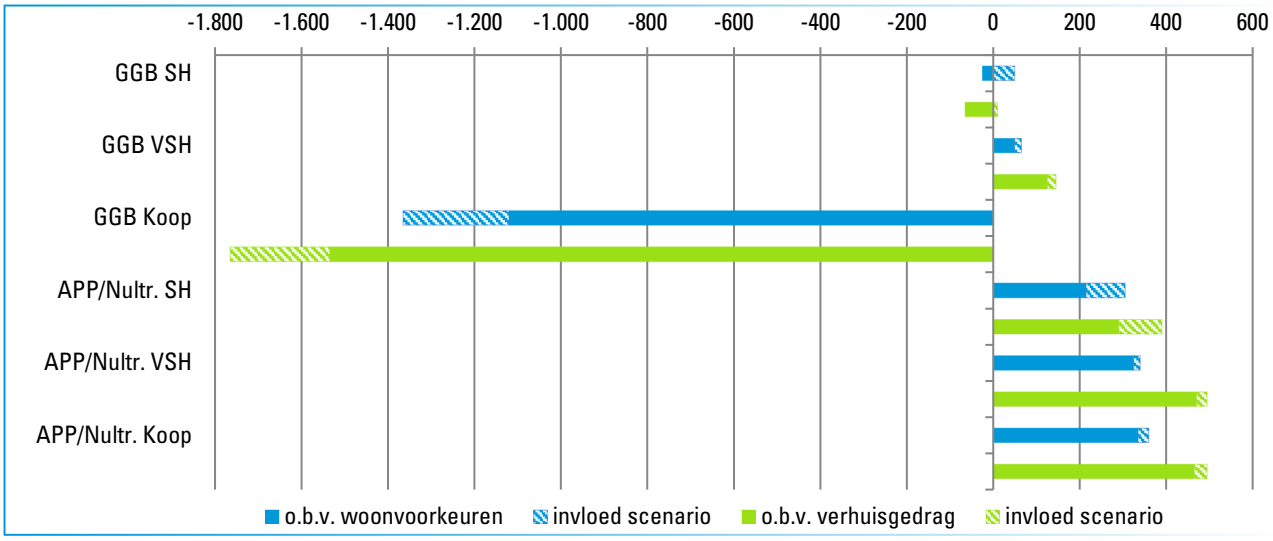
9.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte komt de arcering erbij, in het geval van een overschot valt de arcering eraf. Het volgende valt op:

- Er is een klein overschot aanwezig bij grondgebonden woningen in de **sociale huur**. Bij het migratiescenario wordt de behoefte echter licht positief. Bij appartementen en nultredenwoningen in de sociale huur ontstaat een behoefte, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- In de **vrijesectorhuur** is vooral een behoefte aanwezig bij appartementen en nultredenwoningen. Hier is de behoefte door het verhuisgedrag iets groter dan op basis van de woonvoorkeuren.
- In de koopsector ontstaat een relatief groot overschot naar grondgebonden woningen. Op basis van verhuisgedrag is dit overschot nog groter dan op basis van de woonvoorkeuren. Naar appartementen en nultredenwoningen in de koopsector bestaat wel een behoefte.

Figuur 36: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Tabel 20: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

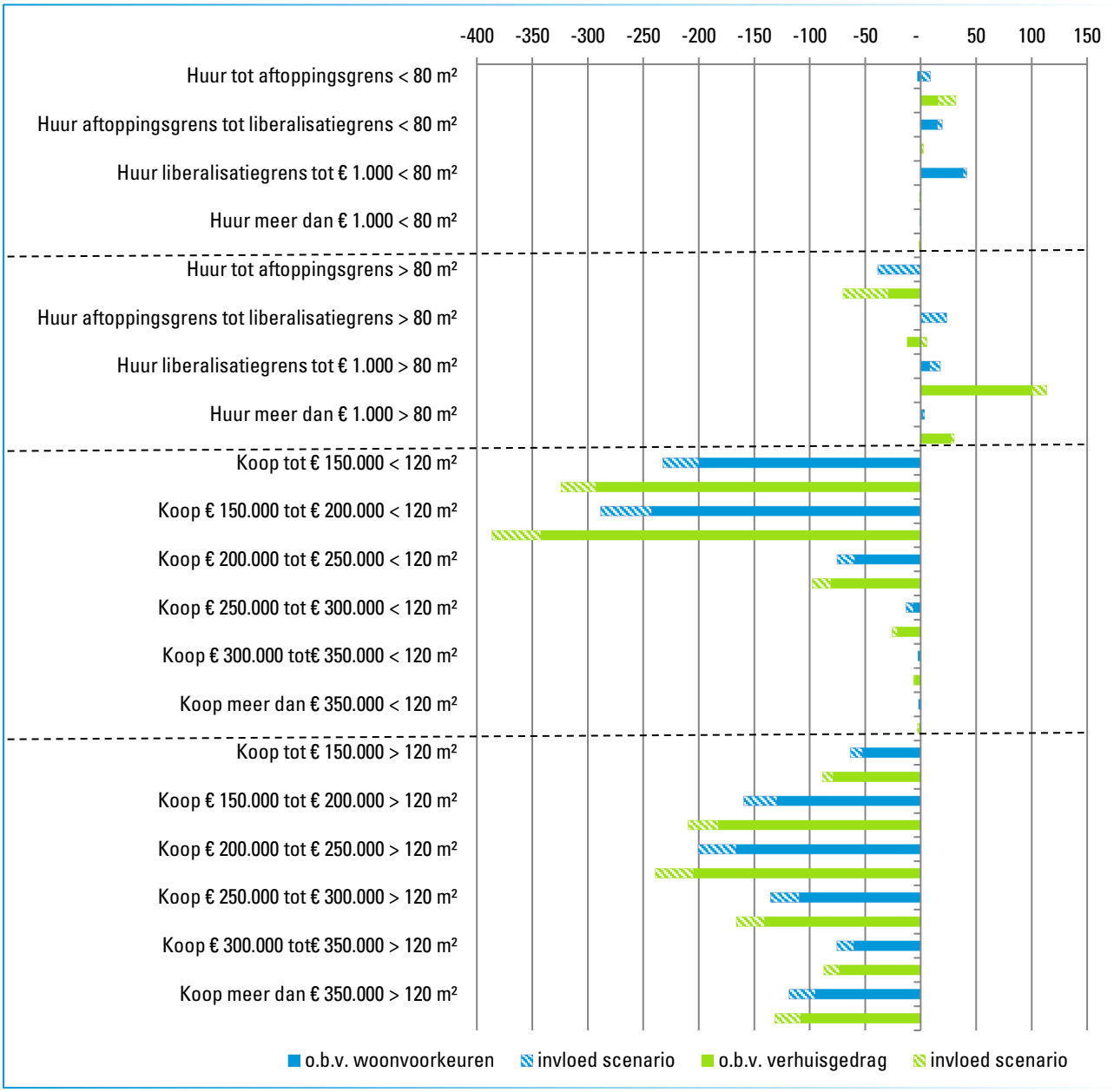
Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	-25	50	-65	10
Grondgebonden vrijesectorhuur	50	65	125	145
Grondgebonden koop	-1.365	-1.120	-1.765	-1.535
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	215	305	290	390
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	325	340	470	495
Appartementen/nultredenwoningen Koop	335	360	465	495
Totaal	**-465**	**0**	**-480**	**0**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koopsegment

- In het grondgebonden segment is er nauwelijks behoefte aanwezig aan **sociale huur**. Bij de grotere sociale huurwoningen (vanaf 80 m²) is zelfs een klein overschot aanwezig tot de aftoppingsgrens.
- Vanuit woonvoorkeuren is er nog een kleine behoefte aan grondgebonden **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) tot 80 m². Op basis van verhuisgedrag is er ook een behoefte aan grondgebonden middenhuur, deze gaat echter uit naar middenhuurwoningen vanaf 80 m².
- In de **koopsector** ontstaat een overschot in (bijna) alle segmenten. De grootste overschotten treden op in de kleinere woningen (tot 120 m²) onder € 200.000, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar.

Figuur 37: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

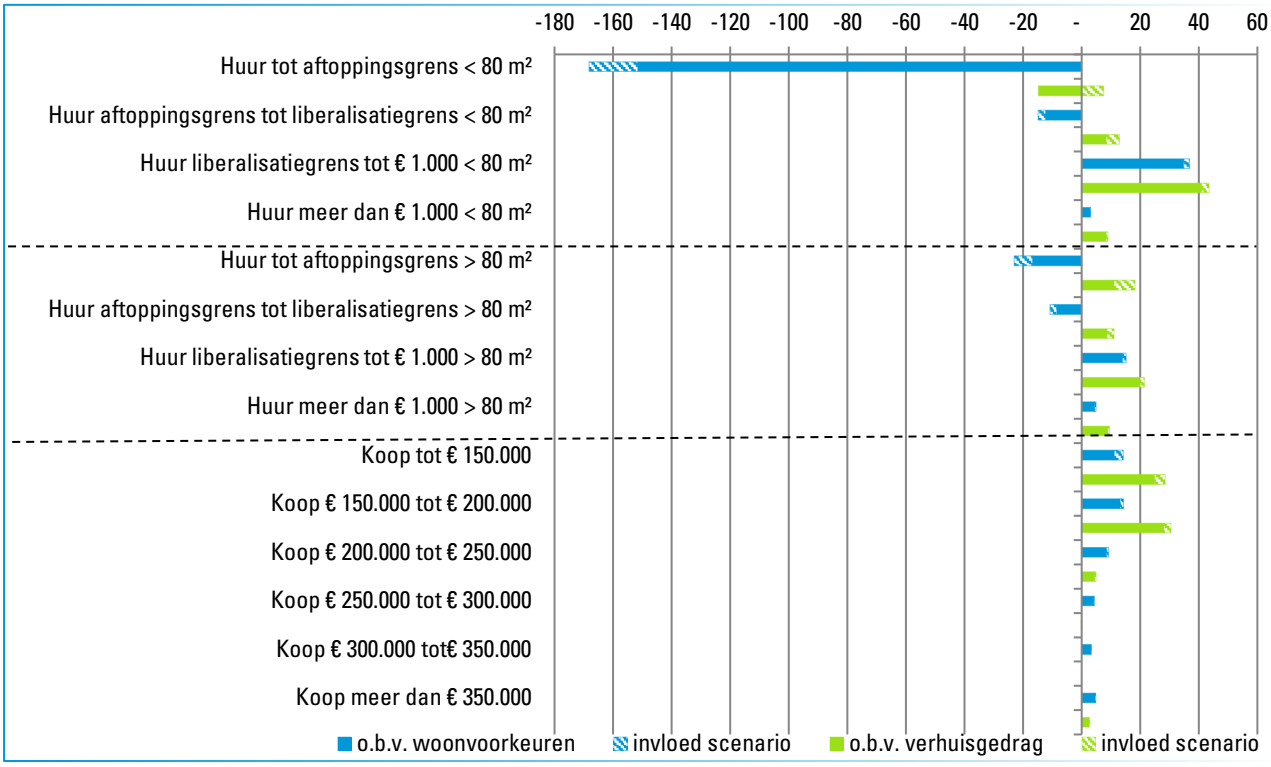

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Vooral overschotten in goedkopere sociale huur appartementen (niet levensloopgeschikt)

- De overschotten bij niet levensloopgeschikte appartementen treden voornamelijk op in de kleinere (tot 80 m²) en goedkopere **sociale huurwoningen** (tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot bijna volledig optreedt vanuit woonvoorkeuren en in mindere mate vanuit verhuisgedrag. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan andere aanbod – wel hebben gedaan.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een kleine uitbreidingsbehoefte. Hierbij gaat de voorkeur uit naar appartementen tot 80 m².
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **koopsector** is een kleine behoefte zichtbaar in vooral het goedkoopste segment tot € 200.000, voornamelijk vanuit verhuisgedrag. Bij de duurdere niet levensloopgeschikte koopappartementen en nultredenwoningen is de behoefte telkens min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad.

Figuur 38: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

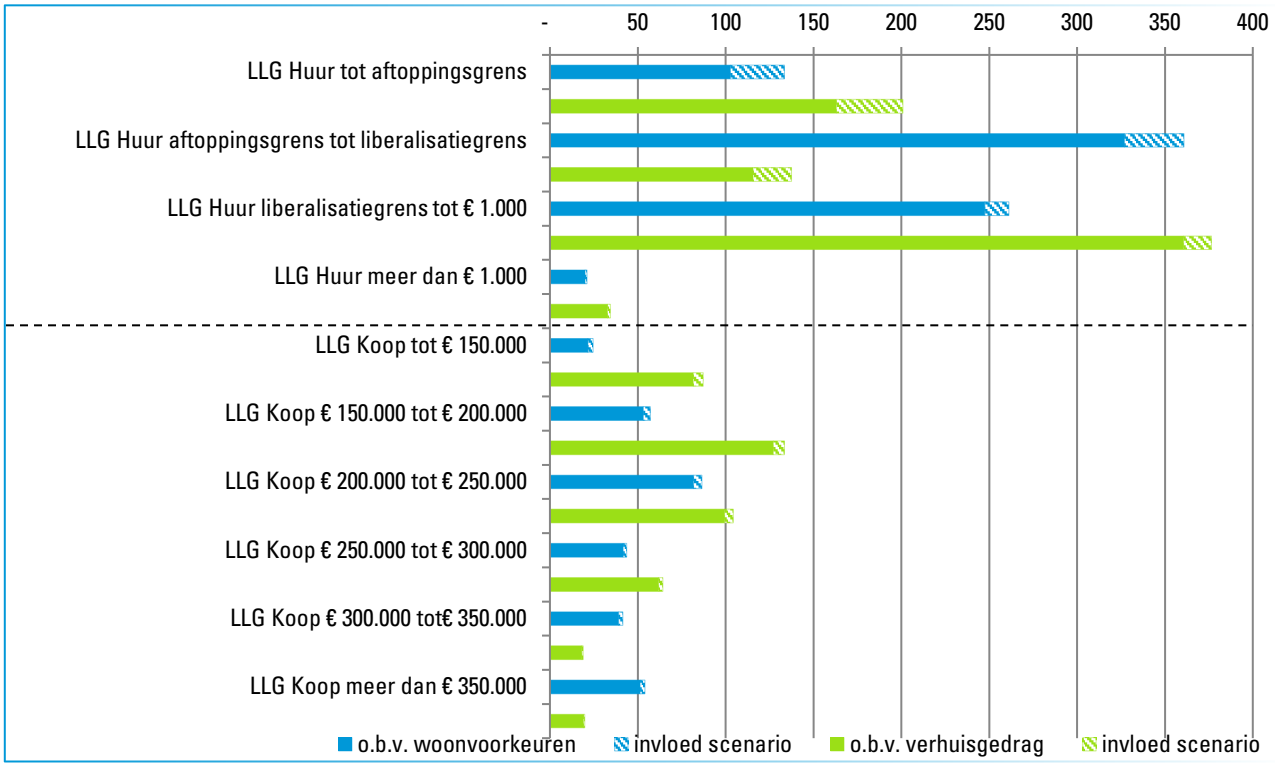

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In Landgraaf bestaat een grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog overschotten constateren, zien we bij de levensloopgeschikte woningen bijna alleen maar een behoefte. Het volgende valt op:

- De grootste behoefte naar **sociale huur** vanuit woonvoorkeuren gaat uit naar levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens.
- Voor vrijesectorhuur ligt de behoefte nadrukkelijk op **middenhuurwoningen** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000). Vanuit verhuisgedrag is deze behoefte nog iets groter dan vanuit woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen/nultredenwoningen in alle prijssegmenten. Op basis van verhuisgedrag en woonvoorkeuren is de grootste behoefte aanwezig voor woningen tussen € 150.000 en € 250.000.

Figuur 39: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

WONINGBEHOEFTE EN OPGAVEN VAN GEMEENTE LANDGRAAF OP HOOFDLIJNEN

- Het aantal huishoudens in de gemeente Landgraaf neemt de komende tien jaar naar verwachting af in het basisscenario met 475 en blijft min of meer stabiel (-5 huishoudens) in het migratiescenario. In beide scenario's is er sprake van vergrijzing. De doelgroepen die in omvang toenemen zijn voornamelijk 65-plushuishoudens met lage inkomens.
- In Landgraaf is voornamelijk een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen. Deze behoefte bestaat over het algemeen uit sociale huur, middeldure huur en koop. De behoefte is er vanuit zowel woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- Er ontstaat de komende tien jaar een overschot van circa 1.100 tot 1.750 grondgebonden koop-woningen in de gemeente. Deze overschotten ontstaan in alle koopsegmenten, zowel betaalbaar als duurder. In Landgraaf is er in het grondgebonden huursegment nog relatief kleine behoefte aan middenhuurwoningen. In het migratiescenario bestaat ook een behoefte aan sociale huurwoningen.
- No-regret keuzes: levensloopgeschikte huurappartementen en -nultredenwoningen tot € 1.000 en levensloopgeschikte koopappartementen en -nultredenwoningen tussen € 150.000 en € 300.000.
- Kansen in de bestaande voorraad: verhuren van bestaande grondgebonden koopwoningen, zo wordt voorzien in een behoefte aan huur (hoewel relatief klein) en gelijktijdig een overschot in de koop 'onttrokken'. Tevens kunnen grondgebonden koopwoningen mogelijk levensloopgeschikt gemaakt worden.
- Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen en kleine, niet levensloopgeschikte sociale huurappartementen. Ook grondgebonden huurwoningen slechts beperkt nieuw toevoegen.

10 Simpelveld

10.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa -115 tot -155 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een afname van circa 115 huishoudens. Deze prognose valt iets positiever uit dan de verwachtte huishoudens-ontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd (op basis van Progneff 2017). Het migratiescenario is negatiever dan het basisscenario. Op basis van dit scenario neemt het aantal huishoudens de aankomende tien jaar met circa 155 af. Zie onderstaande tabel. De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de gemeente ligt daarmee op -115 tot -155 tussen 2022 en 2032.

Tabel 21: Huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019

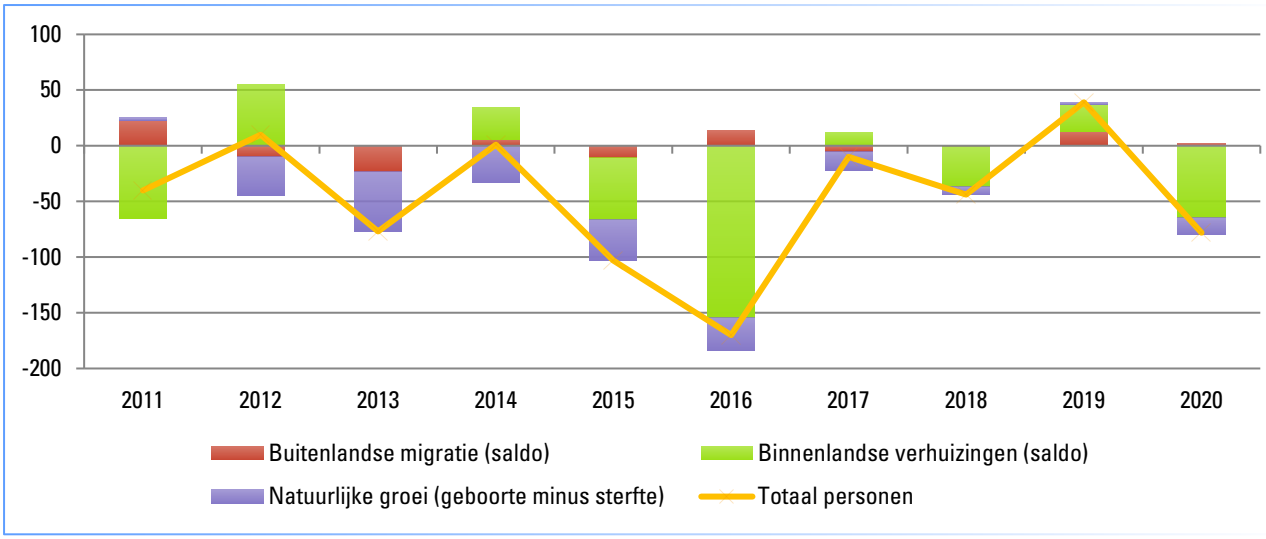
Gemeente	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Simpelveld	4.900	-160 tot -180	-115	-155

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in de gemeente Simpelveld is de afgelopen tien jaar gedaald. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke groei van -25 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door (binnenlandse) migratie. Het binnenlands migratiesaldo was de afgelopen vijf jaar overwegend negatief (2017 en 2019 uitgezonderd). De gemiddelde bevolkingsontwikkeling is de laatste vijf jaar wat negatiever geweest dan gemiddeld sinds 2011. Dit komt vooral door de combinatie van een klein positief buitenlands migratiesaldo met een relatief groot negatief binnenlands migratiesaldo (met als uitschieter het negatief saldo in 2016 en 2020).

Figuur 40: Bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de gemeente Simpelveld van 2011 tot 2021

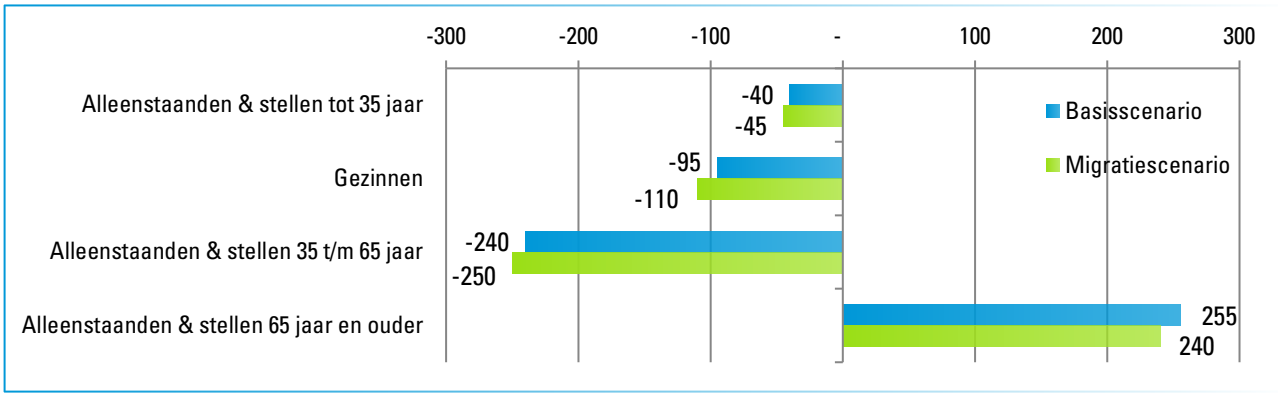

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

In beide scenario's is sprake van huishoudensverdunning en vergrijzing

De komende tien jaar krijgt de gemeente Simpelveld te maken met huishoudensverdunning en verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Zo neemt het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar af. Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt het sterkst in omvang af. Niet omdat deze huishoudens allemaal de gemeente verlaten, maar omdat zij in de komende tien jaar ouder worden. Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat alleen het aantal 65-plussers nog toeneemt de komende tien jaar.

Figuur 41: Huishoudensontwikkeling in de gemeente Simpelveld naar doelgroep van 2022 tot 2032

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, aantal doelgroepen van 35 tot 65 jaar neemt af

In de top vijf van doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien komen voornamelijk de oudere doelgroepen terug. Alle 65-plus doelgroepen groeien in de gemeente Simpelveld. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens wonend in een suburbaan woonmilieu.[22]

De twee doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn alleenstaanden en stellen tussen de 35 en 65 jaar ('Woonerf Welgestelden' en 'Jong geleerd, oud gedaan'). Ook daalt het aantal suburbaan wonende gezinnen in de gemeente, zowel met een hoog als laag of midden inkomen.

Tabel 22: Stand en ontwikkeling doelgroepen (top-5 groeiers en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	1.195	170	160
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	495	70	65
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	75	10	10
Landelijke luxe	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Midden en hoog	30	5	5
Rurale ruimtezoekers / Betaalbare ruimte gezin	Gezinnen	Landelijk	Laag	25	0	0
Subtotaal toenemende doelgroepen				1.795	255	240

[22] In Simpelveld zijn alleen suburbane en landelijke woonmilieus aanwezig, stedelijke doelgroepen zijn er om die reden niet.

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	670	-130	-135
Jong geleerd, oud gedaan (voortbordurend op vroeg volwassen)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	495	-95	-100
Ruimtezoekers voor de kinderen / Ruimte en Gemak	Gezinnen	Suburbaan	Hoog	890	-55	-65
Familie doorzon	Gezinnen	Suburbaan	Laag en midden	520	-35	-40
Vroeg Volwassen	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Suburbaan	Laag	185	-20	-20
Subtotaal afnemende doelgroepen				3.105	-375	-400
Eindtotaal gemeente				**4.900**	**-115**	**-155**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

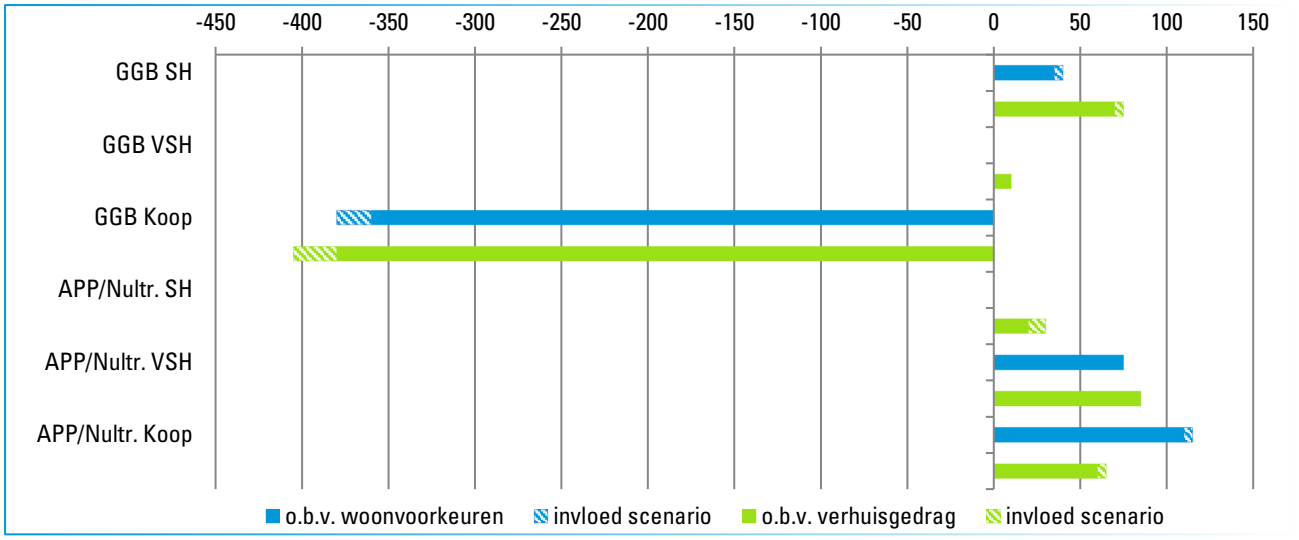
10.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte valt de arcering eraf, in het geval van een overschot komt de arcering erbij. Het volgende valt op:

- Er is een kleine behoefte aanwezig in de sociale huur, zowel aan grondgebonden woningen als appartementen en nultredenwoningen. De behoefte ontstaat wel voornamelijk door verhuisgedrag en in mindere mate door de woonvoorkeuren.
- In de vrijesectorhuur is voornamelijk een behoefte aanwezig bij appartementen en nultredenwoningen, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- In de koopsector ontstaat een relatief groot overschot naar grondgebonden woningen, zowel vanuit woonvoorkeuren als verhuisgedrag. Aan appartementen en nultredenwoningen in de koopsector ontstaat wel een behoefte. Deze is iets groter vanuit woonvoorkeuren.

Figuur 42: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Tabel 23: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

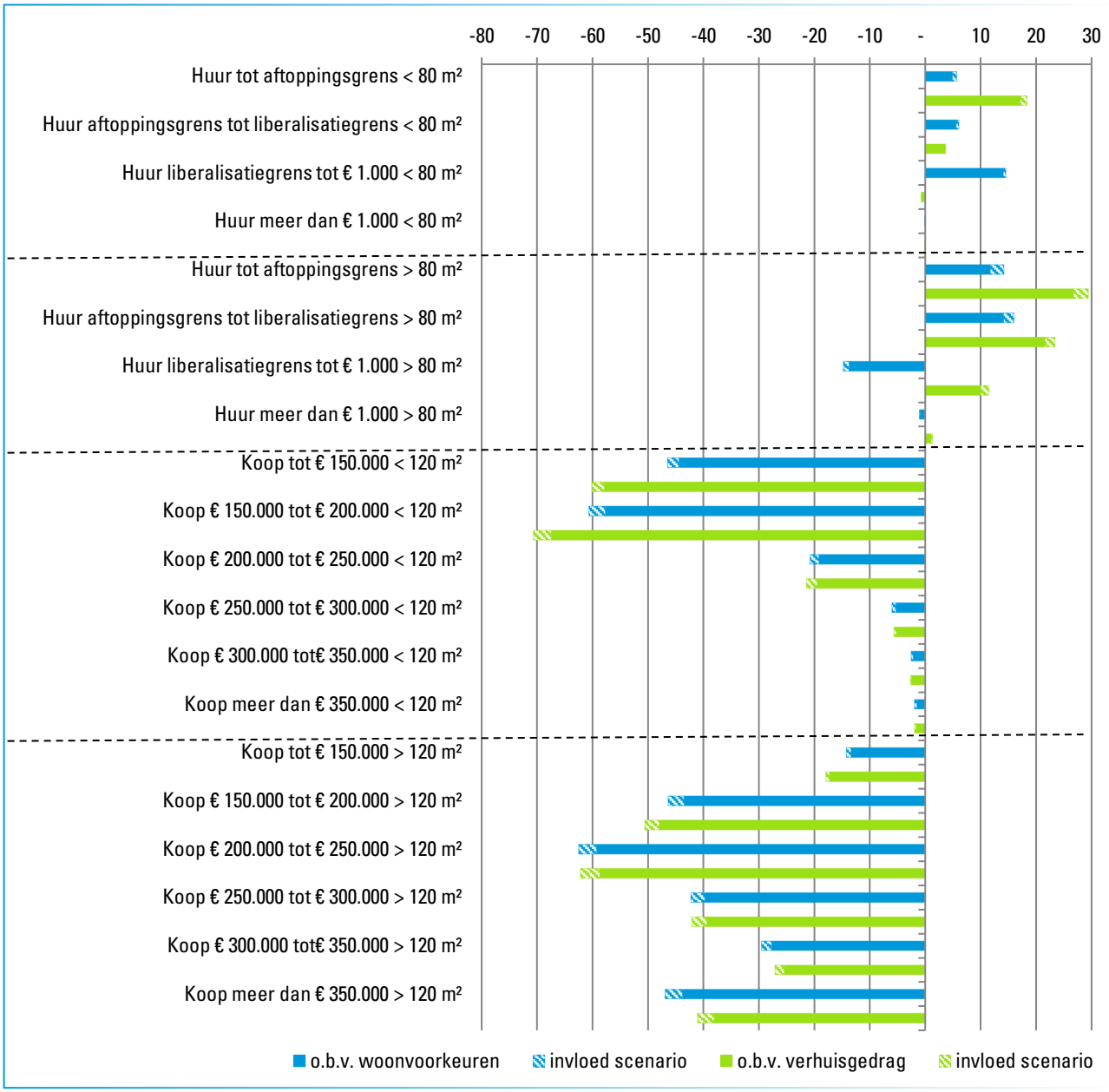
Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	40	35	75	70
Grondgebonden vrijesectorhuur	-	-	10	10
Grondgebonden koop	-360	-380	-380	-405
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	10	-	30	20
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	75	75	85	85
Appartementen/nultredenwoningen Koop	115	110	65	60
Totaal	**-120**	**-160**	**-115**	**-160**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koopsegment

- In het grondgebonden segment is voornamelijk nog een behoefte aanwezig aan **sociale huur**, voornamelijk vanuit verhuisgedrag. De behoefte is het sterkst aanwezig in de grotere sociale huurwoningen (vanaf 80 m²).
- Vanuit woonvoorkeuren is er nog een kleine behoefte aan grondgebonden **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) tot 80 m². Op basis van woonvoorkeuren treedt er een overschot op bij middenhuurwoningen vanaf 80 m². Op basis van verhuisgedrag is er echter wel een behoefte aan grondgebonden middenhuur zichtbaar.
- In de **koopsector** ontstaat een overschot in alle segmenten. In kleinere woningen (tot 120 m²) treden de grootste overschotten op in het segment tot € 200.000, zowel vanuit voorkeuren als verhuisgedrag. Bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar. Vooral bij woningen tussen € 150.000 en € 250.000, of vanaf € 350.000 is een relatief groot overschot zichtbaar.

Figuur 43: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

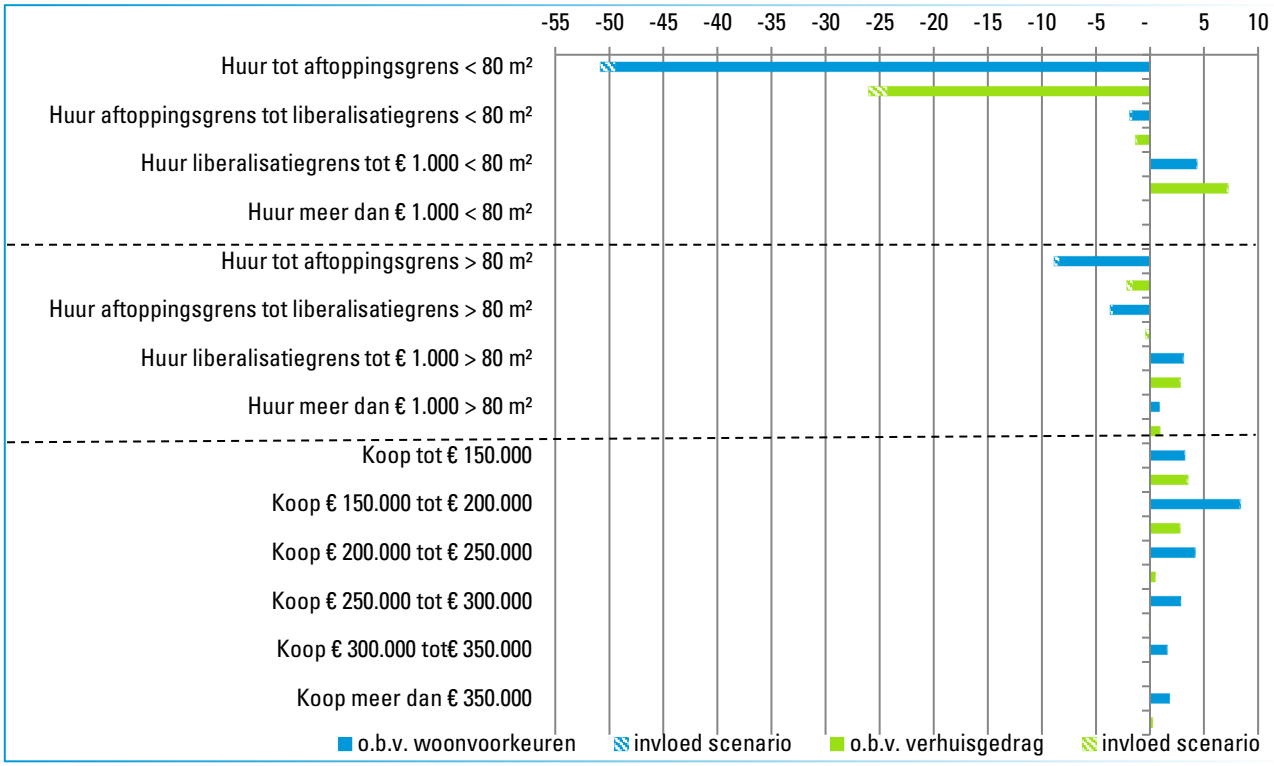

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Vooral overschotten in goedkopere sociale huur appartementen (niet levensloopgeschikt)

- De overschotten bij niet levensloopgeschikte appartementen treden voornamelijk op in de kleinere (tot 80 m²) en goedkopere **sociale huurwoningen** (tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot vooral optreedt vanuit woonvoorkeuren en in mindere mate vanuit verhuisgedrag. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan andere aanbod – wel hebben gedaan.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een kleine uitbreidingsbehoefte. Hierbij gaat de voorkeur uit naar appartementen tot 80 m².
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **koopsector** is een kleine behoefte zichtbaar van enkele woningen in het goedkoopste segment tot € 200.000. Bij de duurdere niet levensloopgeschikte koopappartementen is de behoefte telkens min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad. Alleen op basis van woonvoorkeuren is er telkens een kleine behoefte zichtbaar.

Figuur 44: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

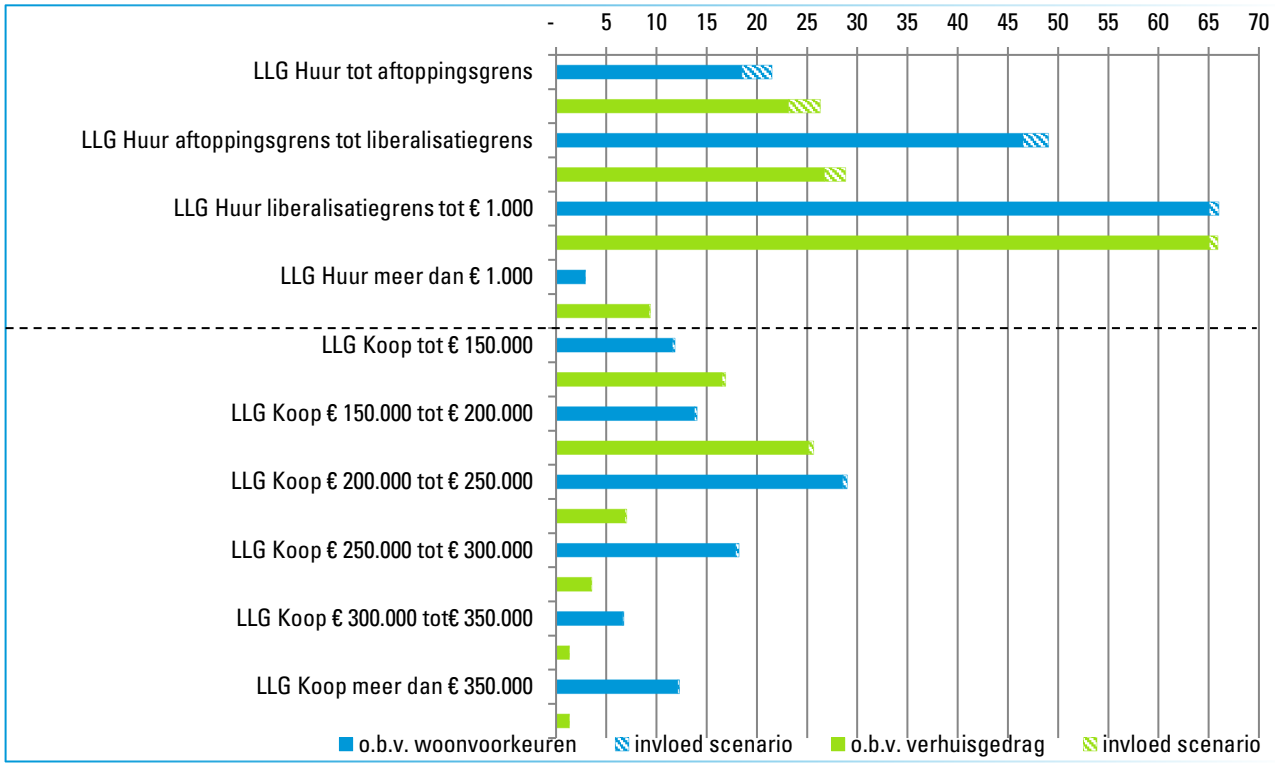

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Relatief grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In Simpelveld bestaat een relatief grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog overschotten constateren, zien we bij de levensloopgeschikte woningen bijna alleen maar een behoefte. Het volgende valt op:

- In de **sociale huur** is tussen de aftoppings- en liberalisatiegrens de grootste behoefte aanwezig, voornamelijk vanuit de woonvoorkeuren.
- Voor vrijesectorhuur ligt de behoefte nadrukkelijk op **middenhuurwoningen** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000), zowel vanuit verhuisgedrag als vanuit de woonvoorkeuren.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen in alle prijssegmenten. Op basis van verhuisgedrag is er de grootste behoefte aanwezig voor woningen tot € 200.000. Vanuit woonvoorkeuren ligt de grootste behoefte tussen de € 200.000 en € 250.000.

Figuur 45: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

WONINGBEHOEFTE EN OPGAVEN VAN GEMEENTE SIMPELVELD OP HOOFDLIJNEN

- Het aantal huishoudens in de gemeente Simpelveld neemt de komende tien jaar naar verwachting af met 115 (basisscenario) tot 155 (migratiescenario). Omdat de recente migratiecijfers gemiddeld negatiever zijn dan de migratiecijfers sinds 2008 valt in deze gemeente het migratiescenario lager uit dan het basisscenario. In beide scenario's is er sprake van vergrijzing. De doelgroepen die in omvang toenemen zijn voornamelijk 65-plushuishoudens, zowel met lage als midden en hoge inkomens.
- In Simpelveld is voornamelijk een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen. Deze behoefte bestaat over het algemeen uit sociale huur, middeldure huur en koop. De behoefte is er vanuit zowel woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- Er ontstaat de komende tien jaar een overschot van circa 350 tot 400 grondgebonden koopwoningen in de gemeente. Deze overschotten ontstaan in alle koopsegmenten, zowel betaalbaar als duurder. Wel is er nog een relatief kleine behoefte aan grondgebonden sociale huurwoningen (vanaf 80 m^2).
- No-regret keuzes: levensloopgeschikte huurappartementen en -nultredenwoningen tot € 1.000 en levensloopgeschikte koopappartementen en -nultredenwoningen tot € 300.000.
- Kansen in de bestaande voorraad: verhuren van bestaande grondgebonden koopwoningen, zo wordt voorzien in een behoefte aan grondgebonden sociale huur, en gelijktijdig een overschot in de koop 'onttrokken'. Tevens kunnen grondgebonden koopwoningen mogelijk levensloopgeschikt gemaakt worden.
- Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen en kleine, niet levensloopgeschikte sociale huurappartementen. Ook grondgebonden huurwoningen slechts beperkt nieuw toevoegen.

11 Voerendaal

11.1 Huishoudensontwikkeling en doelgroepen

Tot 2032 huishoudensontwikkeling verwacht van circa -80 tot +40 huishoudens

Voor de komende tien jaar gaat de meest actuele Progneff 2021 prognose – het basisscenario – uit van een afname van circa 80 huishoudens. Dit ligt in lijn met de verwachtte huishoudensontwikkeling die in 2019 in de woningmarktprogrammering is gehanteerd (op basis van Progneff 2017). Het migratiescenario is positiever dan het basisscenario. Op basis van dit scenario neemt het aantal huishoudens de aankomende tien jaar met circa 40 toe. Zie onderstaande tabel. De bandbreedte voor de huishoudensontwikkeling in de gemeente ligt daarmee op -80 tot +40 tussen 2022 en 2032.

Tabel 24: Huishoudensontwikkeling 2022-2032 en vergelijking met ontwikkeling uit programmering 2019

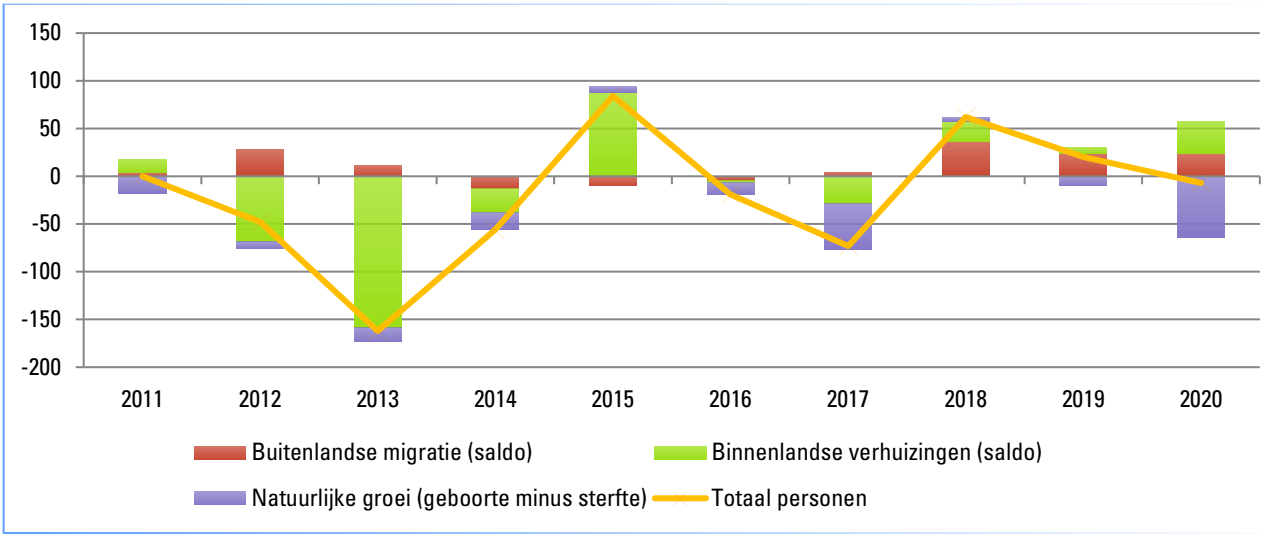
Gemeente	Stand huishoudens 2022	Ontwikkeling 2018-2028 (uit programmering 2019)	Ontwikkeling 2022-2032 BASISSCENARIO	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIESCENARIO
Voerendaal	5.600	-90 tot -100	-80	40

Bron: Progneff (2017 & 2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Fluctuaties in prognoses worden gedreven door binnenlandse en buitenlandse migratie

Het aantal personen in de gemeente Voerendaal is de afgelopen tien jaar licht gedaald. Dit komt voornamelijk door het sterfteoverschot: gemiddeld was er jaarlijks een natuurlijke groei van -18 personen. Fluctuaties in bevolkingsontwikkeling worden dan ook veel meer gedreven door (binnenlandse) migratie. Het binnenlands migratiesaldo was de afgelopen vijf jaar overwegend positief (2016 en 2017 uitgezonderd). Het buitenlands migratiesaldo is sinds 2017 altijd positief geweest. De gemiddelde bevolkingsontwikkeling is de laatste vijf jaar iets minder negatief geweest dan gemiddeld sinds 2011. Dit komt vooral door de combinatie van een positief binnenlands en buitenlands migratiesaldo sinds 2018.

Figuur 46: Bevolkingsontwikkeling (naar personen) in de gemeente Voerendaal van 2011 tot 2021

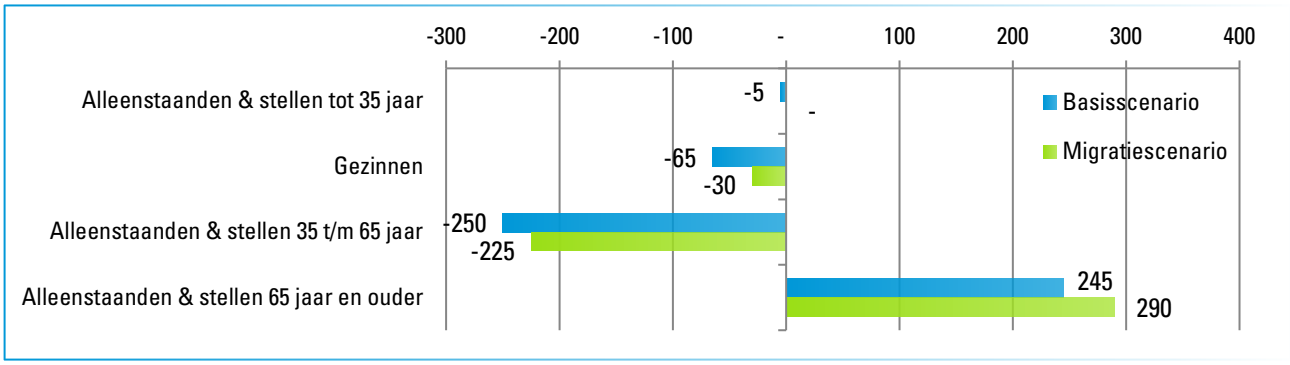

Bron: CBS (2021) Bewerking Stec Groep (2021).

In beide scenario's is sprake van huishoudensverdunning en vergrijzing

De komende tien jaar krijgt de gemeente Voerendaal te maken met huishoudensverdunning en verdere vergrijzing, zowel in het basis- als migratiescenario. Het aantal gezinnen en (jonge) huishoudens tot 35 jaar neemt in het basisscenario lichtelijk af en blijft in het migratiescenario gelijk. Het aantal alleenstaanden en stellen van 35 tot 65 jaar neemt het sterkst in omvang af. Niet omdat deze huishoudens allemaal de gemeente verlaten, maar omdat zij in de komende tien jaar ouder worden. Daarmee belandt een groot deel van deze huishoudens in de doelgroep 65-plushuishoudens. In onderstaand figuur is te zien dat alleen het aantal 65-plussers nog toeneemt de komende tien jaar.

Figuur 47: Huishoudensontwikkeling in de gemeente Voerendaal naar doelgroep van 2022 tot 2032

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Aantal 65-plus doelgroepen neemt het sterkst toe, aantal doelgroepen van 35 tot 65 jaar neemt af

In de top vijf van doelgroepen die de aankomende tien jaar het meest zullen groeien komen voornamelijk de oudere doelgroepen terug. Alle 65-plus doelgroepen groeien in de gemeente Voerendaal. De toename zit vooral in 65-plushuishoudens wonend in een suburbaan woonmilieu.[23]

De doelgroepen die het sterkst in aantal afnemen zijn alleenstaanden en stellen tussen 35 en 65 jaar. De twee grootste afnemende doelgroepen zijn doelgroepen wonend in een suburbaan woonmilieu ('Woonerf Welgestelden' en 'Jong geleerd, oud gedaan'). Ook daalt het aantal suburbaan wonende gezinnen in de gemeente met enkele tientallen, zowel met hoge als lage of midden inkomens.

Tabel 25: Stand en ontwikkeling doelgroepen (top-5 groeiers en top-5 dalers)

Grootste doelgroepen (top-5 toename)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Suburbane Senioren	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Laag	1.090	125	150
Ruim(t)egenieters / zilveren rand	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Suburbaan	Midden en hoog	705	80	95
Landelijke eenvoud	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Laag	205	25	30
Landelijke luxe	Alleenstaanden en stellen 65 jaar en ouder	Landelijk	Midden en hoog	130	15	20
Blijvers en Terugkeerders / Relaxed Ruraal	Alleenstaanden & stellen tot 35 jaar	Landelijk	Midden en hoog	30	0	0
Subtotaal toenemende doelgroepen				2.125	245	290

[23] In Voerendaal zijn alleen suburbane en landelijke woonmilieus aanwezig, stedelijke doelgroepen zijn er om die reden niet.

Grootste doelgroepen (top-5 afname)	Samenstelling en leeftijd huishouden	Woonmilieu	Inkomen	Stand 2022	Ontwikkeling 2022-2032 BASIS	Ontwikkeling 2022-2032 MIGRATIE
Woonerf Welgestelden	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Midden en hoog	720	-140	-125
Jong geleerd, oud gedaan (voortbordurend op vroeg volwassen)	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Suburbaan	Laag	380	-75	-65
Ruimtezoekers voor de kinderen / Ruimte en Gemak	Gezinnen	Suburbaan	Hoog	1.050	-40	-15
Stadsontwijkers / Off the (Urban) grid	Alleenstaanden en stellen 35 - 64 jaar	Landelijk	Midden en hoog	135	-25	-25
Familie doorzon	Gezinnen	Suburbaan	Laag en midden	495	-20	-10
Subtotaal afnemende doelgroepen				3.475	-325	-250
Eindtotaal gemeente				**5.600**	**-80**	**40**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

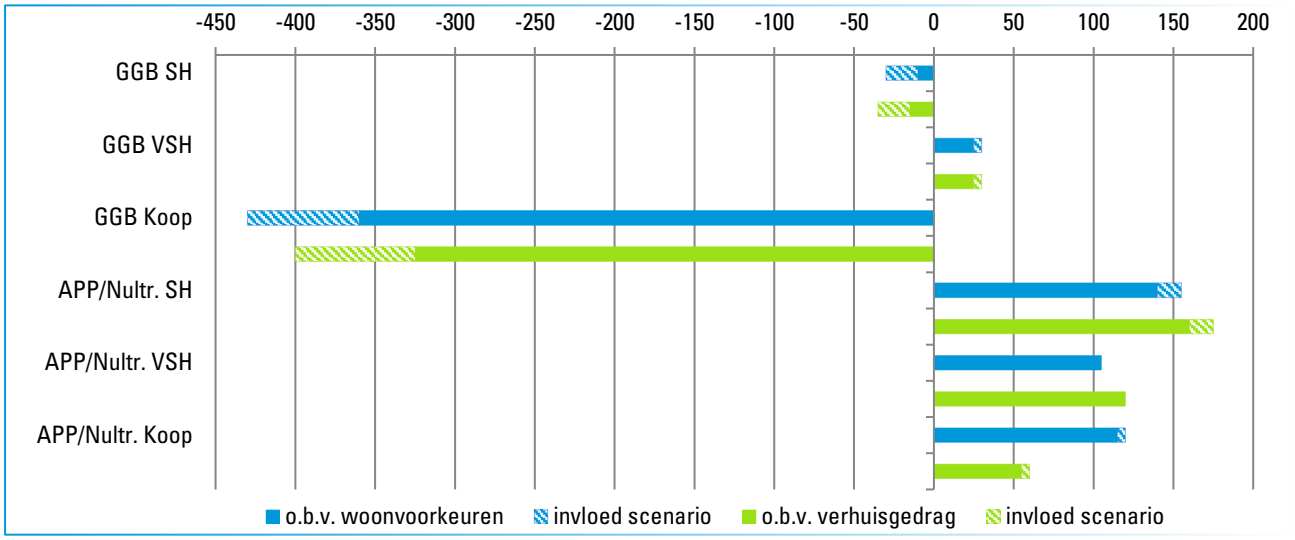
11.2 Woonbehoefte 2022 tot 2032

Behoefte komende tien jaar gaat vooral uit naar appartementen en nultredenwoningen

Onderstaand figuur toont de kwalitatieve behoefte aan verschillende woningtypen voor de komende tien jaar. Hierin is inzichtelijk wat de behoefte is vanuit woonvoorkeuren (blauw) en recent verhuisgedrag (groen) van huishoudens. Daarnaast is de invloed van het scenario zichtbaar: in het geval van een behoefte komt de arcering erbij, in het geval van een overschot valt de arcering eraf. Het volgende valt op:

- Er is een klein overschot aanwezig bij grondgebonden woningen in de **sociale huur**. Bij appartementen in de sociale huur ontstaat een behoefte, zowel vanuit de woonvoorkeuren als het verhuisgedrag.
- In de **vrijesectorhuur** is voornamelijk een behoefte aanwezig bij appartementen. Ook hier is de behoefte door de woonvoorkeuren ongeveer net zo groot dan op basis van het verhuisgedrag.
- In de koopsector ontstaat een relatief groot overschot naar grondgebonden woningen. Op basis van de woonvoorkeuren is dit overschot nog groter dan op basis van verhuisgedrag. Aan appartementen en nultredenwoningen in de koopsector bestaat wel een behoefte, voornamelijk op basis van voorkeuren.

Figuur 48: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Tabel 26: Kwalitatieve behoefte 2022 tot 2032 op basis van Stec-doorstroommodel

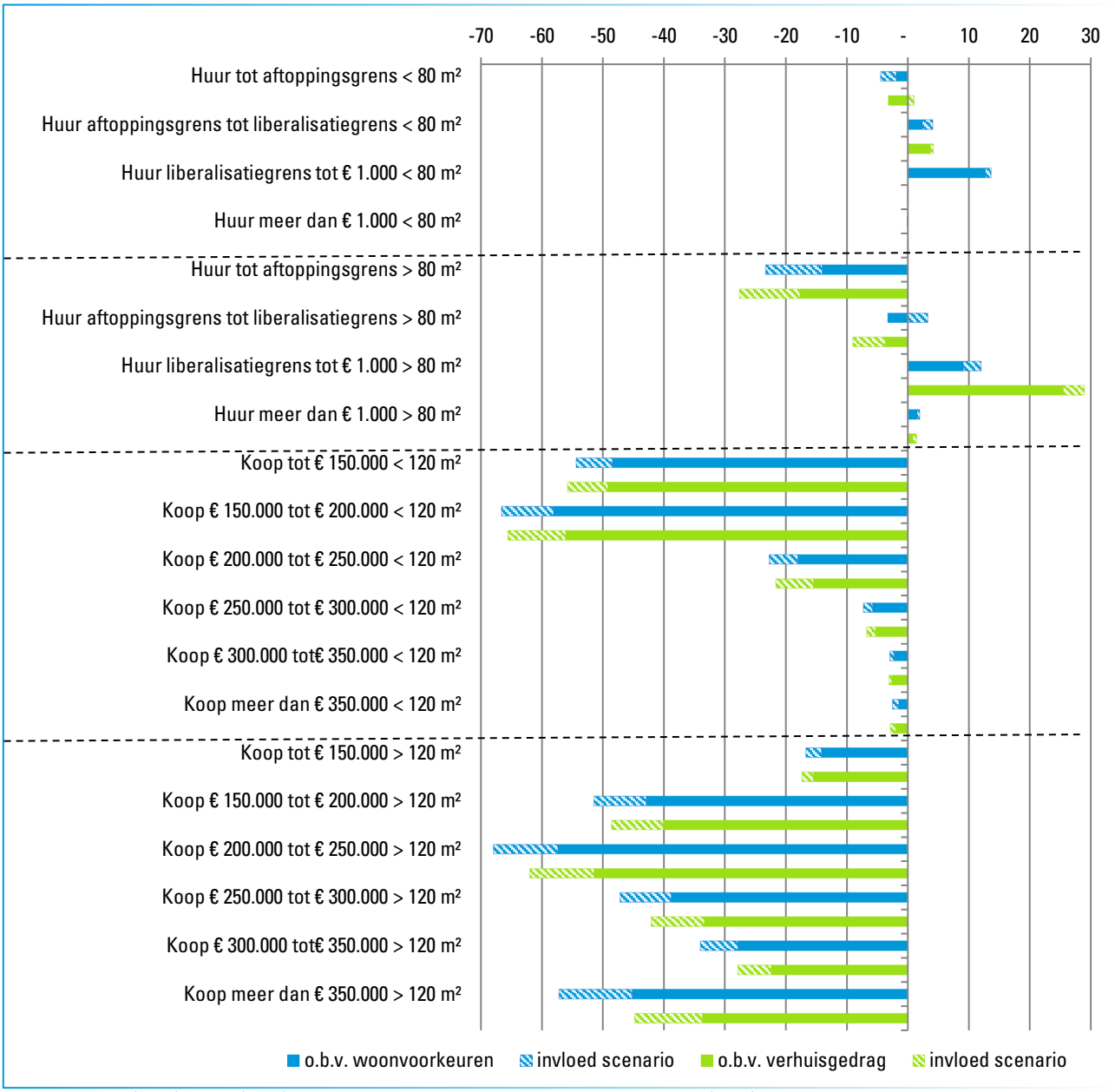
Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden sociale huur	-30	-10	-35	-15
Grondgebonden vrijesectorhuur	25	30	25	30
Grondgebonden koop	-430	-360	-400	-325
Appartementen/nultredenwoningen sociale huur	140	155	160	175
Appartementen/nultredenwoningen vrijesectorhuur	105	105	120	120
Appartementen/nultredenwoningen Koop	115	120	55	60
Totaal	**-75**	**40**	**-75**	**45**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

Grootste overschot grondgebonden woningen aanwezig in betaalbaar koopsegment

- De behoefte aan kleinere woningen in de **sociale huur** (tot 80 m²) is in balans. Voor grotere sociale huurwoningen (vanaf 80 m²) ontstaat een overschot, vanuit woonvoorkeuren en verhuisgedrag.
- In het grondgebonden **middenhuur** segment (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) is er voornamelijk nog een behoefte aan grondgebonden woningen tot 80 m² op basis van woonvoorkeuren. Op basis van verhuisgedrag is er ook een behoefte aan grondgebonden middenhuur, deze gaat echter voornamelijk uit naar middenhuurwoningen vanaf 80 m².
- In de **koopsector** ontstaat een overschot in alle segmenten. In kleinere woningen (tot 120 m²) treden de grootste overschotten op in het segment tot € 200.000, zowel vanuit voorkeuren als verhuisgedrag. Bij grondgebonden koopwoningen vanaf 120 m² is in elke prijsklasse een overschot zichtbaar. Vooral bij woningen tussen € 150.000 en € 250.000, of vanaf € 350.000 is een relatief groot overschot zichtbaar.

Figuur 49: Product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

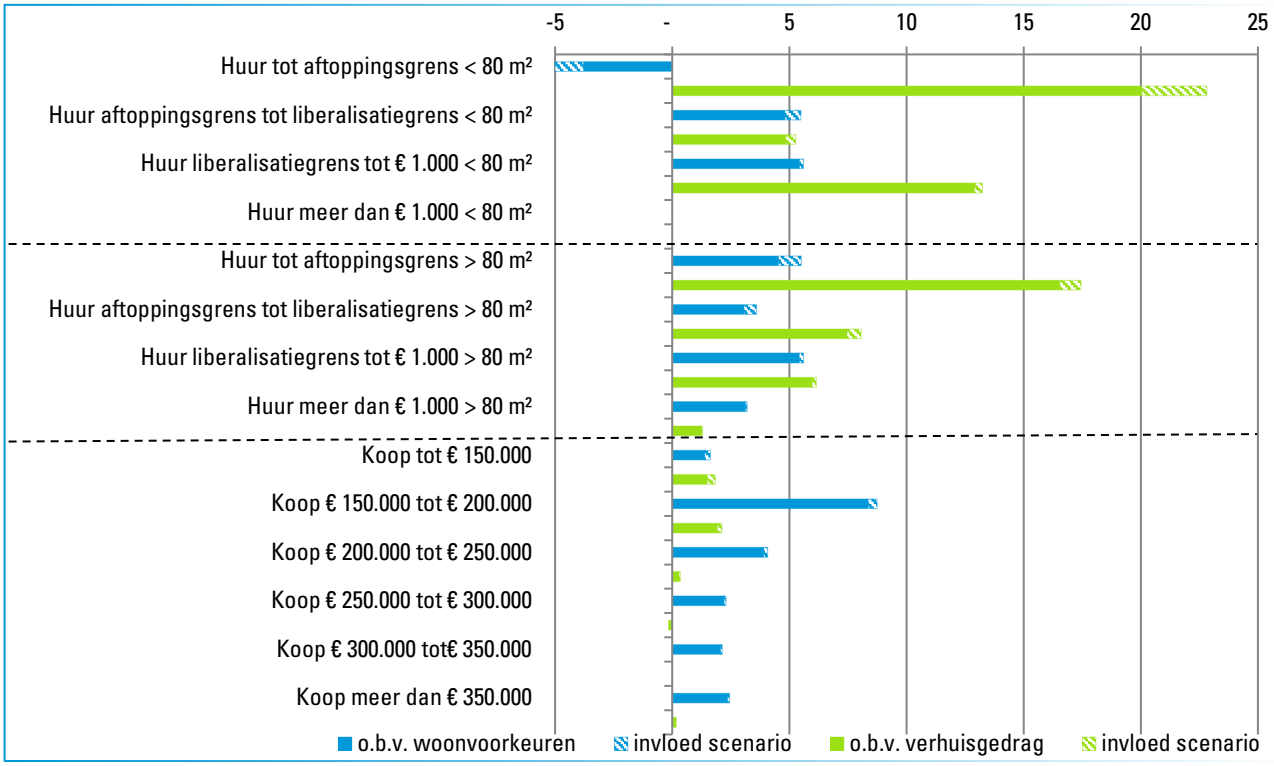

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Vooral behoefte aan goedkopere sociale huur- en koopappartementen (niet levensloopgeschikt)

- Het overschot bij niet levensloopgeschikte appartementen treedt alleen op bij de kleinere (tot 80 m²) goedkopere **sociale huurwoningen** (tot de aftoppingsgrens). Wat opvalt is dat dit overschot alleen optreedt vanuit woonvoorkeuren, terwijl op basis van verhuisgedrag de behoefte positief is. Dit betekent dat huishoudens deze woningen niet per sé willen betreden, maar dit de afgelopen jaren – vanwege gebrek aan andere aanbod – wel hebben gedaan.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **middenhuur** (tussen liberalisatiegrens en € 1.000) bestaat een uitbreidingsbehoefte van enkele woningen. Hierbij gaat de behoefte iets sterker uit naar appartementen tot 80 m² op basis van verhuisgedrag.
- Voor niet levensloopgeschikte appartementen in de **koopsector** is een kleine behoefte zichtbaar in het goedkope segment tot € 200.000. Op basis van de woonvoorkeuren is er een behoefte aanwezig voor woningen tussen € 150.000 en € 200.000. Bij de duurdere niet levensloopgeschikte koopappartementen is de behoefte telkens min of meer in balans met de bestaande woningvoorraad.

Figuur 50: Product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

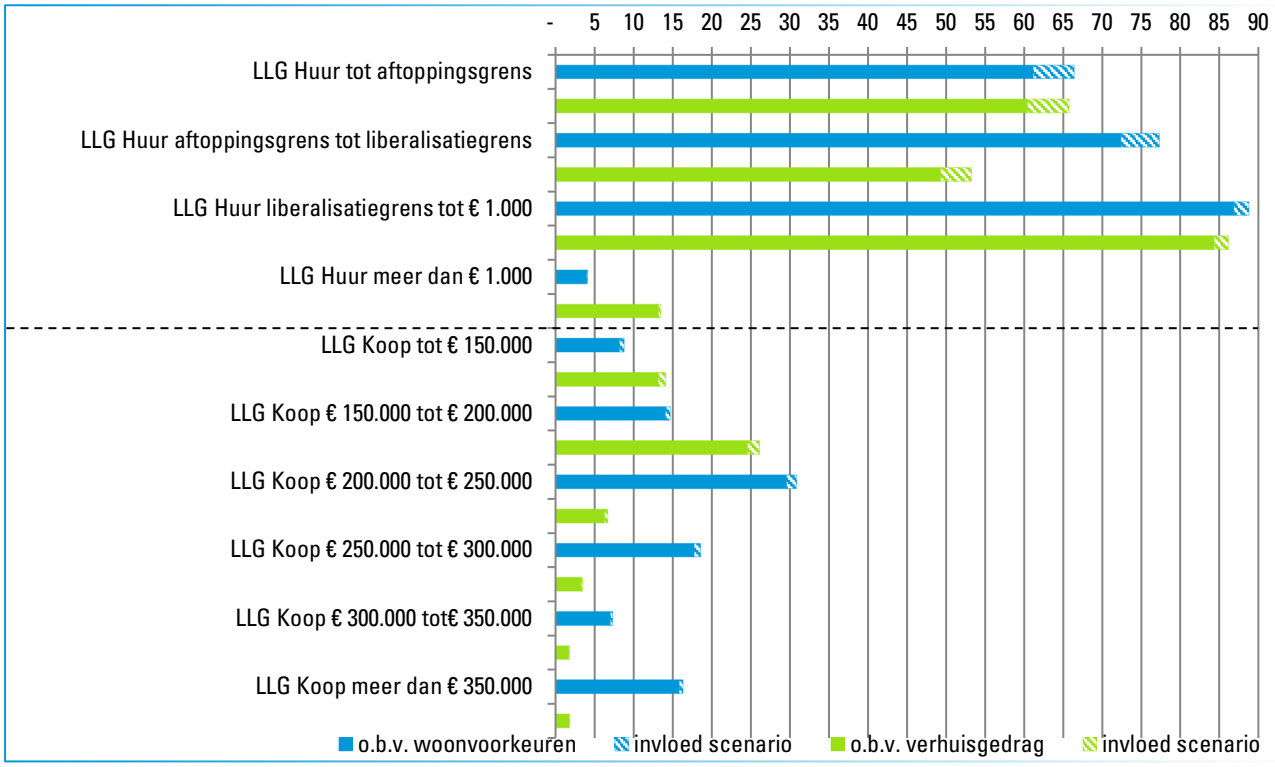

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Relatief grote behoefte aan levensloopgeschikte huurwoningen tussen aftoppingsgrens en € 1.000

In Voerendaal bestaat een relatief grote behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en (grondgebonden) nultredenwoningen. Waar we voor niet levensloopgeschikte appartementen nog overschotten constateren, zien we bij de levensloopgeschikte woningen bijna alleen maar een behoefte. Het volgende valt op:

- In de **sociale huur** is tussen zowel tot de aftoppings- als de liberalisatiegrens een behoefte aanwezig Deze is vanuit woonvoorkeuren iets groter dan vanuit verhuisgedrag.
- De grootste behoefte gaat uit naar middenhuurwoningen (tussen liberalisatiegrens en € 1.000). Vanuit woonvoorkeuren is deze behoefte nog net iets groter dan vanuit verhuisgedrag.
- In de **koopsector** zien we een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen in alle prijssegmenten. Op basis van verhuisgedrag is er de grootste behoefte aanwezig voor woningen tot € 200.000. Vanuit woonvoorkeuren ligt de grootste behoefte tussen € 200.000 en € 250.000.

Figuur 51: Product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021). Afgerond op vijftallen.

WONINGBEHOEFTE EN OPGAVEN VAN GEMEENTE VOERENDAAL OP HOOFDLIJNEN

- Het aantal huishoudens in de gemeente Voerendaal neemt de komende tien jaar naar verwachting af met 80 in het basisscenario en neemt toe met 40 in het migratiescenario. In beide scenario's is er sprake van vergrijzing. De doelgroepen die in omvang toenemen zijn voornamelijk 65-plushuishoudens, zowel met lage als midden en hoge inkomens.
- In Voerendaal is voornamelijk een behoefte aan levensloopgeschikte appartementen en nultredenwoningen. Deze behoefte bestaat uit sociale huur, middeldure huur en koop. De behoefte is er vanuit zowel woonvoorkeuren als verhuisgedrag.
- Er ontstaat de komende tien jaar een overschot van circa 300 tot 450 grondgebonden koopwoningen in de gemeente. Deze overschotten ontstaan in alle koopsegmenten, zowel betaalbaar als duurder. Wel is er nog een relatief kleine behoefte aan grondgebonden middenhuurwoningen (vanaf 80 m²).
- No-regret keuzes: levensloopgeschikte huurappartementen en -nultredenwoningen tot € 1.000 en levensloopgeschikte koopappartementen en -nultredenwoningen tussen de € 150.000 en € 350.000.
- Kansen in de bestaande voorraad: verhuren van bestaande grondgebonden koopwoningen, zo wordt voorzien in een behoefte aan grondgebonden middenhuur, en gelijktijdig een overschot in de koop 'onttrokken'. Tevens kunnen grondgebonden koopwoningen mogelijk levensloopgeschikt gemaakt worden.
- Niet (veel) toevoegen: reguliere grondgebonden koopwoningen, grondgebonden sociale huurwoningen en kleine, niet levensloopgeschikte appartementen.

Bijlage A: Woonwens en verhuisgedrag

A.1 Primaire woonvoorkeuren van verschillende doelgroepen

Naam doelgroep	Woonmilieu	Stand 2022*	Ontwikkeling 2022 - 2032	SH GGB	VSH GGB	KOOP GGB	SH APP/ NULT	VSH APP/ NULT	KOOP APP/ NULT
JULB (jong urbaan, laag budget)	Stedelijk	3.940	-605	16%	6%	19%	35%	12%	9%
JUMI (Jong, Urbaan, MiddenInkomen)		815	-120	6%	6%	56%	16%	8%	7%
Yuppies		1.040	-155	0%	3%	81%	1%	7%	7%
Stadse drukte		7.045	-370	51%	8%	25%	11%	3%	3%
Stads-elite		7.270	-390	3%	5%	86%	2%	3%	5%
KISS (klein inkomen, stedelijke setting)		8.510	-1.585	22%	3%	13%	52%	6%	5%
Midlife, Mid-City		6.565	-1.240	5%	4%	60%	12%	7%	16%
Oudere eenvoud stedelijk		12.395	+2.005	12%	1%	2%	65%	12%	7%
Stedelijk genieten		4.610	+755	2%	2%	16%	23%	29%	33%
Vroeg Volwassen	Suburbaan/ dorps	3.850	-540	13%	6%	30%	38%	13%	6%
Veel voor weinig		2.410	-310	2%	5%	89%	0%	2%	3%
Familie doorzon		8.510	-370	44%	10%	42%	6%	1%	2%
Ruimte en Gemak		10.955	-460	5%	3%	83%	2%	1%	7%
Jong geleerd, oud gedaan		9.745	-1.745	30%	2%	22%	40%	3%	5%
Woonerf Welgestelden		9.195	-1.670	5%	2%	57%	7%	6%	21%
Suburbane Senioren		15.790	+2.495	14%	2%	3%	53%	11%	9%
Ruim(t)e genieters / zilveren rand		6.335	+985	2%	2%	25%	11%	20%	33%
JOLO (JOng LOkaalgebonden)	Landelijk	245	-25	24%	12%	45%	23%	0%	0%
Blijvers en Terugkeerders		255	-25	7%	2%	78%	0%	0%	0%
Rurale ruimtezoekers gezin		555	-10	23%	3%	40%	2%	0%	0%
Gegoed ruraal gezin		1.600	-30	6%	3%	79%	4%	1%	5%
Blijf-in-de-wijkers		675	-110	33%	3%	11%	42%	3%	7%
Stadsontwijkers / Off the (Urban) grid		990	-165	7%	0%	69%	3%	5%	14%
Landelijke eenvoud		1.540	+225	22%	3%	19%	37%	14%	12%
Landelijke luxe		805	+115	17%	8%	45%	11%	10%	13%

Bron: WoOn2015, WoOn2018, LMW (2019), Prognef 2021. Bewerking Stec Groep (2021). Kolom 3 en 4 afgerond op vijftallen. Kolom 5 t/m 10 afgerond op hele percentages. * Stand en ontwikkeling van doelgroepen op niveau van regio Parkstad Limburg.

A.2 Gerealiseerd verhuisgedrag van verschillende doelgroepen

Naam doelgroep	Woonmilieu	Stand 2022*	Ontwikkeling 2022 - 2032	SH GGB	VSH GGB	KOOP GGB	SH APP/ NULT	VSH APP/ NULT	KOOP APP/ NULT
JULB (jong urbaan, laag budget)	Stedelijk	3.940	-605	7%	3%	12%	54%	9%	14%
JUMI (Jong, Urbaan, MiddenInkomen)		815	-120	5%	2%	28%	19%	36%	11%
Yuppies		1.040	-155	9%	7%	30%	20%	19%	15%
Stadse drukte		7.045	-370	47%	8%	21%	24%	0%	1%
Stads-elite		7.270	-390	6%	9%	79%	2%	2%	1%
KISS (klein inkomen, stedelijke setting)		8.510	-1.585	19%	0%	15%	60%	7%	0%
Midlife, Mid-City		6.565	-1.240	3%	7%	44%	12%	12%	22%
Oudere eenvoud stedelijk		12.395	+2.005	14%	0%	0%	37%	33%	17%
Stedelijk genieten		4.610	+755	0%	7%	16%	3%	12%	61%
Vroeg Volwassen	Suburbaan/ dorps	3.850	-540	15%	0%	11%	67%	3%	4%
Veel voor weinig		2.410	-310	9%	2%	72%	4%	9%	3%
Familie doorzon		8.510	-370	41%	13%	24%	16%	4%	2%
Ruimte en Gemak		10.955	-460	3%	4%	92%	0%	0%	2%
Jong geleerd, oud gedaan		9.745	-1.745	35%	5%	7%	49%	2%	3%
Woonerf Welgestelden		9.195	-1.670	7%	4%	66%	5%	8%	11%
Suburbane Senioren		15.790	+2.495	17%	4%	6%	45%	15%	13%
Ruim(t)e genieters / zilveren rand		6.335	+985	11%	2%	41%	11%	23%	13%
JOLO (JOng LOkaalgebonden)	Landelijk	245	-25	30%	0%	30%	41%	0%	0%
Blijvers en Terugkeerders		255	-25	9%	9%	70%	4%	9%	0%
Rurale ruimtezoekers gezin		555	-10	65%	9%	8%	18%	0%	0%
Gegoed ruraal gezin		1.600	-30	6%	5%	89%	0%	0%	0%
Blijf-in-de-wijkers		675	-110	83%	0%	0%	17%	0%	0%
Stadsontwijkers / Off the (Urban) grid		990	-165	2%	12%	78%	1%	8%	0%
Landelijke eenvoud		1.540	+225	49%	0%	0%	14%	37%	0%
Landelijke luxe		805	+115	3%	0%	95%	0%	0%	2%

Bron: WoOn2015, WoOn2018, LMW (2019), Prognef 2021. Bewerking Stec Groep (2021). Kolom 3 en 4 afgerond op vijftallen. Kolom 5 t/m 10 afgerond op hele percentages. * Stand en ontwikkeling van doelgroepen op niveau van regio Parkstad Limburg.

A.3 Verschil tussen primaire woonvoorkeur en gerealiseerd verhuisgedrag

Naam doelgroep	Woonmilieu	Stand 2022*	Ontwikkeling 2022 - 2032	SH GGB	VSH GGB	KOOP GGB	SH APP/ NULT	VSH APP/ NULT	KOOP NULT
JULB (jong urbaan, laag budget)	Stedelijk	3.940	-605	-9%	-3%	-7%	+19%	-3%	+5%
JUMI (Jong, Urbaan, MiddenInkomen)		815	-120	-1%	-4%	-28%	+3%	+28%	+4%
Yuppies		1.040	-155	+9%	+4%	-51%	+19%	+12%	+8%
Stadse drukte		7.045	-370	-4%	0%	-4%	+13%	-3%	-2%
Stads-elite		7.270	-390	+3%	+4%	-7%	0%	-1%	-4%
KISS (klein inkomen, stedelijke setting)		8.510	-1.585	-3%	-3%	+2%	+8%	+1%	-5%
Midlife, Mid-City		6.565	-1.240	-2%	+3%	-16%	0%	+5%	+6%
Oudere eenvoud stedelijk		12.395	+2.005	+2%	-1%	-2%	-28%	+21%	+10%
Stedelijk genieten		4.610	+755	-2%	+5%	0%	-20%	-17%	+28%
Vroeg Volwassen	Suburbaan/ dorps	3.850	-540	+2%	-6%	-19%	+29%	-10%	-2%
Veel voor weinig		2.410	-310	+7%	-3%	-17%	+4%	+7%	0%
Familie doorzon		8.510	-370	-3%	+3%	-18%	+10%	+3%	0%
Ruimte en Gemak		10.955	-460	-2%	+1%	+9%	-2%	-1%	-5%
Jong geleerd, oud gedaan		9.745	-1.745	+5%	+3%	-15%	+9%	-1%	-2%
Woonerf Welgestelden		9.195	-1.670	+2%	+2%	+9%	-2%	+2%	-10%
Suburbane Senioren		15.790	+2.495	+3%	+2%	+3%	-8%	+4%	+4%
Ruim(t)e genieters / zilveren rand		6.335	+985	+9%	0%	+16%	0%	+3%	-20%
JOLO (JOng LOkaalgebonden)	Landelijk	245	-25	+6%	-12%	-15%	+18%	0%	0%
Blijvers en Terugkeerders		255	-25	+2%	+7%	-8%	+4%	+9%	0%
Rurale ruimtezoekers gezin		555	-10	+42%	+6%	-32%	+16%	0%	0%
Gegoed ruraal gezin		1.600	-30	0%	+2%	+10%	-4%	-1%	-5%
Blijf-in-de-wijkers		675	-110	+50%	-3%	-11%	-25%	-3%	-7%
Stadsontwijkers / Off the (Urban) grid		990	-165	-5%	+12%	+9%	-2%	+3%	-14%
Landelijke eenvoud		1.540	+225	+27%	-3%	-19%	-23%	+23%	-12%
Landelijke luxe		805	+115	-14%	-8%	+50%	-11%	-10%	-11%

Bron: WoOn2015, WoOn2018, LMW (2019), Prognef 2021. Bewerking Stec Groep (2021). Kolom 3 en 4 afgerond op vijftallen. Kolom 5 t/m 10 afgerond op hele percentages. * Stand en ontwikkeling van doelgroepen op niveau van regio Parkstad Limburg.

Bijlage B: Tabellen PMC's regio Parkstad[24]

B.1 product-marktcombinatie: grondgebonden woningen (niet levensloopgeschikt)

Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Grondgebonden huur tot 80 m²				
Huur tot aftoppingsgrens < 80 m²	30	95	220	310
Huur aftoppingsgrens tot liberalisatiegrens < 80 m²	140	170	40	50
Huur liberalisatiegrens tot € 1.000 < 80 m²	290	315	-25	-20
Huur meer dan € 1.000 < 80 m²	-5	-5	-15	-10
Subtotaal grondgebonden huur tot 80 m²	**455**	**575**	**220**	**330**
Grondgebonden huur vanaf 80 m²				
Huur tot aftoppingsgrens > 80 m²	-110	125	40	305
Huur aftoppingsgrens tot liberalisatiegrens > 80 m²	140	290	105	220
Huur liberalisatiegrens tot € 1.000 > 80 m²	-20	45	510	595
Huur meer dan € 1.000 > 80 m²	-10	-	120	140
Subtotaal grondgebonden huur vanaf 80 m²	**-**	**460**	**775**	**1.260**
Grondgebonden koop tot 120 m²				
Koop tot € 150.000 < 120 m²	-1.030	-860	-1.660	-1.485
Koop € 150.000 tot € 200.000 < 120 m²	-1.265	-1.035	-1.935	-1.700
Koop € 200.000 tot € 250.000 < 120 m²	-330	-235	-505	-410
Koop € 250.000 tot € 300.000 < 120 m²	-50	-10	-135	-110
Koop € 300.000 tot € 350.000 < 120 m²	-5	10	-45	-40
Koop meer dan € 350.000 < 120 m²	-10	10	-30	-20
Subtotaal grondgebonden koop tot 120 m²	**-2.690**	**-2.120**	**-4.310**	**-3.765**
Grondgebonden koop vanaf 120 m²				
Koop tot € 150.000 > 120 m²	-235	-170	-470	-420
Koop € 150.000 tot € 200.000 > 120 m²	-730	-555	-1.110	-950
Koop € 200.000 tot € 250.000 > 120 m²	-1.000	-805	-1.310	-1.120
Koop € 250.000 tot € 300.000 > 120 m²	-680	-530	-885	-735
Koop € 300.000 tot € 350.000 > 120 m²	-445	-350	-485	-400
Koop meer dan € 350.000 > 120 m²	-690	-525	-770	-620
Subtotaal grondgebonden koop vanaf 120 m²	**-3.780**	**-2.935**	**-5.030**	**-4.245**
Totaal	**-6.015**	**-4.020**	**-8.345**	**-6.420**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

[24] Let op: omdat we werken met afronding op vijftallen kunnen de totalen uit de tabellen verschillen met de totalen zoals weergegeven in het Stec-doorstroommodel.

B.2 product-marktcombinatie: appartementen (niet levensloopgeschikt)

Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Appartement huur (niet LLG) tot 80 m²				
Huur tot aftoppingsgrens < 80 m²	-2.110	-1.975	-790	-610
Huur aftoppingsgrens tot liberalisatiegrens < 80 m²	-220	-195	-65	-35
Huur liberalisatiegrens tot € 1.000 < 80 m²	310	325	305	320
Huur meer dan € 1.000 < 80 m²	25	25	55	60
Subtotaal appartement huur (niet LLG) tot 80 m²	**-1.995**	**-1.820**	**-495**	**-265**
Appartement huur (niet LLG) vanaf 80 m²				
Huur tot aftoppingsgrens > 80 m²	-410	-360	-55	5
Huur aftoppingsgrens tot liberalisatiegrens > 80 m²	-150	-135	-	20
Huur liberalisatiegrens tot € 1.000 > 80 m²	115	120	150	155
Huur meer dan € 1.000 > 80 m²	55	60	50	50
Subtotaal appartement huur (niet LLG) vanaf 80 m²	**-390**	**-315**	**145**	**230**
Appartement koop (niet LLG)				
Koop tot € 150.000	-15	15	-30	-5
Koop € 150.000 tot € 200.000	70	80	55	70
Koop € 200.000 tot € 250.000	45	50	5	5
Koop € 250.000 tot € 300.000	30	35	-	-
Koop € 300.000 tot € 350.000	20	20	-	-
Koop meer dan € 350.000	25	25	5	5
Subtotaal appartement koop (niet LLG)	**175**	**225**	**35**	**75**
Totaal	**-2.210**	**-1.910**	**-315**	**40**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

B.3 product-marktcombinatie: appartementen/nultredenwoningen (levensloopgeschikt)

Woningtype	Woonvoorkeuren		Verhuisgedrag	
	Basisscenario	Migratiescenario	Basisscenario	Migratiescenario
Appartement/nultredenwoning huur (LLG)				
LLG huur tot aftoppingsgrens	-70	140	470	725
LLG huur aftoppingsgrens tot liberalisatiegrens	1.560	1.760	525	660
LLG huur liberalisatiegrens tot € 1.000	1.645	1.715	2.270	2.355
LLG huur meer dan € 1.000	145	150	200	210
Subtotaal appartement/nultredenwoning huur (LLG)	**3.280**	**3.765**	**3.465**	**3.950**
Appartement/nultredenwoning koop (LLG)				
LLG koop tot € 150.000	90	115	360	400
LLG koop € 150.000 tot € 200.000	260	285	630	670
LLG koop € 200.000 tot € 250.000	505	535	430	455
LLG koop € 250.000 tot € 300.000	290	305	275	285
LLG koop € 300.000 tot € 350.000	190	200	80	85
LLG koop meer dan € 350.000	260	270	80	85
Subtotaal appartement/nultredenwoning koop (LLG)	**1.595**	**1.710**	**1.855**	**1.980**
Totaal	**4.875**	**5.475**	**5.320**	**5.930**

Bron: Progneff (2021), LMW (2019), WoOn2015 en WoOn2018. Bewerking Stec Groep (2021).

Handreiking

Opkoopbescherming

Inhoudsopgave

1 Inleiding **3**

2 De opkoopbescherming **5**
2.1 De basis 5
2.1.1 Gebiedsgerichte inzet op grond van schaarste of leefbaarheid 5
2.1.2 Reikwijdte 6
2.2 Grondslag in schaarste of leefbaarheid 7
2.2.1 Nut en noodzaak 8
2.2.2 Onderbouwing voor invoering 8
2.2.3 Verhouding tot het eigendomsrecht 10
2.2.4 Vrij verkeer van diensten 10
2.2.5 Vrij verkeer van kapitaal 11
2.3 De juridische ins en outs 11
2.3.1 Verplichte vergunningverlening bij… 11
2.3.2 Ontheffingsmogelijkheid, maar geen algemene vrijstelling 14
2.3.3 Weigering en intrekking vergunning en Bibob-toets 14
2.3.4 Afstemming tussen gemeenten over invoering 15
2.4 Evaluatie 15

1 Inleiding

Een gemeente kan er vanaf 1 januari 2022 voor kiezen een stelsel van opkoopbescherming in te voeren. Dit om woningzoekenden, waaronder koopstarters en middeninkomens, op de woningmarkt meer kans te geven op een betaalbare koopwoning of om extra druk op de leefbaarheid als gevolg van de opkoop van woningen voor verhuur te beperken. Na invoering van het stelsel is het de koper van een (aangewezen) goedkope of middeldure woning verboden om deze zonder vergunning, in gebruik te geven (te verhuren) binnen een periode van vier jaar na de leveringsdatum.

Waarom opkoopbescherming?

De mogelijkheid van het invoeren van een opkoopbescherming komt voort uit een amendement van de Kamerleden Dik-Faber, Terpstra, Koerhuis en Van Eijs (**Kamerstuk 35517, nr. 53**). Daarbij is een nieuw hoofdstuk 7 toegevoegd aan de Huisvestingswet 2014. De wetswijziging treedt in werking op 1 januari 2022.

Om de kansen tot toetreding op de koopwoningmarkt voor met name starters en mensen met een middeninkomen op korte termijn te verbeteren, wordt het mogelijk om er als gemeente voor te zorgen dat goedkope en middeldure woningen in het koopsegment behouden blijven voor kopers die er zelf willen wonen. Dit vanuit de constatering dat steeds meer koopwoningen worden opgekocht en vervolgens verhuurd. Als gevolg hiervan zijn deze niet meer beschikbaar als koopwoning en ontstaat er mogelijk een prijsopdrijvend effect omdat eigenaars-verhuurders vaak hogere prijzen bieden dan eigenaars-bewoners. De opkoopbescherming zou kunnen leiden tot normalisering van de prijzen van de woningen.

In buurten waar veel koopwoningen worden opgekocht ontstaat schaarste aan goedkope of middeldure koopwoningen, wat leidt tot onevenwichtige en onrechtvaardige effecten voor woningzoekenden in deze categorie. Ook neemt de huurprijs bij een bewonerswisseling gemiddeld genomen toe. Dit maakt vervolgens dat de groep woningzoekenden naar goedkope of middeldure koopwoningen ook moeilijk een alternatieve betaalbare huurwoning kunnen vinden.

Hiernaast komt het voor dat de opkoop voor verhuur extra druk op de leefbaarheid legt. De leefbaarheid kan bijvoorbeeld onder druk komen te staan als deze verhuur leidt tot een hoge mutatiegraad van de bewoners. Als gevolg van een hoge mutatiegraad ontstaat er weinig binding van de bewoners met de buurt, hetgeen ten koste gaat van de sociale cohesie in de betreffende buurt. Een mogelijke 'bijvangst' van de regeling is dat de impact van slecht verhuurderschap op wijken minder wordt. Een nieuwe eigenaar die niet mag verhuren, kan immers ook geen misstanden begaan.

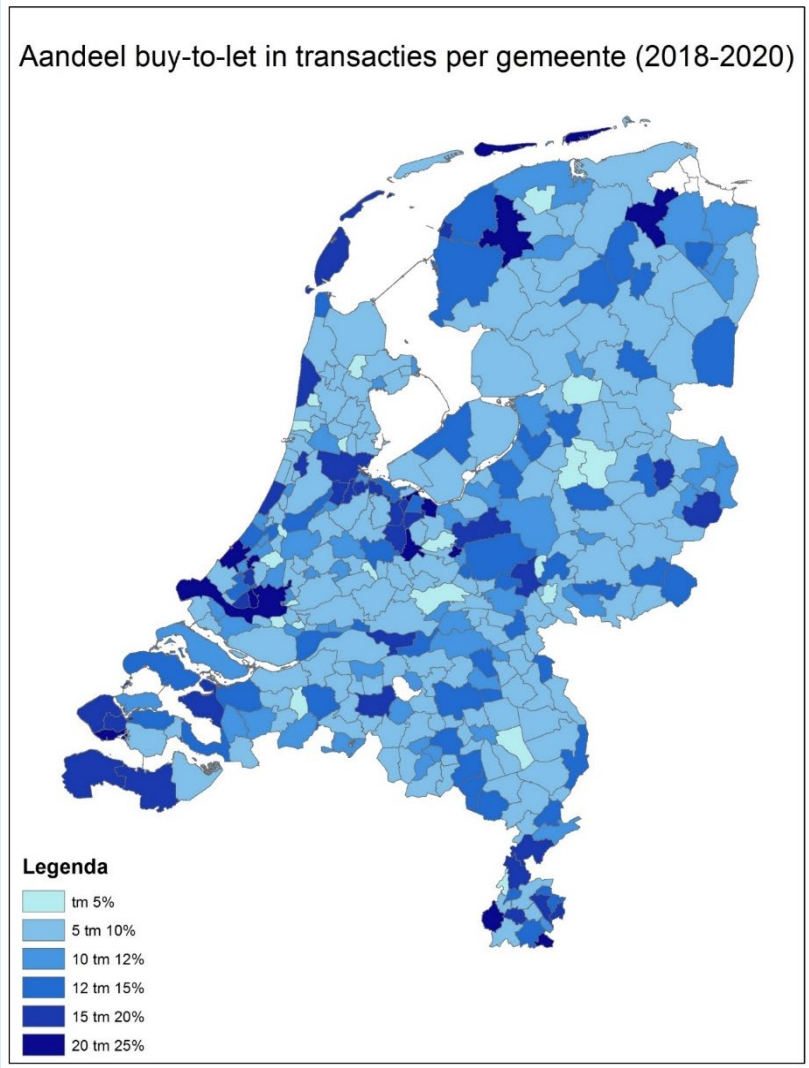
Een gevolg van de opkoopbescherming kan zijn dat de omvang van het segment particuliere verhuur in de woningvoorraad niet meer toeneemt of (op termijn) zelfs afneemt. Door bij invoering deze omvang te monitoren kan de gemeente hier zicht op houden.

Geen zelfbewoningsplicht

De opkoopbescherming is niet hetzelfde als een zelfbewoningsplicht. Een variant van de opkoopbescherming waarbij het in de bestaande bouw enkel mogelijk is om een woning te kopen wanneer deze door de koper zelf bewoond gaat worden is niet overwogen omdat deze variant het eigendomsrecht verder inperkt dan de opkoopbescherming met de mogelijkheid tot het afgeven van een vergunning voor verhuur. Omdat het voorgestelde instrument zich richt op het behouden van goedkope en middeldure koopwoningen in het koopsegment, is de opkoopbescherming waarbij verhuur enkel in uitzonderingsgevallen is toegestaan, een passender en minder vergaand instrument, gegeven het te bereiken beleidsdoel.

Opkoop in Nederland

Het Kadaster definieert buy-to-let als het onttrekken van woningen uit de koopwoningmarkt voor de verhuur. Een analyse van het aandeel buy-to-let in de verkooptransacties over de jaren 2018-2020 laat zien dat de opkoop van woningen om deze vervolgens te verhuren een fenomeen is waar vrijwel elke gemeente in meer of mindere mate mee te maken heeft. Het gemiddelde aandeel buy-to-let komt in de periode 2018-2020 uit op 13%.

Bron: Kadaster

2 De opkoopbescherming

De opkoopbescherming maakt het mogelijk dat de gemeente een **verbod kan instellen op het in gebruik geven (het verhuren) van nieuw aangekochte woningen in het goedkope en middeldure segment zonder vergunning van burgemeester en wethouders ('verhuurvergunning opkoopbescherming'), gedurende een periode van vier jaar na de leveringsdatum, in aangewezen gebieden**. De maatregel geldt dus tot maximaal vier jaar na de aankoop van de woning en de woning kan in die periode alleen met een vergunning verhuurd worden.

De opkoopbescherming heeft de vorm van een vergunningsstelsel onder de Huisvestingswet 2014. Wanneer de gemeente gebruik wil maken van de mogelijkheid, moet het instrument dan ook opgenomen worden in de Huisvestingsverordening. Een gemeente die nog geen Huisvestingsverordening heeft, kan zo'n verordening alsnog vaststellen alleen om de opkoopbescherming in te voeren.

2.1 De basis

2.1.1 Gebiedsgerichte inzet op grond van schaarste of leefbaarheid

De gemeenteraad kan een opkoopbescherming voor in de Huisvestingsverordening aangewezen gebied(en) invoeren. In de toelichting op het voorstel moet worden uiteengezet:

a. in welk(e) gebied(en) van de gemeente er door schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen onevenwichtige en onrechtvaardige effecten optreden voor bepaalde groepen omdat zij hierdoor onvoldoende kans maken op een betaalbare koopwoning én dat de maatregel noodzakelijk en effectief is om de schaarste te bestrijden, of;
b. dat de inzet van deze maatregel noodzakelijk, geschikt en proportioneel is voor het behoud of de bevordering van de leefbaarheid in het (de) betreffende gebied(en).

Er is in de wetstekst gekozen voor het begrip "gebied" omdat dit een neutrale term is. Het is aan de gemeente zelf om nader in te vullen wat een gebied is. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een wijk, buurt of postcodegebied. De aanwezige problematiek kan van buurt tot buurt verschillen.

Mits dit juridisch overtuigend onderbouwd kan worden op basis van schaarste- of leefbaarheidsproblematiek, is aanwijzing van de gehele gemeente als werkingsgebied op zichzelf mogelijk. Het ontbreken van een goede cijfermatige onderbouwing is überhaupt juridisch zeer risicovol met het oog op te verwachten procedures bij de bestuursrechter.

Het aanwijzen van de gehele gemeente kan voor een gemeente logisch aanvoelen om een eventueel 'waterbedeffect' te voorkomen. Door sommige gebieden wel en andere gebieden niet aan te wijzen is er de kans dat de opkoop van panden zich verplaatst naar een nabij gelegen wijk. **Dit 'waterbedeffect' is volgens de wet echter geen grondslag voor de inzet van de opkoopbescherming op grond van schaarste.** Er moet sprake zijn van actuele schaatste. Daarnaast dient de opkoopbescherming, gegeven het geldende eigendomsrecht, idealiter zo beperkt mogelijk, gebiedsgericht ingezet te worden.

Aanpassing gebiedsaanwijzing

Het is mogelijk om het (de) aangewezen gebied(en) op een later moment te wijzigen of uit te breiden. Hiervoor dient **de gemeenteraad** dan wel een aangevulde huisvestingsverordening vast te stellen. Het ligt niet voor de hand om deze bevoegdheid te delegeren aan burgemeester en wethouders.

2.1.2 *Reikwijdte*

Opkoopbescherming alleen in het goedkope en middeldure segment
De opkoopbescherming richt zich op het goedkope en middeldure segment. Alleen deze woningen kunnen door de gemeente als vergunningplichtig worden aangewezen. De wetgever definieert de prijsgrenzen van deze woningen hierbij niet, omdat de gemeenten zelf het beste zicht hebben op de lokale situatie.

De gemeenteraad moet dan ook, op basis van hun lokale situatie, **onderbouwen binnen of tot welke WOZ-waarde** koopwoningen in het aangewezen segment vallen. De WOZ-waarde wordt gebruikt om op een objectieve manier te kunnen bepalen welke woningen wel en niet onder de opkoopbescherming vallen. Hierbij geldt dat de gemeente niet alle koopwoningen onder de vastgestelde prijsgrens aangewezen hoeven te worden. Desgewenst kunnen bijvoorbeeld uitsluitend appartementen of alleen woningen met een minimaal vloeroppervlakte worden aangewezen. Ook op **woningen in aanbouw** kunnen in beginsel onder de opkoopbescherming vallen.
Ook voor woningen in aanbouw wordt een WOZ-waarde vastgesteld. Zie hiervoor de informatie van de Waarderingskamer.

Voor het afbakenen van het goedkope en middeldure koopsegment kan grofweg gekozen worden voor een tweetal benaderingen. Ten eerste een aanpak gebaseerd op een 'normering', veelal op basis van inkomen en betaalbaarheid. Zo werken veel gemeenten reeds met een (regionaal) gehanteerde norm ter afbakening van het middensegment in de koop in de woonvisie of in woningbehoefteonderzoek. Ook zou aangesloten kunnen worden bij de kostengrens geldend voor de Nationale Hypotheek Garantie (NHG-grens: € 355.000 in 2022). Ook kan de leencapaciteit voor een middeninkomen op grond van NIBUD-normen een indicatie geven.

Een tweede manier om tot een afbakening te komen kan het maken van een aantal feitelijke analyses. Denk dan aan het in beeld brengen van de gemiddelde of mediane transactieprijzen in de afgelopen jaren of het in beeld brengen van de gemiddelde of mediane WOZ-waarden.

Verkocht vrij van gebruik en huur

De opkoopbescherming mag volgens de wet **uitsluitend** gelden voor koopwoningen die:
A. na invoering van de opkoopbescherming worden aangekocht vrij van gebruik en huur, of
B. bij aankoop in verhuurde staat waren voor een periode van minder dan zes maanden, of
C. werden verhuurd met een vergunning daarvoor.

Als aankoopdatum geldt hierbij de **datum van inschrijving** door de notaris van de akte van levering in de openbare registers[1].

Verruiming op dit onderdeel is niet mogelijk. De opkoopbescherming richt zich expliciet op 'buy-to-let', ofwel het onttrekken van woningen uit de koopwoningmarkt voor de verhuur. Het zogenaamde 'leave to let' (koophuis aanhouden om te verhuren) kan niet via de opkoopbescherming gereguleerd worden. De gemeenteraad kan in de huisvestingsverordening dus uitsluitend categorieën woonruimte aanwijzen die verkocht worden na de inwerkingtreding van het verbod in de gemeente. Hierdoor weet de potentiële koper voordat hij de woning verwerft, dat het verbod om de woning zonder vergunning van burgemeester en wethouders te verhuren van toepassing is op die woning.

Doordat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening woonruimte kan aanwijzen die in verhuurde staat waren voor een periode van minder dan zes maanden op het moment van de eigendomsoverdracht aan de nieuwe eigenaar is het onmogelijk om de opkoopbescherming te ontwijken door de woning kort voor de verkoop te verhuren. Alleen wanneer de woning al minstens zes maanden in verhuurde staat was, voorafgaand aan de datum van inschrijving in de openbare registers van

1 Akte: akte als bedoeld in artikel 89 lid 1 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, en openbare registers: als bedoeld in artikel 16 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek.

de akte van levering van die woonruimte aan de nieuwe eigenaar, is de opkoopbescherming niet van toepassing op de woning. Wel geldt dat de verhuurder moet aantonen dat het om een woning in verhuurde staat gaat. Dat kan door bijvoorbeeld het huurcontract te overhandigen, eventueel in combinatie met een koppeling met de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP).

In de zes maanden voor de verkoop kan er ook sprake zijn van een huurderswissel. Wanneer een huurder die bijvoorbeeld tien jaar in de woning gewoond heeft, in de betreffende zes maanden zijn contract opzegt, kan de verhuurder zonder gevolgen een nieuwe huurder in de woning plaatsen. Ook met een huurderswissel blijft het een woning dus in verhuurde staat en valt deze niet onder de opkoopbescherming.

Ook nieuwbouwwoningen?
De wet maakt geen onderscheid tussen bestaande bouw en nieuwbouw. In feite is het stelsel echter vooral bedoeld voor bestaande woningen. Als men in de gemeente van mening is dat nieuwbouwwoningen beter buiten het stelsel van opkoopbescherming kunnen worden gehouden, moeten die uitdrukkelijk worden uitgezonderd. Artikel 21l, tweede lid, van de VNG Model Huisvestingsverordening geeft daarvoor een facultatief onderdeel.

Het is echter denkbaar dat men eerst de kat uit de boom wil kijken en daarom liever afwacht of er inderdaad geen problemen zijn in de nieuwbouwsector. Dan kan na een of twee jaren ervaring de nieuwbouwsector desgewenst alsnog worden uitgezonderd door wijziging van de verordening.

Misbruik 'zes-maandenregel'?
Een particulier die verhuist zou de zes maanden voor de verkoop van de woning de woning kunnen verhuren om de opkoopbescherming te ontwijken. Misbruik op grote schaal van deze mogelijkheid is echter niet te verwachten, omdat dit in de praktijk geen aantrekkelijke optie is voor de eigenaar. Deze handelwijze vraagt veel handelingen en brengt extra risico's met zich mee gegeven de geldende huurbescherming. Daarbij is het onwaarschijnlijk dat de woning in verhuurde staat voor meer verkocht zal worden dan wanneer deze vrij van (ver)huur wordt verkocht.

Ook wanneer een woning die met verhuurvergunning opkoopbescherming wordt verhuurd, wordt doorverkocht, blijft de opkoopbescherming van toepassing. Deze woning mag ook dan dus enkel worden verhuurd wanneer de nieuwe eigenaar daarvoor een vergunning heeft.

Hierbij kan het voorkomen dat de nieuwe eigenaar niet in aanmerking komt voor een vergunning, waardoor de zittende huurder niet in de woning kan blijven wonen. Koop breekt echter geen huur. Het is de verantwoordelijkheid van de verhuurder om met de huurder tot een akkoord te komen.

2.2 Grondslag in schaarste of leefbaarheid

Zoals beschreven in paragraaf 2.1.2, kan de gemeenteraad een opkoopbescherming voor (een) nader te bepalen gebied(en) invoeren. Om de maatregel in te voeren moet de gemeente echter vaststellen en onderbouwen in de Huisvestingsverordening:

A. in welk(e) gebied(en) van de gemeente er door schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen onevenwichtige en onrechtvaardige effecten optreden voor bepaalde groepen omdat zij hierdoor onvoldoende kans maken op een betaalbare koopwoning én dat de maatregel noodzakelijk, geschikt en proportioneel is om de schaarste te bestrijden, of
B. dat de inzet van deze maatregel noodzakelijk, geschikt en proportioneel is voor het behoud of de bevordering van de leefbaarheid in het (de) betreffende gebied(en).

Een onderbouwing op basis van een combinatie van schaarste en leefbaarheid is ook mogelijk.

Wanneer de vergunning wordt geweigerd, kan de aanvrager de onderbouwing van de Huisvestingsverordening bij de bestuursrechter ter discussie stellen (door tegen de weigering in beroep te gaan), en zo ook de aanwijzing van de gebieden. Indien de rechter oordeelt dat de onderbouwing van de Huisvestingsverordening niet voldoende is, kan hij de huisvestingsverordening geheel of gedeeltelijk onverbindend oordelen en die daarom buiten toepassing laten. Het is dus zaak een voldoende sterke en overtuigende onderbouwing te bieden.

Om tot een dergelijke onderbouwing te komen kunnen de hier onder beschreven stappen doorlopen worden. De gegevens verzameld in de eerste stap vormen een basis voor de uiteindelijke onderbouwing, maar kunnen ook een goede basis vormen voor de onderbouwing van nut en noodzaak en daarmee de gemeentelijke afweging om de opkoopbescherming überhaupt in te voeren. In de verkennende fase binnen de gemeente voorafgaand aan het besluit tot invoering is het dan ook verstandig stap 1 te doorlopen.

2.2.1 Nut en noodzaak

Stap 1) Analyse van recente transacties

Het verdient aanbeveling te starten met een analyse van de recente transacties op de woningmarkt in detail. Hiermee krijgt de gemeente meteen zicht op eventueel nut en noodzaak van de inzet van een stelsel van opkoopbescherming. Een dergelijke analyse geeft inzicht in:

- de omvang van het probleem (met oog op de proportionaliteit van de maatregel en gegeven de benodigde gemeentelijke uitvoerings- en handhavingscapaciteit in een later stadium);
- de spreiding over de gemeente (met oog op afbakening werkingsgebied, gebiedsaanwijzing in het formuleren van het beleidsvoorstel en de verordeningstekst).

Op welke data kan men zich baseren?

- De samenstelling van de woningvoorraad (per CBS-buurt), zoals beschikbaar op CBS-Statline.
- Op basis van Kadasterdata kan het aantal buy-to-let transacties in beeld gebracht worden en kan het aandeel hiervan in het totaalaantal aankopen worden vastgesteld. Daarnaast is inzichtelijk te maken of het particuliere of bedrijfsmatige aankopen betreffen en kunnen analyses gemaakt worden van gekochte woningen naar prijsklasse door doorstromers, koopstarters en investeerders. Om een trend te kunnen waarnemen is het verstandig hierbij drie à vijf jaar terug te kijken.
- Nadere analyses van de BRP en Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) worden gemaakt: in welke woningen is de eigenaar niet dezelfde als de gebruiker? Bij een analyse in detail kan ook bezien worden in welke mate verwacht kan worden dat sprake zal zijn van verplichte vergunningverlening.
- Analyse van de gemeentelijke WOZ-registraties (nadere selectie woningen met WOZ-waarde tot beoogde grens en prijsontwikkeling.
- Mutatiegraad in de particuliere huursector zoals opgenomen in de Lokale Monitor Wonen.

Hierbij is het van belang om zorgvuldigheid te betrachten met betrekking tot het gebruik van persoonsgegevens (Algemene verordening gegevensbescherming-, (AVG)). Verwijder zo snel als mogelijk persoonsgegevens of koppel bestanden slechts gedeeltelijk.

2.2.2 Onderbouwing voor invoering

Stap 2) Gemeente-brede schaarsteanalyse

Allereerst kan gekeken worden naar de aanwezige schaarste op gemeenteniveau, zoals reeds gebruikelijk is in de onderbouwing van andere instrumenten op grond van de Huisvestingswet 2014. Wanneer de gemeente reeds over een dergelijke onderbouwing beschikt, kan deze uiteraard worden gebruikt.

Wel is het zaak om in de onderbouwing specifiek in te zoomen op betaalbare en middeldure segment en in het bijzonder op de positie of verdringing van koopstarters, jongeren en middeninkomens (ofwel de onrechtvaardige en onevenwichtige effecten van schaarste).

De relatie tussen het opkopen door particuliere verhuurders en de kansen van koopstarters is aan de ene kant evident. Elke woning die wordt opgekocht door een verhuurder is niet meer beschikbaar voor koopstarters. En: hoe meer vragers er op de markt zijn, hoe hoger de prijs zal uitvallen. Toch is het niet eenvoudig om een directe link te legen tussen het opkopen van woningen door particulieren voor de verhuur, de kansen van de woningzoekenden en bijvoorbeeld de prijsontwikkeling en betaalbaarheid voor de doelgroepen. Deze worden immers ook door vele andere factoren beïnvloed. Het is dus zaak te komen tot een overtuigende redenenering.

Stap 3) Schaarste (verdringing) op gebiedsniveau

Als de schaarste op gemeentelijk niveau wordt aangetoond, hoeft dat niet te betekenen dat de opkoopbescherming in de gehele gemeenten moet worden ingevoerd. Tegelijkertijd is het maken van een schaarsteanalyse op gemeentelijk niveau het meest logisch. Schaarste op wijk- en buurtniveau is lastig aan te tonen. Als de woningzoekende koopstarter, jongere of huidhouden met een middeninkomen in een nabijgelegen buurt mogelijk wel terecht kan, kan men immers moeilijk spreken van schaarste.

Door nadere gebiedsgerichte analyses te maken kan de verdringing van doelgroepen op gebiedsniveau in kaart worden gebracht. Concreet kan de ontwikkeling van de doelgroepen voor goedkope en middeldure woningen in beeld worden gebracht en vervolgens gespiegeld worden aan de ontwikkeling van de woningvoorraad en de prijsontwikkeling hiervan; of, in andere woorden, kan gekeken worden naar de betaalbetaalbaarheid van de woningvoorraad in het betreffende gebied voor de doelgroepen en de ontwikkeling hierin. De resultaten kunnen op een laag-schaalniveau als de CBS-buurt gepresenteerd worden (bij voorkeur op de kaart).

Stap 4) Onderbouwing op basis van leefbaarheid van de woonomgeving

De relatie tussen (een toename van) particuliere verhuur en leefbaarheid is vermoedelijk in concrete situaties goed aantoonbaar. Op gebiedsniveau is dit echter een stuk moeilijker overtuigend te onderbouwen. Het heeft dan ook de voorkeur om de inzet van de opkoopbescherming te baseren op de aanwezige schaarste; dat zal meestal het meest overtuigende motief zijn.

Als er een woning wordt opgekocht en daarna verhuurd wordt, kan de leefbaarheid onder druk komen te staan doordat huurders minder binding hebben met de buurt, zo is het idee. Dit geldt echter niet voor elke huurder (ook niet in het particuliere segment). Ook een eventuele toename van de overlast als gevolg van verhuur is op buurt- of wijkniveau (door het uitmiddelen van positieve en negatieve aspecten) vaak veel minder zichtbaar en lastig aan te tonen.

Op welke data kan men zich baseren?

Wanneer gekozen wordt voor een onderbouwing op basis van de leefbaarheid kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van:

- leefbaarheidsrapportcijfers uit gemeentelijke enquêtes, Leefbaarheid en Veiligheid monitors, wijkanalyses, sociale indexen, wijktoetsen of wijkfoto's;
- fricties met en overlast van buren op basis van gemeentelijke registraties van woonoverlast of meldingen bij politie van burengerucht of burenruzie;
- eventuele data aangaande de buurtbinding of verhuisgeneigdheid.

Hierbij verdient het aanbeveling dat de bronnen waarop de gemeente zich gaat baseren, aan de volgende voorwaarden voldoen:

- ze zijn voor alle betrokken gebieden beschikbaar;
- ze hebben een goede inhoudelijke kwaliteit (zijn ze betrouwbaar?);
- ze zijn controleerbaar;
- ze zijn verzameld (mede) met het oog op het in beeld brengen van leefbaarheidskwesties.

Het is verder van belang dat elke keer dat de noodzaak van het invoeren of het verlengen van het stelsel moet worden onderzocht, met voldoende actuele gegevens worden gewerkt.

2.2.3 Verhouding tot het eigendomsrecht

De opkoopbescherming is een regulering van het eigendomsrecht[2]. Een regulering van het eigendomsrecht is slechts toelaatbaar indien dat gerechtvaardigd is. Dit houdt in dat voldaan moet zijn aan vier voorwaarden. De maatregel moet ten eerste bij wet voorzien zijn, ten tweede moet de beperking noodzakelijk zijn in het algemeen belang, en ten derde moeten er toereikende procedurele waarborgen voor betrokkenen bestaan. In de opzet van de maatregel is met deze voorwaarden rekening gehouden[3].

Tot slot moet er ook aan een vierde voorwaarde worden voldaan: er moet sprake zijn van een 'fair balance' tussen de mate van regulering van het eigendomsrecht van woningeigenaren en het daarmee gediende algemeen belang. Hier wordt in het geval van de opkoopbescherming invulling aan gegeven doordat de gemeenteraad bij het invoeren van de opkoopbescherming moet onderbouwen dat deze maatregel in bepaalde gebieden en voor bepaalde categorieën van woningen noodzakelijk is vanwege de schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen of leefbaarheid van het betreffende gebied. **Hierdoor is het niet mogelijk om zomaar "lukraak" alle woningen in een gemeente aan te wijzen voor de opkoopbescherming. Een goede onderbouwing op gebiedsniveau is vereist.**

Mits goed onderbouwd kan de gehele gemeente worden aangewezen voor de opkoopbescherming. Hierbij geldt dan in ieder geval het adagium dat hoe ruimer de reikwijdte van de regeling wordt vastgesteld, hoe beter de onderbouwing moet zijn. Al worden de echte grenzen op dit vlak uiteindelijk door de rechter gesteld, indien het tot een procedure komt.

Bij een gemeente brede invoering van de opkoopbescherming kan met het oog op het eigendomsrecht ook gesteld worden dat doordat de huizenprijzen van gebied tot gebied verschillen, de opkoopbescherming per gebied anders uitpakt en hiermee als het ware een gebiedsgerichte aanpak ontstaat, waarmee de inbreuk op het eigendomsrecht beperkter is. Door het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen, maar wel maar tot een bepaalde WOZ-waarde werkt de opkoopbescherming van gebied tot gebied anders door.

2.2.4 Vrij verkeer van diensten

Het verbod om zonder vergunning een woning te verhuren is een vergunningsstelsel als bedoeld in de Dienstenrichtlijn. Een dienst die valt onder de Dienstenrichtlijn is gedefinieerd als elke economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt. Verhuur en huur van woningen is het verrichten of ontvangen van een dienst.

Als gevolg hiervan kan een vergunningstelsel alleen worden ingevoerd indien:

- *dat noodzakelijk is omwille van het algemeen belang dat met deze beperking wordt gediend en dit middel geschikt is om het nagestreefde doel te bereiken en dat het niet verder gaat dan wat nodig is om dat doel te bereiken.*

  Ondanks het feit dat er volop woningen worden bijgebouwd blijkt dat in bepaalde gemeenten nog steeds een dusdanige schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen is, zeker in de bestaande bouw. Daar waar de opkoop van woningen voor de verhuur de leefbaarheid aantast, kan de opkoopbescherming ervoor zorgen dat er meer koopwoningen behouden blijven in

2 Artikel 1 van het Eerste Protocol bij Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.
3 In de opzet van de maatregel is ook rekening gehouden met het vrij verkeer van diensten (de Dienstenrichtlijn: Richtlijn 2006/123/EG) en het vrij verkeer van kapitaal (zoals opgenomen in artikel 63 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU)). Zie paragraaf 2.2.4 en 2.2.5.

het koopsegment. Eigenaren die zelf hun woning bewonen hebben immers veelal een grotere binding met de buurt hetgeen de leefbaarheid van de betreffende buurt kan verbeteren. De maatregel kan dus noodzakelijk zijn om te voorzien in een voldoende passend en betaalbaar aanbod van koopwoningen voor woningzoekenden, waaronder starters en middeninkomens; of om te borgen dat de leefbaarheid in de betreffende buurt behouden blijft.

- *het beoogde doel niet door een minder beperkende maatregel kan worden bereikt en het verbinden van voorwaarden aan de vergunning niet op willekeurige wijze kan plaatsvinden.*

  De proportionaliteit van de maatregel wordt in de eerste plaats verzekerd door het feit dat de gemeenteraad slechts een beperkt aantal woonruimten kan aanwijzen (goedkope en middeldure koopwoningen) en de maatregel slechts kan toepassen op die categorieën van woonruimte en die gebieden in de gemeente waar dit noodzakelijk is om de onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan dit soort woningen te mitigeren of om de leefbaarheid in de betreffende buurt te behouden.

  Hiernaast is de proportionaliteit van de regeling verzekerd omdat er geen algeheel verbod is ingesteld (de koper van de woning kan met een vergunning nog steeds de woning (tijdelijk) verhuren) en de opkoopbescherming slechts geldt voor een periode van vier jaar vanaf de aankoop. Daarna kan de eigenaar de woning vrij verhuren.

- *de maatregel geen direct of indirect onderscheid maakt naar nationaliteit, en Nederlandse natuurlijke en rechtspersonen en die uit andere lidstaten gelijk behandelt.*

  De maatregel geldt zowel voor Nederlanders als voor ingezetenen van andere lidstaten die een op basis van deze wet in de verordening aangewezen woonruimte verwerven. Er wordt dus geen onderscheid gemaakt.

2.2.5 Vrij verkeer van kapitaal

De opkoopbescherming kan een beperking van het vrij verkeer van kapitaal inhouden omdat het grensoverschrijdende investeringen kan ontmoedigen vanwege het feit dat de koper van de woning in beginsel deze woning moet bewonen of slechts mag verhuren met een vergunning. De maatregel zou immers potentieel niet-ingezeten kunnen ontmoedigen om in Nederland in onroerend goed te investeren. De maatregel geldt echter niet als een verbod tot het doen van investeringen door beleggers van andere lidstaten in Nederland. Slechts een beperkt deel van de woningvoorraad kan worden aangewezen, zodat ingezetenen van andere lidstaten nog steeds vrij woningen kunnen kopen in Nederland.

Ook woningen die onder de opkoopbescherming vallen kunnen door niet-ingezetenen worden gekocht, indien zij na aankoop van die woning zich in die woning vestigen. Indien de opkoopbescherming al een beperking van het vrij verkeer van kapitaal zou kunnen inhouden dan kan worden betoogd dat de maatregel gerechtvaardigd is vanwege een dwingende reden en daarnaast proportioneel en niet-discriminerend is.

2.3 De juridische ins en outs

2.3.1 Verplichte vergunningverlening bij…

In drie gevallen zijn burgemeester en wethouders verplicht om op aanvraag een verhuurvergunning opkoopbescherming verlenen. Dit omdat artikel 41, derde lid, van de Huisvestgingswet 2014 dit dwingend voorschrijft. Het gaat om woonruimten die:

a. aan naaste familie worden verhuurd;
b. tijdelijk worden verhuurd in afwachting van het moment waarop de koper de woning zelf zal betrekken; of
c. onderdeel zijn van een winkel-, kantoor- of bedrijfspand.

Ad a) Verhuur aan familieleden in de eerste of de tweede graad
Hieronder vallen zowel bloed- als aanverwanten. Dit zodat het bijvoorbeeld mogelijk blijft dat een grootouder een woning kan kopen om te verhuren aan een kleinkind. Tot de eerste graad worden gerekend (adoptie)ouders en (adoptie)kinderen. Onder de tweede graad vallen grootouders, kleinkinderen en broers en zussen.

Dit geldt niet wanneer men een woning koopt en 'regulier' verhuurt, maar met de intentie om deze *in de toekomst* aan familie in de eerste of tweede graad te verhuren (bijvoorbeeld wanneer een kind gaat studeren).

Bloed en aanverwantschap
Volgens artikel 3, eerste lid van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek valt onder bloedverwantschap ook erkenning, gerechtelijke vaststelling van het ouderschap of een adoptie. Volgens het tweede lid van dat artikel ontstaat door huwelijk of door geregistreerd partnerschap tussen de ene echtgenoot dan wel de ene geregistreerde partner en een bloedverwant van de andere echtgenoot dan wel de andere geregistreerde partner aanverwantschap in dezelfde graad als er bloedverwantschap bestaat tussen de andere echtgenoot dan wel de andere geregistreerde partner en diens bloedverwant. Ten slotte bepaalt het derde lid dat door het eindigen van het huwelijk of geregistreerd partnerschap de aanverwantschap niet wordt opgeheven.

De aanvrager van de vergunning moet aantonen dat hij of zij aan de eisen voor het verkrijgen van de vergunning voldoet. Zeker indien een persoon achtereenvolgens verschillende huwelijken of geregistreerde partnerschappen heeft gehad, zal niet meteen duidelijk zijn of er een bloed- of aanverwantschap in de eerste of tweede graad bestaat. Het aantonen van de familierelaties is mogelijk met behulp van uittreksels uit de Basisregistratie Personen (BRP). In de BRP staan gegevens over ouders en kinderen. Een voorbeeld: als zowel het kind als de grootouder een uittreksel uit de BRP aanvragen, kan het kind op basis daarvan aan de grootouder gelinkt worden als tweedegraadsfamilie.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin het aantonen van bloed- of aanverwantschap op basis van de BRP onmogelijk blijkt te zijn. Deze situatie zal echter zeer weinig voorkomen. Indien dit het geval is zal moeten worden beslist of de verwantschap voldoende aannemelijk is gemaakt, ook al kan ze niet echt worden bewezen.

Ad b) Verhuur van woonruimte dat onderdeel is van een winkel-, kantoor- of bedrijfspand
De verhuurvergunning opkoopbescherming moet ook worden verleend indien het een woonruimte betreft die onlosmakelijk verbonden is met een winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte. Het gaat hier om gebouwen waarin de woonruimte een onlosmakelijk deel vormt van de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte. Daarvan is in elk geval sprake als de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte een kadastrale eenheid vormt met de woonruimte.

Indien het eigendomsrecht op de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte en de woonruimte in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek is gesplitst, is de woonruimte niet meer onlosmakelijk verbonden met de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte en zal daarvoor niet automatisch een verhuurvergunning opkoopbescherming hoeven te worden verleend. Ook appartementen waarbij in de plint een winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte is gevestigd zijn daar niet onlosmakelijk mee verbonden.

Ad c) Verhuur van tijdelijke woonruimte
De vergunning zal ook per se moeten worden verleend indien de woonruimte voorafgaand ten minste een jaar door de eigenaar zelf is bewoond en daarna wordt verhuurd met een huurovereenkomst welke een gebruik van woonruimte betreft dat naar zijn aard slechts van korte duur is, met een

maximum van 12 maanden omdat de eigenaar na afloop van die termijn de woning opnieuw zelf wil betrekken. De ratio achter het toestaan van de verhuur van de woning voor maximaal 12 maanden is dat er zich situaties kunnen voordoen waarbij een eigenaar tijdelijk voor zijn werk of andere bezigheden elders moet verblijven en het in een woningmarkt met schaarste onwenselijk is dat de woning gedurende die tijd leeg zou blijven staan.

Hierbij mag het niet gaan om toeristische verhuur van de woonruimten. Dit om ontduiking van het doel van de regel te voorkomen.

Eigen gemeentelijke uitzonderingen

De gemeenteraad kan in de verordening zelf extra uitzonderingsgevallen aanwijzen waarbij een vergunning mag worden verleend. Hieronder een aantal voorbeelden:

- als de woonruimte is aangekocht door een woningcorporatie op grond van een terugkoopplicht, om vervolgens te kunnen worden verhuurd;
- als woningcorporaties woonruimte kopen voor tijdelijke verhuur in afwachting van herstructurering;
- als de gemeente woonruimte aankoopt[4];
- als de woonruimte in opdracht van de gemeente door een marktpartij of woningcorporatie wordt aangekocht[5];
- als de woonruimte door een gecertificeerde of door de gemeente of de rijksoverheid gecontracteerde zorgaanbieder is aangekocht en bedoeld ten behoeve van cliënten met een zorgindicatie.
- als de woonruimte wordt aangekocht voor de huisvesting van personeel van voor de gemeente belangrijke bedrijven;
- als woonruimte wordt aangekocht voor de verhuur aan studenten of via friendscontracten;
- als woonruimte wordt aangekocht voor de huisvesting van ouderen.

Woningcorporaties uitzonderen van opkoopbescherming?

- De wet regelt niet direct dat woningcorporaties zijn uitgezonderd van de opkoopbescherming. Er zijn wel verschillende manieren waarop gemeenten dat alsnog kunnen regelen:
- Een gemeente moet vooraf zelf aanwijzen welke 'categorieën van woonruimte' onder de opkoopbescherming vallen. De gemeente kan er hierbij voor kiezen om corporatiebezit niet aan te wijzen als categorie. Op deze manier ondervinden woningcorporaties die een complex willen verkopen, waar een of meerdere leegstaande woningen deel van uitmaken geen hinder van de opkoopbescherming;
- Gemeenten kunnen de verhuur door een corporatie als categorie toevoegen, waarvoor standaard een vergunning wordt verleend (zie hierboven). Op die manier ondervinden woningcorporaties die bijvoorbeeld via koopgarant moeten terugkopen geen hinder van de opkoopbescherming;
- Als laatste zouden gemeenten ook in individuele gevallen een ontheffing van het verbod kunnen verlenen.

In al deze gevallen is het verstandig om te motiveren waarom je als gemeente onderscheid maakt tussen woningcorporaties en andere eigenaar-bewoners of eigenaar-verhuurders.

4 Denk hierbij aan aankopen, waarbij de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) van toepassing is, die eigenaren kan verplichten om een perceel waarop een voorkeursrecht is gevestigd, bij verkoop eerst aan de overheid (de gemeente, provincie of het Rijk) aan te bieden.

5 Denk hierbij aan de situatie waarin een stadsvernieuwingsproject onder gemeentelijke regie geheel of gedeeltelijk door een private partij wordt uitgevoerd. Deze partij koopt dan woningen op, waarbij het de bedoeling kan zijn dat (een deel) huurwoningen zullen blijven of worden.

2.3.2 *Ontheffingsmogelijkheid, maar geen algemene vrijstelling*

De gemeenteraad kan burgemeester en wethouders de bevoegdheid geven om in individuele gevallen ontheffing te verlenen van het verbod om zonder vergunning opgekochte woningen te verhuren. Aan een ontheffing kunnen **voorschriften en beperkingen** worden verbonden.

De ontheffingsmogelijkheid is er omdat zich situaties kunnen voordoen waarin het handhaven van het verbod in individuele gevallen, zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard (schrijnende gevallen). Hierbij kan bijvoorbeeld geacht worden aan de situatie waarin de eigenaar van een woonruimte waarop het verbod van toepassing is, overlijdt en van de erfgenamen in redelijkheid niet kan worden verlangd dat zij zelf de woning bewonen.

Door middel van de ontheffingsmogelijkheid kan daarnaast ingespeeld worden op situaties de gemeentelijke opsteller van de verordening nog niet van tevoren had kunnen voorzien. Wanneer de gemeente na enige tijd een patroon ziet ontstaan in de aard van de ontheffingsverzoeken, en hieraan mee wil werken, ligt het voor de hand de Huisvestingsverordening te wijzigen en de ontheffingsmogelijkheid te vervangen door een automatisch recht op vergunning.

De ontheffing kan alleen per geval verleend worden, de wet bevat **geen algemene vrijstellingsmogelijkheid**. Omdat de opkoopbescherming door de gemeente gericht wordt ingezet in bepaalde gebieden en voor bepaalde categorieën van woningen is een algehele vrijstelling voor bepaalde woningen niet nodig omdat dit al wordt bewerkstelligd door de aanwijzing van gebieden en categorieën van woningen. Daarnaast heeft de opkoopbescherming als doel om het kopen van woningen door eigenaren die er zelf is gaan wonen te bevorderen en is het mogen verhuren van zo een woning slechts een uitzondering. De opkoopbescherming is dus niet bedoeld om de verhuur van woningen te reguleren door middel van een vrijstelling waarbij voorwaarden gelden als een maximale huurprijs of andere huur gerelateerde onderwerpen.

Ontheffing en de modelverordening

Artikel 21o, tweede lid, van de VNG Model Huisvestingsverordening geeft een beperkte, maar open mogelijkheid voor het geven van een verhuurvergunning opkoopbescherming in bijzondere gevallen. Daardoor is er geen behoefte om gebruik te maken van de ontheffingsfiguur, die artikel 41, vierde lid, van de Huisvestingswet 2014 ook biedt; dat houdt het stelsel overzichtelijk.

2.3.3 *Weigering en intrekking vergunning en Bibob-toets*

Net zoals voor andere vergunningen op basis van de Huisvestingswet 2014 kan de gemeente ook voor de vergunning inzake opkoopbescherming gebruikmaken van de mogelijkheden op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).

De verhuurvergunning opkoopbescherming, kan worden geweigerd in de gevallen en onder de voorwaarden, genoemd in artikel 3 van de Wet Bibob. Hieraan voorafgaand kan het Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur om een advies worden gevraagd.

Met hetzelfde artikel 3 als grondslag kan een verhuurvergunning ook worden ingetrokken indien blijkt dat ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede wordt gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of strafbare feiten te plegen.

De Huisvestingswet 2014 bepaalt niet dat de vergunning uitsluitend kan worden ingetrokken op basis van de Wet Bibob. Het is dus mogelijk om bijvoorbeeld een aantal extra intrekkingsgronden te formuleren. Artikel 21p van de VNG Model Huisvestingsverordening noemt de situatie waarin blijkt dat de vergunning is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens, en de vergunning zou zijn geweigerd als de juiste of de volledige gegevens bekend waren geweest.

Een andere mogelijke intrekkingsgrond kan zich voordoen wanneer de omstandigheden op grond waarvan de vergunning is verleend niet meer aanwezig zijn. Op dit laatste vlak gaat het ministerie binnenkort de Huisvestingswet 2014 nog verduidelijken. Een afgegeven vergunning op grond van de Huisvestingswet 2014 mag enkel gebruikt worden voor de activiteit waarvoor hij verleend is. Als iemand bijvoorbeeld in eerste instantie aan zijn of haar familielid verhuurde, en daarna aan een expat, is de vergunning niet meer geldig en is er sprake van een overtreding van het verbod (zie ook: de ter inzage gelegde wijziging van de Huisvestingswet 2014).

2.3.4 Afstemming tussen gemeenten over invoering

Artikel 6, tweede lid van de Huisvestingswet 2014 schrijft voordat bij de voorbereiding van de vaststelling of wijziging van een Huisvestingsverordening burgemeester en wethouders deze afstemmen met de overige gemeenten die deel uitmaken van de woningmarktregio waarin de gemeente is gelegen.

2.4 Evaluatie

Een gemeentelijke huisvestingsverordening is, volgens artikel 4 van de Huisvestingswet 2014, maximaal vier jaar geldig. Daarna is verlenging of nieuwe vaststelling mogelijk. Dit wel na het opnieuw aantonen van de noodzaak. Dat geldt ook voor het hoofdstuk over opkoopbescherming in de verordening.

Na vijf jaar vindt er door de rijksoverheid een evaluatie plaats van het nieuwe stelsel van opkoopbescherming. Indien de noodzaak of relevantie van de maatregel in de economische situatie van dat moment dan onvoldoende wordt bewezen, vervalt de maatregel op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. **Mocht besloten worden tot afschaffing dan blijven bestaande gemeentelijke maatregelen die op hoofdstuk 7 van de Huisvestingswet 2014 zijn gebaseerd nog twee jaar van kracht.**

Indien het wetsvoorstel na de eerste evaluatie niet vervalt, wordt iedere vijf jaar een nieuwe evaluatie uitgevoerd met de mogelijkheid om hoofdstuk 7 dan alsnog te laten vervallen volgens dezelfde procedure.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

december 2021

gemeente Brunssum

VERZONDEN 13 SEP. 2022

Gemeenteraad Brunssum
t.a.v. de leden van de raad
Postbus 250
6440 AG Brunssum

Datum	13 september 2022
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	202235973/202236241
Bijlagen	2
Onderwerp	Zelf kopen is zelf wonen (2021 nr 15)

Geachte leden van de raad,

De raadsinformatiebrief van 23 augustus jl. inzake de motie 'zelf kopen is zelf wonen' blijkt aanleiding te zijn voor diverse opmerkingen en vragen. Met deze brief hopen wij e.e.a. te kunnen verduidelijken en aan te vullen.

Inleiding

Vooropgesteld zij dat ons college de raadsbreed aangenomen motie, dat een tekort signaleert aan geschikte woningen voor gezinnen en jongeren, serieus neemt. Gaandeweg de uitvoering werden wij echter met ontwikkelingen geconfronteerd die tot een herbezinning noopten. Voor wat betreft de particuliere gronduitgifte is aan de motie onverwijld gevolg gegeven (Hof van Oeloven). Voor wat betreft het overige zijn evenwel de resultaten afgewacht van een regionaal onderzoek naar de sturingsmogelijkheden op de woningmarkt, dat helaas ernstig is vertraagd. Wij betreuren het, dat wij u hieromtrent niet tussentijds hebben geïnformeerd, waarvoor onze welgemeende excuses.

Een vergunningenstelsel als bedoeld in de Huisvestingswet blijkt te stuiten op een aantal praktische problemen voor wat betreft een objectieve onderbouwing van de vereiste woningschaarste en/of leefbaarheidsproblematiek. De recente update van de kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte en de leefbarometer bieden hier onvoldoende aanknopingspunten.

Let wel: de motie ziet op de koopwoningenmarkt. Dit laat onverlet dat in andere financieringscategorieën zoals goedkope en middeldure huur tekorten kunnen zijn. Zo ook in Brunssum (m.n. levensloopbestendig).

Ook ziet de motie niet op het tegengaan van ongewenste 'verkamering'. Daar waar het betreft excessen als gevolg van ongewenste 'verkamering' wordt getracht deze te bestrijden via het bestemmingsplan. Dit blijkt niet in alle bestemmingsplannen even goed te zijn geregeld. Een verbeteringsvoorstel in de vorm van een zgn. 'paraplubestemmingsplan' zal daartoe worden voorbereid voor het eerste kwartaal van 2023.

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

Het uiteindelijke doel om te komen tot voldoende goede woningen onderschrijven wij echter volledig.

Naar aanleiding van gestelde vragen m.b.t. de raadsinformatiebrief van 23 augustus jl. inzake bovenvermelde motie berichten wij u verder het volgende.

Schriftelijke vragen "Motie zelf kopen is zelf wonen" SP

Vraag: Er wordt aangegeven dat de problematiek waarover de motie gaat in Brunssum niet plaatsvindt. Hoe wordt dit gemonitord?

Antwoord: Op basis van Kadasterdata kan het aantal buy-to-let transacties in beeld gebracht worden en kan het aandeel hiervan in het totaal aantal aankopen worden vastgesteld. Het Kadaster definieert buy-to-let als het onttrekken van woningen uit de koopwoningmarkt voor de verhuur. Een analyse van het aandeel buy-to-let in de verkooptransacties over de jaren 2018- 2020 laat zien dat de opkoop van woningen om deze vervolgens te verhuren een fenomeen is waar vrijwel elke gemeente in meer of mindere mate mee te maken heeft. Van een grootschalige aankoop is in Brunssum echter geen sprake. Brunssum scoort wat dat betreft niet bovengemiddeld (zie kaartbeeld op pag. 4 bijgevoegde handreiking, Bijlage 2).

Vraag: Hoe kunnen de prognoses zo optimistisch zijn gezien het karige aanbod aan woningen voor starters en jonge gezinnen? Mijns inziens is dit optimisme ongegrond.

Antwoord: In de laatste update van het kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte onderzoek (STEC 3 februari 2022) wordt voor de komende 10 jaar een overschot aan koopwoningen in Brunssum geprognotiseerd van 750 tot 1200 woningen (zie Bijlage1).

Vraag: Waarom wordt er voorbijgegaan aan het feit dat het om nieuwbouw gaat, niet ons bestaande woningbestand? Dat lijkt me toch een essentieel onderscheid?

Antwoord: De wet (Huisvestingswet) maakt geen onderscheid tussen bestaande bouw en nieuwbouw. In feite is het stelsel echter vooral bedoeld voor bestaande woningen en kan slechts worden ingezet in geval van woningschaarste en/of leefbaarheidsproblematiek met een enkele uitzondering zoals de taakstelling huisvesting statushouders. Als men in de gemeente van mening is dat nieuwbouwwoningen beter buiten het stelsel van opkoopbescherming kunnen worden gehouden, moeten die uitdrukkelijk worden uitgezonderd in een door de gemeenteraad vast te stellen huisvestingsverordening.

Tot slot een opmerking die het college zich hopelijk ter harte neemt: aangezien deze motie met overweldigende meerderheid is aangenomen, vond de SP de manier waarop deze oorspronkelijk terzijde wordt geschoven een klap in het gezicht van de raad. Wij zijn blij dat het college voornemens is hierop terug te komen en hopen op een andere afhandeling van deze motie binnen de kaders gesteld door de raad.

Antwoord: Voor wat betreft de particuliere gronduitgifte is aan de motie onverwijld gevolg gegeven (Hof van Oeloven). Voor wat betreft het overige zijn evenwel de resultaten afgewacht van een regionaal onderzoek naar de sturingsmogelijkheden op de woningmarkt, dat helaas ernstig is vertraagd. Zoals eerder aangegeven betreuren wij het, dat wij u hieromtrent niet tussentijds hebben geïnformeerd.

gemeente Brunssum

Schriftelijke vragen "Motie zelf kopen is zelf wonen" PAK

Algemeen

Deze motie is op 2 november 2021 aangenomen en nu (6 september 2022) komt het College met bedenkingen.

Wij vinden het diep triest dat een College een opdracht van de gemeenteraad niet onverwijld uitvoert.

Antwoord: Zie hiervoor en de inleiding van deze brief.

De vragen zijn dan ook:

Wat zijn de beweegredenen geweest om deze motie niet af te handelen?

Antwoord: De beweegredenen worden verder toegelicht in onderhavige raadsinformatiebrief. Zie ook de inleiding. Ons college deelt de in de motie gesignaleerde problematiek, maar verwacht dat andere middelen (zoals de Wet 'goed verhuurderschap' en paraplubestemmingsplan) ons beter zullen helpen om tot het doel te komen van voldoende goede woningen voor Brunssum.

Is er een lijst van moties en toezeggingen die nog niet afgehandeld zijn? Zo ja, wilt U deze dan delen met de Raad, met motivatie omkleed, waarom deze nog niet afgehandeld zijn en wanneer deze afgehandeld gaan worden. Zo nee, gaat U deze lijst dan alsnog opstellen en afhandelen?

Antwoord: De lijsten toezeggingen, moties en brieven aan de raad evenals de meest actuele stand van zaken zijn terug te vinden in iBabs.

De lijst met toezeggingen wordt voor iedere commissievergadering geagendeerd. Daarbij kan ook naar de stand van zaken gevraagd worden. Ook de stand van zaken wat betreft moties kunnen daarbij aan de orde komen. Hetzelfde kan gebeuren in het presidium.

Verder worden deze lijsten maandelijks voor het college en de ambtelijke organisatie uitgedraaid en ter beschikking gesteld. Wij verwijzen hiervoor dus naar iBabs.

Inhoudelijk:

Ik citeer: " Sturing is alleen mogelijk wanneer actuele schaarste of een bestaande impact op de leefbaarheid is aangetoond."

Vraag:

Bent U van mening dat er geen acute woningnood in Nederland is?

Antwoord: er is grote delen van Nederland sprake van acute woningnood. In Brunssum hebben we vooral te maken met een kwalitatief woningtekort. Zo is er in Brunssum wel degelijk sprake van een tekort aan geschikte huurwoningen

Zo ja, waar baseert U deze mening dan op?

Antwoord: In de laatste update van het kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte onderzoek (STEC 3 februari 2022) wordt voor de komende 10 jaar een overschot aan m.n. grondgebonden koopwoningen in Brunssum geprognotiseerd van 750 tot 1200 woningen. (zie Bijlage 1).
Dit laat onverlet dat in andere financieringscategorieën zoals goedkope en middeldure huur tekorten kunnen zijn. Zo ook in Brunssum (m.n. levensloopbestendig).

Vraag:
Ik citeer:" Allereerst is ons van grootschalige opkoop van eigenaar-verhuurders in bepaalde gebieden in Brunssum niet gebleken."
Vraag:
Deze zin impliceert dat er een onderzoek naar grootschalige opkoop is geweest.
Is dit onderzoek er geweest? Zo ja, kan de Raad dit onderzoek dan ook krijgen/inzien? Zo nee, wat is dan de betekenis van deze zin?

Antwoord: Op basis van Kadasterdata kan het aantal buy-to-let transacties in beeld gebracht worden en kan het aandeel hiervan in het totaal aantal aankopen worden vastgesteld. Het Kadaster definieert buy-to-let als het onttrekken van woningen uit de koopwoningmarkt voor de verhuur. Een analyse van het aandeel buy-to-let in de verkooptransacties over de jaren 2018- 2020 laat zien dat de opkoop van woningen om deze vervolgens te verhuren een fenomeen is waar vrijwel elke gemeente in meer of mindere mate mee te maken heeft. Brunssum scoort wat dat betreft niet bovengemiddeld.

Vraag:
Zijn er aanwijzingen/signalen dat er uitbreidingen te verwachten zijn van de vestiging van internationale werknemers?
Zijn er op dit moment signalen dat er een tekort is om internationale werknemers te huisvesten in Brunssum?

Antwoord: Bekend is dat er een (beperkte) extra behoefte is aan huisvestingsmogelijkheden voor JFC-personeel. Hierin wordt m.n. in het middeldure huursegment voorzien (o.a. Raadhuisstraat). Voor andere arbeidsmigranten betreft dit vooral woningen in het sociale huursegment (huurprijzen tot aan de liberalisatiegrens; € 763,47 in 2022).

Vraag:
Op welke cijfers/onderzoeken is de prognose gebaseerd dat er op middellange termijn een overschot op betaalbare grondgebonden woningen ontstaat?

Antwoord: De laatste update van het kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte onderzoek (STEC 3 februari 2022).

Bent U ook niet van mening dat dit, door U genoemde overschot, er juist voor kan zorgen dat de vergrijzing van Brunssum gestopt kan worden juist omdat hier nog betaalbare grondgebonden woningen zijn?

Antwoord: Ja zeker, en dit kan ook worden versterkt door transformatie van koopwoningen, waarvan een overschot wordt geprognotiseerd, naar bijv. middeldure huur waaraan een tekort is.

Als laatste vraag:
Hoewel de inhoud van de wet 'goed verhuurderschap' nog niet bekend is, net zoals de datum van inwerkingtreding, zal hier toch ook een stevige gemeentelijke inzet op het vlak van vergunningverlening, toezicht en handhaving gevraagd worden net zoals bij een nieuw vergunningstelsel dat nodig is bij de uitvoering van motie 15 zelf kopen is zelf wonen.
Hoe ziet het College dit? Waar zit het verschil in?
Als eigenaar-verhuurder geen goed verhuurder is en dientengevolge het pand of misschien meerdere panden niet mag verhuren en deze panden dan leeg blijven staan.
Hoe ziet het College dan dat deze leegstand de leefbaarheid in de straat/wijk wel ten goede komt anders dan de bedenkingen die U heeft tegen motie 15 zelf kopen is zelf wonen?

Antwoord: Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en het handhaven van de algemene regels en de verhuurvergunning. Hiervoor krijgen zij het bestuursrechtelijke instrumentarium van waarschuwing, bestuursdwang, bestuurlijke boete en als ultimum remedium de beheerovername tot hun beschikking. Dit kan via een escalatieladder worden ingezet. Ook moeten gemeenten een meldpunt instellen waar anoniem en kosteloos meldingen kunnen worden gedaan van ongewenst verhuurgedrag.

Een vergunningenstelsel als bedoeld in de Huisvestingswet teneinde onderhavige motie uit te voeren stuit, zoals in de inleiding aangegeven, op een aantal praktische problemen. Daar waar het betreft excessen als gevolg van ongewenste 'verkamering' wordt getracht deze te bestrijden via het bestemmingsplan.

Schriftelijke vragen "Motie zelf kopen is zelf wonen" lijst Brunssum Lokaal

1.Het betreft voorkoming ongewenste verdringing in het lage en midden huur segment
Er zijn excessen als ik de verhalen van handhaving en toezicht volg, te weten opkoop en verhuur inzake drugs, prostitutie en arbeidsmigranten. Dit is ook bekend bij volkshuisvesting hoop ik en zelf heb ik concrete straten in deze.
Als ik naar Noord kijk zie ik dat beleggingsmaatschappijen of wat daar voor door gaat tot 20 appartementen in hun bezit hebben.

Antwoord: De verwachting is dat excessen kunnen worden bestreden met de inwerkingtreding van de Wet 'goed verhuurderschap' (naar verwachting per 1 januari a.s.). Daar waar het betreft excessen als gevolg van ongewenste 'verkamering' wordt getracht deze te bestrijden via het bestemmingsplan. Dit blijkt niet in alle bestemmingsplannen even goed te zijn geregeld. Een verbeteringsvoorstel (in de vorm van een zgn. 'paraplubestemmingsplan' zal daartoe worden voorbereid.

2.De motie betreft de actuele schaarste.
Gezien de wachtlijsten is dit ook in Brunssum aan de orde en veel jongeren verdwijnen daarom naar elders.

Antwoord: In de laatste update van het kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte onderzoek (3 februari 2022) wordt voor de komende 10 jaar een overschot aan m.n. grondgebonden koopwoningen in Brunssum geprognotiseerd van 750 tot 1200 woningen.

Dit laat onverlet dat in andere financieringscategorieën zoals goedkope en middeldure huur tekorten kunnen zijn. Zo ook in Brunssum (m.n. levensloopbestendig). Tegenover een geprognotiseerd overschot aan (vooral grondgebonden) koopwoningen, staat een tekort aan (m.n levensloopbestendige) huurwoningen.

3. JFC zou uitgesloten worden door de motie.
Deze wonen in het duurder segment en mits aangewezen op midden of lager kan dit via een convenant met de woningcorporaties.
Verder is het vreemd dat dit argument de rest van de discussie kapot slaat want in Heerlen wordt ook gewoon verhuurd aan studenten dus er zijn in deze mogelijkheden toch?

Antwoord: Motie ziet op koopwoningen. Indien deze niet meer voor verhuur (ook in het de middeldure segment) beschikbaar komen, ontstaat het risico dat ook de doelgroep JFC (voor een deel) een beroep gaat doen op de sociale huurwoningenvoorraad.
Juist de gevolgen van ongewenste 'verkamering' zijn voor Heerlen aanleiding geweest tot het nemen van een voorbereidingsbesluit en vervolgens wijziging van bestemmingsplannen om e.e.a. tegen te gaan. Tegen 'gereguleerde' kamerverhuur (bijv. via woningcorporaties of de Wet 'goed verhuurderschap' behoeft uiteraard geen bezwaar te bestaan.

4. Eventuele excessen kunnen aangepakt worden via de wet goed verhuurderschap, dat is niet gelukt in de Pelgrimstraat als voorbeeld en ook elders zijn er tal van voorbeelden neem het bewust leeg laten staan met overlast van dien dus is er iets nieuws in deze onder de zon?

Antwoord: Juist het ontbreken van adequaat instrumentarium is aanleiding geweest voor de wet 'goed verhuurderschap'. Deze treedt naar verwachting echter pas op 1 januari a.s. in werking.

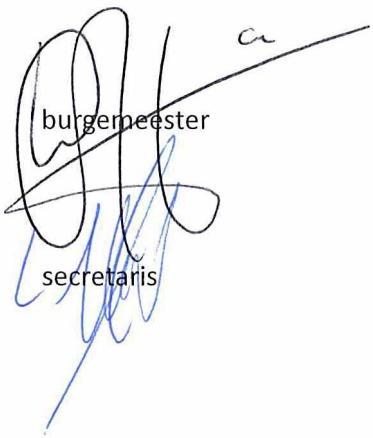
5. Als de rest van Parkstad WEL beleid in deze voert zullen alle sjacheraars snel onze kant op komen en rest de vraag zijn wij nou zo slim of de rest van parkstad zo dom?

Antwoord: Op basis van Kadasterdata kan het aantal buy-to-let transacties in beeld gebracht worden en kan het aandeel hiervan in het totaal aantal aankopen worden vastgesteld. Het Kadaster definieert buy-to-let als het onttrekken van woningen uit de koopwoningmarkt voor de verhuur. Een analyse van het aandeel buy-to-let in de verkooptransacties over de jaren 2018- 2020 laat zien dat de opkoop van woningen om deze vervolgens te verhuren een fenomeen is waar vrijwel elke gemeente in meer of mindere mate mee te maken heeft. Brunssum scoort wat dat betreft niet bovengemiddeld. Heerlen en Kerkrade daarentegen wel. Waakzaamheid op een zgn. 'waterbedeffect' blijft inderdaad geboden. De ontwikkelingen op dit terrein worden dan ook gemonitord.

gemeente Brunssum

Wij vertrouwen er op u met het vorenstaande naar behoren te hebben geïnformeerd. Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

secretaris

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 16 augustus 2022
Registratiekenmerk	: 202216119
Gemeentebladnr.	: 2022/82
Afdeling opsteller	: Informatiemanagement
Naam opsteller	: John Demarteau
Bereikbaar onder	: +31455278631, john.demarteau@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Vérénice Hermans
Raadsvergadering d.d.	: 27 september 2022
Uiterlijke datum	: Niet van toepassing

Aan de raad,

1. Onderwerp

Jaarrekening 2021, bijgestelde begroting 2022, ontwerp¬begroting 2023, meerjarenraming 2023-2026 van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

De gemeente Brunssum heeft de jaarrekening 2021, bijstelling begroting 2022, begroting 2023 en de meerjarenraming 2023-2026 van Het Gegevenshuis ontvangen. Conform de wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt aan de raad verzocht de zienswijze op de begroting 2023 en de tussentijdse wijziging van begroting 2022 kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur. Zowel de eventuele zienswijzen als de overige reacties op de begroting kunnen leiden tot tekstuele aanpassingen van de definitieve begroting die aan het Algemeen Bestuur zal worden voorgelegd. Ter kennisname wordt tevens de jaarrekening 2021 bij dit voorstel gevoegd. Deze is informatief van aard, hierover hoeft de raad geen zienswijze te geven.
Het Gegevenshuis is een in Landgraaf gevestigde gebiedsonafhankelijke GR die sinds 1 juli 2015, als opvolger

b. Huidige situatie/probleemstelling

Het openbaar lichaam "Het Gegevenshuis" werd per 1 juli 2015 door de acht parkstad gemeenten opgericht op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. "Het Gegevenshuis" verricht voor de deelnemers uitvoerende werkzaamheden in het kader van de geografische basisregistraties en aanverwante informatiebestanden.

De gemeente Brunssum neemt de producten BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie), Landmeten, af. Daarnaast zijn de registratieve werkzaamheden in regionaal verband (Watermanagement) ook bij het Gegevenshuis belegd. De gemeente Brunssum participeert in deze samenwerking

Jaarrekening 2021
De jaarrekening 2021 laat een batig saldo zien van € 261.542,-. Het batig saldo wordt deels teruggestort aan de deelnemers. Met een gedeelte van het batig saldo wordt een reserve gevormd voor het opvangen van de CAO-gevolgen van 2021-2022. Derhalve bedraagt het terug te storten bedrag voor de gemeente Brunssum € 5.631,-.

De realisatie is binnen de daarvoor gereserveerde budgetten gebleven. Dit geldt ook voor de kosten die ten laste van projecten worden gebracht. De budgetcodes zijn gelijk aan die voor de bijstelling begroting 2022.

Bijstelling Begroting 2022

De bijstelling van de begroting 2022 is voor de gemeente Brunssum marginaal voor 2022 zal naar alle waarschijnlijkheid € 158,= minder hoeven te worden bijgedragen dan primair begroot.

	2022 **Primair**	2022 **Bijgesteld**	Verschil
Bijdrage Brunssum	€ 136,437,=	€ 136.280,=	€ -158,=

Meerjarenbegroting 2023-2026

Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden opgericht om innovatie in technologieën te vertalen. De innovatieontwikkelingen die eerder in gang zijn gezet (o.a. BOR applicatie en digitale tweeling zullen vanaf 2023 hun vruchten afwerpen en de deelnemers daadwerkelijk ondersteunen bij de realisatie van hun ambities. In samenwerking met BsGW is Het Gegevenshuis de samenhangende objectenregistratie (SOR) aan het vormgeven. Inhoudelijk wordt er gezamenlijk gewerkt aan de totstandkoming van een regieportaal als voorloper op de SOR. M.b.v. dat regieportaal wordt een kwaliteitsslag gemaakt in de diverse basisregistraties. Vermindering van het aantal WOZ bezwaren bij BsGW is hierbij op termijn ook de insteek. Voor het kalenderjaar 2023 is, volgens de begroting 2023 van Het Gegevenshuis, de bijdrage van Brunssum € 138.733,-.

Het Gegevenshuis hanteert een indexcijfer van 1,8%. Momenteel wordt door het CBS aangegeven dat voor het komende jaar rekening moet worden gehouden met een inflatie tussen de 3% en 6%. Het Gegevenshuis heeft ervoor gekozen om haar indexatie niet binnen deze bandbreedte af te stellen omdat elementen van haar bedrijfsvoering minder gevoelig lijken te zijn voor de verwachte inflatie daarnaast zijn de effecten van de CAO-onderhandelingen nog niet concreet genoeg. Eind 2022 zal er meer zicht zijn op de concrete indexatie en zal via een begrotingswijziging eind 2022 dan wel bij de presentatie van de jaarrekening 2022 (medio 2023) een eventuele aanpassing worden voorgesteld.

De belangrijkste afwijkingen in de begroting 2023 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 betreffen:

- De externe inhuur is lager dan de bijgestelde begroting 2022.
- Stijging van de lasten voor ICT/KA (kantoorautomatisering) als gevolg van de virtuele thuiswerkplekken en het nieuwe werkplekconcept.
- De aanwending van de reserve ICT loopt, geheel conform planning, terug.

Onderstaand de ontwikkelingen van de bijdrage aan het Gegevenshuis over de jaren 2023 – 2026

Baten Het Gegevenshuis	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Bijdrage Brunssum cf voorgestelden meerjarenbegroting 2023-2026	€ 138.733,-	€ 141.230,-	€ 143.772,-	€ 146.360,-
Bijdrage Brunssum cf begroting 2022 e.v.	€ 139.985,-	€ 143.624,-	€ 147.359,-	€ 147.359,-
Verschil tussen voorgestelde MJB en initiële begroting Brunssum	€ -1.252,-	€ -2.394,-	€ -3.587,-	€ -999,-

We kunnen duidelijk een kleine afname in de begrote bedragen zien. Dit heeft mede te maken met het streven van het gegevenshuis om zo efficiënt mogelijk te werken.

De bijdrage blijft binnen de hiervoor beschikbare budgetten. Eventuele extra opdrachten worden uit bestaande budgetten en investeringskredieten gedekt.

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken

Het doel van de deelname van de gemeente Brunssum aan de gemeenschappelijke regeling "Het Gegevenshuis" is een kwalitatief goede borging van de inwinning van geometrische gegevens.

b. Kaders

Wet Basisregistratie Grootschalige Topografie en de wet gemeenschappelijke regelingen

c. Argumenten en overwegingen

De stukken zijn in voldoende mate onderbouwd en de kosten blijven binnen het geraamde budget.

d. Opties en keuze

Het is aan de raad om te oordelen of het geven van een zienswijze op de financiële stukken wenselijk is. Voorgesteld wordt om:

- kennis te nemen van de jaarrekening 2021, de begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026, de bijgestelde begroting 2022 van het Gegevenshuis.
- instemmen met de begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026 en de bijgestelde begroting 2022 en dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.
- in te stemmen met de conceptbrief zienswijze 2022 GR Het Gegevenshuis

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2022/82
Afdeling : Informatiemanagement
Registratiekenmerk : 202216119

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/82;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 augustus 2022, afdeling Informatiemanagement ;

Besluit:

- kennis te nemen van de jaarrekening 2021, de begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026, de bijgestelde begroting 2022 van het Gegevenshuis.
- instemmen met de begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026 en de bijgestelde begroting 2022 en dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.
- in te stemmen met de conceptbrief zienswijze 2022 GR Het Gegevenshuis

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 september 2022

De Raad vernoemd,

Voorzitter

Griffier

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Jaarrekening 2021

concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 30 maart 2022.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 31 maart 2022.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 juli 2022.

Inhoudsopgave

Voorwoord 4
Inleiding / samenvatting resultaten 6
1. Paragrafen 9
1.1 Lokale heffingen 9
1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 9
1.3 Indicatoren 10
1.4 Onderhoud kapitaalgoederen 13
1.5 Financiering 13
1.6 Bedrijfsvoering 17
1.7 Verbonden partijen 17
1.8 Grondbeleid 17
2. Jaarrekening 18
2.1 Balans per 31 december 2021 18
2.2 Exploitatierekening 2021 19
2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 24
2.3 Waarderingsgrondslagen 26
2.4 Toelichting op de balans 27
2.5 Gegevens in kader WNT 31
BIJLAGE | overzicht realisatie per product 34
VASTSTELLINGSPROTOCOL 37
Lijst afkortingen 38

Voorwoord

Als ik het jaar 2021 voor Het Gegevenshuis in één zin zou moeten karakteriseren, dan zou ik de Amerikaanse schrijver Horace Jackson Brown jr. citeren: *'Als je de richting van de wind niet kunt veranderen, verander dan de stand van je zeilen'*.

Dit is het eerste jaar dat ik als voorzitter van Het Gegevenshuis het woord tot u mag richten. Door de benoeming van Raymond Vlecken tot Burgemeester van Weert werd de voorzittersfunctie vacant en het Algemeen Bestuur heeft mij als zijn opvolger aangewezen, Carolus de Rijck als vicevoorzitter en Dion Schneider als nieuw bestuurslid met de portefeuille financiën en personeel. Door mijn daaropvolgende benoeming tot burgemeester van Landgraaf en de benoeming van Dion als waarnemend burgemeester van Simpelveld verviel ons lidmaatschap van het Algemeen Bestuur namens respectievelijk de gemeenten Simpelveld en Kerkrade. Door een directe aanwijzing door de colleges van Landgraaf en Simpelveld bleven wij lid van het Algemeen Bestuur en bevestigde het Algemeen Bestuur onze aanwijzing als voorzitter en lid van het Dagelijks Bestuur. Daarmee raakte de 'burgemeesterswissels' niet de stabiliteit in het Dagelijks Bestuur van Het Gegevenshuis.

Stabiliteit is ook een van de sleutelwoorden als we het over de bedrijfsvoering en financiën van Het Gegevenshuis hebben. Natuurlijk, de effecten van een ontwrichte maatschappij door het coronavirus hebben ook zijn weerslag gehad op het *reilen en zeilen* van Het Gegevenshuis. Aan de pijler groei van de strategische agenda kon minder hard worden getrokken. In dit verband is een persoonlijk gesprek in levenden lijve toch van een geheel andere orde dan acquisitie via digitale media. Doordat er geen groei was, hoefde ook het budget dat begroot is voor de implementatie daarvan niet te worden aangewend (ruim zestig duizend euro). Corona, maar zeker ook de vele personeelswisselingen en de invoering van een nieuwe VTH-applicatie bij de deelnemers, heeft ook zijn invloed gehad op de aanlevering van mutaties. Daartegenover staat dat deelnemers veel ad hoc opdrachten (voor bijna twee ton) bij Het Gegevenshuis belegd hebben.
Deze ontwikkelingen werden in bedrijfsvoering en financiën opgevangen door het niet invullen van vacatureruimte, door de inzet van eigen personeel voor een deel op de ad hoc opdrachten en minimaal gebruik te maken van inhuur van de flexibele schil. Kort gezegd komt het erop neer dat (structurele) verlaging van de bijdrage van de deelnemers door het ontbreken van groei niet mogelijk was, maar dat door het inspelen op de omstandigheden over 2021 wel een batig saldo van ruim 260.000 euro kon worden gerealiseerd.

Om adequaat om te kunnen gaan met de *stand van de zeilen* is het van belang dat de organisatie professioneel is ingericht. Dat besef is groot bij Het Gegevenshuis en er is stelselmatig toegewerkt naar de werking van kwaliteitsmanagementsystemen met de bekroning door de ISO 9001 en ISO 27001 certificeringen medio 2021. Daarmee wordt een nadrukkelijk signaal afgegeven over de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de mate van beveiliging en privacybescherming van gegevens en de bijdrage aan de eerder aangehaalde stabiliteit.

Hoewel bijstelling van de *stand van de zeilen* op de strategische pijler groei en de inzet van medewerkers nadrukkelijk aan de orde was, geldt dit niet voor de strategische pijler innovatie. Stelselmatig werden weer samen met BsGW stappen gezet richting samenhangende objectenregistratie, hoewel de doorprojectie naar de toekomstige organisatie daarvan even on hold werd gezet als gevolg van een gouvernance- en financieringstwist tussen de VNG en het Ministerie van Binnenlandse zaken.
Er werd toegewerkt naar een efficiëntere (en goedkopere) ondersteuning van gemeenten in het beheer grijs, groen en riool met behulp van een in eigen huis ontwikkelde applicatie die in 2022 volledig in productie zal kunnen gaan.

In 2021 werd gestart met een pilot ‘digital twin’ waarbij driedimensionaal een digitale kopie van de werkelijkheid wordt gemaakt en waarbij onderzocht wordt op welke wijze deze digital twin (datagedreven) beleid, uitvoering en dienstverlening in alle domeinen kan ondersteunen en simulaties met voorspelmodellen ontwikkeld kunnen worden. En natuurlijk wordt onderzocht welke veranderingen er nodig zijn in personeel en organisatie.
Ofwel, welke *stand van de zeilen* moet je hanteren als de *richting van de wind* digital twin heet.

Ik wens u allen veel leesplezier bij deze jaarrekening 2021.

Mr. R. (Richard) de Boer, voorzitter.

Inleiding / samenvatting resultaten

Algemeen

De te behalen resultaten door Het Gegevenshuis zijn helder en transparant vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen, waarbij de kwaliteitsindicatoren en bijbehorende normen, doorlooptijden en hoeveelheden in meetbare getallen zijn vastgelegd. Over de geleverde prestaties legt Het Gegevenshuis per kwartaal verantwoording af aan de opdrachtgevende gemeenten en het Waterschap Limburg door de overeengekomen prestaties af te zetten tegen de feitelijk geleverde prestaties. De opdrachtgever kan dus het hele jaar door de rol van regievoerder op de output waarmaken aan de hand van objectieve, meetbare criteria. De resultaten van een jaarrekening op het gebied van de geleverde output en kwaliteit zijn als zodanig dan ook geen verrassing voor de opdrachtgever. Samen met de contractmanagers zijn dienstverlenings-overeenkomsten en productbladen vastgelegd.

In deze jaarrekening kunnen we ten aanzien van de geleverde prestaties, waarover in de kwartaalrapportages reeds verantwoording werd afgelegd, kort zijn. De overeengekomen prestaties werden of geheel behaald of er was incidenteel sprake van een logisch verklaarbare afwijking. Om de afgesproken prestaties te leveren, waren kort door de bocht die middelen nodig die ook vooraf waren gecalculeerd. Vanaf de coronacrisis verloopt de aanlevering van de benodigde documenten (vergunningen/ revisietekeningen e.d.) door de deelnemers minder soepel. Wat ook van belang was, is dat veel deelnemers kampte met problemen rondom invoering van de nieuwe VTH-applicatie ‘Squit 20/20’ en een verloop van personeel, hetgeen de aanlevering van documenten bemoeilijkte. Dit algemene beeld geldt niet voor alle deelnemers, maar heeft wel zijn weerslag op de cijfers. Tegelijkertijd zien we ook een omgekeerd effect, namelijk deelnemers hebben meer dan geprognosticeerd ad hoc opdrachten verstrekt aan Het Gegevenshuis (opdrachten niet voorzien in de dienstverleningsovereenkomst).
De gevolgen van minder werk door het haperen van aanlevering van documenten enerzijds en de toename van ad hoc opdrachten anderzijds, zien we ook terug in de inzet van personeel. We kunnen stellen dat de noodzaak om vacatureruimte in te vullen niet aan de orde was, dat er minder extern personeel werd ingehuurd (de zogenaamde flexibele schil) en dat er personele capaciteit was om de toegenomen ad hoc opdrachten te vervullen zonder evenredig gebruik te maken van de flexibele schil.

Afwijkingen in de rekening ten opzichte van de begroting hangen dan ook in hoofdzaak samen met lagere lasten dan de prognose. Er zijn (mede ook door corona) geen groei-implementaties geweest met nieuwe toetreders, waardoor de inhuur wegens uitvoering strategische agenda niet of nauwelijks aan de orde was. Het beeld van inhuur versus salarissen wordt enigszins vertroebeld doordat medewerkers van deelnemers via detachering werden ingezet op vacatures of vacatures werden ingevuld met trainees waardoor de kosten niet ten laste van salarissen, maar ten laste van inhuur derden komen. De invoering van competentiemanagement met persoonlijke begeleiding liep vertraging op waardoor de geplande inhuur van een extern bureau voor een zogenaamde ODC-meting werd verschoven naar 2022. De omslag naar volledige virtuele werkplekken werd met de verstrekking van mobiele devices niet in 2021, maar in januari 2022 afgerond.

De audits door het certificeringsbureau KIWA werden glansrijk doorstaan en Het Gegevenshuis is dan ook zowel ISO 9001 als ISO-27001 gecertificeerd, waarmee het waarborgen van kwaliteit en informatiebeveiliging/privacybescherming wordt onderstreept. Zeker in deze combinatie uniek voor een samenwerkingsverband in Nederland.

Kort samengevat: Het Gegevenshuis heeft geleverd wat vooraf is afgesproken met de deelnemers tegen lagere lasten als geprognosticeerd in de begroting. Overall ontstaat er een batig saldo van € 261.542,00.

Taakvelden in de jaarrekening

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie.

Als groei- en innovatie-ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

De bijgestelde begroting van 2021 is gebaseerd op het nieuwe BBV waarbij sprake is van een indeling in taakvelden. Zo is de bijgestelde begroting van 2021 gesplitst in de taakvelden 040 Overhead, 210 Verkeer en Vervoer, 570 Openbaar Groen, 720 Riolering, 810 Ruimtelijke Ordening en 830 Bouwen en Wonen. De taakvelden zijn terug te vinden in deze jaarrekening.

Financiële resultaten

De exploitatierekening laat een batig saldo zien van € 261.542,- Op hoofdlijnen wordt dit batig saldo veroorzaakt door het volgende:

De inhuur die normaliter nodig is door het inzetten van personeel op specifieke taken die te maken hebben met de uitvoering van de strategische agenda (ca € 61.500,-), is in 2021 niet aan de orde geweest wegens het ontbreken van (grootschalige) groei. In de uitvoering van het strategische personeelsbeleidsplan werd enige vertraging opgelopen zodat inhuur externe ondersteuning niet meer in 2021 kon worden uitgevoerd (ca € 20.000,-). De inzet van een flexibele schil was nauwelijks aan de orde en veel ad hoc opdrachten met meer (ca € 99.000,-) opbrengsten dan begroot, konden voor een belangrijk deel binnen de reguliere formatie worden uitgevoerd. Niet voorzien in de begroting was de financiering van salarissen en facilities uit de subsidie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning (ca € 31.000,-). De in de begroting voorziene post voor aanschaf mobiele devices (ca € 20.000,-) werd in 2021 niet aangewend. De post onvoorzien (€ 35.000,-) hoefde niet te worden ingezet. Dit zijn hoofdpunten voor wat betreft het resultaat. In hoofdstuk 2.2 wordt verder ingezoomd op alle cijfers van de exploitatie.

Bij de opstart van Het Gegevenshuis werd geen weerstandsvermogen vastgesteld. Voor wat betreft het weerstandsvermogen kan gesteld worden dat dit voor een organisatie als Het Gegevenshuis ook niet nodig is omdat positieve of negatieve resultaten ten gunste/ten laste komen van de deelnemers naar rato van de bijdrage. Bovendien hangen deze resultaten altijd samen met producten of diensten die onderdeel zijn van de dienstverleningsovereenkomst en zijn de risico's in verhouding klein.

Het Algemeen Bestuur heeft bij de bijgestelde begroting van 2018 besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de lasten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gebracht van producten en diensten.

Het resultaat in hoofdlijnen:

	31-12-2020	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 182.508	€ 318.557
Vreemd vermogen	€ 2.048.780	€ 1.079.295
Resultaat	**€ 68.765**	**€ 261.542**

	Begroting 2021	Bijgestelde begroting 2021	Realisatie
Lasten totaal	4.020.148	4.217.893	3.981.283
Baten totaal	3.973.408	4.161.165	4.186.097
Totaal	**-46.740**	**-56.728**	**204.814**
Aanwenden reserve ICT	37.748	47.736	47.736
Aanwenden reserve innovatie	8.992	8.992	8.992
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**261.542**

Voorstel resultaatbestemming	
bestemmingsreserve ‘gevolgen CAO-akkoord 2021-2022’	€ 108.935
Terugstorting aan deelnemers	€ 152.607

Van het resultaat kan € 108.935,- bestemd worden in een bestemmingsreserve ‘gevolgen CAO-akkoord 2021-2022’ bedoeld voor het in 2022 kunnen uitbetalen van de incidentele uitkering op basis van het akkoord en de loonsverhoging over 2021. Het restant kan bestemd worden voor terugstorting aan de deelnemers naar rato van de bijdrage aan Het Gegevenshuis in 2021. Het een en ander wordt uitgewerkt in hoofdstuk 2.

1. Paragrafen

Niet alle verplichte paragrafen uit het BBV zijn van toepassing op de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis int geen belastingen en heffingen en bezit geen grondposities.

1.1 Lokale heffingen

Niet van toepassing.

1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico's rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties en andere administratieve en geometrische activiteiten die te maken hebben met ruimte en gebouwen: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico's waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle kosten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene kosten (risico's) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene kosten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten. Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit. Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het Algemeen Bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.
Dit betekent niet dat niet wordt gekeken naar incidentele noodzakelijke middelen voor het opvangen van ontwikkelingen vanaf 2021, maar deze worden in de begroting opgenomen.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

Reserve innovatie (resultaatbestemming 2015)
Met de vaststelling van de resultaatsbestemming 2015 is een reserve voor innovatie gevormd ad € 40.000,-. Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 9 september 2016 besloten dat dit bedrag kan worden aangewend voor het omzetten van de bestanden van 2-dimensionaal naar 3-dimensionaal. De lasten in dit kader waren in 2016 nog beperkt; In 2017 heeft de aanschaf van software plaats gevonden. In 2018, het jaar na de investering, zien we de jaarlijkse kosten voor rente en afschrijving terug in de jaarrekening.

1.3 Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio		**01-01-2021**	**31-12-2021**
Eigen vermogen	(A)	€ 182.507,57	€ 318.556,96
Totaal vermogen	(B)	€ 2.231.287,13	€ 1.397.852,44
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**8,18%**	**22,79%**

Solvabiliteitsratio

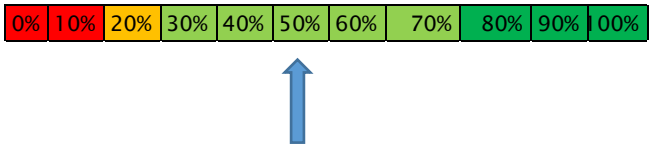

De solvabiliteitsratio wordt sterk beïnvloed door de rekening courant met de gemeente Landgraaf. Het rekening courantsaldo ultimo 2020 is in het eerste kwartaal van 2021 vereffend. Het gedurende 2021 opgebouwde rekening courant saldo is in december 2021 deels vereffend, het restant saldo zal in 2022 vereffend worden.

De stijging van de solvabiliteitsratio van 8,18% naar 22,79% (ultimo) kan door de gedeeltelijke vereffening eind 2021 verklaard worden.
Een reële weergave van de solvabiliteitsratio wordt verkregen door de rekening courant met de gemeente Landgraaf geheel buiten de berekening te houden. Ons inziens is dit verantwoord omdat Het Gegevenshuis over voldoende liquide middelen beschikt om de rekeningcourant vrijwel ineens af te rekenen. De solvabiliteitsratio ziet er dan als volgt uit:

Solvabiliteitsratio		**01-01-2021**	**31-12-2021**
Eigen vermogen	(A)	€ 182.507,57	€ 318.556,96
Totaal vermogen	(B)	€ 358.117,91	€ 609.587,27
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**50,96%**	**52,26%**

Solvabiliteitsratio

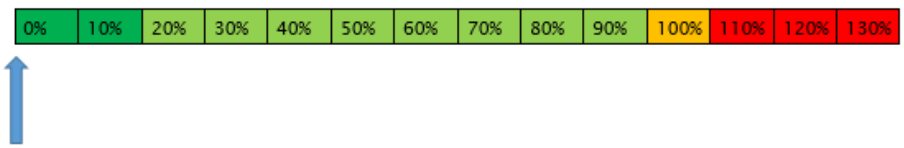

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Schuldratio		**01-01-2021**	**31-12-2021**
Schulden:	Langlopende schulden	€ -	€ -
	Vlottende passiva	€ 1.876.798,15	€ 793.809,59
	Overlopende passiva	€ 171.981,41	€ 285.485,89
Vorderingen:	Vorderingen	€ -418.302,25	€ -297.167,18
	Liquide middelen	€ -1.666.290,10	€ -989.340,06
	Overlopende activa	€ -29.558,60	€ -51.114,05
Schulden -/- vorderingen	(A)	€ -65.371,39	€ -258.325,81
Inkomsten voor bestemming reserves	(B)	€ 3.906.364,95	€ 4.197.338,66
Netto schuldquote	**(A / B)**	**-1,67%**	**-6,15%**

Voor een organisatie geldt dat het licht op rood springt als de netto schuldquote boven de 110% uitkomt. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Al bij een netto schuldquote boven de 100% springt het licht voor een organisatie op oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een economische recessie op te vangen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een organisatie zich ergens tussen de 0% en 100%.

Netto schuldquote

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen (NSQ)
Omdat Het Gegevenshuis géén leningen verstrekt, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Grondexploitatie
Het Gegevenshuis exploiteert noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor Het Gegevenshuis dat begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten, is dit lastig om in deze definitie te vatten.
De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Vanuit die insteek kan de structurele exploitatieruimte 2021 als volgt worden berekend:
((€ 3.864.208 - € 3.830.060) + (€ 0 - € 0)) / € 4.186.097 * 100% = 0,82%

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De incidentele lasten in 2021 bestonden uit:

Incidentele lasten	Realisatie
Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (onder meer extra werk als gevolg van meldingen waarderen gebruiksoppervlakte)	€ 9.231
Inhuur expertise na-ijleffecten steenkolenwinning en ondersteuning informatievoorziening mijnbouw	€ 70.809
Inhuur derden productie (privacy en informatie, ISO-certificering	€ 20.692
Incidentele software (BAG-BGT koppeling) via aanschaf FME	€ 16.344
Totaal	**€ 117.074**

De incidentele baten in 2020 bestonden uit:

Incidentele baten	Realisatie
Bijdrage deelnemers opdrachten buiten dienstverleningsovereenkomst	€ 198.876
Bijdragen derden buiten overeenkomsten	€ 13.303
Subsidie Provincie informatiecentrum mijnbouw	€ 70.809
Totaal	**€ 282.988**

De structurele lasten en baten worden berekend door de incidentele lasten en baten van het gerealiseerd totaal van lasten en baten af te halen.
Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vallen onder incidenteel en worden in de berekening voor de structurele exploitatieruimte daarom niet meegenomen.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen.
De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto's via een lease-constructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties.
Hiervoor is een reserve opgenomen (zie ook resultaat ICT-reserve).

1.5 Financiering

Algemeen

De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.
Het is de bedoeling dat uiteindelijk de voorschotten van de deelnemers zodanig worden gefactureerd dat Het Gegevenshuis steeds over voldoende liquide middelen beschikt en dat de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf maandelijks op nul wordt teruggebracht. Dit zal niet altijd het geval kunnen zijn omdat de lasten niet gelijkmatig over het jaar verdeeld zijn.
.

Risicobeheer

Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld

Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2021 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a. Omvang van de programmabegroting per 01-01-2021: € 4.217.893,-
b. Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage: 8,20%

Toegestane kasgeldlimiet voor 2021 (a) x (b): € 345.867,-

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2017	€ 179.529
2018	€ 174.612
2019	€ 280.627
2020	€ 340.739
2021	€ 345.867

Elk kwartaal toetsen we de werkelijke liquiditeitspositie aan de kasgeldlimiet. Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (Provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld.

Overschrijden we de kasgeldlimiet drie kwartalen op rij dan moeten we via een plan van aanpak aantonen dat we de korte financiering terugbrengen binnen de norm van de kasgeldlimit. Uit dit plan kan blijken dat de overschrijding maar tijdelijk is, zodat we de overschrijding zonder maatregelen kunnen oplossen.
Is de overschrijding echter structureel dan zal dit moeten leiden tot het aflossen van kort geld c.q. het consolideren door middel van het aantrekken van vaste geldleningen.
De werkelijke ruimte c.q. overschrijding van de kasgeldlimiet in 2021 was als volgt:

Jaar	Gemiddelde netto vlottende schuld (- = overschot)	Kasgeldlimiet	Ruimte binnen de kasgeldlimiet (- = overschrijding)
1e kwartaal 2021	-1.014.560	345.867	1.360.427
2e kwartaal 2021	-1.180.683	345.867	1.526.550
3e kwartaal 2021	-1.343.254	345.867	1.689.121
4e kwartaal 2021	-838.735	345.867	1.184.602

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde netto vlottende schuld alle kwartalen van 2021 binnen de kasgeldlimiet is gebleven. Een minusteken betekent in deze tabel een overschot. Het aantrekken van vaste geldleningen was daarom dan ook niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico’s op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico’s
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico’s die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico’s die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleent aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist. Per 1 juli 2021 is deze limiet bijgesteld naar € 1.000.000,-.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo.
Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden. Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3%) maximaal 0,3% van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen.
Dit kan aan de hand van de zogenaamde EMU-enquête.

Omschrijving		Werkelijke cijfers 2021
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	261.541
+/+	Saldo stortingen in reserves	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-56.727
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	56.905
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Aankoop/ uitgaven grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0
EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)		**261.719**

Uit de berekening blijkt dat over 2021 sprake is van een overschot op het EMU-saldo.

Omschrijving		2021	2022	2023	2024
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
+/+	Saldo stortingen in reserves	0	0	0	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-56.727	-40.256	-9.988	-6.772
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	56.905	40.256	9.988	9.988
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0	0	0	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0	0	0	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0	0	0	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0	0	0	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0	0	0	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0	0	0	0
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**178**	**0**	**0**	**3.216**

In 2021 zit in de reserve innovatie € 178,- te weinig om de gehele afschrijving van het project 3D te dekken. In 2024 zit in de reserve ICT € 3.216,- te weinig om de gehele afschrijving van de landmeetapparatuur te dekken. Voor het EMU-saldo betekent dit een overschot in 2021 en 2024.
Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

1.6 Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering werd afgenomen bij Parkstad IT. Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlof-registratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld. De (mogelijke) aanschaf van een zaaksysteem is vooralsnog doorgeschoven naar 2022.

1.7 Verbonden partijen

Parkstad IT is op dit moment een gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Heerlen de rol van centrumgemeente vervult. In materiële zin is Het Gegevenshuis sinds de oprichting deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Formele besluitvorming is door allerlei ontwikkelingen steeds vooruitgeschoven, maar inmiddels is effectuering daarvan in gang gezet.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2021	Bijdrage 2022	Bijdrage 2023	Bijdrage 2024
Parkstad-IT	€ 282.962	€ 293.238	€ 293.238	€ 293.239

1.8 Grondbeleid

Niet van toepassing

2. Jaarrekening

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. De jaarrekening 2021 van Het Gegevenshuis sluit met een positief resultaat van €261.542 ,-. Voor alle duidelijkheid dit is inclusief stortingen en onttrekkingen aan de reserves (zie ook 2.4).

2.1 Balans per 31 december 2021

ACTIVA	Saldo 01.01.2021	Saldo 31.12.2021	PASSIVA	Saldo 01.01.2021	Saldo 31.12.2021
Vaste activa	**117.136**	**60.231**	**Vaste passiva**	**182.508**	**318.557**
Materiële vaste activa	117.136	60.231	**Eigen vermogen**	**182.508**	**318.557**
Investeringen met een economisch nut	117.136	60.231	Algemene reserve	0	0
			Bestemmingsreserves	113.742	57.015
			Saldo van baten en lasten 2020	68.765	0
			Saldo van baten en lasten 2021	0	261.542
			Voorzieningen	**0**	**0**
Vlottende activa	**2.114.151**	**1.337.621**	**Vlottende passiva**	**2.048.780**	**1.079.295**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**418.302**	**297.167**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**1.876.798**	**793.810**
Vorderingen op openbare lichamen	416.203	296.906			
Overige vorderingen	2.099	261	Overige schulden	1.876.798	793.810
Liquide middelen	**1.666.290**	**989.340**			
Overlopende activa	**29.559**	**51.114**	**Overlopende passiva**	**171.981**	**285.486**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	15.113	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	150.696	262.609
Overige overlopende activa	29.559	36.001	Overige overlopende passiva	21.285	22.877
Totaal activa	**2.231.287**	**1.397.852**	**Totaal passiva**	**2.231.287**	**1.397.852**

2.2 Exploitatierekening 2021

In totaliteit laat de exploitatie een batig saldo zien van € 261.542,-.

Lasten Het Gegevenshuis 2021		2021 primair	2021 bijgesteld	2021 realisatie
Personeel				
	salarissen, opleiding, vervoer, overig	**€ 2.987.162**	**€ 2.947.253**	**€ 2.637.199**
Bedrijfsvoering				
	huisvesting, facilities, ICT, bedrijfsvoeringsapplicaties	**€ 320.776**	**€ 511.306**	**€ 513.292**
Software				
	licenties en onderhoud applicaties; innovatie	**€ 406.032**	**€ 432.905**	**€ 422.086**
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 35.455	€ 35.455	€ 230.299
	Productie (privacy en informatie iso-certificering) *(deels incidenteel)*	€ 5.000	€ 25.759	€ 20.692
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 61.555	€ 61.555	€ 0
	Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (voor tijdelijke / adhoc opdrachten en meer extra werk als gevolg meldingen waarderen naar gebruiksoppervlakte) *(incidenteel)*	€ 13.383	€ 13.383	€ 9.231
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning *(incidenteel)*	€ 80.000	€ 80.000	€ 70.809
	Accountant	€ 16.208	€ 16.208	€ 15.268
	P&O/Boekhouding	€ 55.069	€ 55.069	€ 47.677
	Archivering	€ 4.052	€ 4.000	€ 14.477
	Totaal inhuur derden	**€ 270.722**	**€ 291.429**	**€ 408.451**
Onvoorzien		**€ 35.455**	**€ 35.000**	**€ 255**
Totaal		**€ 4.020.148**	**€ 4.217.893**	**€ 3.981.283**

Toelichting

Lasten
Over het geheel genomen zien we dat de lasten € 236.610 lager zijn dan de begroting.

Personeel
Op het gebied van salarissen werd fors minder uitgegeven dan begroot. Dit heeft twee oorzaken. Vacatureruimte werd niet ingevuld of ingevuld met trainees dan wel door detacheringen van medewerkers van deelnemers. Deze invullingen komen evenwel niet ten laste van de post salarissen, maar de post inhuur derden (productie regulier). Het overschot op de post personeel bedraagt € 310.054,- terwijl de overschrijding op de post inhuur derden € 117.022,- bedraagt. Hieruit blijkt dat er minder eigen en inhuur van personeel nodig was dan geraamd. Dit heeft met twee zaken te maken. Enerzijds heeft in 2021 geen groei plaats gevonden (geen nieuwe deelnemers) waardoor geen inspanningen nodig waren voor de implementatie van bijvoorbeeld een nieuwe deelnemer. Anderzijds verliep de aanlevering van documenten door deelnemers stroef door Corona en door de invoering van een nieuwe VTH-applicatie bij de gemeenten, waardoor tijdelijk het reguliere werkaanbod minder was. Dit betekent wel dat eigen medewerkers konden worden ingezet op ad hoc opdrachten van de deelnemers en dat daarbij nauwelijks gebruik gemaakt hoefde te worden van de flexibele schil (inhuur derden). Verder werd de inzet van personeel bij het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning uit provinciale subsidie betaald. Bij de overige onderdelen van de post personeel (opleiding, wagenpark, werkkostenregeling, medezeggenschap) zien we geen bijzondere afwijking.

Ondersteuning bedrijfsvoering
In totaliteit zien we dat op dit onderdeel de bijgestelde begroting en de rekening nagenoeg in evenwicht zijn. Op de onderdelen zien we als belangrijkste afwijking ten opzichte van de begroting dat de levering van mobiele devices voor het hybride werken niet meer in 2021 werd geleverd (maar begin 2022). Tegenover deze besparing in 2021 staan kosten voor het kunnen voldoen aan de wettelijke eisen van digitoegankelijkheid van de website.
Verder werd FME aangeschaft inclusief server (ca € 16.000,-) waardoor echter meteen een besparing op de aankoop/inrichting van een BGT-BAG-koppeling kon worden gerealiseerd (€ 30.000).

FME is een applicatieplatform voor data-integratie. Met FME kunnen gegevens uit verschillende bronnen worden geconverteerd en getransformeerd (ETL).
Het Gegevenshuis maakte al gebruik van FME Desktop voor het ontwikkelen van ETL-toepassingen. Het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in FME Server. Deze applicatie maakt een volledig geautomatiseerde uitvoering van de ETL-toepassingen mogelijk en zorgt er daarnaast voor dat de ETL-toepassingen door alle medewerkers zonder technische voorkennis kunnen worden gebruikt.

Voor het vraagstuk BAG-BGT betekent dit concreet dat medewerkers van de clusters zelf op ieder gewenst moment een vergelijking tussen de gegevens in de registraties kunnen maken en daardoor een betere controle hebben op de juistheid van de koppelingen.

Software en innovatie
De lasten van software en innovatie liggen redelijk in lijn met de prognose in de begroting. Het geraamde bedrag voor innovatie kon niet geheel worden aangewend omdat opdrachten aan externen in het kader van het project 3D/digital twin enigszins waren vertraagd, waardoor dit pas begin 2022 kon worden uitgevoerd.

Inhuur derden
De post inhuur derden is voor € 117.022 overschreden. Zoals reeds onder de post personeel werd toegelicht komt deze overschrijding door de inzet van trainees en door detacheringen van medewerkers van deelnemers. In totaal is deze overschrijding fors minder dan het overschot op de post personeel. Dit komt met name doordat de inhuur voor uitvoering van de strategische agenda (groei/implementatie nieuwe deelnemers) in 2021 niet aan de orde was. Door de inzet van werkstudenten op de extra werkzaamheden als gevolg van het waarderen op gebruiksoppervlakte kon een besparing worden gerealiseerd ten opzichte van inhuur via uitzendbureaus. Wat betreft P&O / boekhouding is er minder gebruik gemaakt van de inhuur van externe partners op het gebied van P&O en van de Arbo-arts dan in de begroting werd geprognosticeerd. En op het gebied van de ISO-certificeringen was minder inhuur van externe expertise nodig dan de prognose was. De lasten voor archivering vielen wel hoger uit dan in de begroting was opgenomen, maar dit betreft deels de digitalisering van bouwtekeningen die apart bij gemeenten in rekening kon worden gebracht en waar dus evenredig inkomsten tegenover staan.

Onvoorzien
Aanwending van deze post was nagenoeg niet aan de orde.

Baten

Bijdrage deelnemers	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 realisatie
Bijdrage Beekdaelen	€ 409.704	€ 434.446	€ 434.446
Bijdrage Brunssum	€ 122.566	€ 132.980	€ 132.980
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 242.527	€ 258.757	€ 258.757
Bijdrage Heerlen	€ 1.213.535	€ 1.304.362	€ 1.255.459
Bijdrage Kerkrade	€ 135.785	€ 144.062	€ 144.062
Bijdrage Landgraaf	€ 291.073	€ 241.668	€ 241.668
Bijdrage Simpelveld	€ 103.599	€ 110.921	€ 110.921
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 853.627	€ 901.568	€ 901.568
Bijdrage Vaals	€ 108.725	€ 116.804	€ 116.804
Bijdrage Voerendaal	€ 155.899	€ 167.182	€ 167.182
Bijdrage Waterschap*	€ 106.793	€ 112.548	€ 112.548
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 75.975	€ 90.000	€ 198.876
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 3.819.810**	**€ 4.015.297**	€ 4.075.271
Bijdragen derden	€ 73.598	€ 65.869	€ 40.017
Subsidie Provincie mijnbouw	€ 80.000	€ 80.000	€ 70.809
Baten totaal	**€ 3.973.408**	**€ 4.161.166**	**€ 4.186.097**

*Bij het Waterschap Limburg geldt een bedrag inclusief btw van € 117.676,-.

Toelichting

Bijdragen deelnemers
De afwijkingen ten opzichte van de begroting zit met name in de lagere bijdrage van Heerlen voor het product landmeten. Heerlen neemt dit product niet op ad hoc basis af, maar structureel via dienstverleningsovereenkomst en dit is gebaseerd op het aantal uren bij dit product. Bij alle producten via DVO geldt dat niet jaarlijks op basis van de feitelijk geleverde dienstverlening wordt verrekend. Immers de activiteiten per deelnemer kunnen jaarlijks fluctueren.
Bijvoorbeeld als een gemeente een centrumplan realiseert in enig jaar, dan betekent dit extra effort voor Het Gegevenshuis ten opzichte van andere jaren. De kracht in de samenwerking zit vooral in het feit dat hoewel er jaarlijkse fluctuaties te zien zijn per gemeente, er over een langere tijdsperiode gezien gemiddeld per jaar de bijdrage gebaseerd is op de werkelijke effort per deelnemer. Dit draagt bij aan stabiele begrotingen en rekeningen per deelnemer en voor Het Gegevenshuis als totaal. Als evenwel een tendens te bespeuren is dat de afname van producten (en dat geldt vooral als de verdeelsleutel aantal uren is) een structureel karakter krijgt, dan is bijstelling van de dienstverleningsovereenkomst aan de orde. Deze tendens zien wij bij Heerlen bij het landmeten en vandaar dat de bijdrage voor 2021 is verlaagd met het aantal uren dat de landmeters konden worden ingezet op ad hoc opdrachten van andere deelnemer. Via een nauwkeurig systeem van tijdschrijven zal de feitelijk besteedde tijd aan landmeten voor Heerlen over meerdere jaren worden gemeten en waar nodig leiden tot structurele aanpassing van de bijdrage op dit product.

De bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten is fors hoger dan begroot. Dit heeft te maken met extra opdrachten boven op de dienstverleningsovereenkomsten. Deze extra opdrachten hebben te maken met landmeten, met het actualiseren en opwerken van bestanden grijs en groen, met huisaansluitingen riool en advisering naar aanleiding van rioolinspecties.
Een totaaloverzicht ‘realisatie per product’ per deelnemer is als bijlage toegevoegd. Onderstaand is het overzicht van de ad hoc opdrachten per deelnemer per product opgenomen.

Overzicht bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	Bedrag
Bijdrage Beekdaelen (ad hoc)	
BOR actualiseren/opwerken databestand groen	€ 26.650
BOR actualiseren/opwerken databestand grijs	€ 26.650
BRK/Wkpb	€ 4.686
Huisaansluitingen riool	€ 6.083
Riool actualiseren/opwerken bestand en advies rioolinspectie	€ 24.359
Thematische tekeningen	€ 1.040
Totaal	**€ 89.469**
Bijdrage Brunssum (ad hoc)	
Landmeten	€ 13.863
Huisaansluitingen riool	€ 23
Riool advies rioolinspectie	€ 3.163
Wibon/KlicWin	€ 350
Totaal	**€ 17.399**
Bijdrage Eijsden-Margraten (ad hoc)	
BOR actualiseren/opwerken databestand groen	€ 7.850
BOR actualiseren/opwerken databestand grijs	€ 14.532
Landmeten	€ 720
Thematische tekeningen	€ 737
Totaal	**€ 23.839**

Bijdrage Heerlen (ad hoc)	
Digitaliseren bouwdossiers / 'waarderen op gebruiksoppervlakte'	€ 9.763
Doorberekening kosten Kadaster	€ 8.130
Uitwerken bestanden t.b.v. riool	€ 134
Totaal	**€ 18.027**
Bijdrage Landgraaf (ad hoc)	
Landmeten	€ 7.359
Digitaliseren bouwdossiers / 'waarderen op gebruiksoppervlakte'	€ 3.695
Totaal	**€ 11.054**
Bijdrage Simpelveld (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	€ 1.779
Landmeten	€ 3.352
Totaal	**€ 5.131**
Bijdrage Sittard-Geleen (ad hoc)	
Doorberekening kosten Kadaster	€ 7.571
Totaal	**€ 7.571**
Bijdrage Vaals (ad hoc)	
BAG (luchtfoto detectie)	€ 6.666
BGT/Imgeo (opwaardering)	€ 8.334
BOR actualiseren/opwerken bestanden groen	€ 2.667
BOR actualiseren/opwerken bestanden grijs	€ 2.666
BOR actualiseren/opwerken bestanden riool	€ 2.667
Thematische tekeningen	€ 201
Totaal	**€ 23.201**
Bijdrage Voerendaal (ad hoc)	
Digitaliseren bouwdossiers / 'waarderen op gebruiksoppervlakte'	€ 2.650
Riool, advies inspectie	€ 536
Totaal	**€ 3.186**
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	**€ 198.876**

Bijdrage derden	**2021 primair**	**2021 bijgesteld**	**2021 realisatie**
Brandweer	€ 3.154	€ 3.195	€ 3.195
ROW/woningcorporaties	€ 12.898	€ -	0
Parkstad Limburg	€ 1.561	€ 1.580	€ 1.860
Mijnwater B.V.	€ 2.485	€ 2.519	€ 2.733
BsGW KaartViewer	€ 17.500	€ 18.350	€ 18.926
Overige opdrachtgever (stelpost)	€ 36.000	€ 40.225	€ 13.303
Totaal bijdrage derden	**€ 73.598**	**€ 65.869**	**€ 40.017**

Bijdragen derden
De afwijking van de bijdragen derden komt vooral doordat de raming van overige opdrachtgevers te optimistisch was. In het verleden betrof dit met name personele hulp aan gemeenten die in de voorbereidingsfase waren van besluitvorming tot deelname aan Het Gegevenshuis en om die redenen vacatureruimte niet invulden. Dit was evenwel in 2021 niet aan de orde.

Reserve ICT en innovatie
Bij de vaststelling van de begroting 2018 heeft het Algemeen Bestuur bepaald dat in 2018 de laatste storting in de reserve zal plaatsvinden. Het is de bedoeling dat op termijn alle kosten van rente en afschrijvingen direct op de desbetreffende producten drukken en niet meer met een reserve ICT gewerkt wordt.
De reserve Innovatie stopt per definitie en zal op nul staan als de laatste periode van rente en aflossing voor de aanschaf van 3D-software voorbij is.
De aanwending van de reserve hangt uiteraard samen met de kosten voor rente en afschrijving van software die hieruit voldaan wordt.

Mutaties reserve	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 realisatie
Aanwenden reserve ICT	€ 37.748	€ 47.736	€ 47.736
Aanwenden reserve innovatie	€ 8.992	€ 8.992	€ 8.992
Totaal	**€ 46.740**	**€ 56.727**	**€ 56.727**

Incidentele lasten en baten	Bijgestelde begroting 2021	Realisatie
LASTEN		
Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (voor tijdelijke / adhoc opdrachten en meer extra werk als gevolg meldingen waarderen naar gebruiksoppervlakte)	€ 13.383	€ 9.231
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum mijnbouw	€ 80.000	€ 70.809
Inhuur derden productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 25.759	€ 20.692
Incidentele software (BAG-BGT koppeling)	€ 30.000	€ 16.344
Totaal	**€ 149.142**	**€ 117.074**
BATEN		
Bijdragen deelnemers opdrachten buiten dienstverleningsovereenkomst	€ 90.000	€ 198.876
Bijdragen derden buiten overeenkomsten	€ 36.000	€ 13.303
Subsidie Provincie informatiecentrum mijnbouw	€ 80.000	€ 70.809
Totaal	**€ 206.000**	**€ 282.988**
Saldo incidentele baten en lasten	€ 56.858	€ 165.913
Aanwenden reserve ICT	47.736	€ 47.736
Aanwenden reserve innovatie	8.992	€ 8.992
Gerealiseerd resultaat	**€ 113.586**	**€ 222.641**

Toelichting

Incidentele lasten en baten
De incidentele lasten ‘inhuur derden voor BAG-BOR-BGT-riool’ hebben te maken met het afwerken van mutaties in de basisregistratie als gevolg van het project ‘waarderen op gebruiksoppervlakte.’ Voor de ‘inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum mijnbouw, staan gelijke baten tegenover in de vorm van de subsidie van de Provincie. De BAG-BGT koppeling werden uiteindelijk niet ingevuld door de aankoop van koppelvlakken ca, maar werd in de eigen organisatie gerealiseerd. Hiervoor moest wel FME worden aangeschaft, maar per saldo leidde dit tot een forse besparing.

Bij de baten zijn incidenteel de opdrachten buiten (dienstverlenings)overeenkomsten. Dit geldt dus voor deelnemers en niet deelnemers.

Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vallen onder incidenteel.

2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 realisatie
lasten	€ 4.020.148	€ 4.217.893	€ 3.981.283
baten	€ 3.973.408	€ 4.161.165	€ 4.186.097
totaal saldo	**€ -46.740**	**€ -56.728**	**€ 204.814**
onttrekkingen aan reserves	€ 46.740	€ 56.728	€ 56.728
toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 261.542**

Taakveld 040 Overhead	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 bijgesteld
lasten	€ 1.360.521	€ 1.458.345	€ 1.376.537
baten	€ 1.328.175	€ 1.445.753	€ 1.454.415
totaal saldo	**€ -32.346**	**€ -12.592**	**€ 77.879**
onttrekkingen aan reserves	€ 32.346	€ 12.592	€ 12.592
toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 90.471**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 bijgesteld
lasten	€ 118.805	€ 124.705	€ 117.709
baten	€ 116.440	€ 122.340	€ 123.073
totaal saldo	**€ -2.365**	**€ -2.365**	**€ 5.364**
onttrekkingen aan reserves	€ 2.365	€ 2.365	€ 2.365
toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 7.729**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 bijgesteld
lasten	€ 101.078	€ 112.508	€ 106.197
baten	€ 98.713	€ 110.143	€ 110.803
totaal saldo	**€ -2.365**	**€ -2.365**	**€ 4.606**
onttrekkingen aan reserves	€ 2.365	€ 2.365	€ 2.365
toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 6.971**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 bijgesteld
lasten	€ 429.230	€ 439.230	€ 414.591
baten	€ 426.980	€ 422.200	€ 424.730
totaal saldo	**€ -2.250**	**€ -17.030**	**€ 10.139**
onttrekkingen aan reserves	€ 2.250	€ 17.030	€ 17.030
toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 27.169**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 bijgesteld
lasten	€ 1.097.133	€ 1.112.000	€ 1.049.620
baten	€ 1.094.768	€ 1.094.855	€ 1.101.415
totaal saldo	**€ -2.365**	**€ -17.145**	**€ 51.794**
onttrekkingen aan reserves	€ 2.365	€ 17.145	€ 17.145
toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 68.939**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2021 primair	2021 bijgesteld	2021 bijgesteld
lasten	€ 960.123	€ 971.104	€ 916.628
baten	€ 954.894	€ 965.875	€ 971.662
totaal saldo	**€ -5.229**	**€ -5.229**	**€ 55.034**
onttrekkingen aan reserves	€ 5.229	€ 5.229	€ 5.229
toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 60.263**

2.3 Waarderingsgrondslagen

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van aanschafwaarde of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen.
Activa met een verkrijgingprijs of vervaardigingkosten van minder dan € 2.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen; deze worden altijd geactiveerd, maar dit is bij Het Gegevenshuis niet van toepassing. Afschrijving vindt voor de eerste keer plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden.
De materiële vaste activa met een economisch of maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:

a. 40 jaar: kantoren en gebouwen;
b. 10 jaar: uitbreidingen c.q. verbouwingen aan bestaande panden;
c. 10 jaar: technische installaties en apparatuur in bedrijfsgebouwen;
d. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
e. 5 jaar: transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's;
f. 4 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Vorderingen

De debiteuren worden, onder aftrek van de voorziening wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij Het Gegevenshuis is geen voorziening wegens oninbaarheid. De debiteuren zijn in hoofdzaak de deelnemende gemeenten en het Waterschap. Andere debiteuren zijn overheids-organisaties die geen lid zijn van de GR. Sedert haar oprichting is nimmer sprake geweest van een oninbare vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden opgenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.4 Toelichting op de balans

In deze toelichting wordt per balanspost het saldo per 31 december 2021 genoemd met tussen haakjes het vergelijkende cijfer per 1 januari 2021. Vervolgens wordt ingegaan op relevante bijzonderheden in 2021.
Het resultaat over het jaar 2021 bedraagt € 261.542,- voordelig en is op de balans opgenomen onder het eigen vermogen bij de algemene reserve, in afwachting van het besluit van het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming.

ACTIVA

Vaste Activa € 60.231 (€ 117.136)

Materiële vaste activa € 60.231 (€ 117.136)

Investeringen met economisch nut € 60.231 (€ 117.136)
Het verloop van de boekwaarde in 2021 is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Afschrijvingen 2021	Investeringen 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Obsurv	€ 2.250	€ 2.250	€ 0	€ 0
Key2BAG	€ 5.229	€ 5.229	€ 0	€ 0
Project 3D	€ 9.170	€ 9.170	€ 0	€ 0
Leica TS+GS	€ 39.145	€ 19.573	€ 0	€ 19.572
Apollo Essentials 4-core	€ 7.201	€ 3.600	€ 0	€ 3.601
BGT-BOR	€ 14.191	€ 7.096	€ 0	€ 7.095
Landmeetapparatuur	€ 39.950	€ 9.987	€ 0	€ 29.963,00
Totaal	**€ 117.136**	**€ 56.905**	**€ 0**	**€ 60.231**

De afschrijvingslasten 2020 hebben betrekking op investeringen van voorgaande jaren. Leica TS+ GS heeft betrekking op landmeetapparatuur + tiltcompensatie. Door de groei van Het Gegevenshuis is in 2020 een nieuw landmeetapparatuur aangeschaft.

Vlottende activa € 1.337.621 (€2.114.151)
Het overzicht van de vlottende activa luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Saldo 31-12-2021
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	418.302	297.167
Liquide middelen	1.666.290	989.340
Overlopende activa	29.559	51.114
Totaal	**2.114.151**	**1.337.621**

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < dan 1 jaar, € 297.167 (€ 418.302)
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Saldo 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	416.203	296.906
Overige vorderingen	2.099	261
Totaal	**418.301**	**297.167**

Dit betreft met name vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, het waterschap en brandweer. De verwachting is dat deze vorderingen volledig door de deelnemers worden voldaan c.q. inmiddels al volledig zijn voldaan. De voorziening tot oninbaarheid van vorderingen op openbare lichamen is niet noodzakelijk.

Liquide middelen € 989.340 (€ 1.666.290)
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Saldo 31-12-2021
Kas	652	460
BNG bankrekening	148.151	66.385
Werkrekening schatkist	1.517.487	922.496
Totaal	**1.666.290**	**989.340**

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en het bedrag in ’s Rijksschatkist. De rekening courant vertoont een creditsaldo en is derhalve opgenomen onder de netto vlottende schulden met een looptijd van minder dan 1 jaar.

Overlopende activa € 51.114 (€ 29.559)

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Saldo 31-12-2021
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	15.113
Overige overlopende activa	29.559	36.001
Totaal	**29.559**	**51.114**

De overlopende activa zijn de nog te ontvangen bijdragen van het Rijk en overige overheid. De nog te ontvangen bijdragen van overige overheid was de subsidie voor de mijnbouw van de Provincie.

PASSIVA

Vaste Passiva € 318.557 (€ 182.508)
De vaste passiva bestaan uit de reserves en de voorzieningen. Hieronder worden de mutaties en de stand van de reserves en voorzieningen nader toegelicht.

Omschrijving		Begroting 2021	Jaarrekening 2021
Algemene reserve			
Algemene reserve (1)	Saldo van de algemene reserve op 01-01-2021	0,00	0,00
	Bestemming van het rekeningresultaat 2020	0,00	0,00
	Stortingen in algemene reserve in 2021	0,00	0,00
	Aanwendingen van de algemene reserve in 2021	0,00	0,00
	Saldo van de algemene reserve op 31-12-2021	0,00	0,00
Bestemmingsreserves			
Reserve ICT (2)	Saldo van de reserve ICT op 01-01-2021	104.750,84	104.750,84
	Bestemming van het rekeningresultaat 2020	0,00	0,00
	Stortingen in reserve ICT in 2021	0,00	0,00
	Aanwendingen van de reserve ICT in 2021	-47.735,53	-47.735,53
	Saldo van de reserve ICT op 31-12-2021	57.015,31	57.015,31
Reserve innovatie (3)	Saldo van de reserve innovatie op 01-01-2021	8.991,50	8.991,50
	Bestemming van het rekeningresultaat 2020	0,00	0,00
	Stortingen in reserve innovatie in 2021	0,00	0,00
	Aanwendingen van de reserve innovatie in 2021	-8.991,50	-8.991,50
	Saldo van de reserve innovatie op 31-12-2021	0,00	0,00
Eigen vermogen			
Totaal reserves (1+2+3)	Saldo van alle reserves op 01-01-2021	113.742,34	113.742,34
	Bestemming van het rekeningresultaat 2020	0,00	0,00
	Stortingen in reserves in 2021	0,00	0,00
	Aanwendingen van reserves in 2021	-56.727,03	-56.727,03
	Saldo van alle reserves op 31-12-2021	57.015,31	57.015,31
Resultaat 2021		0,00	261.541,65
Eigen vermogen		**57.015,31**	**318.556,96**
Voorzieningen			
Voorzieningen	Saldo van alle voorzieningen op 01-01-2021	0,00	0,00
	Stortingen in voorzieningen in 2021	0,00	0,00
	Aanwendingen van voorzieningen in 2021	0,00	0,00
	Saldo van alle voorzieningen op 31-12-2021	0,00	0,00

Eigen vermogen € 318.557 (€ 182.508)
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en het nog te bestemmen resultaat conform het hierna volgende overzicht. Het Gegevenshuis kent evenwel geen algemene reserve.

Gerealiseerd resultaat 2021 € 261.542 (€ 68.765)
Het gerealiseerd resultaat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen.

Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis, wordt het bedrag ad € 108.935,- bestemmingsreserve teneinde de gevolgen van de incidentele uitgaven als gevolg van het CAO-akkoord 2021-2022 te kunnen voldoen in 2022 en wordt het resultaat van het resultaat, zijnde € 152.607 terug gestort aan de deelnemers.

Verdeling van het positieve resultaat na bestemming op basis van de feitelijke bijdrage in 2021 door de deelnemers levert het volgende resultaat op:

Terugstorting deelnemers			
Deelnemer	**Bijdrage**	**Percentage**	**Terugstorting**
Beekdaelen	€ 523.915	12,86%	€ 19.619
Brunssum	€ 150.379	3,69%	€ 5.631
Eijsden-Margraten	€ 282.596	6,93%	€ 10.582
Heerlen	€ 1.273.486	31,25%	€ 47.688
Kerkrade	€ 144.062	3,54%	€ 5.395
Landgraaf	€ 252.722	6,20%	€ 9.464
Simpelveld	€ 116.052	2,85%	€ 4.346
Sittard-Geleen	€ 909.139	22,31%	€ 34.045
Vaals	€ 140.005	3,44%	€ 5.243
Voerendaal	€ 170.368	4,18%	€ 6.380
Waterschap	€ 112.548	2,76%	€ 4.215
Totaal	**€ 4.075.271**	**100%**	**€ 152.607**

Bestemmingsreserves € 57.015 (€ 113.742)
Het Algemeen Bestuur heeft in 2018 bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de lasten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

De gevormde reserve innovatie is per definitie een eenmalige bestemmingsreserve en zal na de laatste jaartermijn van rente en afschrijvingen automatisch vervallen.

Vlottende passiva € 1.079.295 (€ 2.048.780)
Onder vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid valt de subsidie van de Provincie Limburg voor het informatiecentrum mijnbouw.

Netto vlottende schulden, rente-typische looptijd < 1 jaar € 793.819 (€ 1.876.798)

Overige schulden € 793.810 (€ 1.876.798)

De samenstelling van de post overige schulden per 01-01-2021 en 31-12-2021 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Saldo 31-12-2021
Rekening courant gemeente Landgraaf	1.873.169	788.265
Crediteuren	3.629	5.544
Totaal	**1.876.798**	**793.810**

De rekening courant positie met Landgraaf is een gevolg van het feit dat de gemeente Landgraaf de administratie en het betalingsverkeer voert.

Overlopende passiva € 285.486 (€ 171.981)
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten en daaraan gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Saldo 31-12-2021
Vooruit ontvangen bijdragen van van het Rijk	0	0
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	150.696	262.609
Overige overlopende passiva	21.285	22.877
Totaal	**171.981**	**285.486**

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden
Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden. Voor Het Gegevenshuis zijn dit de lopende overeenkomsten met de gemeente Landgraaf, zijnde de huurovereenkomst (€72.618) en facilitaire dienstverlening (€ 113.738), de financiële administratie (€ 16.797) en de salarisadministratie (€ 26.072).
De ICT wordt afgenomen via Parkstad-IT (€ 293.238).

2.5 Gegevens in kader WNT

Sinds 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

Voor het jaar 2021 is de generieke maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 209.000,-. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen.

De WNT is op Het Gegevenshuis van toepassing. Publicatie van bezoldigingsgegevens dient onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag.

Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.
Bij Het Gegevenshuis betreft dit de directeur/secretaris.

Onderstaand volgen de gegevens van 2021 m.b.t. de directeur/secretaris.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2021 bedragen x € 1	**J.M.M. Leenen**
Functiegegevens	**Directeur/Secretaris**
Aanvang en einde functie-vervulling in 2021	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 106.749
Beloningen betaalbaar op termijn *	€ 20.433
Subtotaal	*€ 127.182*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 127.182**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. en n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2020	
Aanvang en einde functie-vervulling in 2020	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 105.317
Beloningen betaalbaar op termijn *	€ 19.680
Subtotaal	*€ 124.997*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 201.000
Bezoldiging 2020	**€ 124.997**

* afdracht werkgeversdeel pensioen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700,- of minder

Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het Algemeen Bestuur in 2021, het Dagelijks Bestuur en de (plv.) voorzitter.

Naam	Bezoldiging	Functie
E. Geurts	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
C.J.C.P. de Rijck	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur
D. Akkermans (t/m 05.2021)	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
G.J.M. Cox (vanaf 05.2021)	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
A. Keulen	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
D. Schneider (t/m 11.2021)	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur
B. Bejas (vanaf 11.2021)	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mr. R.J.H. Vlecken (t/m 05.2021)	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur
B. Smeets (05.2021 – 11.2021)	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mr. R. de Boer (vanaf 11.2021)	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur
J. Bühler	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mr. R. de Boer (t/m 11.2021)	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur
D. Schneider (vanaf 11.2021)	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur
JP. Kompier	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
W. Houben	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
R. Sleijpen	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700,- of minder.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

BIJLAGE | overzicht realisatie per product

Bijdragen deelnemers		2021 bijgesteld	2021 realisatie
Bijdrage Beekdaelen			
	BAG	€ 108.034	€ 108.034
	BGT/Imgeo	€ 147.695	€ 147.695
	BOR grijs	€ 34.854	€ 61.504
	BOR groen	€ 44.946	€ 71.596
	BRK/Wkpb	€ 4.962	€ 9.648
	GEO-info	€ 29.344	€ 29.344
	Huisaansluitingen	-	€ 6.083
	Landmeten	€ 11.298	€ 11.298
	Riool	€ 61.348	€ 85.707
	Thematische tekeningen	€ 9.061	€ 10.101
	Wibon/KlicWin	€ 2.980	€ 2.980
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -20.076	€ -20.076
	Totaal	**€ 434.446**	**€ 523.915**
Bijdrage Brunssum			
	BGT/Imgeo	€ 77.099	€ 77.100
	Landmeten	-	€ 13.863
	Riool	€ 52.902	€ 56.064
	Wibon/KlicWin	€ 2.980	€ 3.330
	Huisaansluitingen riool	-	€ 23
	Totaal	**€ 132.981**	**€ 150.380**
Bijdrage Eijsden-Margraten			
	BAG	€ 76.437	€ 76.436
	BGT/Imgeo	€ 79.311	€ 83.001
	BOR grijs	€ 19.869	€ 34.402
	BOR groen	€ 24.136	€ 31.987
	BRK/Wkpb	€ 1.708	€ 1.708
	GEO-info	€ 25.025	€ 25.026
	Landmeten	-	€ 720
	Riool	€ 40.357	€ 36.666
	Thematische tekeningen	-	€ 737
	Wibon/KlicWin	€ 2.980	€ 2.980
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -11.066	€ -11.066
	Totaal	**€ 258.757**	**€ 282.596**

Bijdrage Heerlen			
	BAG	€ 322.442	€ 322.442
	BGT/Imgeo	€ 214.067	€ 214.066
	BOR grijs	€ 39.148	€ 39.148
	BRK/Wkpb	€ 9.802	€ 17.932
	Digitaliseren bouwdossiers	-	€ 9.763
	GEO-info	€ 49.212	€ 49.212
	Landmeten	€ 295.161	€ 246.259
	Huisaansluitingen	€ 35.469	€ 35.468
	Riool	€ 175.010	€ 175.144
	Thematische tekeningen	€ 145.989	€ 145.988
	Onroerend goed/transacties	€ 21.277	€ 21.278
	Sweco	€ 6.478	€ 6.478
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -9.692	€ -9.692
	Totaal	**€ 1.304.363**	**€ 1.273.486**
Bijdrage Kerkrade			
	BGT/Imgeo	€ 106.933	€ 106.933
	BRK/Wkpb	€ 3.813	€ 3.813
	GEO-info	€ 33.316	€ 33.316
	Totaal	**€ 144.062**	**€ 144.062**
Bijdrage Landgraaf			
	BAG	€ 121.659	€ 121.659
	BGT/Imgeo	€ 90.239	€ 90.239
	Landmeten	-	€ 7.359
	GEO-info	€ 29.770	€ 29.770
	Digitaliseren bouwdossiers	-	€ 3.695
	Totaal	**€ 241.668**	**€ 252.722**
Bijdrage Simpelveld			
	BAG	€ 36.706	€ 36.706
	BGT/Imgeo	€ 34.862	€ 34.862
	BRK/Wkpb	€ 1.660	€ 1.660
	GEO-info	€ 19.531	€ 19.531
	Huisaansluitingen	-	€ 1.779
	Landmeten	-	€ 3.352
	Riool	€ 15.182	€ 15.182
	Wibon/KlicWin	€ 2.980	€ 2.980
	Totaal	**€ 110.921**	**€ 116.052**

Bijdrage Sittard-Geleen			
	BAG	€ 321.113	€ 321.113
	BGT/Imgeo	€ 285.802	€ 285.802
	BRK/Wkpb	€ 6.902	€ 6.902
	Doorberekening kosten Kadaster	-	€ 7.571
	GEO-info	€ 51.212	€ 51.212
	Landmeten	€ 125.338	€ 125.338
	Thematische tekeningen	€ 89.271	€ 89.271
	Extra werkzaamheden S-G	€ 21.930	€ 21.930
	Totaal	**€ 901.568**	**€ 909.139**
Bijdrage Vaals			
	BAG	€ 39.919	€ 39.919
	BGT/Imgeo	€ 22.794	€ 22.794
	BOR grijs	€ 9.513	€ 12.179
	BOR groen	€ 6.937	€ 9.604
	BRK/Wkpb	€ 1.709	€ 1.710
	GEO-info	€ 19.103	€ 19.102
	BAG (luchtfoto detectie)	-	€ 6.666
	Riool	€ 20.950	€ 23.618
	Thematische tekeningen	-	€ 201
	BGT/Imgeo (opwaardering)	-	€ 8.334
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -4.122	€ -4.122
	Totaal	**€ 116.803**	**€ 140.005**
Bijdrage Voerendaal			
	BAG	€ 38.047	€ 38.047
	BGT/Imgeo	€ 47.734	€ 47.734
	BOR grijs	€ 13.049	€ 13.049
	BOR groen	€ 14.526	€ 14.526
	BRK/Wkpb	€ 1.726	€ 1.726
	GEO-info	€ 20.146	€ 20.146
	Landmeten	€ 4.590	€ 4.590
	Huisaansluitingen	€ 4.384	€ 4.384
	Riool	€ 20.219	€ 20.754
	Digitaliseren bouwdossiers	-	€ 2.650
	Thematische tekeningen	€ 6.712	€ 6.712
	Wibon/KlicWin	€ 2.980	€ 2.980
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -6.930	€ -6.930
	Totaal	**€ 167.183**	**€ 170.368**
Bijdrage Waterschap			
	BGT Waterschap*	€ 112.548	€ 112.548
	Totaal	**€ 112.548**	**€ 112.548**
Bijdrage deelnemers totaal		**€ 3.925.297**	**€ 4.075.271**

*Bij het Waterschap Limburg geldt een bedrag inclusief btw van € 109.541.

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het Algemeen Bestuur;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het feit dat de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg geen zienswijze hebben ingebracht op de toegezonden voorlopige jaarrekening 2021;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

tot definitieve vaststelling van de jaarstukken 2020 van Het Gegevenshuis en deze stukken toe te zenden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten op 7 juli 2022.

Mr. R. de Boer	Mr. J.M.M. Leenen MFM
Voorzitter.	Directeur/secretaris.

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Bijstelling

begroting 2022

concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 30 maart 2022.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 31 maart 2022.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 juli 2022.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 4
3. Organisatie 5
4. Ontwikkelingen 6
B. Beheer van Het Gegevenshuis 8
Taakvelden ingevolge het BBV 8
Controle en verantwoording 9
C. Financieel 10
1. De bijgestelde begroting 2022 10
1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2022 12
1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2022 15
1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 17
1.4 Risico's 18
D. Verplichte paragrafen 19
Ad 1. Lokale heffingen 19
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 19
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 23
Ad 4. Financiering 23
Ad 5. Bedrijfsvoering 29
Ad 6. Verbonden partijen 29
Ad 7. Grondbeleid 29
Bijlage A 30
Bijlage B 35
Bijlage C 36
Lijst afkortingen 37

A. Inleiding

1. Algemeen

Voor 2022 werd de begroting vastgesteld op basis van voorcalculatie met behulp van de toen bekende gegevens en cijfers. Voor de indexering werd gebruik gemaakt van het bij de opmaak laatst bekende prijsindexpercentage bruto binnenlands product. Inmiddels hebben zich een aantal grotere wijzigingen voorgedaan:

- De CAO SGO voor 2021 en 2022 werd vastgesteld op 31 januari 2022, hetgeen een verhoging van de post salarissen t.o.v. de primaire begroting van ruim € 108.000,-. Dit betreft in hoofdzaak eenmalige uitkering plus een nabetaling over 2021. Ter dekking kan hiervoor de bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022' worden aangewend. Deze bestemmingsreserve werd opgenomen bij de resultaatbestemming van het positieve saldo van de jaarrekening 2021.
- De gemeente Simpelveld heeft per 1 januari 2022 het databeheer grijs en groen bij Het Gegevenshuis belegd (ruim € 18.000,-) en tevens opdracht gegeven om de komende drie jaren de bestanden te actualiseren (ruim € 37.000,- in 2022). Lasten en baten dienen conform voorcalculatie hierop te worden aangepast.
- De landmeetactiviteiten voor de gemeente Heerlen zijn minder zijn dan voorzien. De precieze omvang kan na een langere periode tijdschrijven worden bepaald. In de bijstelling wordt rekening gehouden met een mindere bijdrage ad € 35.000,-.
- Uit de cijfers van de jaarrekening 2021 blijkt dat de baten wegens opdrachten van deelnemers, niet voorzien in de vastgestelde bijdrage (DVO) in de primaire begroting met ca € 40.000,- kunnen worden verhoogd. Het gaat hierbij om incidentele landmeetopdrachten, thematische tekeningen, advisering rioolinspecties en om het actualiseren van databeheer openbare ruimte. Daar staat tegenover dat uit de jaarrekening is gebleken dat de bijdrage derden te optimistisch was ingeschat en lijkt neerwaartse bijstelling met € 18.000,- realistisch.

Dit betekent dat de begroting 2022 dient te worden bijgesteld. De kleinere wijzigingen zullen worden toegelicht bij de financiële overzichten. De bijstelling heeft overigens nauwelijks invloed op de totale bijdrage van de deelnemers (behalve zoals hiervoor aangegeven voor Simpelveld en Heerlen). Overall zien we een lichte daling van de bijdrage, maar daarbij gaat het vaak om enkele honderden euro's.

Voor een begrotingswijziging geldt net als bij de primaire begroting dat deze ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de Gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg dient te worden gezonden voor hun zienswijze, waarvoor een termijn van 8 weken geldt.

Opgemerkt wordt dat de 8-wekentermijn voor de meeste deelnemers in de praktijk niet haalbaar is. Het besluitvormingstraject bij Het Gegevenshuis is zodanig opgezet dat feitelijk 11 weken ruimte hiervoor is tussen de voorlopige vaststelling door het AB en de definitieve vaststelling. Daarna wordt de begrotingswijziging gezonden aan GS.

De begroting van Het Gegevenshuis moet in totaliteit als een éénprogrammabegroting worden gezien. Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen. De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's van de in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data. Vanuit die optiek zijn de lasten en baten wel verdeeld naar de taakvelden als bedoeld in het BBV.

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.

Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.
Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten. Een en ander wordt onderstreept door het feit dat Het Gegevenshuis zowel ISO 9001 als ISO 27.001 gecertificeerd is.

Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfs-voeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan.

Het Gegevenshuis fungeert als ware het in een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. Organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden.

Het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur belast met de leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er zijn twee afdelingshoofden die voor de operationele sturing zorgen. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy zijn 1,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol.

4. Ontwikkelingen

Algemeen m.b.t. huidige werkzaamheden
Bij de opmaak van de bijgestelde begroting 2022 speelt het coronavirus nog steeds een grote rol. De wijze van intern en in de keten samenwerken werd in maart 2020 abrupt verstoord doordat iedereen van vandaag op morgen thuis moest werken en in het geval van Het Gegevenshuis daarbij zijn of haar persoonlijke devices of pc moest gebruiken. Toen bleek dat het niet om een periode van een paar weken of maanden ging, is ingezet op het technisch herinrichten van de werkplekken en op structurele oplossingen. In 2021 werden virtuele (CAD)werkplekken gerealiseerd en begin 2022 werden de vaste pc's en vaste telefoons vervangen door mobiele devices waardoor nu alle medewerkers volledig plaatsonafhankelijk kunnen werken. Er werd een regeling opgesteld over de mogelijkheden en verplichtingen die gelden bij hybride werken en via de werkkostenregeling wordt ingezet op een ARBO-technisch verantwoorde thuiswerkplek. Daarmee zijn grote stappen gezet en kan gesteld worden dat hybride werken in structurele zin is ingevoerd. Ook het hybride vergaderen/overleggen is in 2021 gerealiseerd.

Samenhangende objectenregistratie
BsGW heeft in 2021 Bureau Berenschot opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de organisatie/ positionering van de samenhangende objectenregistratie (SOR). Dit onderzoek is evenwel on hold gesteld omdat op landelijk niveau tussen VNG en Ministerie van Binnenlandse zaken onenigheid is over de gouvernance en de financiering van de invoering van de SOR. Inhoudelijk wordt er wel doorgewerkt aan de totstandkoming ervan en dus is ook doorgewerkt samen met BsGW om te komen tot een regieportaal als voorloper op de SOR. Verwacht wordt dat dit portaal in de eerste helft van 2022 in gebruik kan worden genomen.

Strategische pijler groei
Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Voor 2022 en volgende jaren is de opdracht om acquisitie te doen bij deelnemers ten noorden van Sittard-Geleen en binnen de grenzen van Limburg. Daarbij wordt aangetekend dat door de coronamaatregelen het in de praktijk heel lastig is om acquisitie te voeren. Hoewel gerichte acquisitie pas kan worden opgepakt als de coronamaatregelen zijn opgeheven, hebben er wel in 2021 acquisitiegesprekken plaatsgevonden en overwegen bij de opmaak van dit document twee gemeenten toetreding tot Het Gegevenshuis aan hun bestuur voor te leggen.

Uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers vindt nog op relatief kleine schaal plaats, zoals voor 2022 de afname van grijs- en groendatabeheer door de gemeente Simpelveld.

Strategische pijler innovatie
Op het gebied van innovatie is in 2021 verder gewerkt aan een eigen BOR-applicatie en aan het kunnen voldoen aan de eisen op gebied van ISO 27.001. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn de beveiliging van gegevens en het kunnen waarborgen van de continuïteit. In 2022 wordt verwacht dat de afronding inclusief riool gereed is en dat het contract met de huidige leverancier eind 2022 kan worden opgezegd. De deelnemers die nu reeds voor grijs en groen gebruik maken van de applicatie zijn in ieder geval enthousiast.

Een in 2021 opgerichte projectgroep is aan de slag gegaan met driedimensionale gegevens die in een digital twin (een digitale tweeling van de werkelijkheid) moeten landen. In het project wordt niet uitsluitend gekeken hoe een digital twin kan worden gebouwd, maar wordt vooral bekeken hoe de processen van inwinnen, beheren en levering van data moeten worden ingericht op een zodanige wijze dat een digital twin steeds dezelfde actualiteit heeft als thans de basisregistraties. In het tweede kwartaal 2022 is gepland dat dan met de deelnemers vanuit alle (gemeentelijke) domeinen de verkenning plaats zal vinden of en hoe een digital twin in te zetten is en meerwaarde kan bieden voor het beleid, de uitvoering en de dienstverlening. Meer specifiek zal onderzocht worden wat de meerwaarde is om een digital twin in te zetten bij grote projecten als herstructurering van wijken of circulaire bouw.

Het gebruik van geodata in de diverse domeinen zal in 2022 verder worden opgepakt en uitgebreid, samen met de (beleids)verantwoordelijke medewerkers van de deelnemers. Primair staat het sociaal domein en openbare orde en veiligheid gepland.
Voor grensoverschrijdende beleids- en uitvoeringstaken wordt onderzocht in hoeverre samenwerking met de stad Aken mogelijkheden biedt.

En tenslotte zullen ook verdere stappen worden gezet richting samenhangende objectenregistratie via het regioportaal samen met BsGW en gaat Het Gegevenshuis mutatiedetectie herinrichten van project naar proces vanuit een integrale benadering als voorzien in de SOR.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het BBV
Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het BBV. In een programmabegroting geeft de gemeente of de gemeenschappelijke regeling aan wat ze willen bereiken, hoe ze dat gaan doen en hoeveel geld daarvoor wordt uitgetrokken. Bij hetgeen men wil bereiken gaat het om maatschappelijke, economische, sociale, of culturele effecten.
In zoverre zou een programmabegroting voor een organisatie als Het Gegevenshuis enigszins gekunsteld overkomen. Het is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de programma's als hiervoor bedoeld. Het is niet aan Het Gegevenshuis om te bepalen welke maatschappelijke of economisch effecten worden beoogd noch om verantwoording te nemen voor de uitvoering daarvan.
Dit is en blijft de exclusieve verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert hiervoor ondersteuning.

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. In het nieuwe BBV is sprake van een verdeling in taakvelden. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.

De (bijgestelde) begroting kent de volgende taakvelden:

040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW.

Controle en verantwoording
Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert. Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen twee keer per jaar met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2022 is vastgesteld en gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijk in te zetten middelen behorende bij de eigen ontwikkelde kengetallen op het moment van de opmaak van de begroting.

De ontwikkelingen in hoofdlijnen die nopen tot bijstelling van de begroting 2022 zijn in hoofdstuk A.1 benoemd. Voor de leesbaarheid worden ze hier nog eens opgenomen:

- De CAO SGO voor 2021 en 2022 werd vastgesteld op 31 januari 2022, hetgeen een verhoging van de post salarissen t.o.v. de primaire begroting van ruim € 108.000,-. Dit betreft in hoofdzaak eenmalige uitkering plus een nabetaling over 2021. Ter dekking kan hiervoor de bestemmingsreserve ‘gevolgen CAO-akkoord 2021-2022’ worden aangewend. Deze bestemmingsreserve werd opgenomen bij de resultaatbestemming van het positieve saldo van de jaarrekening 2021.
- De gemeente Simpelveld heeft per 1 januari 2022 het databeheer grijs en groen bij Het Gegevenshuis belegd (ruim € 18.000,-) en tevens opdracht gegeven om de komende drie jaren de bestanden te actualiseren (ruim € 37.000,- in 2022). Lasten en baten dienen conform voorcalculatie hierop te worden aangepast.
- De landmeetactiviteiten voor de gemeente Heerlen zijn minder zijn dan voorzien. De precieze omvang kan na een langere periode tijdschrijven worden bepaald. In de bijstelling wordt rekening gehouden met een mindere bijdrage ad € 35.000,-.
- Uit de cijfers van de jaarrekening 2021 blijkt dat de baten wegens opdrachten van deelnemers, niet voorzien in de vastgestelde bijdrage (DVO) in de primaire begroting met ca € 40.000,- kunnen worden verhoogd. Het gaat hierbij om incidentele landmeetopdrachten, thematische tekeningen, advisering rioolinspecties en om het actualiseren van databeheer openbare ruimte. Daar staat tegenover dat uit de jaarrekening is gebleken dat de bijdrage derden te optimistisch was ingeschat en lijkt neerwaartse bijstelling met € 18.000,- realistisch.

Verder zijn ook kleine wijzigingen in de voorcalculatie meegenomen. Een en ander betekent dat de begroting aan zowel de lasten- als de batenkant moet worden aangepast op de onderdelen personeel, ondersteuning bedrijfsvoering en software en aan de batenkant op de onderdelen bijdrage deelnemers en bijdrage derden moet worden aangepast.

1. De bijgestelde begroting 2022

Begroting	2022 primair	2022 bijgesteld
Lasten		
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 4.270.770	€ 4.394.277
Totaal	€ 4.270.770	€ 4.394.277
Baten		
Bijdragen deelnemers	€ 4.082.932	€ 4.125.319
Bijdragen derden	€ 67.582	€ 39.767
Subsidie Provincie informatiecentrum mijnbouw	€ 80.000	€ 80.000
Totaal	€ 4.230.513	€ 4.245.086
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	€ -40.256	€ -149.191
Aanwenden reserve ICT	€ 40.256	€ 40.256
Bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'		€ 108.935
Structureel en reëel evenwicht	€ -	€ -

De incidentele lasten bestaan uit de eenmalige uitkering op de post salarissen gevolg van het CAO-akkoord waarvoor een specifiek hiertoe gerealiseerde bestemmingsreserve kan worden aangewend. Incidentele lasten zijn er ook voor inhuur derden voor de na-ijlende effecten steenkolenwinning in het kader van het informatiecentrum mijnbouw. Hier staat ook hetzelfde bedrag als baat tegenover wegens de subsidie van de provincie.
Tenslotte is er door de gemeente Simpelveld een opdracht gegeven voor het actualiseren en opwerken van BOR-bestanden. Hiervoor zal de flexibele schil via inhuur productie regulier worden aangewend. Daar staan voor hetzelfde bedrag baten van de gemeente tegenover.

Incidentele lasten en baten	2022 bijgesteld
Lasten	
Eenmalige uitkering CAO 2021-2022	€ 108.935
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum mijnbouw	€ 80.000
Afschrijvingen	€ 40.256
Inhuur productie regulier voor incidentele opdracht	€ 37.600
Totaal	**€ 266.791**
Baten	
Subsidie Provincie informatiecentrum mijnbouw	€ 80.000
Vergoeding Simpelveld voor incidentele opdracht	€ 37.600
Totaal	**€ 117.600**
Saldo incidentele baten en lasten	-€ 149.191
Aanwenden reserve ICT	€ 40.256
Bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'	€ 108.935
Structureel en reëel evenwicht	**€ 0**

1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2022

Lasten Het Gegevenshuis		2022 primair	2022 bijgesteld
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 2.871.834	€ 2.980.769
	Vorming opleiding	€ 86.155	€ 70.000
	Wagenpark/reiskosten	€ 40.137	€ 40.137
	Overige personeelskosten	€ 29.201	€ 23.214
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.118	€ 3.118
	Kosten medezeggenschap	€ 7.795	€ 7.795
	Totaal personeel	**€ 3.038.241**	**€ 3.125.033**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 492.858	€ 494.594
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 12.962	€ 12.788
	Afschrijving zaaksysteem	€ -	€ -
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 30.780	€ 30.000
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 536.600**	**€ 537.382**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 316.431	€ 316.740
	Afschrijvingen	€ 40.256	€ 40.256
	Stelpost innovatie	€ 38.565	€ 38.565
	Totaal software	**€ 395.252**	**€ 395.562**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 36.377	€ 65.000
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.000	€ 10.000
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 63.156	€ 63.156
	Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (onder meer extra werk als gevolg van meldingen waarderen naar gebruiksoppervlakte)	€ -	€ -
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 80.000	€ 80.000
	Accountant	€ 16.629	€ 16.629
	P&O/Boekhouding	€ 56.501	€ 56.605
	Archivering	€ 4.104	€ 9.000
	Totaal inhuur derden	**€ 260.663**	**€ 300.390**
Onvoorzien		**€ 35.910**	**€ 35.910**
Totaal		**€ 4.266.666**	**€ 4.394.277**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2022 primair	2022 bijgesteld	Verschil
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 2.871.834	€ 2.980.769	€ 108.935
	Vorming opleiding	€ 86.155	€ 70.000	€ -16.155
	Wagenpark/reiskosten	€ 40.137	€ 40.137	€ -
	Overige personeelskosten	€ 29.201	€ 23.214	€ -5.987
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.118	€ 3.118	€ -
	Kosten medezeggenschap	€ 7.795	€ 7.795	€ -
	Totaal personeel	**€ 3.038.241**	**€ 3.125.033**	**€ 86.792**

De begroting 2022 is gebaseerd op de feitelijke salarissen van het personeel zoals van toepassing was bij de opmaak begin 2021. Ten opzichte van die situatie hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in de formatie-omvang. In de primaire begroting was rekening gehouden met een indexering, maar de vastgestelde CAO per 31 januari 2022 gaat uit van een eenmalige uitkering per medewerker van € 1.200 in totaal (te vermeerderen met de werkgeverslasten). Daarnaast was in de primaire begroting geen rekening gehouden met gratificaties wegens ambtsjubileum.
De bijgestelde begroting is gebaseerd op de feitelijke salarissen, plus eenmalige uitkering plus gratificaties. Voor deze incidentele aanpassing van de post salarissen is bij de bestemming van het batig saldo van de jaarrekening 2021 een bestemmingsreserve ‘gevolgen CAO 2021-2022’ ter hoogte van het bedrag dat nodig is voor de bijstelling van deze post.

De post vorming en opleiding is ten opzichte van de begroting neerwaarts bijgesteld. Dit is gebeurd op basis van de werkelijke cijfers in de jaarrekening van met name 2021, maar ook de werkelijke cijfers van eerdere jaren.

De post overige personeelskosten heeft vooral betrekking op de werkkostenregeling. Deze landelijk geldende regeling bepaalt dat maximaal 1,18% van het totale fiscale loon belastingvrij kan worden ingezet voor vergoedingen aan medewerkers, zoals bijdrage vakbondscontributie, kerstpakketten, afdelingsuitstapjes, etentjes e.d.
In de primaire begroting is uitgegaan van het percentage dat in 2020 en 2021 gold, hetgeen destijds in verband met de coronacrisis was verhoogd (3% over de eerste € 400.000,- en 1,2% over de rest van het fiscaal loon). Inmiddels is deze tijdelijke verhoging weer teruggedraaid, waardoor deze post in de bijgestelde neerwaarts kan worden aangepast

De posten voor het wagenpark/reiskosten, arbo-verstrekkingen personeel en kosten medezeggenschap zijn ongewijzigd.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2022 primair	2022 bijgesteld	Verschil
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 492.858	€ 494.594	€ 1.737
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 12.962	€ 12.788	€ -174
	Afschrijving zaaksysteem	€ -	€ -	€ -
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 30.780	€ 30.000	€ -780
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 536.600**	**€ 537.382**	**€ 782**

De post ondersteuning bedrijfsvoering is nauwelijks gewijzigd ten opzichte van de primaire begroting de kleine wijzigingen die zijn doorgevoerd is een gevolg van het feit dat Het Gegevenshuis begroot op basis van voorcalculatie en dat er kleine wijzigingen hebben plaatsgevonden in met name de begrote indexering van toeleveranciers en de feitelijk toegepaste indexering.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2022 primair	2022 bijgesteld	Verschil
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 316.431	€ 316.740	€ 309
	Afschrijvingen	€ 40.256	€ 40.256	€ -
	Stelpost innovatie	€ 38.565	€ 38.565	€ -
	Totaal software	**€ 395.252**	**€ 395.562**	**€ 309**

Ook voor de post software geldt dat er geen afwijkingen zijn ten opzichte van de primaire begroting. Het kleine verschil bij licenties wordt veroorzaakt doordat Het Gegevenshuis deze bijgestelde begroting baseert op voorcalculatie. Hier geldt hetzelfde al bij de post ondersteuning bedrijfsvoering.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2022 primair	2022 bijgesteld	Verschil
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 36.377	€ 65.000	€ 28.623
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.000	€ 10.000	€ 2.000
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 63.156	€ 63.156	€ -
	Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (onder meer extra werk als gevolg van meldingen waarderen naar gebruiksoppervlakte)	€ -	€ -	€ -
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 80.000	€ 80.000	€ -
	Accountant	€ 16.629	€ 16.629	€ -0
	P&O/Boekhouding	€ 56.501	€ 56.605	€ 104
	Archivering	€ 4.104	€ 9.000	€ 4.896
	Totaal inhuur derden	**€ 264.767**	**€ 300.390**	**€ 35.623**

De bijstelling inhuur derden hangt voornamelijk samen met de opdracht van de gemeente Simpelveld om het BOR-databestand te actualiseren en op te werken. Omdat dit geen structurele werkzaamheden zijn, zal hiertoe voor een belangrijk gedeelte de flexibele schil aangesproken moeten worden. Vandaar dat de post inhuur productie (regulier) voor 2022 incidenteel wordt bijgesteld met ruim 28,5 duizend Euro.
Verder zien we nog een bijstelling bij de post inhuur privacy en informatie en bij de post inhuur archivering. Dit heeft ermee te maken dat in het kader van de verdere professionalisering in 2022 het project informatiemanagement verder tot informatiebeleid en -uitvoering zal leiden, waarvoor extra inhuur externe know-how nodig zal zijn.

Onvoorzien
De post onvoorzien is niet bijgesteld en blijft op € 35.910,-.

1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2022

Baten Het Gegevenshuis		2022 primair	2022 bijgesteld	Verschil
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beekdaelen	€ 445.741	€ 442.818	€ -2.923
	Bijdrage Brunssum	€ 136.437	€ 136.280	€ -158
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 265.485	€ 263.796	€ -1.689
	Bijdrage Heerlen	€ 1.338.276	€ 1.302.099	€ -36.176
	Bijdrage Kerkrade	€ 147.808	€ 147.622	€ -185
	Bijdrage Landgraaf	€ 247.951	€ 247.431	€ -520
	Bijdrage Simpelveld	€ 113.804	€ 161.301	€ 47.497
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 925.009	€ 923.973	€ -1.036
	Bijdrage Voerendaal	€ 171.529	€ 170.593	€ -936
	Bijdrage Vaals	€ 119.841	€ 119.236	€ -604
	Bijdrage Waterschap	€ 115.474	€ 115.170	€ -305
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 55.577	€ 95.000	€ 39.423

Bijdragen deelnemers

Bijdrage deelnemers		2022 primair	Aandeel primair	2022 bijgesteld	Aandeel bijgesteld
	Bijdrage Beekdaelen	€ 445.741	11%	€ 442.818	11%
	Bijdrage Brunssum	€ 136.437	3%	€ 136.280	3%
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 265.485	7%	€ 263.796	7%
	Bijdrage Heerlen	€ 1.338.276	33%	€ 1.302.099	32%
	Bijdrage Kerkrade	€ 147.808	4%	€ 147.622	4%
	Bijdrage Landgraaf	€ 247.951	6%	€ 247.431	6%
	Bijdrage Simpelveld	€ 113.804	3%	€ 161.301	4%
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 925.009	23%	€ 923.973	23%
	Bijdrage Voerendaal	€ 171.529	4%	€ 170.593	4%
	Bijdrage Vaals	€ 119.841	3%	€ 119.236	3%
	Bijdrage Waterschap*	€ 115.474	3%	€ 115.170	3%
Bijdrage deelnemers		**€ 4.027.355**	**100%**	**€ 4.030.319**	**100%**
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 55.577		€ 95.000	
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 4.082.932**		**€ 4.125.319**	

***Let op:** voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting € 121.116,- en de bijgestelde begroting € 120.932, -.

Alle structurele lasten worden toegerekend naar de producten en diensten waarvoor voor elk product/dienst een apart productblad is opgesteld. Sommige lasten, zoals personeel primaire proces en software- of licentiekosten zijn rechtstreeks toe te rekenen aan een product of dienst. Sommige lasten, met name de lasten voor ondersteuning bedrijfsvoering worden via een verrekensleutel toebedeeld aan de producten en diensten. Incidentele lasten worden niet in de kostprijs van de producten en diensten meegenomen.
Per product of dienst zijn met de deelnemers afspraken gemaakt over de te hanteren onderlinge verdeelsleutel. Zo worden bijvoorbeeld de lasten van het product BAG tussen de deelnemers die dit product afnemen, verdeeld op basis van het aantal verblijfsobjecten en de BGT op basis van het aantal hectaren bebouwd.
Voor het Waterschap Limburg is een apart productblad gemaakt omdat de te maken lasten voor het beheer van de BGT voor het waterschap een andere dimensie kent dan voor het gemeentelijk beheer van de BGT.

Omdat Het Gegevenshuis de lasten begroot op basis van voorcalculatie en bij de bijgestelde begroting veelal definitieve inkoopprijzen zijn opgenomen, valt er een marginale neerwaartse bijstelling te constateren die overigens ook voor een klein gedeelte wordt veroorzaakt door de groei met de producten grijs en groen voor Simpelveld. Dit laatste verklaart ook de toename van de bijdrage van Simpelveld, waarbij wordt opgemerkt dat een gedeelte van de toename een incidenteel karakter heeft vanwege het actualiseren en opwerken van BOR-bestanden.
Verder zien we dat de bijdrage van Heerlen is afgenomen. Dit heeft met name te maken met het product landmeten. De afgelopen jaren werden minder uren afgenomen dan op basis van de dienst-verleningsovereenkomst en productblad was gecalculeerd. Over het algemeen wordt niet jaarlijks bijgesteld op basis van de feitelijk voor een deelnemer verrichte diensten in één jaar. Het aanbod van werk per deelnemer kan jaarlijks verschillen, maar door de toepassing van verdeelsleutels ontstaat een gemiddelde dat gezien over meerdere jaren wel de feitelijke werkzaamheden per deelnemer weergeeft. In het geval landmeten Heerlen valt een afname te bespeuren die een structureel karakter heeft. De exacte omvang kan worden bepaald door over een periode van enkele jaren nauwkeurig tijd te schrijven. De omvang is bij de bijgestelde begroting bepaald op basis van ervaringscijfers van ad hoc landmeetopdrachten van andere deelnemers die uitgevoerd konden worden zonder dat daarvoor inhuur van externen noodzakelijk was.

Bijdrage ad hoc opdrachten deelnemers
Deelnemers die niet structureel een bepaald product of bepaalde dienst afnemen, geven wel soms op ad hoc basis opdracht voor een dergelijk product of dienst. Hierbij gaat het veelal om incidentele landmeetopdrachten, het inmeten van huisaansluitingen riool, het vervaardigen van thematische kaarten, het laten uitvoeren van GIS-analyses, of het laten actualiseren en opwerken van bepaalde bestanden (vaak-gerelateerd).
Uit ervaringscijfers van de afgelopen jaren, kan gesteld worden dat het bedrag in de primaire begroting steeds ruim werd overschreden. Hoewel ad hoc opdrachten niet door voorcalculatie zijn vast te stellen, rechtvaardigen ervaringscijfers ophoging van deze post naar € 95.000,-.

Overige baten

Overige baten	2022 primair	2022 bijgesteld
Bijdragen derden	€ 67.582	€ 39.767
Subsidie Provincie mijnbouw	€ 80.000	€ 80.000
Totaal overige baten	**€ 147.582**	**€ 119.767**

Bij de overige baten zien we een bijstelling bijdrage derden. Uit de jaarrekening hebben we kunnen concluderen dat deze post te hoog is geprognosticeerd. In het verleden werden wel regelmatig de oorspronkelijke bedragen gerealiseerd, maar dat had er meestal mee te maken dat dan voor een gemeente die bezig was met besluitvormingsproces tot toetreding tot Het Gegevenshuis, reeds werkzaamheden werden uitgevoerd of dat medewerkers van Het Gegevenshuis werden ingezet op vacatureruimte bij die gemeente.
Daarnaast is hier de subsidie opgenomen die Het Gegevenshuis ontvangt voor het informatiecentrum van de mijnbouw.

Bijdragen derden

Bijdrage derden	2022	2022 bijgesteld
Brandweer	€ 3.154	€ 3.154
ROW/woningcorporaties	€ 12.898	
Parkstad	€ 1.561	€ 1.561
Mijnwater	€ 2.485	€ 2.485
BSGW	€ 17.500	€ 17.500
Overige opdrachtgevers	€ 36.000	€ 15.067
Totaal bijdrage derden	**€ 73.598**	**€ 39.767**

ROW/woningcorporaties heeft het contract met Het Gegevenshuis beëindigd. Verder zien we dat in structurele zin diensten worden afgenomen door de Brandweer, Parkstad Limburg, Mijnwater B.V. en een afname van de KaartViewer door BsGW. De post overige opdrachtgevers werd verlaagd (zie toelichting hiervoor).

Aanwending reserve ICT

Mutaties reserve	2022 primair	2022 bijgesteld
Aanwenden reserve ICT	€ 40.256	€ 40.256
Totaal	**€ 40.256**	**€ 40.256**

Ter dekking van de afschrijvingslasten 2022 van de aangeschafte software wordt de (doel)reserve ICT voor een bedrag van € 40.256,- aangewend.
Dit verandert in de bijgestelde begroting niet. Uitgangpunt is dat de reserve ICT wordt afgebouwd en dat in de toekomst de kosten voor rente en afschrijvingen rechtstreeks naar de producten worden toegerekend.

1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2022 primair	2022 bijgesteld
lasten	€ 4.270.770	€ 4.394.277
baten	€ 4.230.514	€ 4.245.086
totaal saldo	**€ -40.256**	**€ -149.190**
onttrekkingen aan reserves	€ 40.256	€ 40.256
bestemmingsreserve ‘gevolgen CAO-akkoord 2021-2022’	€ -	€ 108.934
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead	2022 primair	2022 bijgesteld
lasten	€ 1.511.222	€ 1.554.925
baten	€ 1.507.622	€ 1.512.815
totaal saldo	**€ -3.600**	**€ -42.110**
onttrekkingen aan reserves	€ 3.600	€ 3.600
bestemmingsreserve ‘gevolgen CAO-akkoord 2021-2022’	€ -	€ 38.510
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2022 primair	2022 bijgesteld
lasten	€ 124.705	€ 128.311
baten	€ 122.340	€ 122.761
totaal saldo	**€ -2.365**	**€ -5.550**
onttrekkingen aan reserves	€ 2.365	€ 2.365
bestemmingsreserve ‘gevolgen CAO-akkoord 2021-2022’	€ -	€ 3.185
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2022 primair	2022 bijgesteld
lasten	€ 112.508	€ 115.762
baten	€ 110.143	€ 110.522
totaal saldo	**€ -2.365**	**€ -5.239**
onttrekkingen aan reserves	€ 2.365	€ 2.365
bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'	€ -	€ 2.874
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2022 primair	2022 bijgesteld
lasten	€ 439.230	€ 451.932
baten	€ 424.450	€ 425.912
totaal saldo	**€ -14.780**	**€ -26.020**
onttrekkingen aan reserves	€ 14.780	€ 17.030
bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'	€ -	€ 8.990
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2022 primair	2022 bijgesteld
lasten	€ 1.112.000	€ 1.144.158
baten	€ 1.094.855	€ 1.098.626
totaal saldo	**€ -17.145**	**€ -45.532**
onttrekkingen aan reserves	€ 17.145	€ 17.145
bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'	€ -	€ 28.387
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2022 primair	2022 bijgesteld
lasten	€ 971.104	€ 999.187
baten	€ 971.104	€ 974.449
totaal saldo	**€ -**	**€ -24.738**
onttrekkingen aan reserves		
bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'	€ -	€ 24.738
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**

1.4 Risico's

Bij de opmaak van deze bijgestelde begroting 2022 zijn in financiële zin geen risico's te melden: Omdat Het Gegevenshuis begroot op basis van voorcalculatie (werkelijke salarissen en werkelijke contracten) en op basis van ontwikkelde kengetallen, is de kans op financiële risico's zeer klein.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is aangegeven dat de risicoparagraaf dient te worden uitgebreid tot een weerstandsvermogensparagraaf. Het weerstands-vermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het Algemeen Bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.
Dit betekent niet dat niet wordt gekeken naar incidentele noodzakelijke middelen voor het opvangen van ontwikkelingen vanaf 2021, maar deze worden in de begroting opgenomen.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

Bestemmingsreserve gevolgen CAO-akkoord 2021-2022
Bij de jaarrekening 2021 werd een gedeelte van het batig saldo bestemd als 'bestemmingsreserve gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'. Dit akkoord werd eerst officieel bereikt op 31 januari 2022 en naast een algehele loonsverhoging (ook nog over december 2021) is in dit akkoord afgesproken dat medewerkers een eenmalige uitkering ontvangen van € 1.300,- bruto. Inclusief salarislast en inclusief jubileumgratificaties van medewerkers (die niet waren meegenomen in de primaire begroting), gaat het hierbij in totaal om een eenmalige betaling inclusief werkgeverslasten ad € 108.934,-. Deze bestemmingsreserve zal in 2022 volledig worden aangewend om de incidentele salarislasten te kunnen voldoen. Daarmee wordt voorkomen dat ter hoogte van dit bedrag eerste een terugstorting naar de deelnemers plaatsvindt over 2021 en vervolgens voor ditzelfde bedrag weer aanvullende bijdrage in 2022 in rekening wordt gebracht.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	(A)	€ 182.507,57	€ 318.556,96
Totaal vermogen	(B)	€ 2.231.287,13	€ 1.397.852,44
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**8,18%**	**22,79%**

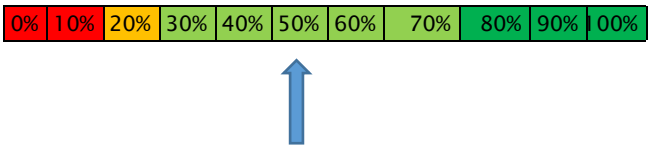
Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt sterk beïnvloed door de rekening courant met de gemeente Landgraaf. Het rekening courantsaldo ultimo 2020 is in het eerste kwartaal van 2021 vereffend. Het gedurende 2021 opgebouwde rekening courant saldo is in december 2021 deels vereffend, het restant saldo zal in 2022 vereffend worden.
De stijging van de solvabiliteitsratio van 8,18% naar 22,79% (ultimo) kan door de gedeeltelijke vereffening eind 2021 verklaard worden.
Een reële weergave van de solvabiliteitsratio wordt verkregen door de rekening courant met de gemeente Landgraaf geheel buiten de berekening te houden. Ons inziens is dit verantwoord omdat Het Gegevenshuis over voldoende liquide middelen beschikt om de rekeningcourant vrijwel ineens af te rekenen. De solvabiliteitsratio ziet er dan als volgt uit:

Solvabiliteitsratio		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	(A)	€ 182.507,57	€ 318.556,96
Totaal vermogen	(B)	€ 358.117,91	€ 609.587,27
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**50,96%**	**52,26%**

Solvabiliteitsratio

Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent en door het afbouwen van de reserves ICT en innovatie zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter wel afnemen. Dit is een bestuurlijk besluit. Het resultaat 2021 wordt gedeeltelijk bestemd als 'bestemmingsreserve gevolgen CAO-akkoord 2021-2022. Het gaat hierbij om een bedrag ad € 108.934,-, waardoor het **eigen vermogen per 01-01-2022 stijgt naar € 427.490,96 en de solvabiliteitsratio naar 70%.**
Los van deze bestemmingsreserve wordt door het Algemeen Bestuur het positief resultaat bestemd voor terugbetaling aan deelnemers naar rato van de bijdrage en telt dit dus ook niet mee in het eigen vermogen.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Schuldratio		01-01-2021	31-12-2021
Schulden:	Langlopende schulden	€ -	€ -
	Vlottende passiva	€ 1.876.798,15	€ 793.809,59
	Overlopende passiva	€ 171.981,41	€ 285.485,89
Vorderingen:	Vorderingen	€ -418.302,25	€ -297.167,18
	Liquide middelen	€ -1.666.290,10	€ -989.340,06
	Overlopende activa	€ -29.558,60	€ -51.114,05
Schulden -/- vorderingen	(A)	€ -65.371,39	€ -258.325,81
Inkomsten voor bestemming reserves	(B)	€ 3.906.364,95	€ 4.197.338,66
Netto schuldquote	**(A / B)**	**-1,67%**	**-6,15%**

Voor een organisatie geldt dat het licht op rood springt als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Al bij een netto schuldquote boven de 100% springt het licht voor een organisatie op oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een economische recessie op te vangen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een organisatie zich ergens tussen de 0% en 100%.

Op 01-01-2022 was de netto schuldquote -6,15%. In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen (NSQ)
Omdat Het Gegevenshuis géén leningen verstrekt, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Grondexploitatie
Het Gegevenshuis exploiteert noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor Het Gegevenshuis dat begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten, is dit lastig om in deze definitie te vatten.
De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Vanuit die insteek kan de structurele exploitatieruimte 2021 als volgt worden berekend:
((€ 3.864.208 - € 3.830.060) + (€ 0 - € 0)) / € 4.186.097 * 100% = 0,82%

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen
Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. Hiervoor is een reserve opgenomen (zie ook resultaat ICT-reserve). In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend en zal afbouw van de ICT-reserve plaatsvinden.
Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.

Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering
Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.
Het is de bedoeling dat uiteindelijk de voorschotten van de deelnemers zodanig worden gefactureerd dat Het Gegevenshuis steeds over voldoende liquide middelen beschikt en dat de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf maandelijks op nul wordt teruggebracht. Dit zal niet altijd het geval kunnen zijn omdat de lasten niet gelijkmatig over het jaar verdeeld zijn.

Risicobeheer
Met risico’s worden bedoeld renterisico’s, kredietrisico’s, liquiditeitenrisico’s, koersrisico’s en debiteurenrisico’s. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico’s komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2022 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2022:	€ 4.245.086
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet voor 2022 (a) x (b):		€ 348.097

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2017	€ 179.529
2018	€ 174.612
2019	€ 280.627
2020	€ 340.739
2021	€ 345.867

Elk kwartaal toetsen we de werkelijke liquiditeitspositie aan de kasgeldlimiet. Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (Provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld.

Overschrijden we de kasgeldlimiet drie kwartalen op rij dan moeten we via een plan van aanpak aantonen dat we de korte financiering terugbrengen binnen de norm van de kasgeldlimit. Uit dit plan kan blijken dat de overschrijding maar tijdelijk is, zodat we de overschrijding zonder maatregelen kunnen oplossen.
Is de overschrijding echter structureel dan zal dit moeten leiden tot het aflossen van kort geld c.q. het consolideren door middel van het aantrekken van vaste geldleningen.
De werkelijke ruimte c.q. overschrijding van de kasgeldlimiet in 2021 was als volgt:

Jaar	Gemiddelde netto vlottende schuld (- = overschot)	Kasgeldlimiet	Ruimte binnen de kasgeldlimiet (- = overschrijding)
1e kwartaal 2021	-1.014.560	345.867	1.360.427
2e kwartaal 2021	-1.180.683	345.867	1.526.550
3e kwartaal 2021	-1.343.254	345.867	1.689.121
4e kwartaal 2021	-838.735	345.867	1.184.602

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde netto vlottende schuld alle kwartalen van 2021 binnen de kasgeldlimiet is gebleven. Een minusteken betekent in deze tabel een overschot. Het aantrekken van vaste geldleningen was daarom dan ook niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico’s op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist. Per 1 juli 2021 is deze limiet bijgesteld naar € 1.000.000,-.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen. Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in reserves		-	-	-
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-40.256	-9.988	-6.772	-
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	40.256	9.988	9.988	-
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	-	-	-	-
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	-	-	-	-
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	-	-	-	-
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	-	-	-	-
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	-	-	-	-
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	-	-	-	-
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**-**	**-**	**3.216**	**-**

In 2024 zit in de reserve zit in de reserve ICT € 3.216,- te weinig om de gehele afschrijving van de landmeetapparatuur te dekken. Voor het EMU-saldo betekent dit een overschot in 2024.

ACTIVA	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Saldo 1-1-2022	Mutatie 2022	PASSIVA	Saldo 1-1-2021	Mutatie 2021	Saldo 1-1-2022	Mutatie 2022
Vaste activa	**117.136**	**-56.905**	**60.231**	**-40.256**	**Vaste passiva**	**182.507**	**244.985**	**318.557**	**-301.798**
Materiële vaste activa	117.136	-56.905	60.231	-40.256	**Eigen vermogen**	**182.507**	**244.985**	**318.557**	**-301.798**
Investeringen met een economisch nut	117.136	-56.905	60.231	-40.256	Bestemmingsreserves	113.742	52.208	57.015	-40.256
					Saldo van baten en lasten 2021	68.765	192.777	261.542	-261.542
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**2.114.151**	**-776.530**	**1.337.621**	**-261.543**	**Vlottende passiva**	**2.048.780**	**-969.485**	**1.079.295**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**418.302**	**-121.135**	**297.167**	**-297.167**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**1.876.798**	**-1.082.988**	**793.810**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	416.203	-119.297	296.906	-296.906					
Overige vorderingen	2.099	-1.838	261	-261	Overige schulden	1.876.798	-1.082.988	793.810	0
Liquide middelen	**1.666.290**	**-676.950**	**989.340**	**50.737**					
Overlopende activa	**29.559**	**21.555**	**51.114**	**0**	**Overlopende passiva**	**171.982**	**113.304**	**285.485**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	15.113	15.113	-15.113	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	150.697	111.912	262.609	0
Overige overlopende activa	29.559	6.442	36.001	0	Overige overlopende passiva	21.285	1.592	22.877	0
Totaal activa	**2.231.287**	**-833.435**	**1.397.852**	**-301.799**	**Totaal passiva**	**2.231.287**	**-724.500**	**1.397.852**	**-301.798**

ACTIVA	Saldo 1-1-2023	Mutatie 2023	Saldo 1-1-2024	Mutatie 2024	Saldo 1-1-2025	PASSIVA	Saldo 1-1-2023	Mutatie 2023	Saldo 1-1-2024	Mutatie 2024	Saldo 1-1-2025
Vaste activa	**19.975**	**-9.988**	**9.988**	**-9.988**	**0**	**Vaste passiva**	**16.759**	**-9.988**	**6.771**	**-6.771**	**0**
Materiële vaste activa	19.975	-9.988	9.988	-9.988	0	**Eigen vermogen**	**16.759**	**-9.988**	**6.771**	**-6.771**	**0**
Investeringen met een economisch nut	19.975	-9.988	9.988	-9.988	0	Bestemmingsreserves	16.759	-9.988	6.771	-6.771	0
						Voorzieningen	0	0	0	0	0
						Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.076.079**	**0**	**1.076.079**	**3.216**	**1.079.295**	**Vlottende passiva**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**793.810**	**0**	**793.810**	**0**	**793.810**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0						
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	Overige schulden	793.810	0	793.810	0	793.810
Liquide middelen	**1.040.078**	**0**	**1.040.078**	**3.216**	**1.043.294**						
Overlopende activa	**51.114**	**0**	**51.114**	**0**	**51.114**	**Overlopende passiva**	**285.486**	**0**	**285.486**	**0**	**285.486**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	262.609	0	262.609	0	262.609
Overige overlopende activa	36.001	0	36.001	0	36.001	Overige overlopende passiva	22.877	0	22.877	0	22.877
Totaal activa	**1.096.054**	**-9.988**	**1.086.066**	**-6.772**	**1.079.295**	**Totaal passiva**	**1.096.054**	**-9.988**	**1.086.066**	**-6.771**	**1.079.295**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 1,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Parkstad IT.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

De (mogelijke) aanschaf van een zaaksysteem is vooralsnog doorgeschoven naar 2022.

Ad 6. Verbonden partijen

Parkstad IT is op dit moment een gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Heerlen de rol van centrumgemeente vervult. In materiële zin is Het Gegevenshuis sinds de oprichting deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Formele besluitvorming is door allerlei ontwikkelingen steeds vooruitgeschoven, maar inmiddels is effectuering daarvan in gang gezet.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2022	Bijdrage 2023	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025
Parkstad-IT	193.238	193.238	193.238	193.238

Het door Parkstad-IT te hanteren indexeringspercentage is nog niet bekend.

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Bijlage A

Bijdragen deelnemers	2022 primair	2022 bijgesteld
Bijdrage Beekdaelen		
BAG	€ 110.843	€ 110.524
BGT/Imgeo	€ 151.535	€ 151.283
BOR grijs	€ 35.761	€ 34.256
BOR groen	€ 46.115	€ 42.945
Wkpb	€ 5.091	€ 5.097
GEO-info	€ 30.107	€ 30.100
Landmeten	€ 11.592	€ 11.573
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ 62.943	€ 62.953
Thematische tekeningen	€ 9.297	€ 9.359
Wibon/KlicWin	€ 3.057	€ 3.022
Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -20.598	€ -18.294
Totaal	**€ 445.741**	**€ 442.818**
Bijdrage Brunssum		
BAG	€ -	€ -
BGT/Imgeo	€ 79.103	€ 78.972
BOR	€ -	€ -
BOR eenmalig	€ -	€ -
Wkpb	€ -	€ -
GEO-info	€ -	€ -
Landmeten	€ -	€ -
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ 54.277	€ 54.286
Thematische tekeningen	€ -	€ -
Wibon/KlicWin	€ 3.057	€ 3.022
Incidenteel BAG-BGT koppeling	€ -	€ -
Totaal	**€ 136.437**	**€ 136.280**

Bijdrage Eijsden-Margraten		
BAG	€ 78.425	€ 78.199
BGT/Imgeo	€ 81.373	€ 81.238
BOR grijs	€ 20.385	€ 19.528
BOR groen	€ 24.763	€ 23.061
Wkpb	€ 1.752	€ 1.754
GEO-info	€ 25.676	€ 25.670
Landmeten	€ -	€ -
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ 41.407	€ 41.413
Thematische tekeningen	€ -	€ -
Wibon/KlicWin jaarlijks	€ 3.057	€ 3.022
Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -11.354	€ -10.090
Totaal	**€ 265.485**	**€ 263.796**
Bijdrage Heerlen		
BAG	€ 330.825	€ 329.873
BGT/Imgeo	€ 219.632	€ 219.268
BOR grijs	€ 40.166	€ 38.476
Wkpb	€ 10.057	€ 10.069
GEO-info	€ 50.492	€ 50.480
Landmeten	€ 302.835	€ 267.730
Huisaansluitingen	€ 36.392	€ 36.844
Riool	€ 179.560	€ 179.589
Thematische tekeningen	€ 149.785	€ 150.776
Wibon/KlicWin	€ -	€ -
Onroerend goed/transacties	€ 21.830	€ 21.555
Sweco	€ 6.646	€ 6.478
Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -9.944	€ -9.038
Totaal	**€ 1.338.276**	**€ 1.302.099**
Bijdrage Kerkrade		
BAG	€ -	€ -
BGT/Imgeo	€ 109.713	€ 109.531
BOR	€ -	€ -
Wkpb	€ 3.912	€ 3.917
GEO-info	€ 34.183	€ 34.174
Landmeten	€ -	€ -
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ -	€ -
Thematische tekeningen	€ -	€ -
Wibon/KlicWin	€ -	€ -
Totaal	**€ 147.808**	**€ 147.622**

Bijdrage Landgraaf		
BAG	€ 124.822	€ 124.462
BGT/Imgeo	€ 92.585	€ 92.432
BOR	€ -	€ -
Wkpb	€ -	€ -
GEO-info	€ 30.544	€ 30.537
Landmeten	€ -	€ -
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ -	
Thematische tekeningen	€ -	€ -
Wibon/KlicWin	€ -	€ -
Totaal	**€ 247.951**	**€ 247.431**
Bijdrage Simpelveld		
BAG	€ 37.660	€ 37.552
BGT/Imgeo	€ 35.769	€ 35.709
BOR grijs		€ 8.274
BOR groen	€ -	€ 10.137
Incidenteel actualiseren grijs/groen		€ 37.600
Wkpb	€ 1.704	€ 1.706
GEO-info	€ 20.038	€ 20.034
Landmeten	€ -	€ -
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ 15.577	€ 11.217
Thematische tekeningen	€ -	€ -
Wibon/KlicWin	€ 3.057	€ 3.022
Korting wegens meervoudig gebruik Sweco		€ -3.949
Totaal	**€ 113.805**	**€ 161.301**
Bijdrage Sittard-Geleen		
BAG	€ 329.462	€ 328.513
BGT/Imgeo	€ 293.233	€ 292.747
Wkpb	€ 7.081	€ 7.090
GEO-info	€ 52.544	€ 52.531
Landmeten	€ 128.596	€ 128.392
Thematische tekeningen	€ 91.592	€ 92.199
Extra werkzaamheden S-G	€ 22.501	€ 22.501
Totaal	**€ 925.009**	**€ 923.973**

Bijdrage Vaals		
BAG	€ 40.957	€ 40.839
BGT/Imgeo	€ 23.387	€ 23.348
BOR grijs	€ 9.761	€ 9.350
BOR groen	€ 7.117	€ 6.628
Wkpb	€ 1.753	€ 1.755
GEO-info	€ 19.600	€ 19.595
Landmeten	€ -	€ -
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ 21.495	€ 21.499
Thematische tekeningen	€ -	€ -
Wibon/KlicWin	€ -	€ -
Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -4.229	€ -3.778
Totaal	**€ 119.841**	**€ 119.236**
Bijdrage Voerendaal		
BAG	€ 39.036	€ 38.923
BGT/Imgeo	€ 48.975	€ 48.894
BOR grijs	€ 13.389	€ 12.825
BOR groen	€ 14.904	€ 13.879
Wkpb	€ 1.771	€ 1.774
GEO-info	€ 20.670	€ 20.665
Landmeten	€ 4.709	€ 4.702
Huisaansluitingen	€ 4.498	€ 4.554
Riool	€ 20.744	€ 20.748
Thematische tekeningen	€ 6.887	€ 6.932
Wibon/KlicWin	€ 3.057	€ 3.022
Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -7.110	€ -6.324
Totaal	**€ 171.529**	**€ 170.593**
Bijdrage Waterschap		
BAG	€ -	€ -
BGT/Imgeo	€ -	€ -
BGT Waterschap	€ 115.474	€ 115.170
BOR	€ -	€ -
BRK/Wkpb	€ -	€ -
GEO-info	€ -	€ -
Landmeten	€ -	€ -
Huisaansluitingen	€ -	€ -
Riool	€ -	€ -
Thematische tekeningen	€ -	€ -
Wibon/KlicWin	€ -	€ -
Totaal	**€ 115.474**	**€ 115.170**

Korting wegens meervoudig gebruik Sweco: Deze korting wordt gehanteerd indien een deelnemer twee of meer producten afneemt op het gebied van het beheer grijs, beheer groen en riool. Dit komt doordat de lasten voor het programma Obsurv oorspronkelijk uitsluitend voor riool werden gemaakt. Door ook grijs en/of groen bij Het Gegevenshuis te beleggen, wordt een gedeelte van de lasten van Obsurv aan die producten toegerekend. Daar echter de totale lasten van Obsurv niet stijgen, wordt naar evenredigheid dit als 'korting' in mindering gebracht.

De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

Let op: Het bedrag bij het Waterschap Limburg is exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting € 121.116,- en de bijgestelde begroting € 120.932, -.

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 07-07-2022
Onderwerp Zienswijze bijgestelde begroting 2022

De bijgestelde begroting 2022 van Het Gegevenshuis is op 31 maart 2022 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

Het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis,

Mr. R. de Boer — Voorzitter.

Mr. J.M.M. Leenen MFM — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers bijgestelde begroting 2022

Bijdrage deelnemers 2022		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€ 442.818	1	1	4	6
Bijdrage Brunssum	€ 136.280	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 263.796	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€ 1.302.099	1	1	13	15
Bijdrage Kerkrade	€ 147.622	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 247.431	1	1	2	4
Bijdrage Simpelveld	€ 161.301	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 923.973	1	0	9	10
Bijdrage Vaals	€ 119.236	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 170.593	1	1	1	3
Bijdrage Waterschap	€ 115.170	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 4.030.319**	**11**	**7**	**36**	**54**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Begroting 2023

Meerjarenraming 2023-2026

concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 30 maart 2022.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 31 maart 2022.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 juli 2022.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 4
3. De organisatie 5
4. Ontwikkelingen 5
B. Beheer van Het Gegevenshuis 7
Taakvelden ingevolge het nieuwe BBV 7
Controle en verantwoording 7
C. Financieel 8
1. De begroting 2023 8
1.1 Toelichting lasten begroting 2022 10
1.2 Toelichting baten begroting 2023 13
2. De meerjarenraming 2023-2026 15
2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2023-2026 16
2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2023-2026 17
3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 18
4. Incidentele en structurele lasten en baten 20
5. Bestaand en nieuw beleid 20
6. Reserves 20
7. Risico's 20
D. Verplichte paragrafen 21
Ad 1. Lokale heffingen 21
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 21
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 25
Ad 4. Financiering 25
Ad 5. Bedrijfsvoering 32
Ad 6. Verbonden partijen 32
Ad 7. Grondbeleid 32
Bijlage A 33
Bijlage B 37
Bijlage C 38
Lijst afkortingen 40

A. Inleiding

1. Algemeen

Op basis van de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en de rekening 2021 kon de begrotingswijziging 2022 worden opgemaakt en ligt deze samen met deze begroting 2023 en meerjarenraming voor.
Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen, dient vóór 15 april de ontwerpbegroting voor het volgend jaar door het Dagelijks Bestuur aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg te worden voorgelegd. De raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap kunnen hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het Algemeen Bestuur kan na ommekomst van acht weken na verzending van de ontwerpbegroting aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap de begroting vaststellen. Binnen 2 weken na vaststelling door het Algemeen Bestuur, maar in ieder geval voor 1 augustus, dient het Dagelijks Bestuur de begroting te sturen aan Gedeputeerde Staten.

Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen. De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemers. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's bij de deelnemers in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data.
Volgens het nieuwe BBV dienen de geraamde lasten en baten te worden gerubriceerd volgens de taakveldindeling. Voor Het Gegevenshuis onderscheiden we thans de volgende taakgebieden:

040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.
Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten.
Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfs-voeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan.

Het Gegevenshuis fungeert als ware het een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. De organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden.

Het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur belast met De leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er zijn twee afdelingshoofden die voor de operationele sturing zorgen. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy zijn 1,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol. Op het gebied van financiën, privacy, beveiliging, informatiemanagement en archivering is professionalisering verankerd via kwaliteitsmanagementsystemen. Het Gegevenshuis is ISO 9001 en ISO 270001 gecertificeerd.

4. Ontwikkelingen

Algemeen m.b.t. huidige werkzaamheden
Het coronavirus heeft Het Gegevens gedwongen tot versnelde invoering van virtuele werkplekken met mobiele devices. Technische belemmeringen om met name virtuele CAD-werkplekken te kunnen gebruiken konden in 2021 worden opgelost. En begin 2022 heeft iedere medewerking de beschikking gekregen over mobiele devices waardoor een eind kon worden gemaakt aan de onwenselijke situatie dat medewerkers (bij gedwongen thuiswerken) hun privé devices moesten gebruiken. Daarmee kan Het Gegevenshuis ook in structurele zin invulling geven aan het nieuwe werken en begin 2022 is dan ook de regeling hybride werken ingevoerd. Los van coronasituaties kunnen medewerkers dan in de basis zelf de plaats kiezen waar ze wensen te werken. Natuurlijk gelden er beperkingen als het dienstbelang dit vraagt en gemiddeld genomen dienen medewerkers voor de helft van hun dienstverband de arbeid vanuit het kantoor van Het Gegevenshuis te verrichten.

Samenhangende objectenregistratie
BsGW heeft in 2021 Bureau Berenschot opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de organisatie/ positionering van de samenhangende objectenregistratie (SOR). Dit onderzoek is evenwel on hold gesteld omdat op landelijk niveau tussen VNG en Ministerie van Binnenlandse zaken onenigheid is over de gouvernance en de financiering van de invoering van de SOR. Inhoudelijk wordt er wel doorgewerkt aan de totstandkoming ervan en dus is ook doorgewerkt samen met BsGW om te komen tot een regieportaal als voorloper op de SOR. Verwacht wordt dat dit portaal in de eerste helft van 2022 in gebruik kan worden genomen.

Strategische pijler groei
Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Voor 2022 en volgende jaren is de opdracht om acquisitie te doen bij deelnemers ten noorden van Sittard-Geleen en binnen de grenzen van Limburg. Daarbij wordt aangetekend dat door de coronamaatregelen het in de praktijk heel lastig is om acquisitie te voeren. Hoewel gerichte acquisitie pas kan worden opgepakt als de coronamaatregelen zijn opgeheven, hebben er wel in 2021 acquisitiegesprekken plaatsgevonden en overwegen bij de opmaak van dit document twee gemeenten toetreding tot Het Gegevenshuis aan hun bestuur voor te leggen.

Uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers vindt nog op relatief kleine schaal plaats, zoals voor 2022 de afname van grijs- en groendatabeheer door de gemeente Simpelveld.

Strategische pijler innovatie
Op het gebied van innovatie is in 2021 verder gewerkt aan een eigen BOR-applicatie en aan het kunnen voldoen aan de eisen op gebied van ISO 27.001. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn de beveiliging van gegevens en het kunnen waarborgen van de continuïteit. In 2022 wordt verwacht dat de afronding inclusief riool gereed is en dat het contract met de huidige leverancier eind 2022 kan worden opgezegd. De deelnemers die nu reeds voor grijs en groen gebruik maken van de applicatie zijn in ieder geval enthousiast.

Een in 2021 opgerichte projectgroep is aan de slag gegaan met driedimensionale gegevens die in een digital twin (een digitale tweeling van de werkelijkheid) moeten landen. In het project wordt niet uitsluitend gekeken hoe een digital twin kan worden gebouwd, maar wordt vooral bekeken hoe de processen van inwinnen, beheren en levering van data moeten worden ingericht op een zodanige wijze dat een digital twin steeds dezelfde actualiteit heeft als thans de basisregistraties. In het tweede kwartaal 2022 is gepland dat dan met de deelnemers vanuit alle (gemeentelijke) domeinen de verkenning plaats zal vinden of en hoe een digital twin in te zetten is en meerwaarde kan bieden voor het beleid, de uitvoering en de dienstverlening. Meer specifiek zal onderzocht worden wat de meerwaarde is om een digital twin in te zetten bij grote projecten als herstructurering van wijken of circulaire bouw.

Het gebruik van geodata in de diverse domeinen zal in 2022 verder worden opgepakt en uitgebreid, samen met de (beleids)verantwoordelijke medewerkers van de deelnemers. Primair staat het sociaal domein en openbare orde en veiligheid gepland.
Voor grensoverschrijdende beleids- en uitvoeringstaken wordt onderzocht in hoeverre samenwerking met de stad Aken mogelijkheden biedt.

En tenslotte zullen ook verdere stappen worden gezet richting samenhangende objectenregistratie via het regioportaal samen met BsGW en gaat Het Gegevenshuis mutatiedetectie herinrichten van project naar proces vanuit een integrale benadering als voorzien in de SOR.

De gevolgen voor de organisatie
Uitvoering van de strategische agenda kost tijd (formatieruimte). Door de omvang van de organisatie is hiervoor niet apart formatie geraamd. In de praktijk betekent dit behalve inspanningen van de directeur en de afdelingshoofden dat ook seniormedewerkers van de vakgebieden en op het gebied van ICT substantieel worden betrokken bij groei- en innovatie. Dit betekent dat een toch redelijk aantal productief geraamde uren opgaan in de diverse dossiers, waardoor externe inhuur op onderdelen nodig is. Vanaf de begroting van 2019 zijn hiervoor structurele middelen geraamd. De jaarcijfers laten zien dat deze inhuur de laatste jaren minder is dan in 2019 en 2020. Hoewel deze cijfers sterk beïnvloed zijn door corona, wordt een neerwaartse bijstelling van de post inhuur in verband met uitvoering strategische agenda van € 63.156 naar € 37.831 verantwoord geacht.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het nieuwe BBV

De begroting van Het Gegevenshuis wordt in feite bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.

De begroting kent de volgende taakvelden:

040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW en via het in 2022 in te voeren regieportal stappen richting de SOR gezet.

Controle en verantwoording

Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert.
De inhoud en wijze van rapporteren is samen met de contractmanagers verder uitgewerkt. Hierbij stond centraal de vraag wat aan informatie en verantwoording nodig is om de opdrachtgever regie te kunnen laten uitvoeren over Het Gegevenshuis. Dan gaat het over de prestaties als overeengekomen in de productbladen, maar ook over de hiervoor benodigde middelen in begroting en rekening.
De stelselmatige ontwikkeling van kengetallen maakt daar deel van uit.
De hiervoor bedoelde verantwoording vindt plaats via de kwartaalrapportages.
In 2018 werden vooral de nieuwe producten en diensten in overleg met de contractmanagers verder uitgewerkt in productbladen. Eind 2019 zijn de dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen in overleg met de contractmanagers geactualiseerd en in 2020 zijn deze bestuurlijk vastgesteld.
Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen twee keer per jaar met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2023 is gebaseerd op de feitelijke situatie bij de opmaak ervan en borduurt dan ook voor op de bijgestelde begroting 2022 die samen met deze begroting in het proces van besluitvorming is gebracht. Dit uiteraard voor zover deze situatie van structurele aard is. Voor een organisatie als Het Gegevenshuis die zo sterk in ontwikkeling is, kan het zijn dat alvorens het jaar 2023 van start gaat dat de feitelijke situatie weer heel anders is door besluitvorming inzake toetreding van nieuwe deelnemers of inzake uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Maar bij de opmaak van deze begroting kunnen we alleen die aspecten meenemen waarover ook feitelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden.

1. De begroting 2023

De begroting 2023 is gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijke situatie met daaraan toegevoegd de ontwikkeling die tot bijstelling van de begroting 2022 hebben geleid en een structureel karakter hebben. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 betreffen:

- Salarissen: in 2022 is als gevolg van de CAO 2021-2022 een eenmalige uitkering verstrekt, waarvoor de post eenmalig evenredig is verhoogd in 2022. Hiervoor kon de daarvoor speciaal bestemde reserve worden aangewend. Het is uiteraard afhankelijk van een nieuw CAO-akkoord voor 2023 en volgende jaren om te beoordelen of de gehanteerde index voldoende zal zijn.
- De externe inhuur is lager dan de bijgestelde begroting 2022. Dit heeft enerzijds te maken met het feit dat er minder inhuur nodig zal zijn voor een opdracht met een incidenteel karakter voor de gemeente Simpelveld (waardoor aan de batenkant de bijdrage van Simpelveld evenredig daalt) en anderzijds met de neerwaartse bijstelling van de post inhuur derden in verband met uitvoering strategische agenda. Dat laatste is gebaseerd op de resultaten van de twee voorafgaande jaren. Daarbij moet worden opgemerkt dat deze wel sterk beïnvloed werden door corona.
- De aanwending van de reserve ICT loopt geheel conform planning terug.

Indexering volgens het laatst bekende indexcijfer Prijs Bruto Binnenlands Product

In de begroting is rekening gehouden met een indexering van 1,8%. Op verzoek van het Algemeen Bestuur is net als voorgaande jaren een actueel indexcijfer gehanteerd, zoals gemeenten dit ook doen. Hierbij is gekozen voor het indexcijfer behorende bij Prijs Bruto Binnenlands Product. Bij de opmaak van deze begroting en meerjarenraming was het laatst bekende cijfer van de maand november 2021: 1,8% (https://www.cpb.nl/macro-economische-verkenning-mev-2022)

Begroting	2021 jaarrekening	2022 bijgesteld	2023
Lasten			
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 3.981.283	€ 4.394.277	€ 4.307.380
Totaal	**€ 3.981.283**	**€ 4.394.277**	**€ 4.307.380**
Baten			
Bijdragen deelnemers	€ 4.075.271	€ 4.125.319	€ 4.177.280
Bijdragen derden	€ 40.017	€ 39.767	€ 40.111
Subsidie Provincie informatiecentrum mijnbouw	€ 70.809	€ 80.000	€ 80.000
Totaal	**€ 4.186.097**	**€ 4.245.086**	**€ 4.297.391**
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	€ 204.814	€ -149.191	€ -9.988
Aanwenden reserve ICT	€ 47.736	€ 40.256	€ 9.988
Aanwenden reserve innovatie	€ 8.992	-	-
Aanwenden reserve gevolgen CAO-akkoord 2021-2022	-	€ 108.935	-
Gerealiseerd of geraamd resultaat	**€ 261.542**	**€ 0**	**€ 0**

Wat betreft de incidentele baten en lasten hebben we in 2023 te maken met de inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning in het kader van het informatiecentrum mijnbouw en de subsidie van de Provincie die hier tegenover staat. Daarnaast is inhuur derden voor de productie voor € 15.730 incidenteel omdat dit het aanwenden van de flexibele schil is voor een incidentele opdracht van de gemeente Simpelveld voor actualiseren en opwerken van bestanden waar geheel evenredig baten van deze gemeente tegenover staan. Verder wordt de aanwending reserve ICT als incidenteel gezien met de afschrijvingen die daarbij horen.

Incidentele lasten en baten	2022 bijgesteld	2023
Lasten		
Eenmalige uitkering CAO 2021-2022	€ 108.935	€ 0
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum mijnbouw	€ 80.000	€ 80.000
Afschrijvingen	€ 40.256	€ 9.988
Inhuur productie regulier voor incidentele opdracht	€ 37.600	€ 15.730
Totaal	**€ 266.791**	**€ 105.718**
Baten		
Subsidie Provincie informatiecentrum mijnbouw	€ 80.000	€ 80.000
Vergoeding Simpelveld voor incidentele opdracht	€ 37.600	€ 15.730
Totaal	**€ 117.600**	**€ 95.730**
Saldo incidentele baten en lasten	-€ 149.191	-€ 9.988
Aanwenden reserve ICT	€ 40.256	€ 9.988
Bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'	€ 108.935	€ 0
Structureel en reëel evenwicht	**€ 0**	**€ 0**

1.1 Toelichting lasten begroting 2023

Lasten Het Gegevenshuis		2022 bijgesteld	2023
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 2.980.769	€ 2.950.674
	Vorming opleiding	€ 70.000	€ 71.260
	Wagenpark/reiskosten	€ 40.137	€ 40.860
	Overige personeelskosten	€ 23.214	€ 23.632
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.118	€ 3.174
	Kosten medezeggenschap	€ 7.795	€ 7.935
	Totaal personeel	**€ 3.125.033**	**€ 3.097.535**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 494.594	€ 503.497
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 12.788	€ 13.018
	Afschrijving zaaksysteem	€ -	€ -
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 30.000	€ 30.540
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 537.382**	**€ 547.055**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 316.740	€ 322.441
	Afschrijvingen	€ 40.256	€ 9.988
	Stelpost innovatie	€ 38.565	€ 39.259
	Totaal software	**€ 395.562**	**€ 371.688**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 65.000	€ 45.000
	Productie (privacy en informatie)	€ 10.000	€ 8.000
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 63.156	€ 37.831
	Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (onder meer extra werk als gevolg van meldingen waarderen naar gebruiksoppervlakte)	€ -	€ -
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 80.000	€ 80.000
	Accountant	€ 16.629	€ 16.928
	P&O/Boekhouding	€ 56.605	€ 57.624
	Archivering	€ 9.000	€ 9.162
	Totaal inhuur derden	**€ 300.390**	**€ 254.545**
Onvoorzien		**€ 35.910**	**€ 36.556**
Totaal		**€ 4.394.277**	**€ 4.307.380**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2021 jaarrekening	2022 bijgesteld	2023
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 2.492.733	€ 2.980.769	€ 2.950.674
	Vorming opleiding	€ 67.993	€ 70.000	€ 71.260
	Wagenpark/reiskosten	€ 38.647	€ 40.137	€ 40.860
	Overige personeelskosten	€ 30.972	€ 23.214	€ 23.632
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 592	€ 3.118	€ 3.174
	Kosten medezeggenschap	€ 6.262	€ 7.795	€ 7.935
	Totaal personeel	**€ 2.637.199**	**€ 3.125.033**	**€ 3.097.535**

De lasten voor het personeel zijn gebaseerd op het daadwerkelijke salaris dat de medewerkers ontvangen. Er wordt dus niet begroot op schaalmaximum of maximum-1, maar op het feitelijk salaris per medewerker. In bovenstaand overzicht zijn de gevolgen daar waar aan de orde de periodieke verhogingen in 2023 verwerkt. Verder is de indexering conform bruto binnenlands product meegenomen. De indexering is ook in het meerjarenperspectief mee berekend. Bij de post salaris zien we in de werkelijkheid in de jaarrekening(en) een beduidend lagere besteding dan begroot. Dit heeft ermee te maken dat formatieruimte waarop de post salarissen is gebaseerd deels wordt ingevuld met detacheringen van personeel van de deelnemers, trainees of andere inhuur. In de jaarrekening komen deze lasten dan terecht op de post inhuur derden.

De lasten voor vorming en opleiding en overige personeelskosten zijn bij de bijgestelde begroting 2022 neerwaarts bijgesteld op basis van de feitelijke cijfers uit de jaarrekening. Voor 2023 is dit doorgetrokken met indexering.
Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 kunnen de lasten voor het wagenpark in 2023 worden doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.
Bij de overige personeelskosten gaat het in hoofdzaak om de lasten die samenhangen met de werkkostenregeling. Deze landelijk geldende regeling bepaalt dat maximaal 1,18% van het totale fiscale loon belastingvrij kan worden ingezet voor vergoedingen aan medewerkers, zoals bijdrage vakbondscontributie, kerstpakketten, afdelingsuitstapjes, etentjes e.d. In de coronajaren 2020 en 2021 heeft een tijdelijke verhoging van de werkkostenregeling plaatsgevonden, maar deze is per 2022 weer teruggedraaid.

Arbo-verstrekkingen personeel heeft te maken met verstrekkingen voor bijvoorbeeld een computerbril voor het personeel. In de post kosten medezeggenschap worden lasten begroot voor de ondernemingsraad en het lokaal overleg, zoals training en opleiding. De lasten voor deze twee posten zijn eveneens doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2021 jaarrekening	2022 bijgesteld	2023
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 476.230	€ 494.594	€ 503.497
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 31.234	€ 12.788	€ 13.018
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 5.828	€ 30.000	€ 30.540
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 513.292**	**€ 537.382**	**€ 547.055**

Huisvesting, facilities, ICT/KA
Deze post betreft de huur van het kantoorpand en alle uitbestede facilitaire diensten aan de gemeente Landgraaf en de ondersteuning op het gebied van ICT-kantoorautomatisering door Parkstad IT. Hier zijn verder, behalve indexering geen afwijkingen te verwachten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022.

Applicaties bedrijfsvoering
Het Gegevenshuis heeft applicaties voor uren/verlof/ziekteregistratie, voor het genereren van managementinformatie en procesbeschrijvingen, voor het toegankelijk maken van documenten (o.m. voor ISO-conform te werken) en voor het papierloos vergaderen. Ten opzichte van 2022 valt hier geen verandering te verwachten behalve de indexering. Voorzien is wel in de aanschaf van een zaaksysteem in 2023, maar de (afschrijvings-)lasten zijn dan eerst in 2024 aan de orde.

Facilities, randapparatuur buiten contracten
Dit betreft de lasten die gemaakt moeten worden buiten de dienstverleningsovereenkomst van Landgraaf en buiten de facilitering door Parkstad IT. Concreet gaat het dan om drukwerk, presentatiehulpmiddelen, mobiele devices e.d. Ook voor deze post geldt dat er geen afwijkingen zijn ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022. De jaarrekening 2021 is afwijkend omdat voorziene aanschaf van virtuele werkplekken en mobiele devices pas begin 2022 kon worden gerealiseerd.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2021 jaarrekening	2022 bijgesteld	2023
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 331.727	€ 316.740	€ 322.441
	Afschrijvingen	€ 56.905	€ 40.256	€ 9.988
	Innovatie	€ 33.454	€ 38.565	€ 39.259
	Totaal software	**€ 422.086**	**€ 395.562**	**€ 371.688**

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 worden in 2023 geen afwijkingen verwacht, met dien verstande dat gepland is dat per 2023 het contract voor de BOR-applicatie kan worden opgezegd en uitsluitend met de eigen ontwikkelde applicatie kan worden gewerkt. Dit zal leiden tot neerwaartse bijstelling. Er heeft nog geen bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden omtrent deze vervanging en de calculatie van het verschil kan bij het opmaken van deze begroting nog niet worden gemaakt. Derhalve zijn eventuele effecten daarvan niet meegenomen in deze begroting.
In 2021 hadden we te maken met incidentele lasten, waardoor de jaarrekening 2021 een afwijkend beeld geeft.

De afschrijvingen (met name voor software en landmeetapparatuur lopen geheel conform planning af.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2021 jaarrekening	2022 bijgesteld	2023
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 230.299	€ 65.000	€ 45.000
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 20.692	€ 10.000	€ 8.000
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ -	€ 63.156	€ 37.831
	Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (onder meer extra werk als gevolg van meldingen waarderen naar gebruiksoppervlakte) (incidenteel)	€ 9.231	€ -	€ -
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 70.809	€ 80.000	€ 80.000
	Accountant	€ 15.268	€ 16.629	€ 16.928
	P&O/Boekhouding	€ 47.677	€ 56.605	€ 57.624
	Archivering	€ 14.477	€ 9.000	€ 9.162
	Totaal inhuur derden	**€ 408.451**	**€ 300.390**	**€ 254.545**

In 2023 wordt inhuur voor productie neerwaarts bijgesteld. Dit heeft met name te maken met het feit dat in 2022 deze post incidenteel is verhoogd vanwege een incidentele opdracht van de gemeente Simpelveld, In 2023 is de omvang van deze incidentele opdracht beduidend lager. Uiteraard staan daar extra baten van Simpelveld tegenover.

Voor privacy- en informatiebescherming geldt dat de structurele inbedding en de ondersteuning voor ISO door externe deskundigen vanaf 2022 afneemt tot € 8.000,- in 2023.

Voor de begroting 2023 is de post inhuur in verband met uitvoering strategische agenda neerwaarts bijgesteld, mede op basis van de resultaten van 2020 en 2021, hoewel deze een vertekend beeld geven vanwege de coronacrisis. Voor 2022 is deze post nog niet neerwaarts bijgesteld. Dit heeft te maken met een langdurig zieke medewerker van Het Gegevenshuis die normaliter een omvangrijk deel van de uitvoering van de strategische agenda voor zijn rekening neemt en waarvoor dus mogelijk toch de extra inhuur noodzakelijk is.

Voor de post inhuur expertise na-ijleffecten steenkolenwinning geldt dit een vooralsnog 4-jarig project is dat door de provincie via subsidie volledig wordt gefinancierd. Bij deze post zijn dus per definitie lasten en baten in balans.

De overige inhuur heeft te maken met het uitbesteden van accountantscontroles, de financiële- en de salarisadministratie, alsmede de inhuur van P&O expertise, bedrijfsarts en vertrouwenspersoon. Bij al deze posten geldt dat er geen ontwikkelingen te melden zijn die afwijkingen van eerdere jaren veroorzaken.

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 met 1,8 % geïndexeerd (bruto binnenlands product) en bedraagt € 36.556,-.

1.2 Toelichting baten begroting 2023

Bijdrage deelnemers

Baten Het Gegevenshuis		2021 jaarrekening	2022 bijgesteld	2023
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beekdaelen	€ 434.446	€ 442.818	€ 450.788
	Bijdrage Brunssum	€ 132.980	€ 136.280	€ 138.733
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 258.757	€ 263.796	€ 268.544
	Bijdrage Heerlen	€ 1.255.459	€ 1.302.099	€ 1.325.537
	Bijdrage Kerkrade	€ 144.062	€ 147.622	€ 150.280
	Bijdrage Landgraaf	€ 241.668	€ 247.431	€ 251.884
	Bijdrage Simpelveld	€ 110.921	€ 161.301	€ 141.911
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 901.568	€ 923.973	€ 940.604
	Bijdrage Voerendaal	€ 167.182	€ 170.593	€ 173.664
	Bijdrage Vaals	€ 116.084	€ 119.236	€ 121.382
	Bijdrage Waterschap	€ 112.548	€ 115.170	€ 117.243
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 198.876	€ 95.000	€ 96.710
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 4.075.271**	**€ 4.125.319**	**€ 4.177.280**

*Let op: voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de jaarrekening 2021 € 117.676,- in de bijgestelde begroting 2022 € 120.932,- en in de begroting 2023 € 123.109,-.

Overall zien we dat de bijdragen van deelnemers zeer stabiel zijn. In 2023 is behalve indexering ten opzichte van 2022 geen verhoging of wijziging te verwachten. Alleen in Simpelveld zien we een schommeling, maar dit heeft te maken met incidentele opdrachten die in 2022 en 2023 bij Het Gegevenshuis zijn belegd.

Voor de bijdrage van Heerlen op het gebied van landmeten wordt langdurig tijd geregistreerd om te bezien of de in 2021 geconstateerde afwijking van de dienstverleningsovereenkomst een structureel karakter heeft. In dat geval kan dit leiden tot neerwaartse bijstelling van de bijdrage van Heerlen.
Door groei van het aantal deelnemers of door meer afname van producten en diensten van de huidige deelnemers kan de bijdrage nog verlagen. Hoewel intensief met potentiële deelnemers wordt gesproken, zijn er nog geen besluiten genomen.

De post bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten heeft betrekking op allerlei opdrachten die door diverse deelnemers worden verstrekt, maar die niet geprognosticeerd zijn in de dienstverlenings-overeenkomsten. Als de incidentele afname van producten leidt tot een structurele afname wordt de dienst-verleningsovereenkomst bijgesteld en de bijdrage van de deelnemer structureel verhoogd. Bij de incidentele opdrachten kan vooral gedacht worden aan landmeetwerkzaamheden, thematische kaarten, gis-analyses, riooladviezen en dergelijke.
De bijdragen op productniveau zijn in de bijlage opgenomen.

Bijdrage derden en overige baten

Bijdrage derden	2022 bijgesteld	2023
Brandweer	€ 3.154	€ 3.211
ROW/woningcorporaties		
Parkstad	€ 1.561	€ 1.589
Mijnwater	€ 2.485	€ 2.530
BSGW	€ 17.500	€ 17.739
Overige opdrachtgevers	€ 15.067	€ 15.067
Totaal bijdrage derden	**€ 39.767**	**€ 40.136**

Overige baten	2022 bijgesteld	2023
Subsidie Provincie mijnbouw	€ 80.000	€ 80.000
Totaal overige baten	**€ 80.000**	**€ 80.000**

De bijdrage derden bestaat uit structurele afnemers van producten/diensten die geen deelnemer zijn, zoals de Brandweer, Parkstad Limburg, Mijnwater B.V. en BsGW. De bijdragen hebben veelal te maken met gebruik het product Geo-info en het gebruik van de KaartViewer. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 zijn deze cijfers met indexering doorgetrokken (behalve het onderdeel overige opdrachtgevers omdat dit een soort stelpost betreft). Daarnaast ontvangt Het Gegevenshuis een subsidie à € 80.000,- voor het Informatiecentrum mijnbouw.

Mutaties reserves

Mutaties reserve	2022 bijgesteld	2023
Aanwenden reserve ICT	€ 40.256	€ 9.988
Aanwenden bestemmingsreserve 'gevolgen CAO-akkoord 2021-2022	€ 108.935	0
Totaal	**€ 149.191**	**€ 9.988**

Aanwending reserve ICT
Ter dekking van de afschrijvingslasten 2023 van de aangeschafte software wordt de (doel)reserve ICT voor een bedrag van € 9.988- aangewend. Zoals eerder aangegeven worden geen nieuwe stortingen meer in de reserve ICT gedaan en wordt deze reserve afgebouwd. In de toekomst zullen kosten van rente en afschrijvingen van software rechtstreeks aan het product worden toegerekend.

2. De meerjarenraming 2023-2026

Voor de meerjarenraming is op dit moment niet meer te voorzien dan op dit moment bekend is. In hoofdzaak bestaat de meerjarenraming dan ook uit doortrekking van de bijgestelde begroting 2022 met indexering met de laatst bekende index bruto binnenlands product. Uiteraard zal dit met invulling van de strategische agenda naar verwachting een geheel ander beeld opleveren, maar de financiële vertaling kan eerst aan de orde zijn bij besluitvorming omtrent groei of innovatie. Het project informatiecentrum mijnbouw is vooralsnog voorzien tot 1 september 2023. Vandaar dat in 2024 en 2025 de lasten en baten hiervan niet zijn opgenomen. Over continuering dient nog besluitvorming plaats te vinden.
De salarissen werden in meerjarenperspectief opgenomen op basis van voorcalculatie, rekening houdende met indexering en rekening houdende met periodieke verhogingen.

Meerjarenbegroting Het Gegevenshuis		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Lasten					
	Personeel, PIOFAH, software inhuur	€ 4.307.380	€ 4.300.146	€ 4.361.812	€ 4.440.325
	Totaal	**€ 4.307.380**	**€ 4.300.146**	**€ 4.361.812**	**€ 4.440.325**
Baten					
	Bijdrage deelnemers	€ 4.177.280	€ 4.252.471	€ 4.320.401	€ 4.398.168
	Bijdrage derden	€ 40.111	€ 40.902	€ 41.411	€ 42.158
	Subsidie mijnbouw	€ 80.000	-	-	-
	Totaal	**€ 4.297.391**	**€ 4.293.373**	**€ 4.361.812**	**€ 4.440.326**
	Saldo baten en lasten	€ -9.988	€ -6.772	€ 0	€ 0
	Onttrekking reserve ICT	€ 9.988	€ 6.772	€ -	€ -

2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2023-2026

Ten behoeve van deze meerjarenraming volgt onderstaand een specificatie van de lasten op de onderdelen.

Lasten Het Gegevenshuis		2023	2024	2025	2026
Personeel					
	Salarissen totaal	€ 2.950.674	€ 3.004.323	€ 3.057.283	€ 3.112.472
	Vorming opleiding	€ 71.260	€ 72.543	€ 73.848	€ 75.178
	Wagenpark/reiskosten	€ 40.860	€ 41.595	€ 42.344	€ 43.106
	Overige personeelskosten	€ 23.632	€ 24.057	€ 24.490	€ 24.931
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.174	€ 3.231	€ 3.289	€ 3.349
	Kosten medezeggenschap	€ 7.935	€ 8.078	€ 8.224	€ 8.372
	Totaal personeel	**€ 3.097.535**	**€ 3.153.828**	**€ 3.209.479**	**€ 3.267.407**
Ondersteuning bedrijfsvoering					
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 503.497	€ 512.560	€ 521.786	€ 531.178
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 13.018	€ 13.252	€ 13.491	€ 13.734
	Afschrijving zaaksysteem	€ -	€ 8.750	€ 8.750	€ 8.750
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 30.540	€ 31.090	€ 31.649	€ 32.219
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 547.055**	**€ 565.652**	**€ 575.676**	**€ 585.880**
Software					
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 322.441	€ 328.245	€ 334.154	€ 340.169
	Afschrijvingen	€ 9.988	€ 6.772	€ -	€ -
	Innovatie	€ 39.259	€ 39.259	€ 39.966	€ 40.686
	Totaal software	**€ 371.688**	**€ 374.277**	**€ 374.120**	**€ 380.854**
Inhuur derden					
	Productie (regulier)	€ 45.000	€ 45.810	€ 39.068	€ 39.771
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 8.000	€ 8.144	€ 8.291	€ 8.440
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 37.831	€ 30.000	€ 30.540	€ 31.090
	Inhuur BAG-BOR-BGT-Riool (onder meer extra werk als gevolg van meldingen waarderen naar gebruiksoppervlakte) (incidenteel)	€ -	€ -	€ -	€ -
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 80.000		€ -	€ -
	Accountant	€ 16.928	€ 17.233	€ 17.543	€ 17.859
	P&O/Boekhouding	€ 57.624	€ 58.661	€ 59.717	€ 60.792
	Archivering	€ 9.162	€ 9.327	€ 9.495	€ 9.666
	Totaal inhuur derden	**€ 254.545**	**€ 169.175**	**€ 164.653**	**€ 167.617**
Onvoorzien		**€ 36.556**	**€ 37.214**	**€ 37.884**	**€ 38.566**
Afwikkelingsverschillen voorgaande jaren		**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Totaal lasten		**€ 4.307.380**	**€ 4.300.146**	**€ 4.361.812**	**€ 4.440.325**

De aanschaf voor een zaaksysteem wordt verwacht in 2023, waardoor de afschrijving een jaar later start. Verder wordt uiteraard in meerjarenperspectief rekening gehouden met de feitelijke afschrijvingen van software per pakket.

In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met inhuur derden op verschillende onderdelen. De inhuur voor productie regulier wordt in 2025 neerwaarts bijgesteld. Dit heeft te maken met het feit dat in de jaren voorafgaand incidentele opdrachten zijn verstrekt door Simpelveld die vanaf 2025 niet meer aan de orde zijn.
Neerwaarts is ook bijgesteld de post voor inhuur in verband met uitvoering van de strategische agenda in 2024. Uit de cijfers van de jaren 2022 en 2023 zal moeten blijken hoeveel inhuur daadwerkelijk voor dit onderdeel nodig zal zijn.
De inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning voor het informatiecentrum mijnbouw stopt (vooralsnog) na 2023.
Voor het overige kunnen in deze fase de lasten niet anders worden geduid dan het doortrekken van de lasten in de bijgestelde begroting 2022, vermeerderd met het laatst bekende indexcijfer bruto binnenlands product, zijnde 1,8 % (stand in november 2021, laatst bekende bij de opmaak van deze meerjarenraming).

2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2023-2026

Aan de batenkant in meerjarenperspectief zien we dat de bijdrage van deelnemers nagenoeg gelijk op loopt met de gehanteerde index per jaar bruto binnenlands product.
Bij de overige baten zijn de bijdragen derden behoudens indexering gelijk gehouden. De subsidie van de Provincie voor het informatiecentrum mijnbouw stopt na 2023.

Baten Het Gegevenshuis		2023	2024	2025	2026
Bijdrage deelnemers					
	Bijdrage Beekdaelen	€ 450.788	€ 458.903	€ 467.163	€ 475.572
	Bijdrage Brunssum	€ 138.733	€ 141.230	€ 143.772	€ 146.360
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 268.544	€ 273.378	€ 278.299	€ 283.308
	Bijdrage Heerlen	€ 1.325.537	€ 1.349.397	€ 1.373.686	€ 1.398.412
	Bijdrage Kerkrade	€ 150.280	€ 152.985	€ 155.738	€ 158.542
	Bijdrage Landgraaf	€ 251.884	€ 256.418	€ 261.034	€ 265.732
	Bijdrage Simpelveld	€ 141.911	€ 144.465	€ 138.450	€ 140.942
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 940.604	€ 957.535	€ 974.771	€ 992.317
	Bijdrage Voerendaal	€ 173.664	€ 176.790	€ 179.972	€ 183.211
	Bijdrage Vaals	€ 121.382	€ 123.567	€ 125.791	€ 128.056
	Bijdrage Waterschap	€ 117.243	€ 119.353	€ 121.502	€ 123.689
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 96.710	€ 98.451	€ 100.223	€ 102.027
	Totaal bijdrage deelnemers	**€ 4.177.280**	**€ 4.252.471**	**€ 4.320.401**	**€ 4.398.168**
Overige baten					
	Bijdragen derden	€ 40.111	€ 40.902	€ 41.411	€ 42.158
	Subsidie Provincie mijnbouw	€ 80.000			
	Totaal overige baten	**€ 120.111**	**€ 40.902**	**€ 41.411**	**€ 42.158**
Totaal baten		**€ 4.297.391**	**€ 4.293.373**	**€ 4.361.812**	**€ 4.440.326**

* Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedrag inclusief btw:

	2023	2024	2025	2026
BGT Waterschap incl. btw	€ 123.109	€ 125.325	€ 127.581	€ 129.877

Mutaties reserves

Reserve ICT	2023	2024	2025	2026
Boekwaarde per 1 januari	€ -16.759	€ -6.772	0	0
Aanwending	€ 9.988	€ 6.772	0	0
Boekwaarde per 31 december	€ -6.772	0	0	0

Bij de mutaties reserves zien we dat de aanwending reserve ICT in meerjarenperspectief afloopt en dat is logischerwijs een gevolg van het feit dat op enig moment de 4 jarentermijn van rente en afschrijvingen is afgelopen.

3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2023	2024	2025	2026
lasten	€ 4.307.380	€ 4.300.146	€ 4.353.864	€ 4.432.235
baten	€ 4.297.391	€ 4.293.373	€ 4.353.864	€ 4.432.235
geraamd totaal saldo	**€ -9.988**	**€ -6.772**	**€ -0**	**€ -0**
onttrekkingen aan reserves	€ 9.988	€ 6.772		€ -
	€ -	€ -	€ -	€ -
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead	2023	2024	2025	2026
lasten	€ 1.524.176	€ 1.521.617	€ 1.540.625	€ 1.568.357
baten	€ 1.524.176	€ 1.521.617	€ 1.540.625	€ 1.568.357
geraamd totaal saldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
onttrekkingen aan reserves				
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2023	2024	2025	2026
lasten	€ 125.774	€ 125.563	€ 127.131	€ 129.420
baten	€ 125.774	€ 125.563	€ 127.131	€ 129.420
geraamd totaal saldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
onttrekkingen aan reserves				
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2023	2024	2025	2026
lasten	€ 113.472	€ 113.282	€ 114.697	€ 116.762
baten	€ 113.472	€ 113.282	€ 114.697	€ 116.762
geraamd totaal saldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
onttrekkingen aan reserves				
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2023	2024	2025	2026
lasten	€ 442.995	€ 442.251	€ 447.776	€ 455.836
baten	€ 438.001	€ 438.865	€ 447.776	€ 455.836
geraamd totaal saldo	**€ -4.994**	**€ -3.386**	**€ 0**	**€ 0**
onttrekkingen aan reserves	€ 4.994	€ 3.386		
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2023	2024	2025	2026
lasten	€ 1.121.532	€ 1.119.649	€ 1.133.635	€ 1.154.041
baten	€ 1.116.538	€ 1.116.263	€ 1.133.635	€ 1.154.041
geraamd totaal saldo	**€ -4.994**	**€ -3.386**	**€ 0**	**€ 0**
onttrekkingen aan reserves	€ 4.994	€ 3.386		
toevoegingen aan reserves				
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2023	2024	2025	2026
lasten	€ 979.428	€ 977.784	€ 989.998	€ 1.007.818
baten	€ 979.428	€ 977.784	€ 989.998	€ 1.007.818
geraamd totaal saldo	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
onttrekkingen aan reserves				
toevoegingen aan reserves				
geraamd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

4. Incidentele en structurele lasten en baten

Voor de jaren 2023 - 2026 zijn de volgende lasten incidenteel van aard:
- Inhuur derden productie voor incidentele opdrachten (tot en met 2024)
- Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning voor het informatiecentrum mijnbouw en de subsidie van de Provincie hiervoor. Dit project heeft vooralsnog een looptijd tot 1 september 2023.
- Aanwendingen van de reserve ICT (tot en met 2024).

De overige lasten en baten zijn structureel van aard.

5. Bestaand en nieuw beleid

Voor de jaren 2023 - 2026 zijn alle lasten en baten gebaseerd op bestaand beleid. Er is geen nieuw beleid in de ramingen verwerkt.

6. Reserves

Navolgende tabel biedt inzicht in het verloop van de reserves. Gestart wordt met het jaar 2022. Vervolgens wordt het begrote verloop per 1 januari tot en met het jaar 2026 weergegeven.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Reserve ICT	€ 57.015	€ 16.759	€ 6.772	€ -	€ -
Bestemmingsreserve CAO-akkoord	€ 108.935	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ 165.950**	**€ 16.759**	**€ 6.772**	**€ -**	**€ -**

Bij de jaarrekening 2015 werd de reserve ICT gevormd. Vanaf 2016 werden voor initiële investeringen vanaf dat moment aanvullende bijdragen van de deelnemers gevraagd ter voorkoming dat de reserve wordt leeg getrokken voor rente en afschrijvingen, zonder dat reserveringen worden gedaan voor de vervangingsinvesteringen.
Inmiddels heeft het Algemeen Bestuur besloten dat de reserve ICT wordt afgebouwd en dat in de toekomst de systematiek zodanig wordt omgebouwd dat kosten voor rente en afschrijvingen rechtstreeks naar de producten wordt toegerekend.

7. Risico's

Bij de opmaak van deze begroting en meerjarenraming zijn in financiële zin geen risico's te melden. Omdat Het Gegevenshuis begroot op basis van voorcalculatie (werkelijke salarissen en werkelijke contracten) en op basis van ontwikkelde kengetallen, is de kans op financiële risico's zeer klein.
Wat wel kan worden opgemerkt is dat, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, de inflatie sterk stijgt waardoor de verwachting is dat het gehanteerde indexcijfer van 1,8% mogelijk voor de begroting 2023 en meerjarenraming bijgesteld zal moeten worden.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is aangegeven dat de risicoparagraaf dient te worden uitgebreid tot een weerstandsvermogensparagraaf. Het weerstands-vermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het Algemeen Bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.
Dit betekent niet dat niet wordt gekeken naar incidentele noodzakelijke middelen voor het opvangen van ontwikkelingen vanaf 2021, maar deze worden in de begroting opgenomen.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

Bestemmingsreserve gevolgen CAO-akkoord 2021-2022
Bij de jaarrekening 2021 werd een gedeelte van het batig saldo bestemd als 'bestemmingsreserve gevolgen CAO-akkoord 2021-2022'. Dit akkoord werd eerst officieel bereikt op 31 januari 2022 en naast een algehele loonsverhoging (ook nog over december 2021) is in dit akkoord afgesproken dat medewerkers een eenmalige uitkering ontvangen van € 1.300,- bruto. Inclusief salarislast en inclusief jubileumgratificaties van medewerkers (die niet waren meegenomen in de primaire begroting), gaat het hierbij in totaal om een eenmalige betaling inclusief werkgeverslasten ad € 108.934,-.
Deze bestemmingsreserve zal in 2022 volledig worden aangewend om de incidentele salarislasten te kunnen voldoen. Daarmee wordt voorkomen dat ter hoogte van dit bedrag eerste een terugstorting naar de deelnemers plaatsvindt over 2021 en vervolgens voor ditzelfde bedrag weer aanvullende bijdrage in 2022 in rekening wordt gebracht.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	(A)	€ 182.507,57	€ 318.556,96
Totaal vermogen	(B)	€ 2.231.287,13	€ 1.397.852,44
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**8,18%**	**22,79%**

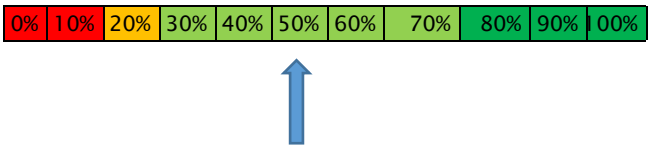
Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt sterk beïnvloed door de rekening courant met de gemeente Landgraaf. Het rekening courantsaldo ultimo 2020 is in het eerste kwartaal van 2021 vereffend. Het gedurende 2021 opgebouwde rekening courant saldo is in december 2021 deels vereffend, het restant saldo zal in 2022 vereffend worden.
De stijging van de solvabiliteitsratio van 8,18% naar 22,79% (ultimo) kan door de gedeeltelijke vereffening eind 2021 verklaard worden.
Een reële weergave van de solvabiliteitsratio wordt verkregen door de rekening courant met de gemeente Landgraaf geheel buiten de berekening te houden. Ons inziens is dit verantwoord omdat Het Gegevenshuis over voldoende liquide middelen beschikt om de rekeningcourant vrijwel ineens af te rekenen. De solvabiliteitsratio ziet er dan als volgt uit:

Solvabiliteitsratio		01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	(A)	€ 182.507,57	€ 318.556,96
Totaal vermogen	(B)	€ 358.117,91	€ 609.587,27
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**50,96%**	**52,26%**

Solvabiliteitsratio

Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent en door het afbouwen van de reserves ICT en innovatie zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter wel afnemen. Dit is een bestuurlijk besluit. Het resultaat 2021 wordt gedeeltelijk bestemd als 'bestemmingsreserve gevolgen CAO-akkoord 2021-2022. Het gaat hierbij om een bedrag ad € 108.934,-, waardoor het **eigen vermogen per 01-01-2022 stijgt naar € 427.490,96 en de solvabiliteitsratio naar 70%.**
Los van deze bestemmingsreserve wordt door het Algemeen Bestuur het positief resultaat bestemd voor terugbetaling aan deelnemers naar rato van de bijdrage en telt dit dus ook niet mee in het eigen vermogen.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Schuldratio		01-01-2021	31-12-2021
Schulden:	Langlopende schulden	€ -	€ -
	Vlottende passiva	€ 1.876.798,15	€ 793.809,59
	Overlopende passiva	€ 171.981,41	€ 285.485,89
Vorderingen:	Vorderingen	€ -418.302,25	€ -297.167,18
	Liquide middelen	€ -1.666.290,10	€ -989.340,06
	Overlopende activa	€ -29.558,60	€ -51.114,05
Schulden -/- vorderingen	(A)	€ -65.371,39	€ -258.325,81
Inkomsten voor bestemming reserves	(B)	€ 3.906.364,95	€ 4.197.338,66
Netto schuldquote	**(A / B)**	**-1,67%**	**-6,15%**

Voor een organisatie geldt dat het licht op rood springt als de netto schuldquote boven de 110% uitkomt. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Al bij een netto schuldquote boven de 100% springt het licht voor een organisatie op oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een economische recessie op te vangen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een organisatie zich ergens tussen de 0% en 100%.

Het Gegevenshuis heeft geen enkele langlopende lening, waardoor schematisch de netto schuldquote als volgt uitziet:

In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen (NSQ)
Omdat Het Gegevenshuis géén leningen verstrekt, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Grondexploitatie
Het Gegevenshuis exploiteert noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor Het Gegevenshuis dat begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten, is dit lastig om in deze definitie te vatten.
De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Vanuit die insteek kan de structurele exploitatieruimte 2021 als volgt worden berekend:
((€ 3.864.208 - € 3.830.060) + (€ 0 - € 0)) / € 4.186.097 * 100% = 0,82%

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Voor de jaren 2023 t/m 2025 worden verder weinig incidentele lasten en/of baten verwacht.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een lease-constructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. Hiervoor is een reserve opgenomen (zie ook resultaat ICT-reserve). In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend en zal afbouw van de ICT-reserve plaatsvinden.

Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.

Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering

Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.
Het is de bedoeling dat uiteindelijk de voorschotten van de deelnemers zodanig worden gefactureerd dat Het Gegevenshuis steeds over voldoende liquide middelen beschikt en dat de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf maandelijks op nul wordt teruggebracht. Dit zal niet altijd het geval kunnen zijn omdat de lasten niet gelijkmatig over het jaar verdeeld zijn. In het jaar 2020 heeft de vereffening van de rekening courant met de gemeente Landgraaf niet (tijdig) plaatsgevonden.

Risicobeheer
Met risico’s worden bedoeld renterisico’s, kredietrisico’s, liquiditeitenrisico’s, koersrisico’s en debiteurenrisico’s. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico’s komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.

Voor 2023 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2023:	€ 4.297.391
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet voor 2022 (a) x (b):		€ 352.386

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2018	€ 174.612
2019	€ 280.627
2020	€ 340.739
2021	€ 345.867
2022	€ 348.097

Elk kwartaal toetsen we de werkelijke liquiditeitspositie aan de kasgeldlimiet. Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (Provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld.

Overschrijden we de kasgeldlimiet drie kwartalen op rij dan moeten we via een plan van aanpak aantonen dat we de korte financiering terugbrengen binnen de norm van de kasgeldlimit. Uit dit plan kan blijken dat de overschrijding maar tijdelijk is, zodat we de overschrijding zonder maatregelen kunnen oplossen.
Is de overschrijding echter structureel dan zal dit moeten leiden tot het aflossen van kort geld c.q. het consolideren door middel van het aantrekken van vaste geldleningen.
De werkelijke ruimte c.q. overschrijding van de kasgeldlimiet in 2021 was als volgt:

Jaar	Gemiddelde netto vlottende schuld (- = overschot)	Kasgeldlimiet	Ruimte binnen de kasgeldlimiet (- = overschrijding)
1e kwartaal 2021	-1.014.560	345.867	1.360.427
2e kwartaal 2021	-1.180.683	345.867	1.526.550
3e kwartaal 2021	-1.343.254	345.867	1.689.121
4e kwartaal 2021	-838.735	345.867	1.184.602

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde netto vlottende schuld alle kwartalen van 2021 binnen de kasgeldlimiet is gebleven. Een minusteken betekent in deze tabel een overschot. Het aantrekken van vaste geldleningen was daarom dan ook niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist. Per 1 juli 2021 is deze limiet bijgesteld naar € 1.000.000,-.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Momenteel bekijkt de minister van Financiën of de referentiewaarde van 0,4% verder verlaagd kan worden naar 0,3%. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend.
Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen.

Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

	Omschrijving	2023	2024	2025	2026
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
+/+	Saldo stortingen in reserves	0	0	0	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-9.988	-6.772	0	0
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.988	9.988	0	0
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0	0	0	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0	0	0	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0	0	0	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0	0	0	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0	0	0	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0	0	0	0
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**0**	**3.216**	**0**	**0**

In 2024 zit in de reserve ICT € 3.216,- te weinig om de gehele afschrijving van de landmeetapparatuur te dekken. Voor het EMU-saldo betekent dit een overschot in 2024.

ACTIVA	Saldo 1-1-2023	Mutatie 2023	Saldo 1-1-2024	Mutatie 2024	PASSIVA	Saldo 1-1-2023	Mutatie 2023	Saldo 1-1-2024	Mutatie 2024
Vaste activa	**19.975**	**-9.988**	**9.988**	**-9.988**	**Vaste passiva**	**16.759**	**-9.988**	**6.772**	**-6.772**
Materiële vaste activa	19.975	-9.988	9.988	-9.988	**Eigen vermogen**	**16.759**	**-9.988**	**6.772**	**-6.772**
Investeringen met een economisch nut	19.975	-9.988	9.988	-9.988	Bestemmingsreserves	16.759	-9.988	6.772	-6.772
					Saldo van baten en lasten 2021				
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.076.079**	**0**	**1.076.079**	**3.216**	**Vlottende passiva**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**793.810**	**0**	**793.810**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0					
Overige vorderingen	0	0	0	0	Overige schulden	793.810	0	793.810	0
Liquide middelen	**1.040.078**	**0**	**1.040.078**	**3.216**					
Overlopende activa	**51.114**	**0**	**51.114**	**0**	**Overlopende passiva**	**285.486**	**0**	**285.486**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	262.609	0	262.609	0
Overige overlopende activa	36.001	0	36.001	0	Overige overlopende passiva	22.877	0	22.877	0
Totaal activa	**1.096.054**	**-9.988**	**1.086.066**	**-6.772**	**Totaal passiva**	**1.096.054**	**-9.988**	**1.086.066**	**-6.772**

ACTIVA	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026	Saldo 1-1-2027	PASSIVA	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2025	Saldo 1-1-2027
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	0	0	0	0	0
						Voorzieningen	0	0	0	0	0
						Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**Vlottende passiva**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**793.810**	**0**	**793.810**	**0**	**793.810**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0						
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	Overige schulden	793.810	0	793.810	0	793.810
Liquide middelen	**1.043.294**	**0**	**1.043.294**	**0**	**1.043.294**						
Overlopende activa	**51.114**	**0**	**51.114**	**0**	**51.114**	**Overlopende passiva**	**285.486**	**0**	**285.486**	**0**	**285.486**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	262.609	0	262.609	0	262.609
Overige overlopende activa	36.001	0	36.001	0	36.001	Overige overlopende passiva	22.877	0	22.877	0	22.877
Totaal activa	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**Totaal passiva**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**	**0**	**1.079.295**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 1,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Parkstad IT.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

Ad 6. Verbonden partijen

Parkstad IT is op dit moment een gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Heerlen de rol van centrumgemeente vervult. In materiële zin is Het Gegevenshuis sinds de oprichting deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Formele besluitvorming is door allerlei ontwikkelingen steeds vooruitgeschoven, maar inmiddels is effectuering daarvan in gang gezet.
Het door Parkstad-IT te hanteren indexeringspercentage is nog niet bekend.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2023	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026
Parkstad-IT	193.238	193.238	193.238	193.238

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Bijlage A

Bijdrage deelnemers op productniveau

Bijdragen deelnemers		2023	2024	2025	2026
Bijdrage Beekdaelen					
	BAG	€ 112.513	€ 114.539	€ 116.600	€ 118.699
	BGT/Imgeo	€ 154.007	€ 156.779	€ 159.601	€ 162.473
	BOR grijs	€ 34.873	€ 35.500	€ 36.139	€ 36.790
	BOR groen	€ 43.718	€ 44.504	€ 45.306	€ 46.121
	Wkpb	€ 5.189	€ 5.282	€ 5.377	€ 5.474
	GEO-info	€ 30.641	€ 31.193	€ 31.754	€ 32.326
	Landmeten	€ 11.782	€ 11.994	€ 12.210	€ 12.429
	Riool	€ 64.086	€ 65.239	€ 66.414	€ 67.609
	Thematische tekeningen	€ 9.527	€ 9.698	€ 9.873	€ 10.051
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.076	€ 3.132	€ 3.188	€ 3.245
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -18.623	€ -18.958	€ -19.299	€ -19.647
	Totaal	**€ 450.788**	**€ 458.903**	**€ 467.163**	**€ 475.572**
Bijdrage Brunssum					
	BGT/Imgeo	€ 80.394	€ 81.841	€ 83.314	€ 84.814
	Riool	€ 55.263	€ 56.258	€ 57.270	€ 58.301
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.076	€ 3.132	€ 3.188	€ 3.245
	Totaal	**€ 138.733**	**€ 141.230**	**€ 143.772**	**€ 146.360**
Bijdrage Eijsden-Margraten					€ -
	BAG	€ 79.607	€ 81.039	€ 82.498	€ 83.983
	BGT/Imgeo	€ 82.701	€ 84.189	€ 85.705	€ 87.247
	Wkpb	€ 1.786	€ 1.818	€ 1.851	€ 1.884
	GEO-info	€ 26.132	€ 26.602	€ 27.081	€ 27.568
	BOR grijs	€ 19.879	€ 20.237	€ 20.601	€ 20.972
	BOR groen	€ 23.476	€ 23.899	€ 24.329	€ 24.767
	Riool	€ 42.159	€ 42.918	€ 43.690	€ 44.476
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.076	€ 3.132	€ 3.188	€ 3.245
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -10.271	€ -10.456	€ -10.644	€ -10.836
	Totaal	**€ 268.544**	**€ 273.378**	**€ 278.299**	**€ 283.308**

Bijdrage Heerlen					
	BAG	€ 335.810	€ 341.855	€ 348.008	€ 354.272
	BGT/Imgeo	€ 223.215	€ 227.233	€ 231.323	€ 235.487
	BOR grijs	€ 39.169	€ 39.874	€ 40.591	€ 41.322
	Wkpb	€ 10.251	€ 10.435	€ 10.623	€ 10.814
	GEO-info	€ 51.388	€ 52.313	€ 53.255	€ 54.213
	Landmeten	€ 272.549	€ 277.455	€ 282.449	€ 287.533
	Huisaansluitingen	€ 37.507	€ 38.182	€ 38.870	€ 39.569
	Riool	€ 182.821	€ 186.112	€ 189.462	€ 192.873
	Thematische tekeningen	€ 153.490	€ 156.253	€ 159.066	€ 161.929
	Onroerend goed/transacties	€ 21.943	€ 22.338	€ 22.740	€ 23.149
	Sweco	€ 6.594	€ 6.713	€ 6.834	€ 6.957
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -9.201	€ -9.367	€ -9.535	€ -9.707
	Totaal	**€ 1.325.537**	**€ 1.349.397**	**€ 1.373.686**	**€1.398.412**
Bijdrage Kerkrade					
	BGT/Imgeo	€ 111.503	€ 113.510	€ 115.553	€ 117.633
	Wkpb	€ 3.987	€ 4.059	€ 4.132	€ 4.207
	GEO-info	€ 34.789	€ 35.416	€ 36.053	€ 36.702
	Totaal	**€ 150.280**	**€ 152.985**	**€ 155.738**	**€ 158.542**
Bijdrage Landgraaf					
	BAG	€ 126.702	€ 128.983	€ 131.305	€ 133.668
	BGT/Imgeo	€ 94.096	€ 95.789	€ 97.514	€ 99.269
	Wkpb	€ -	€ -	€ -	€ -
	GEO-info	€ 31.086	€ 31.646	€ 32.215	€ 32.795
	Riool	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal	**€ 251.884**	**€ 256.418**	**€ 261.034**	**€ 265.732**
Bijdrage Simpelveld					
	BAG	€ 38.228	€ 38.916	€ 39.616	€ 40.329
	BGT/Imgeo	€ 36.352	€ 37.006	€ 37.672	€ 38.351
	BOR grijs	€ 8.423	€ 8.575	€ 8.729	€ 8.886
	BOR groen	€ 10.319	€ 10.505	€ 10.694	€ 10.886
	Incidenteel grijs/groen	€ 15.983	€ 16.270	€ -	€ -
	Wkpb	€ 1.736	€ 1.768	€ 1.799	€ 1.832
	GEO-info	€ 20.394	€ 20.761	€ 21.135	€ 21.516
	Riool	€ 11.419	€ 11.624	€ 11.834	€ 12.047
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.076	€ 3.132	€ 3.188	€ 3.245
	Korting meervoudig gebruik	€ -4.020	€ -4.092	€ -4.166	€ -4.241
	Totaal	**€ 141.911**	**€ 144.465**	**€ 130.502**	**€ 132.851**

Bijdrage Sittard-Geleen					
	BAG	€ 334.427	€ 340.446	€ 346.574	€ 352.813
	BGT/Imgeo	€ 298.016	€ 303.381	€ 308.841	€ 314.401
	Wkpb	€ 7.218	€ 7.348	€ 7.480	€ 7.614
	GEO-info	€ 53.476	€ 54.439	€ 55.419	€ 56.416
	Landmeten	€ 130.703	€ 133.056	€ 135.451	€ 137.889
	Thematische tekeningen	€ 93.859	€ 95.548	€ 97.268	€ 99.019
	Extra werkzaamheden S-G	€ 22.906	€ 23.318	€ 23.738	€ 24.165
	Totaal	**€ 940.604**	**€ 957.535**	**€ 974.771**	**€ 992.317**
Bijdrage Vaals					
	BAG	€ 41.574	€ 42.322	€ 43.084	€ 43.859
	BGT/Imgeo	€ 23.769	€ 24.196	€ 24.632	€ 25.075
	BOR grijs	€ 9.518	€ 9.690	€ 9.864	€ 10.042
	BOR groen	€ 6.747	€ 6.869	€ 6.992	€ 7.118
	Wkpb	€ 1.787	€ 1.819	€ 1.852	€ 1.885
	GEO-info	€ 19.948	€ 20.307	€ 20.673	€ 21.045
	Riool	€ 21.886	€ 22.280	€ 22.681	€ 23.089
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -3.846	€ -3.915	€ -3.986	€ -4.057
	Totaal	**€ 121.382**	**€ 123.567**	**€ 125.791**	**€ 128.056**
Bijdrage Voerendaal					
	BAG	€ 39.624	€ 40.337	€ 41.063	€ 41.802
	BGT/Imgeo	€ 49.774	€ 50.670	€ 51.582	€ 52.511
	BOR grijs	€ 13.056	€ 13.291	€ 13.530	€ 13.774
	BOR groen	€ 14.129	€ 14.384	€ 14.643	€ 14.906
	Wkpb	€ 1.805	€ 1.838	€ 1.871	€ 1.905
	GEO-info	€ 21.037	€ 21.415	€ 21.801	€ 22.193
	Landmeten	€ 4.786	€ 4.872	€ 4.960	€ 5.049
	Huisaansluitingen	€ 4.636	€ 4.719	€ 4.804	€ 4.891
	Riool	€ 21.121	€ 21.501	€ 21.888	€ 22.282
	Thematische tekeningen	€ 7.057	€ 7.184	€ 7.313	€ 7.445
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.076	€ 3.132	€ 3.188	€ 3.245
	Korting wegens meervoudig gebruik Sweco	€ -6.438	€ -6.554	€ -6.672	€ -6.792
	Totaal	**€ 173.664**	**€ 176.790**	**€ 179.972**	**€ 183.211**
Bijdrage Waterschap					
	BGT Waterschap	€ 117.243	€ 119.353	€ 121.502	€ 123.689
	Totaal	**€ 117.243**	**€ 119.353**	**€ 121.502**	**€ 123.689**
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten		**€ 96.710**	**€ 98.451**	**€ 100.223**	**€ 102.027**
Totaal		**€ 4.177.280**	**€ 4.252.471**	**€ 4.312.453**	**€4.390.077**

* Korting wegens meervoudig gebruik Sweco: Deze korting wordt gehanteerd indien een deelnemer twee of meer producten afneemt op het gebied van het beheer grijs, beheer groen en riool. Dit komt doordat de lasten voor het programma Obsurv oorspronkelijk uitsluitend voor riool werden gemaakt. Door ook grijs en/of groen bij Het Gegevenshuis te beleggen, wordt een gedeelte van de lasten van Obsurv aan die producten toegerekend. Daar echter de totale lasten van Obsurv niet stijgen, wordt naar evenredigheid dit als 'korting' in mindering gebracht.

** De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

*** Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedrag inclusief btw:

	2023	2024	2025	2026
BGT Waterschap incl. btw	€ 123.109	€ 125.325	€ 127.581	€ 129.877

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 7 juli 2022
Onderwerp Zienswijzen begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026

De ontwerpbegroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026 van Het Gegevenshuis zijn op 31 maart 2022 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

Het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis,

Mr. R. de Boer — Voorzitter.

Mr. J.M.M. Leenen MFM — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers begroting 2023 t/m 2026

Bijdrage deelnemers 2023		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€ 450.788	1	1	4	6
Bijdrage Brunssum	€ 138.733	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 268.544	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€ 1.325.537	1	1	13	15
Bijdrage Kerkrade	€ 150.280	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 251.884	1	1	2	4
Bijdrage Simpelveld	€ 141.911	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 940.604	1	0	9	10
Bijdrage Vaals	€ 121.382	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 173.664	1	1	1	3
Bijdrage Waterschap	€ 117.243	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	€ 4.080.570	**11**	**7**	**36**	**54**

Bijdrage deelnemers 2024		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€ 458.903	1	1	4	6
Bijdrage Brunssum	€ 141.230	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 273.378	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€ 1.349.397	1	1	13	15
Bijdrage Kerkrade	€ 152.985	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 256.418	1	1	2	4
Bijdrage Simpelveld	€ 144.465	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 957.535	1	0	9	10
Bijdrage Vaals	€ 123.567	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 176.790	1	1	1	3
Bijdrage Waterschap	€ 119.353	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	€ 4.154.020	**11**	**7**	**36**	**54**

Bijdrage deelnemers 2025		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€ 467.163	1	1	4	6
Bijdrage Brunssum	€ 143.772	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 278.299	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€ 1.373.686	1	1	13	15
Bijdrage Kerkrade	€ 155.738	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 261.034	1	1	2	4
Bijdrage Simpelveld	€ 130.502	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 974.771	1	0	9	10
Bijdrage Vaals	€ 125.791	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 179.972	1	1	1	3
Bijdrage Waterschap	€ 121.502	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	€ 4.212.230	**11**	**7**	**36**	**54**

Bijdrage deelnemers 2026		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€ 475.572	1	1	4	6
Bijdrage Brunssum	€ 146.360	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 283.308	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€ 1.398.412	1	1	13	15
Bijdrage Kerkrade	€ 158.542	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 265.732	1	1	2	4
Bijdrage Simpelveld	€ 132.851	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 992.317	1	0	9	10
Bijdrage Vaals	€ 128.056	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 183.211	1	1	1	3
Bijdrage Waterschap	€ 123.689	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	€ 4.288.050	**11**	**7**	**36**	**54**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

gemeente Brunssum

Het Gegevenshuis
Postbus 31300
6370 AH LANDGRAAF

Datum 8 augustus 2022
Uw kenmerk
Ons kenmerk 202216119/202227234

Onderwerp Jaarrekening 2021, bijgestelde begroting 2022, ontwerp¬begroting 2023

Beste Geachte Dagelijks Bestuur

Op 31 maart 2022 heeft de raad van de gemeente Brunssum de jaarrekening 2021, de bijstelling begroting 2022, de begroting 2023 en de meerjarenraming 2023-2026 van u mogen ontvangen.

Daarbij heeft u het verzoek gedaan dat de raad haar zienswijze hierover kenbaar maakt.
Middels deze brief informeren wij u dat de raad in haar vergadering van 27 september 2022 het volgende heeft besloten:
- Kennis te hebben genomen van de jaarrekening 2021;
- Akkoord te gaan met de bijstelling begroting 2022, begroting 2023 en meerjarenraming 2023-2026.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

gemeentesecretaris

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

gemeente Brunssum

2E BESTUURSRAPPORTAGE 2022

September 2022

INHOUD

A. Inleiding 3

B. Voortgang en bijstellingen 5

Programma 1 Bestuur en Burger 6

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID 8

PROGRAMMA 3 SOCIAAL DOMEIN 10

PROGRAMMA 4 VOLKSGEZONDHEID 22

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS EN EDUCATIE 23

PROGRAMMA 6 WIJKGER. WERKEN, INTEGR., PARTICIP. 24

PROGRAMMA 7 VERKEER,VERVOER EN WATERSTAAT 27

PROGRAMMA 8 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE 29

PROGRAMMA 9 MILIEU 34

PROGRAMMA 10 ECONOMIE EN TOERISME 37

PROGRAMMA 11 VOLKSHUISVESTING EN RO 40

PROGRAMMA 12 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 42

C. Investeringskredieten 51

D. Bijgesteld Financieel beeld 2022 52

E. Verloop algemene reserves 56

A. INLEIDING

LEESWIJZER

De 2e bestuursrapportage 2022 heeft twee doelen:
a. rapporteren aan de gemeenteraad over de voortgang in de uitvoering van de begroting 2022 (informerend)
b. financieel actualiseren en bijstellen van de begroting 2022 (besluitvormend: begrotingswijziging)

ad a.
In de begroting 2022 zijn de resultaten genoemd die wij in 2022 willen bereiken.
Met de 2e bestuursrapportage 2022 rapporteren wij over de voortgang daarvan. Wij rapporteren niet over alle resultaten maar alleen over die resultaten waar nu al iets over te melden is. De voortgang is per taakveld opgenomen in onderdeel B van deze bestuursrapportage onder “Wat willen we bereiken en wat doen we ervoor”.

ad b.
De bestuursrapportage wordt gebruikt om de financiële begroting van 2022 te actualiseren en budgetten bij te stellen waar dat nodig is.
Deze rapportage bevat louter incidentele mutaties. Bij elke mutatie is toegelicht waarom die wordt voorgesteld.
De mutaties met toelichting zijn per taakveld opgenomen bij onderdeel B “Financiële bijstellingen”.
Bij onderdeel C zijn de bijstellingen op investeringskredieten vermeld.
Een totaal bijgesteld financieel beeld op zowel taakveld als programma niveau is opgenomen bij onderdeel D.
Bij onderdeel E wordt inzicht gegeven in de gevolgen van de 2e bestuursrapportage met betrekking tot het verloop van de Algemene Reserve.

DUIDING VAN POSITIEVE/NEGATIEVE GETALLEN?

Wat betreft de duiding van de + en de - In de bestuursrapportage. Er wordt geredeneerd vanuit kosten. Daarom is een – een voordeel voor de gemeente en een + een nadeel.

AFRONDINGSVERSCHILLEN

Het kan voorkomen dat cijfers in de tabellen (onderdeel D), opgeteld een afwijking van 1 weergeven ten opzichte van het getoonde saldo. Dit is het gevolg van afrondingen. Deze zijn niet handmatig aangepast omdat deze tabellen worden gegenereerd in een rapportage tool.

ALGEMENE FINANCIËLE TOELICHTING

Het saldo van alle mutaties in de 2e bestuursrapportage 2022 levert een nadelig resultaat van € 1.013.000,- op.
Dit saldo komt ten laste van de algemene middelen.

2e bestuursrapportage en algemene middelen (x € 1.000)	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025
onttrekking	1.013			

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste mutaties in deze 2e bestuursrapportage.
Dit vormt geen sluitend overzicht in relatie tot het saldo van deze rapportage, maar verschaft inzicht in de grootste (belangrijkste) mutaties.

Belangrijkste afwijkingen		
Taakveld	**Toelichting**	**belangrijke afwijkingen**
XT-01	010001 - Burgemeester & wethouders	95.000
XT-63	630001 - BUIG (ISD-BOL)	527.103
XT-66	660001 - Wonen en hulpmiddelen	100.000
XT-671	671002 - Begeleiding WMO	104.000
XT-672	672010 - Jeugdhulp	88.100
XT-21	210002 - Onderhoud Wegen	73.000
XT-52	521004 - Sportvoorziening Algemeen	100.000
XT-57	570204 - Plantsoenen	80.000
XT-72	72000* - diverse producten Riolering	124.076
XT-83	830010 - Leges omgevingsvergunning	90.000
XT-04	040000 - Ondersteuning organisatie	146.000
XT-04	041210 - Rechtsbescherming	80.000
XT-07	070000 - Algemene uitkering Gemeentefonds	-926.390
	Bij het betreffende product wordt een toelichting gegeven.	

B. VOORTGANG EN BIJSTELLINGEN

PROGRAMMA 1 BESTUUR EN BURGER

Taakveld: Bestuur (XT-01)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Vanwege te betalen wachtgelden en een bijstelling pensioenen van het voorgaand college dient dit budget te worden verhoogd met € 95.000,-.	010001	95			
010040 - GR Parkstad De begrotingswijziging 2022 van SPL heeft voor Brunssum tot gevolg dat de bijdrage over 2022 incidenteel met € 27.000,- wordt verhoogd. Daartegenover staat de teruggave uit het jaarresultaat 2021 van € 16.000,-. Met deze bestuursrapportage wordt per saldo € 11.000,- bijgeraamd op het product GR Parkstad (conform raadsvoorstel 2028753).	010040	11			

Taakveld: Burgerzaken (XT-02)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
020020 - Naturalisaties Budgetten Naturalisaties zijn afhankelijk van het aantal aanvragen voor naturalisaties. Het valt op dat in 2022 meer naturalisatieverzoeken zijn gedaan dan in voorgaande jaren. Dit kan door een aantal zaken worden verklaard. Veel vluchtelingen uit Syrië zijn inmiddels 3 jaar in Nederland, waardoor ze voor deze versnelde naturalisatie in aanmerking komen. Ook bereiken vluchtelingen uit voormalig Joegoslavië inmiddels de leeftijd van 65	020020	-12			

jaar. Vanaf dat moment kunnen ze in plaats van naturalisatie aan te vragen, kiezen voor een optie. Dat is laagdrempeliger, maar valt ook onder dit product. We weten dat er in 2022 meer opties zijn geweest dan voorheen, hetgeen de meer inkomsten voor een deel verklaart. Tevens zijn er meer inkomsten omdat een groep oudere vluchtelingen door de 2e en 3e generatie worden aangespoord om ook Nederlander te worden en dus naturalisatie aanvragen. De verwachting is dat de legesinkomsten in 2022 € 20.000,- hoger zullen uitvallen. De legesoverdracht aan het Rijk neemt daardoor ook toe met naar verwachting € 8.000,-. Per saldo een mutatie van € 12.000,- (voordeel) bij dit product.					
Op 15 maart 2023 vinden er twee verkiezingen plaats: de verkiezingen voor Provinciale Staten én de Waterschapsverkiezingen. In het laatste kwartaal van 2022 start hiervoor de ambtelijke voorbereiding. Om deze verkiezingen in goede banen te leiden is het noodzakelijk dat het bureau Verkiezingen tijdelijk administratief wordt ondersteund. De hiermee gemoeide kosten voor Externe inhuur zullen in het huidige kalenderjaar € 6.000,- bedragen. De dekking wordt gegenereerd uit de Reserve Verkiezingen. Zie hiervoor ook de toelichting op Taakveld-010 Mutaties reserves (product 010102).	020030	6			

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID

Taakveld: Crisisbeheersing en brandweer (XT-11)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
110003 - Opvang Oekraïne De oorlog in Oekraïne brengt veel onzekerheden met zich mee. Vanuit het oogpunt van medemenselijkheid en steun, hebben we getracht zo snel als mogelijkheid opvang en ondersteuning voor ontheemden uit Oekraïne te organiseren. Om dit met de gewenste snelheid en tevens op passende wijze voor een eventueel langere tijd te doen, zijn vanuit diverse afdelingen capaciteit en middelen vrijgemaakt. Ten tijde van deze acties was nog onduidelijk hoe een en ander vanuit het Rijk, al dan niet, gecompenseerd ging worden. Inmiddels weten we vanuit de meicirculaire dat het Rijk als uitgangspunt hanteert dat een reële compensatie plaatsvindt voor de extra kosten die gemeenten als gevolg van de opvang van ontheemden uit Oekraïne maken. In principe zouden gemeenten er financieel niet slechter voor komen te staan dan voor de opvangsituatie. Bij het opstellen van deze rapportage is het nog onduidelijk hoe dit precies in financiële zin gaat uitzien en afgewikkeld wordt. Wij hopen dat dit duidelijk(er) wordt rondom de decembercirculaire 2022, zodat wij dit in de jaarrekening 2022, in samenspraak met de accountant, op passende wijze kunnen verwerken. In de jaarrekening 2022, of eerder op het moment dat wij een realistisch inzicht hebben, zullen we u als Gemeenteraad nader informeren. Waar mogelijk doet de portefeuillehouder dit tussentijds bij de actieve informatieplicht en/of via een raadsinformatiebrief.	110003	60			

Voorgaande in ogenschouw nemende, hebben wij nog geen concrete uitvoering kunnen geven aan het amendement (initiatiefraadsvoorstel 2022/39) dat de Gemeenteraad op 19 april 2022 heeft aangenomen. In het besluit vraagt de Gemeenteraad een bedrag van € 2,00 per inwoner van Brunssum vrij te maken en ter beschikking te stellen voor noodhulp aan Oekraïense vluchtelingen die in Brunssum worden opgevangen. Gegeven het feit dat wij op dit moment nog niet weten hoe gemaakte kosten exact vergoed worden vanuit het Rijk, zijn er nog geen specifieke kosten te koppelen aan het bedrag van € 60.000,-. In de jaarrekening 2022 komen wij hierop terug en wordt de gemeenteraad geïnformeerd over uitgaven die wellicht alsnog specifiek gedaan zijn vanuit het initiatiefvoorstel. Indien anders zullen we gemotiveerd aangeven waarom de middelen vanuit het amendement niet additioneel nodig zijn.					

PROGRAMMA 3 SOCIAAL DOMEIN

Taakveld: Inkomensregelingen (XT-63)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken		
2	Iedereen participeert naar vermogen		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
2.1	Het aantal uitkeringsgerechtigden daalt met 2%.	De daling van het aantal uitkerings-gerechtigden verloopt volgens planning. Eind juni 2022 is het be-stand gedaald met 1,4%.	
2.2	Voortgang monitoren van het amendement "3e impuls inno-vatieve en onorthodoxe toeleiding van cliënten naar de arbeidsmarkt bereiken.	De leer-werklijn logistiek is gestart maar de implementatie van meer nieuwe initiatieven, zoals de leer-werklijn horeca loopt door naar 2023.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
3	Een efficiënte uitvoering, en integrale benadering sociaal domein breed, van de Participatiewet.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
3.1	Het effect van het uittreden van de gemeente Onderbanken per 01-01-2022 betreffende de bedrijfsvoe-ringskosten, uittredesom en de fi-nanciële consequenties daarvan voor gemeente Brunssum worden gecorrigeerd met de 1e Bestuurs-rapportage 2022.	De uittredesom voor Beekdaelen is vastgesteld en verrekend met het rekeningresultaat 2021. Eventuele extra kosten over 2022 en eventuele extra kosten voor per-soneel worden nog nabetaald door gemeente Beekdaelen.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
4	Realisatie meerjaren beleidsplan ISD-BOL 2023-2026.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
4.1	Besluitvorming Raad in 2022.	Na twee raadsinformatieavonden worden de bestuurlijke stukken nu opgesteld en in het najaar van 2022 toegeleid naar de raad.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
5	Armoede structureel terugdringen.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
5.1	Voor kinderen in minimagezinnen wordt extra geïnvesteerd. Er wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2021-2024.	Er is een zomerkledingpakket verstrekt naast het pakket winterkleding. Het ANWB-plan voor gratis kinderfietsen is gerealiseerd. Voor kinderen van minima met een beperking wordt extra geïnvesteerd in zwem/sportlessen.	
5.3	Via het rekeningresultaat 2020 is € 75.000 beschikbaar gesteld voor extra initiatieven in het kader van de kinderarmoede. De inzet in 2021 is wegens Corona vertraagd en daarom overgeheveld naar 2022.	Extra regelingen worden via de bestuurlijke besluitvorming ingebracht. Inventarisatie van de opties vindt plaats in samenwerking met ketenpartners.	
5.5	De Klijnsmagelden worden optimaal besteed voor vroegsignalering en het terugdringen van armoede onder kinderen in minimahuishoudens	De aanvragen bij de 3 kindfondsen nemen gestaag toe ten opzichte van de Coronaperiode. De Voorzieningenwijzer wordt steeds meer ingezet waardoor het aantal aanvragen voor regelingen stijgt.	
5.6	Burgers in Brunssum praten mee over de aard en inzet van de minimaregelingen.	De sessie met jongeren in april wordt opgevolgd in september en moet leiden tot nieuwe initiatieven voor/door jongeren.	
5.8	In 2022 besteden we het budget van de Coronasteunmaatregelen onder meer aan twee ‘buddy’projecten waarbij we individuele ondersteuning aanbieden aan burgers. Enerzijds aan mensen die door omstandigheden nog niet participeren, anderzijds aan mensen die moeilijk betaald werk vinden.	Het buddyproject is verlengd tot en met 31 december 2022.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
6	Uitvoering Minima Effect Rapportage (MER) in 2022 conform 2-jaarlijkse cyclus.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
6.1	Oplevering en vaststelling MER in 2022	De MER is in juli opgeleverd en besproken met de SMO-raad. Uitkomsten en voorstellen volgen in de 2e helft 2022.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
630001 - BUIG (ISD- BOL) De mutatie nadere voorlopige beschikking BUIG-gelden 2022 (baten) is met € 527.103,- (na-deel) verlaagd omdat wij minder budget van het Rijk ontvangen wegens een landelijke aanpassing van het macrobudget BUIG van € 373,4 miljoen, of-wel -5,8%.	630001	527			
630003 - Armoedebeleid: Extra uitgaven € 204.000,- wegens hogere vaststel-ling bijdrage energie armoede en gerealiseerde ho-gere uitgaven energietoeslag. Eenzelfde bedrag is als baat op taakveld XT-07 Algemene uitkering ge-meentefonds opgenomen, omdat we hiervoor ex-tra middelen vanuit het Rijk ontvangen. Hiermee verloopt dit budgettair neutraal. Naar aanleiding van het kabinetsbesluit d.d. 11 juli 2022 om de energietoeslag te verhogen van € 800,- naar € 1.300,- via nota van wijziging van het Ge-meentefonds, wordt voorgesteld de verwachte uit-gaven budgettair neutraal met € 950.000,- te ver-hogen. De uitvoeringskosten ISD-BOL zijn nog niet bekend, maar worden tevens gedekt vanuit dit budget. Via het rekeningresultaat 2020 was € 75.000 be-schikbaar gesteld voor extra initiatieven in het ka-der van de kinderarmoede. Inventarisatie van de opties vindt plaats in samenwerking met keten-partners. Ter financiering van de implementatie stellen we voor € 75.000 over te hevelen naar 2023. Per saldo heeft dit product daarmee een nadeel van € 1.079.000,- waarvoor extra middelen via de Algemene Uitkering ontvangen zijn dan wel ont-vangen gaan worden.	630003	1.079			

Taakveld: Begeleide participatie (XT-64)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	WOZL: Reductie van het aantal mensen in een beschutte werkomgeving en toename van (groep)de-tacheringen.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
1.2	We kijken bij werkgevers naar functies en werkprocessen en splitsen te uit te voeren taken uit. Waardoor de taken geschikt worden voor de betreffende medewerkers. Hiervoor wordt jobcarving ingezet en ook passen we de contractuele afspraken over 'Social Return on Investment' toe: bij opdrachtnemers van gemeentelijke opdrachten zetten we mensen uit de doelgroep in vanuit de inkoopafspraken.	In de gemeentelijke aanbestedingsprocedures voor schoonmaak en Jeugdzorg zijn de contractuele afspraken over Social Return meegenomen.	

	Doel: Wat willen we bereiken
2	Iedereen die 'werk-fit' (80-100) verklaard is stroomt binnen 3 maanden uit naar betaald werk.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
2.1	De uitstroomdoelstelling van werkfitte (80-100) kandidaten behalen met Betere Buren, ISD BOL en WSP.	De pilot overheveling werkfitte kandidaten is gestart op 1 juli 2022.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
640001 - Sociale Werkvoorziening WOZL De door te betalen subsidie voor de Rijksbijdrage Sociale Werkvoorziening aan WOZL wordt verhoogd met € 404.370. Dit overeenkomstig de meicirculaire 2022 en het gemiddeld aantal arbeidsjaren WSW ultimo 2022 (conform 1e Begrotingswijziging WOZL). WOZL heeft de medewerkers in dienst, hetgeen de reden is dat wij de subsidie (conform gemeenschappelijke regeling) aan hun doorbetalen. Met de 1e bestuursrapportage is bij dit product een uitgaven budget opgenomen bestemd voor Corona compensatie Nu blijkt echter dat het resultaat 2021 conform jaarrekening WOZL, waarin ook opgenomen de Coronacompensatie, resulteert tot terugbetaling aan gemeente Brunssum.	640001	3			

Naar aanleiding daarvan wordt het eerder opgenomen budget gecorrigeerd met een bijstelling van € 401.266,- (voordeel). Deze mutaties (€ 404.370,- minus € 401.266,-) resulteren in een nadeel van € 3.104,-.					
650001 - Begeleide participatie De post re-integratiekosten (het W-deel) wordt budget-neutraal verhoogd met € 11.603,- conform de bijstelling in de meicirculaire 2022. Omdat nieuwe re-integratie initiatieven uit het 4e Corona steunpakket en de derde impulsgelden in 2022 zijn opgestart, maar de uitvoering daarvan doorloopt in 2023 wordt voorgesteld € 247.080,- van dit product over te hevelen naar 2023. Naar verwachting zullen deze middelen in 2023 volledig ingezet worden voor: vervolg buddyproject, Balanz@work en de Leerwerklijn Logistiek via Betere Buren. Totale bijstelling voor dit product bedraagt aldus € 235.477,- (voordeel).	650001	-235			

Taakveld: Arbeidsparticipatie (XT-65)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken		
1	De re-integratietaken worden door Betere Buren uitgevoerd,		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
1.2	Wij investeren in verband met coronacrisis in 2022 € 450.000 om uitstroom uit Participatiewet naar de arbeidsmarkt te bevorderen. (3e impuls)	In het nieuwe initiatief: logistieke leer-werklijn zijn 30 trajecten opgestart en de eerste praktijkverklaringen zijn uitgereikt. De implementatie loopt verder door in 2023.	
1.3	Betere Buren voert voor alle inburgeringsplichtige inwoners van Brunssum een brede intake uit. Vervolgens bieden wij via Betere Buren alle uitkeringsgerechtigde inburgeringsplichtigen een taaltraject en een participatietraject aan. Voor niet uitkeringsgerechtigde inburgeringsplichtigen volgen wij via Betere Buren de voortgang van het taaltraject.	Door problemen met het registratiesysteem bij DUO van inburgeringsplichtigen zijn nog maar een zeer beperkt aantal intakes daadwerkelijk uitgevoerd en afgerond. Inmiddels heeft DUO dit opgelost en zijn er bij 12 (van de 22) nieuwe inburgeraars brede intakes afgenomen en is gestart met hun inburgering.	

1.4	We ontwikkelen bij Betere Buren de leer-werklijn logistiek met ontwikkel- en werkervaringsplekken binnen deze sector.	De logistieke leer-werklijn is gestart per 1 februari 2022; er zijn 30 trajecten opgestart.	

	Doel: Wat willen we bereiken
2	Inwoners Brunssum uit de Participatiewet begeleiden naar werk.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
2.1	Het aantal inwoners met een Participatiewet-uitkering via ISD BOL neemt jaarlijks met 2% af.	De daling loopt op planning, eind juni is de uitstroom 1,4%.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	**Product**	**Mutatie 2022**	**Mutatie 2023**	**Mutatie 2024**	**Mutatie 2025**
650002 - Inburgering Via de meicirculaire 2022 heeft de gemeente Brunssum voor het jaar 2022 € 8.000,- ontvangen vanuit het Rijk. Dit betreft integratie uitkering inburgeringsplichtigen. Op dit product zijn de uitgavenbudgetten verhoogd. In 2022 worden ook extra structurele middelen voor de leerbaarheidstoets (€ 6.000,-) ontvangen. Omdat zowel inkomsten als uitgaven zijn verhoogd met dit bedrag verloopt dit neutraal.	650002	14			

Taakveld: Maatwerkvoorzieningen (WMO) (XT-66)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	De Brunssumse burger woont zo lang mogelijk in de eigen omgeving. De Brunssumse burgers zo goed mogelijk maatschappelijk laten participeren (samenredzaam zijn). De zelfredzaamheid van de Brunssumse burger te stimuleren en waar nodig op maat te ondersteunen. Daling van maatwerkvoorzieningen Wmo.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
1.1	Het contact met de maatwerker als onderdeel van toegang tot ondersteuning, wordt door de cliënt als prettig ervaren.	U wordt middels een RIB (Raadsinformatie brief) geïnformeerd over de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo.	
1.2	De klant van de hulpmiddelenleverancier waardeert de dienstverlening als goed.	U wordt middels een RIB geïnformeerd over de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo.	
1.3	De klant van het doelgroepenvervoer ervaart de dienstverlening als goed.	U wordt middels een RIB geïnformeerd over de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo.	
1.4	Minimaal 75% van de cliënten met een maatwerkvoorziening ervaren dat de kwaliteit van hun leven is verbeterd.	U wordt middels een RIB geïnformeerd over de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
660001 - Wonen en hulpmiddelen Uit de aard van de meldingen in 2021 en de uitgaven in de eerste maanden van 2022 blijkt dat een overschrijding ad. € 100.000,- te verwachten is bij de hulpmiddelen en woningaanpassingen. De grootste stijging wordt veroorzaakt door de woningaanpassingen welke in 2021 zijn opgestart, maar qua uitvoering vertraagd (en betaald) zijn in 2022 met bijbehorende prijsstijgingen uit de bouwbranche.	660001	100			
660003 - Doelgroepenvervoer Conform de vastgestelde 1e begrotingswijziging van Omnibuzz wordt € 20.459,- afgeraamd.	660003	-20			
660004 - Eigen bijdrage Doelgroepenvervoer Wegens mindergebruik van het doelgroepenvervoer is conform opgave Omnibuzz rekening te houden met lagere eigen bijdragen en is dienovereenkomstig € 3.321,- aan te verwachten baten afgeraamd.	660004	3			

Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18+ (XT-671)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	De Brunssumse burger woont zo lang mogelijk in de eigen omgeving. De Brunssumse burgers zo goed mogelijk maatschappelijk te laten participeren (samenredzaam zijn). De zelfredzaamheid van de Brunssumse burger te stimuleren en waar nodig op maat te ondersteunen.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
1.1	De dienstverlening door de maatwerker als onderdeel van toegang tot ondersteuning, wordt door de cliënt als goed ervaren.	U wordt middels een RIB (Raadsinformatie brief) geïnformeerd over de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo.	
1.2	80% Van de cliënten is tevreden over de kwaliteit van de geleverde Wmo-ondersteuning.	U wordt middels een RIB geïnformeerd over de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek Wmo.	

	Doel: Wat willen we bereiken
2	Conform wetgeving abonnementstarief hanteren.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
2.1	meerkosten à € 118.000,- verwerkt in begroting.	Conform landelijk coalitieakkoord staat een wijziging rondom het abonnementstarief op de planning. Deze landelijke wijziging zal naar verwachting pas in 2024 of 2025 van kracht gaan.	

	Doel: Wat willen we bereiken
3	De pilot rondom schuldhulpverlening voor ondernemers wordt afgesloten en de dienstverlening zal worden aangepast op de uitkomsten.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
3.1	Voor ondernemers is een sluitend pakket aan schuldhulp dienstverlening gerealiseerd via de GR Kredietbank Limburg.	De pilot loopt t/m eind 2022. Het aantal ondernemers dat zich meldt zonder recht op Bijzondere Bijstand Zelfstandigen is in de eerste helft van 2022 beperkt tot 3. Deze ondernemers zijn opgenomen in een schuldhulptraject.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
671001 - Hulp bij het huishouden € 55.120,- bijramen wegens extra indexatie voor de loon gebonden component, naar aanleiding van de aangenomen motie (2e kamer 2021) voor zorgsalarissen.	671001	55			
671002 - Begeleiding WMO € 48.880,- bijramen wegens extra indexatie voor de loon gebonden component, naar aanleiding van de aangenomen motie (2e kamer 2021) voor zorgsalarissen.	671002	49			
671005 - Schuldhulpverlening Conform de vastgestelde 1e begrotingswijziging van Kredietbank Limburg wordt voor de bijdrage aan Kredietbank Limburg € 67.102,- bijgeraamd.	671005	67			

Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18- (XT-672)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken		
2	Een opvoedkundig klimaat in gezinnen: demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
2.2	Informatiebijeenkomsten om kennis op specifieke thema's te vergroten en korte lijnen met het voorliggend veld.	Vanwege de vele aanbestedingen die op dit moment lopen, ligt de focus daarop. In september, oktober en november zullen verschillende bijeenkomsten met voorliggend veld gepland worden om samen te sparren over de toekomst.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
3	Vroegtijdig signaleren en op het juiste moment op- en afschalen van zorg.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
3.1	Doorverwijzers informeren en instrueren over mogelijkheden voorliggend veld, sociale kaart en de toegang tot gemeentelijke voorzieningen.	Onze toegangsmedewerkers hebben direct contact met het voorliggend veld. Er wordt ook geïnvesteerd in de samenwerking met het CMWW om deze te intensiveren.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
5	Meer doen (kwaliteitsverbetering) voor minder geld (op termijn).		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
5.1	Harmonisatie van de administratieve afhandeling van ambulante jeugdhulp middels het "berichtenverkeer".	Is gerealiseerd.	
5.2	Verschuiving van individuele – naar groepsarrangement en meervoudige problematiek integraal benaderen. Het college heeft vanuit de Uitvoeringsagenda € 20.000 experimenteerbudget ter beschikking gesteld voor groepsactiviteiten. Als mindset hanteren we de “omgekeerde toets”.	Er worden nog veel individuele arrangementen afgegeven. De hulpvraag wordt integraal benaderd. Om dit nog intensiever te gaan doen is er een nog betere samenwerking nodig met verschillende domeinen. Dit is in de aanbestedingen geland en zal de komende jaren een belangrijk uitgangspunt zijn.	
5.3	Verschuiving van zorgarrangementen naar mogelijkheden via voorliggend veld.	In de nieuwe aanbesteding ambulante jeugdhulp is dit ook een van de uitgangspunten.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
7	Doorontwikkelen inkoop Zuid-Limburg, o.a. verblijf, crisis en doelgroepenarrangementen (kwaliteitsverbetering methodiek / beleid inkoop).		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
7.1	Uitvoering geven aan uitgangspunten ambulante jeugdhulp (eigen inkoop).	Vanaf 1 januari 2023 zullen we weer aansluiten bij de regio Zuid-Limburg voor de inkoop van ambulante jeugdhulp.	
7.2	Verwerving Jeugdhulp voor het onderdeel "verblijf" via Zuid-Limburg met ingang van 2022.	Per 01-07-2022 zijn de contracten van het segment GIK-J (Gesloten en intensieve klinische Jeugdhulp) gestart. Op dit moment loopt de aanbesteding voor segment 2 “wonen” nog. Per 01-01-2023 start het contract van deze aanbesteding.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
8	Beheersbare uitgaven jeugdhulp.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
8.2	Zicht op effect van de vóór 01-01-2021 afgegeven arrangementen, de	Is gerealiseerd.	

	nieuw afgegeven arrangementen én de data vanuit Maastricht (om goede doorrekening te kunnen maken) en via de 1e bestuursrapportage 2022 de meerkosten Jeugd structureel bijramen.		

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
672010 - Jeugdhulp € 88.100,- bijramen wegens extra indexatie voor de loon gebonden component, naar aanleiding van de aangenomen motie (2e kamer 2021) voor zorgsalarissen. € 18.000,- aframing subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg conform meicirculaire. € 24.000,- bijraming Voogdij/18+ (Integratie uitkering) conform meicirculaire. Totale bijstelling op dit product € 94.100,- (nadeel).	672010	94			

Taakveld: Geëscaleerde zorg 18+ (XT-681)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken		
2	Een goede overgang van Beschermd wonen van de centrumgemeente Heerlen naar de eigen gemeente Brunssum in 2022 met betrekking tot het benodigd aanbod, de governance structuur, financiën en het inkoopproces voor beschermd wonen die opnieuw moeten worden vormgegeven.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
2.1	In 2022 moet er een nieuwe inkoop afgerond zijn, een governancestructuur staan en een toegang gerealiseerd zijn voor (opvang en) BW waar alle Parkstadgemeenten zich bestuurlijk aan gecommitteerd hebben.	De herijking (inkoop, governancestructuur en nieuwe toegang) Beschermd Wonen en opvang loopt volgens schema. In het najaar van 2022 komt er een raadsvoorstel naar uw Raad inzake de samenwerkingsafspraken (waaronder financiele afspraken) tussen de parkstadgemeenten omtrent Beschermd Wonen.	

		De doordecentralisatie (vanuit het ministerie) Beschermd Wonen gaat in per 1 januari 2024. In bovengenoemde herijking worden de veranderingen die plaatsvinden naar aanleiding van de doordecentralisatie ondervangen. Ergo: we blijven beschermd wonen gezamenlijk oppakken in de Parkstadregio.	
2.2	Uiterlijk in 2022 worden er 2 a 3 Skaeve Huse gerealiseerd.	De gesprekken met de zorgaanbieder die de Skaeve Huse willen realiseren, lopen. De verwachting is dat er eind 2022/begin 2023 Skaeve Huse gerealiseerd worden in Brunssum.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025

PROGRAMMA 4 VOLKSGEZONDHEID

Taakveld: Volksgezondheid (XT-71)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
2	Een groter aantal inwoners dat hun gezondheid als positief ervaart en daardoor een betere levensverwachting heeft.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
2.1	Deelnemen aan het Zuid-Limburgse programma "Kansrijke Start" als eerste onderdeel van het programma "Trendbreuk". Op basis van het programma Kansrijke start worden slechtere c.q. minder goede gezondheidssituaties rondom zwangerschap en geboorte teruggedrongen in samenwerking met GGD, team Jeugd, verloskundigen en gynaecologen.	Het opstarten van het Trendbreuk-programma Centering Pregnancy zal in 2022 niet lukken, omdat de verloskundige praktijk(en) onvoldoende bezetting hebben voor een goede opstart van dit programma. Het doel van Centering Pregnancy is beter **informeren van zwangeren,** zodat zij meer zelfvertrouwen hebben in de zwangerschap en bevalling, alsook in de rol als moeder.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
710002 - Burgernoodhulp / AED € 5.000,- bijramen wegens inhaal vervangingsvraag AED's door Corona.	710002	5			
710005 - Volksgezondheid Voorgesteld wordt € 10.000,- over te hevelen naar 2023 wegens uitstel project centering pregnancy.	710005	-10			

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS EN EDUCATIE

Taakveld: Onderwijshuisvesting (XT-42)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	Zorgen voor het onderhoud van de door de gemeente beheerde brede scholen en uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan voor het Brunssumse basisonderwijs. Hierbij is duurzaamheid van het gebouw uitgangspunt, evenals een goed binnenklimaat. Tevens zetten we in op een meer groene omgeving voor de leerlingen: groene speelplaatsen, moestuintjes, etc.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
1.3	Uitwerking van de businesscases uit het IHP hetgeen leidt tot uitwerking en/of aanbesteding van de eventuele bouwplannen die voortvloeien uit deze businesscases.	De programma's van eisen t.a.v. het ruimtelijk programma van de 2 businesscases (Brunssum Oost en Brunssum Zuid) worden na de zomervakantie aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Dit betreft de vertaling van de inhoud van beide Integrale Kindcentra naar een ruimtelijk programma.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025

PROGRAMMA 6 WIJKGER. WERKEN, INTEGR., PARTICIP.

Taakveld: Samenkracht en burgerparticipatie (XT-61)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken		
5	In 2022 zal de aanpak tegen eenzaamheid vorm krijgen.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
5.2	In 2022 is er een plan van aanpak tegen eenzaamheid ontwikkeld. Daartoe is er via de 2e bestuursrapportage 2021 € 45.000 overgeheveld naar product 612033 (Welzijnswerk CMWW).	Het plan van aanpak is in concept klaar.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
1	De Brunssumse burger kan gebruik maken van algemene en collectieve voorzieningen in de eigen omgeving.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
1.2	Cliëntervaringsonderzoeken uitvoeren met als resultaat dat 75% van de gevraagde cliënten tevreden is over de bejegening, dienstverlening en voorziening in het kader van de Wmo.	U wordt middels een RIB (Raadsinformatie brief) geïnformeerd over de resultaten van het cliënt ervaringsonderzoek.	
1.5	De cliënten ervaren het effect van de ondersteuning, uitgevraagd in het cliëntervaringsonderzoek, toenemend positief.	U wordt middels een RIB geïnformeerd over de resultaten van het cliënt ervaringsonderzoek.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
612033 - Welzijnswerk CMWW Wegens uitstel uitvoering van het plan van aanpak eenzaamheid (via de extra Corona middelen) wordt voorgesteld € 25.000,- over te hevelen naar 2023.	612033	-25			
612041 - Samenkracht en burgerparticipatie Onder verwijzing naar de bijstelling in de meicirculaire 2022 aframing € 21.000,- (budgetneutraal via taakveld 07) inzake 'valpreventie bij ouderen' volgens Coalitieakkoord Rijk.	612041	-21			

Taakveld: Wijkteams (XT-62)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken		
1	Versterken burgerkracht en door de burger gedragen beleid.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
1.1	Evaluatie pilot Wijkbedrijf Brunssum Noord en bestendigen structureel beleid.	Per 1 juli is de derde wijkmanager aangesteld die wijkplan met Brunssum Oost ontwikkelt. De feitelijke activiteiten om de pilot te bestendigen en uit te rollen tot structureel beleid is vanwege het langere wervings- en selectieproces vertraagd. Hetgeen betekent dat mogelijk langer dan 3 jaar nodig is wijkgericht werken structureel te bestendigen.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
2	Het concept van wijkgericht, integraal (samen)werken verder ontwikkelen.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
2.1	Procesmatige, meerjarige, aanpak waarbij afzonderlijke vraagstukken ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd worden inclusief begrotingswijzigingen.		

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
620003 - Verbetering Leefbaarheid in de wijk Het rijk stelt via de meicirculaire 2022 structureel € 8.000,- additionele middelen beschikbaar betreffende 'systeemleren' voor de versterking van de gemeentelijke dienstverlening. Dit om te werken aan onze infrastructuur zodat signalen structureel de juiste weg vinden en mensen niet meer de dupe worden zoals bij de toeslagenaffaire het geval was.	620003	8			

PROGRAMMA 7 VERKEER,VERVOER EN WATERSTAAT

Taakveld: Verkeer en vervoer (XT-21)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	De infrastructuur staat borg voor een goede bereikbaarheid te voet, per fiets met de auto en openbaar vervoer vanuit de woning naar alle gewenste bestemmingen. Tegelijkertijd moeten de negatieve effecten van mobiliteit voor veiligheid en voor milieu zoveel mogelijk worden beperkt.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
1.1	Continuering van de monitoring van de werkelijke verkeersbelasting op onderliggend wegennet van de Buitenring, .	In maart is de monitoring verricht. In oktober vindt een herhalingsmeting plaats. De resultaten worden gebruikt voor toekomstige beleidskeuzes.	
1.3	Het opstellen van een nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan.	Het nieuwe mobiliteitsplan is nagenoeg klaar. Besluitvorming vindt plaats in de raadsvergadering van eind november.	

	Doel: Wat willen we bereiken
2	Een goed onderhouden openbare ruimte die door iedereen op een veilige manier gebruikt kan worden.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
2.1	Het onderhoud, vervanging en schoonhouden van wegen gebeurt conform MOP-OR 2021-2025 op kwaliteitsniveau CROW-B. Voor 2022 worden de projecten benoemd in paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen, onderdeel "Wegen", uitgevoerd.	In verband met de gestegen marktprijzen met ca. 12,5%, dient het jaarlijks ter beschikking staande krediet voor de vervanging en reconstructie van wegen met structureel € 195.000,- te worden verhoogd.	De Raad dient via deze 2e bestuursrapportage 2022 in te stemmen met de structurele verhoging van het vervangingskrediet wegen met een bedrag van € 195.000,-.

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
210001 - MOP-wegen Het jaarlijks ter beschikking staande vervangingskrediet wegen dient als gevolg van prijsstijgingen (van ca. 12,5%), verhoogd te worden met een bedrag van € 195.000,-.	210001	6			

Hierdoor wordt het nieuwe vervangingskrediet wegen € 1.915.000,-. De kapitaallasten (€ 5.850,-) die betrekking hebben op deze verhoging van het investeringskrediet, worden nu op dit product bij geraamd.					
210002 - Onderhoud wegen: Op dit product bij ramen € 73.000,- i.v.m. 12,5 % prijsstijging in materiaalkosten. Voor de overdracht, het beheer en het onderhoud van het bestaande wegvak N276 is een vergoeding overeengekomen met de Provincie Limburg ter hoogte van € 498.698,00. Dit bedrag dient gereserveerd te worden t.b.v. herinrichting N276. Bedrag dient gestort te worden in reserve MOP wegen. Dit wordt opgenomen op het taakveld 010 Mutaties reserves van deze bestuursrapportage.	210002	-426			
210200 - Verkeersborden/wegmarkeringen Op dit product bij ramen € 3.500,- i.v.m. 12,5 % prijsstijging in materiaalkosten.	210200	4			
Voor de overdracht, het beheer en het onderhoud van de VRI (verkeersinstallatie) aan de Rimburgerweg is door de provincie Limburg een vergoeding verstrekt van € 120.000,-. Dit bedrag dient gestort te worden in de reserve openbare verlichting MOP-OR. Dit gebeurd via het taakveld 010 Mutaties reserves (product 010105).	210203	-120			

Taakveld: Parkeren (XT-22)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
220010 - Fietsenstalling Centrum Brunssum De plannen voor de fietsenstalling zijn in voorbereiding. Realisatie zal zeer waarschijnlijk in 2023 plaatsvinden. Daarom wordt het hiervoor bestemde bedrag van € 100.000,- overgeheveld naar 2023.	220010	-100			

PROGRAMMA 8 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Taakveld: Sportbeleid en -activering (XT-51)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	In het sportstimulerings- en gezondheidsbeleid richt de gemeente Brunssum zich op de gezondheid van al haar bewoners.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
1.3	Senioren te stimuleren om te gaan genieten van sport en bewegen.	De medewerker voor de uitvoering (ook ondersteuning 2e Gezonde Basisschool) is aangesteld. Project is in de opstartfase. 2e helft van 2022 dient dit bewegingsprogramma voor 55+ ers in de wijken te starten.	
1.3	Brunssum biedt ook personele Ondersteuning bij een 2de Gezonde Basisschool van de Toekomst (€ 14.000,- structureel)	De medewerker die voor de uitvoering dient zorg te dragen is aangesteld. Op korte termijn zal duidelijkheid komen welke school de 2e Gezonde Basisschool van de Toekomst wordt.	
1.4	Door deelname aan het project IKS (Iedereen Kan Sporten Parkstad) is er een match tussen het sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking en de behoefte daartoe.	Huis voor de Sport heeft opdracht om te onderzoeken of IKS Zuid Limburg haalbaar is i.p.v. het huidige goed functionerende IKS Parkstad.	

	Doel: Wat willen we bereiken
2	Het effect van corona, dat mensen meer thuis zijn (geweest) en minder bewegen, terugdringen.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
2.1	Motivatie en feitelijke beweging neemt toe. In iedere wijk vinden er stimulerende activiteiten plaats. Hiertoe is in de voorjaarsbrief voor 2 jaar een budget van € 30.000,- voorgesteld.	Medewerker is aangesteld. Project is in de opstartfase. 2e helft van 2022 dient dit bewegingsprogramma voor 55+ ers in de wijken te starten.	

	Doel: Wat willen we bereiken
3	Vitaliteit en veerkracht van jeugd

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
3.1	Breed aanbod voor 4-12 jarigen op gebied van sport en cultuur. Hiertoe is € 12.600,- vanuit de 2e bestuursrapportage 2021 overgeheveld	In de 1e helft 2022 hebben 427 kinderen zich ingeschreven voor activiteiten. Hiervan waren er 222 geen lid van een sportvereniging. Nieuw aanbod in voorbereiding. Planning uitgifte activiteitenboekje Sjors Sportief en Creatief sept/okt 2022.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
510004 - Sportbeleid € 29.000,- aframing wegens overboeking naar personeelskosten Maatschappelijke Ontwikkeling inzake tijdelijke inhuur medewerker Sport t.b.v. organisatie extra beweeg activiteiten conform Raadsbesluit. € 20.000,- aframing wegens overheveling naar 2023 inzake programmakosten Jeugd op Gezond Gewicht (JOGG) Per saldo een voordelige bijstelling Sportbeleid van € 49.000,-.	510004	-49			

Taakveld: Sportaccommodaties (XT-52)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
521004 - Sportvoorzieningen Er zijn geen mogelijkheden gevonden waarmee de structureel geraamde besparingen van € 100.000,- op het accommodatiebeleid gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarom wordt in deze bestuursrapportage de geraamde besparing afgeraamd.	521004	115			

De kosten voor het verrichten van een haalbaarheidsstudie tennisverenigingen LTCB en ATIVU van € 15.000,- bij ramen. De uitwerking van de businesscase is een onderdeel van de gemaakte afspraken in het goedgekeurde accommodatiebeleid door de Raad op 25 januari 2022.					

Taakveld: Cultuurpresentatie, prod.partic. (XT-53)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	Investeren in cultuur betekent investeren in het welbevinden van mensen en in de sociale cohesie van de gemeenschap waarvan ze deel uitmaken. Vandaar dat de gemeente een verbinding wil leggen tussen cultuur, het lokale verenigingsleven en vrijetijdsbesteding.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
1.1	Voor het digitaal ontsluiten van wandel- en fietsroutes langs culturele bezienswaardigheden in Brunssum is € 5.000,- vanuit de begroting structureel beschikbaar (530003).	De Vijverparkroute (wandelroute langs beeldende kunst en OLT via de groene corridor) is in voorbereiding. Ons Cultureel Brunssum wordt in de 2e helft van 2022 geactualiseerd.	
1.2	Een breed gevarieerd cultuuraanbod in het vernieuwde overdekte openluchttheater. In 2022 is € 12.500,- extra opgenomen om hier een impuls aan te geven	Diverse voorstellingen hebben plaatsgevonden en/of zijn gepland in 2022. Harmonie, zangkoor, carnavalsactiviteit, kindervoorstelling, tributeband. Voor ieder wat wils.	
1.3	Heemkunde als drager om de geschiedenis en cultuur van Brunssum levendig te houden.	Naast de Heemkunde zijn er meer dragers voor cultuur in Brunssum. We streven naar partnerschap met andere partners middels een 2e culturele ontmoeting.	
1.4	Initiatieven m.b.t. podiumkunsten in de Brikke Oave en het OLT stimuleren we door middel van een revolverend fonds..	Er blijken, juridische en praktische haken en ogen te zitten aan het instellen (ook als pilot) van een revolverend fonds. Mogelijk dat een subsidieregeling beter past. In kwartaal 4 verwacht het college een advies van de ambtelijke organisatie in deze.	
1.6	De gemeente Brunssum telt veel organisaties die zich inzetten voor de inwoners van Brunssum.	Via de 2e culturele ontmoeting wordt gestreefd naar afstemming en wisselwerking, zodat de middelen optimaal worden ingezet.	

	De organisaties dragen bij aan de leefbaarheid, de sociale cohesie, het welzijn, de gezondheid en de burgerkracht in Brunssum. De gemeente subsidieert organisaties die een bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelen van de gemeente	Het onlangs verschenen boekje 'Sjors Creatief' kan als een soort culturele kaart worden gezien.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
2	Professionalisering programmering Openlucht theater.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
2.1	In 2022 hebben wij advies hoe we het programmeren van het Openluchttheater zo goed mogelijk kunnen organiseren (programmeren is een vak). Voor 2022 is daar € 15.000,- voor opgenomen in de begroting waarna € 20.000,- structureel (zie voorjaarsbrief 2021).	Het college verwacht in kwartaal 4 advies van het ambtelijk apparaat.	
2.2	Interne evaluatie en verbeterplan van het openluchttheater qua organisatie, voorzieningen, faciliteiten.	De horecaovereenkomst voor de dienstverlening bij het OLT is in een afrondende fase. Zie ook voortgang bij 2.1.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
5	Instandhouden bestaande kunstwerken.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
5.1	In 2022 is ruimte voor herplaatsing en specialistisch onderhoud van enkele kunstwerken. Via de voorjaarsbrief 2021 is € 50.000,- voorgesteld.	Er ligt een rapportage van de Kunstwacht. Plaquette van der Geest, wandmozaïek Hermanns, wandmozaïek Deumens.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
530003 - Cultuur In Parkstadverband werd afgesproken dat de gemeentelijke bijdrage aan de regio archeoloog met € 5.000,- verhoogd dient te worden. Zowel een vertraagde uitrol van Cultuur projecten als achterstanden in het aanbod van presentaties in de podiumkunsten en het behoud van de bestaande beeldende kunst vergen nog veel inzet van middelen en mensen in 2023; voorgesteld wordt om derhalve € 134.000,- over te hevelen naar 2023.	530003	-129			

Taakveld: Openbaar groen en recreatie (XT-57)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
570005 - Groen, toerisme en recreatiebeleid Brug over de Akkerweg: Op dit product staat een bedrag van € 400.000,- voor de brug over de Akkerweg. Realisatie zal niet plaatsvinden dit jaar. Daarom wordt dit bedrag overgeheveld naar 2023. Leisurelane: Op ditzelfde product staat ook de Leisurelane. Daar wordt een bedrag van € 39.778,- bijgeraamd uit de algemene middelen i.v.m. indexering kosten Leisurelane (raadsbesluit d.d. 12 juli 2022, 2022/40). Per saldo een mutatie van € 360.222,- (voordeel) op dit product.	570005	-360			
570204 - Plantsoenen Op dit product bij ramen € 80.000,- i.v.m. prijsstijging van 12,5%.	570204	80			
570207 - Sanering-/reconstructie bomenbestand Op dit product bij ramen € 26.000,- i.v.m. prijsstijging van 12,5%.	570207	26			

PROGRAMMA 9 MILIEU

Taakveld: Riolering (XT-72)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
720002 - Onderhoud riolering Op dit product bij ramen € 10.000,- i.v.m. prijsstijging van 12,5% op uitbesteed onderhoud.	720002	10			
720003 - Rioolinspecties Op dit product bij ramen € 3.500,- i.v.m. prijsstijging van 12,5% op uitbesteed onderhoud.	720003	4			
720004 - Overige kosten-baten riolering Op dit product bij ramen € 11.000,- i.v.m. prijsstijging van 12,5% op uitbesteed onderhoud. Bij de opstelling van het MOP-OR 2022-2025 in het jaar 2021 (door de Raad vastgesteld in zijn vergadering van 28 september 2021, gemeenteblad 2021/34) werd ervan uit gegaan dat door aanbestedingsvoordelen een stijging van de rioolheffing niet noodzakelijk zou zijn. Daarom werd het investeringsbudget voor de vervanging van rioleringen in het jaar 2022 met een bedrag van € 91.576,- verlaagd. Als gevolg van de enorme prijsstijgingen van dit moment, waarvan ook nog geen einde inzicht is, dient deze verlaging van het investeringsbudget ten laste van de algemene middelen te worden gecorrigeerd.	720004	103			
720007 - Rioolaansluitingen Op dit product bij ramen € 1.000,- i.v.m. prijsstijging van 12,5% op uitbesteed onderhoud.	720007	1			
720009 - Rioolreiniging Op dit product bij ramen € 7.000,- i.v.m. prijsstijging van 12,5% op uitbesteed onderhoud.	720009	7			

Taakveld: Afval (XT-73)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
730000 - Zwerfafval/salarislasten Dit jaar wordt het plan van aanpak zwerfafval uitgewerkt en voorgelegd ter besluitvorming. De uitvoering vindt deels in 2023 plaats. Daarom wordt een bedrag van € 20.000 overgeheveld naar 2023.	730000	-20			

Taakveld: Milieubeheer (XT-74)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
740002 - Milieubeleid Kosten klimaatakkoord: In de meicirculaire is er € 215.367,- ontvangen voor de kosten klimaatakkoord. Een deel van deze middelen, te weten een bedrag van € 35.367,- wordt dit jaar ingezet om invulling te geven aan het klimaatakkoord en derhalve in deze 2e bestuursrapportage toegevoegd aan dit product voor 2022. Het restant van € 180.000,- wordt straks in de begroting 2023 aan de exploitatie toegevoegd voor de verdere uitwerking van de opgaven uit het klimaatakkoord op basis van de zaken die in 2022 in beeld worden gebracht. Transitievisie warmte: Verder staat er op dit product een bedrag van € 125.000,- t.b.v. de transitievisie warmte. Hiervan wordt een bedrag van € 60.000,- overgeheveld naar 2023, naar het nieuwe gevormde product 740010- Transitievisie warmte, om te investeren in kennis en informatie voor bewoners over de opgave 2023.	740002	-25			

Per saldo: € 35.367,- -/- € 60.000,- = € 24.633,- (voordeel) op dit product.					
740006 - Ongediertebestrijding Op dit product bij ramen € 2.800,- i.v.m. prijsstijging van 12,5% op uitbesteed onderhoud.	740006	3			
740009 - Uitvoering Energie armoede Inmiddels is er een tweede tranche middelen aanpak energiearmoede uitgekeerd aan de gemeente, € 510.975,-. Deze tweede tranche bestaat uit middelen vanuit het Rijksbudget aanpak energiearmoede € 363.452,- en het Rijksbudget isolatieprogramma € 147.523,-. Het aandeel middelen uit het isolatie programma wordt separaat ingeboekt. Deze middelen dienen evenals de middelen uit de eerst tranche te worden besteed aan de huishoudens in kwetsbare positie voor het nemen van energiebesparende maatregelen. Deze aanvullende middelen worden nu via de 2de bestuursrapportage in de begroting opgenomen (inkomsten en uitgaven).	740009	0			
740013 - Isolatieprogramma Zie de toelichting die is opgenomen op het product 740009 Energie armoede.	740013	0			

Taakveld: Begraafplaats (XT-75)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
750001 - Openbare begraafplaats Op dit product bij ramen € 1.000,- i.v.m. prijsstijging van 12,5% op uitbesteed onderhoud.	750001	1			
De begraafplaatsadministratie is enige tijd geleden bij een andere afdeling binnen de organisatie ondergebracht. Het werkproces wordt verder geoptimaliseerd. Dit jaar wordt een inhaalslag gemaakt, vooral rondom de aflopende grafrechten. De verwachting is dat de begraafrechten hierdoor (incidenteel) € 10.000,- hoger zullen zijn.	750003	-10			

PROGRAMMA 10 ECONOMIE EN TOERISME

Taakveld: Economische ontwikkeling (XT-31)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
3	Versterken van de regionale economische structuur o.a. op het gebied van retail, vrijetijdseconomie en bedrijventerreinen.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
3.2	De gemeente geeft uitvoering aan de gebiedsontwikkeling Brunssum Centrum/transitie Rumpenerstraat in het kader van de 3e tranche van de Regiodeal Parkstad Limburg. Daarnaast wordt in het kader van de 2e tranche van de Regiodeal de gebiedsontwikkeling Brunssum Noord samen met partners opgepakt.	De subsidieverordening in het kader van het project Stratenaanpak is recent opengesteld. In samenwerking tussen gemeentelijke projectgroep en transitiecoach is een groslijst opgesteld van panden waar in de 2e helft van 2022 contacten worden geïnitieerd met de desbetreffende vastgoedeigenaren. In het algemeen zien wij, mede als gevolg van de ontwikkelingen op de woningmarkt, een toename van initiatieven voor het transformeren van voormalige winkel- en horecapanden naar woonfuncties. Middels de stratenaanpak trachten wij een versnelling te brengen in deze ontwikkeling. Tegelijkertijd zal in de komende jaren een gedeeltelijke reconstructie plaatsvinden van de Rumpenerstraat (Bodempleinroute) en zal Weller haar woningenbestand in de Componistenwijk gaan vernieuwen.	
3.4	De gemeente levert een bijdrage aan de zogenaamde 'regionale initiatieven Parkstad' zoals het starterscentrum, het vestigingenregister, Bedrijven Terreinen Management en de VVV.	In het najaar wordt in de commissie Middelen en Techniek een presentatie ingepland van het Starterscentrum.	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
310002 - Economisch beleid Verwacht restantsaldo op dit product ultimo 2022 ad € 50.000,- overhevelen naar dienstjaar 2023 als algemeen werkbudget voor economische activiteiten.	310002	-50			

Taakveld: Fysieke bedrijfsinfrastructuur (XT-32)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	Uitvoering geven aan de gebiedsvisie Oostflank en de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Limburg en stadsregio Parkstad.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
1.1	Realiseren van herontwikkelingen op het gebied van logistiek, landschap, bedrijventerreinen en leisure.	Wij verwijzen naar de inhoud van de d.d. 21 juli jl. verzonden raadsinformatiebrief "deelname in de aankoop van de groeve Mourik door de provincie Limburg" en zullen in verband hiermee eind september een raadsvoorstel aanbieden aan uw raad.	

	Doel: Wat willen we bereiken
2	Behoud en uitbreiding van werkgelegenheid op de bedrijventerreinen in Brunssum.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
2.1	Uitgifte van bedrijfskavels op de bedrijventerreinen BSV Limburgia en Ora et Labora.	Uw raad is onlangs via raadsinformatiebrief uitvoerig geïnformeerd over de aanstaande nieuwbouwontwikkeling aan het Houserveld. Na afronding van dit project zal de selectieprocedure voor de verkoop van kavel 3 worden voorbereid (conform uitgangspunten 'Didam-arrest').	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025

Taakveld: Economische promotie (XT-34)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	Doorontwikkelen van het recreatief aanbod, de woon- en vrijetijds voorzieningen voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	*Voortgang*	*Beslispunt*
1.	Organiseren van een voorjaarskermis (Lindeplein) en najaarskermis (Koutenveld). De voorjaarskermis is expliciet gericht op jongeren.	De voorjaarskermis heeft onlangs plaatsgevonden op het Lindeplein en zal nog worden geëvalueerd met marktmeester en kermisexploitanten.	
1.1	Ontwikkeling en uitvoering van een strategisch Citybranding programma gericht op de aanwas van de bevolkingsdoelgroep 20-45 jaar.	Initiatieven die hebben plaatsgevonden zijn de #Brunssumsmomentje-vouchers, speciaal voor de doelgroep 18 tot 30 jarigen. Daarnaast waren we zichtbaar op de Parade met de 'Let's Swing into the Parade'-schommel, tasjes en pins. Dit doen we ook digitaal, door frequent aanwezig te zijn op social media kanalen en artikelen te produceren o.b.v. behoeften van Brunssum en omgeving. Initiatieven die in 2022 nog ontplooid zullen worden zijn o.a. Brunssum Borrelt (netwerkborrel op Lindeplein), Warm Welkom Brunssum (rotonde Langeberg) en Buro Brunssum (fysieke locatie om te inspireren en informeren).	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025

PROGRAMMA 11 VOLKSHUISVESTING EN RO

Taakveld: Ruimtelijke ordening (XT-81)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
810001 - Bestemmingsplannen Het daadwerkelijk schrijven van bestemmingsplannen wordt altijd uitbesteed omdat het specialistisch werk is en de gemeente daar geen eigen capaciteit voor heeft. Abusievelijk is hier echter geen budget voor opgenomen in de begroting. Er is gemiddeld een bedrag van € 40.000,- per jaar voor benodigd. Dit bedrag wordt nu voor 2022 opgevoerd. In de begroting 2023 e.v. zal jaarlijks een zelfde bedrag worden opgenomen.	810001	40			
810003 - Ruimtelijke kwaliteitszorg Initiatiefnemers van bouwontwikkelingen (professioneel en particulier) maken in toenemende mate gebruik van de mogelijkheid die de gemeente biedt om vooroverleg te voeren met de stadbouwmeester en de stedenbouwkundige, zodat aanbevelingen bij de definitieve planuitwerking kunnen worden meegenomen. Dit wordt door initiatiefnemers als zeer positief ervaren en komt de kwaliteit van de dienstverlening ten goede. Ook is dit voor het verdere verloop van het (vaak termijn gebonden) vergunningenproces een gunstige ontwikkeling, omdat behandeltijden worden ingekort. Daarnaast vond het overleg van de stadsbouwmeester met initiatiefnemers als gevolg van de Covid-19 maatregelen in het begin van dit kalenderjaar vaak digitaal plaats, hetgeen toch meer behandeltijd kostte. De kosten ruimtelijke kwaliteitszorg zullen naar verwachting € 5.000,- hoger uitvallen.	810003	5			
810005 - Omgevingswet De implementatie van de Omgevingswet neemt meerdere jaren in beslag. Een deel van de voor de implementatie beschikbare middelen, te weten een bedrag van € 250.000,-, wordt daarom overgeheveld naar 2023.	810005	-250			

Taakveld: Grondexpl.(niet-bedr.terreinen) (XT-82)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Voorgesteld wordt de grondexploitatie Zorgplein, onderdeel van het Masterplan Centrum, af te sluiten. De grondexploitatie heeft een positief saldo per 1 januari 2022 van € 1.532.778,-. Binnen deze grondexploitatie vinden er geen activiteiten meer plaats en is er derhalve geen sprake meer van een actieve grondexploitatie. Voorgesteld wordt, in lijn met voorgaande besluitvorming, het positief saldo te storten in de voorziening toekomstige tekorten grondexploitatie. Het positief saldo is in voorgaande jaren, in overleg met de accountant, gesaldeerd bij het bepalen van de verliesvoorziening in het kader van het Masterplan Centrum.	820070	0			

Taakveld: Wonen en bouwen (XT-83)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Onzeker is of de geraamde legesinkomsten voor een bepaald jaar ook in dat jaar daadwerkelijk gerealiseerd worden (fluctuering legesinkomsten). Dit is immers afhankelijk van het moment waarop de aanvrager besluit zijn aanvraag in te dienen. Het ene jaar kan er aanleiding zijn om de raming naar boven bij te stellen, het andere jaar naar beneden. Naar verwachting zullen de legesinkomsten 2022 voor de activiteit bouwen € 90.000,- lager uitvallen.	830010	90			

PROGRAMMA 12 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Taakveld: Mutaties reserves (XT-010)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Bij het product Verkiezingen (020030) op Taakveld XT-01 worden in 2022 kosten geraamd ter voorbereiding op verkiezingen in 2023. Ter dekking van deze kosten wordt een bedrag van € 6.000,- onttrokken uit de Reserve Verkiezingen.	010102	-6			
010105 - Mutaties reserves Voor de overdracht, het beheer en het onderhoud van het bestaande wegvak N276 is een vergoeding overeengekomen met de Provincie Limburg ter hoogte van in totaal € 498.698,-. Dit bedrag dienen we te reserveren ten behoeve van herinrichting N276 en wordt daarom gestort in de egalisatiereserve MOP wegen. Voor de overdracht, het beheer en het onderhoud van de VRI (verkeersinstallatie) aan de Rimburgerweg is door de provincie Limburg een vergoeding verstrekt van € 120.000,-. Dit bedrag dient gestort te worden in de egalisatiereserve MOP openbare verlichting. Een totaalbedrag van € 1.571.080,- wordt gestort in de algemene reserve. Dit betreft de overheveling (OVH) van de hier benoemde budgetten naar het jaar 2023. (tussen haakjes, het productnummer waarbij de mutatie in deze rapportage is opgenomen): - OVH gelden klimaatakkoord Rijk (740002) € 180.000,-. - OVH gelden Transitievisie warmte (740002) € 60.000,-. - OVH plan van aanpak zwerfafval (730000) € 20.000,-.	010105	2.190			

- OVH Buddy project (650001) € 247.080,-. - OVH project centering Pregnancy (710005) € 10.000,-. - OVH programmakosten Jeugd op Gezond Gewicht (510004) € 20.000,-. - OVH werkbudget voor economische activiteiten (310002) € 50.000,-. - OVH fietsenstalling centrum (220010) € 100.000,-. - OVH initiatieven kinderarmoede (630003) € 75.000,-. - OVH uitvoering plan van aanpak eenzaamheid (612033) € 25.000,-. - OVH achterstanden Cultuur projecten (530003) € 134.000,-. - OVH Brug over de Akkerweg (570005) € 400.000,- - OVH Implementatie Omgevingswet (810005) € 250.000,-.					

Taakveld: Overhead (XT-04)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	Het ambtelijk apparaat blijft het bestuur deskundige ondersteuning bieden met gevoel voor politiek-bestuurlijke verhoudingen en goed opdrachtnemerschap.

	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
1.1	De adviezen (betreffende P&O) vanuit de diverse projectgroepen implementeren binnen het Programma Organisatieontwikkeling.	De adviezen in het kader van de projectgroepen 'Verduidelijking rollen ambtelijke leiding', 'Evaluatie reorganisatie' en 'Focus op integriteit in de uitvoeringspraktijk' zijn vastgesteld door de stuurgroep en zijn/ worden gepresenteerd aan de Ondernemingsraad. De projectgroepen 'Vertalen kernwaarden naar afdelings- c.q. medewerkersniveau' en 'Flexibel en resultaatgericht werken' zijn volop in gang en lopen door tot (sowieso) einde van dit jaar.	
1.2	Functieboek en -waardering d.m.v. implementatie HR21.	Het plan van aanpak is gemaakt, maar dient ter instemming te worden voorgelegd aan de Ondernemingsraad.	

		Vervolgens dient het college daarover een formeel besluit te nemen. Het project start in de 2e helft van 2022. Afronding van het project zal zijn in 2023.	
1.3	Implementatie introductiebeleid.	Het introductiebeleid is gereed; maar dient nog formeel te worden vastgesteld door het college. De introductiedagen zijn reeds geïmplementeerd.	
1.4	Plan van aanpak arbeidsmarktcommunicatie/ employer branding.	Is nog niet opgepakt, omdat dit opvolgend is aan de invoering van het functiewaarderingssysteem HR21.	
1.5	Implementatie lokale regelingen en eventuele CAO wijzigingen (huidige CAO is 31-12-2020 afgelopen; we zijn in afwachting van een nieuwe CAO).	Het merendeel is afgerond. er resteert nog de regeling dienstkleding en de (evaluatie van de) regeling generatiepact. In verband met CAO wijzigingen dient tot slot de verlofregeling (wederom) te worden aangepast.	
1.6	Migratie naar de opvolger van ons huidige personeelsinformatiesysteem (PIMS/Youpp wordt Motion).	Motion/ Motion Pro zijn geïmplementeerd. Voor het invoeren van de Digitale Personeelsdossiers (DPD's) is er instemming nodig van de Ondernemingsraad. Het instemmingsverzoek richting de Ondernemingsraad wordt nu voorbereid. Het project implementatie DPD's zal vervolgens nog het hele jaar in beslag nemen, met uitloop naar 2023.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
3	We zorgen voor een effectieve communicatie, waarbij we in toenemende mate gebruik maken van de mogelijkheden van digitale media (social media).		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
3.1	Effectueren media mix (communicatiekanalen), zoals bijvoorbeeld (doch niet beperkt tot) de Knipselkrant.	In 2021 is door de gemeenteraad met de motie Communicatie met burgers opgeroepen tot het actualiseren van het beleidsplan communicatie. In Q3 en Q4 van 2022 wordt dit beleidsplan opgesteld en besproken met de portefeuillehouder. Dit omvat tevens een herijking van de media mix, waarbij gekeken wordt naar de huidige effectiviteit	

		en het huidige bereik om zo, waar nodig, nieuwe of extra middelen in te zetten.	
3.2	Optimaliseren projectcommunicatie.	Ook projectcommunicatie wordt meegenomen in de actualisering van het beleidsplan communicatie in Q3 en Q4 2022. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijkheden op het gebied van burgerparticipatie, mogelijke nieuwe instrumenten en integrale samenwerking met andere afdelingen. Belangrijke projecten in 2022 omvatten onder andere de Centrumvisie waarbij projectcommunicatie wordt ingezet richting burger en (potentiele) ondernemers.	
3.3	Implementatie intern communicatieplan.	In Q3 en Q4 van 2022 wordt de strategie achter het interne communicatieplan en de bijbehorende middelen verder uitgewerkt tot concrete acties. De basis hiervoor zijn o.a. de resultaten voortvloeiend uit het werkbelevingsonderzoek in 2021 en de daaropvolgende gesprekken met de medewerkers en de leidinggevenden.	

	Doel: Wat willen we bereiken		
4	Binnen het project Citybranding zorgen wij ervoor dat t.b.v. "het merk Brunssum" een stevige effectieve basis wordt neergezet. Dat doen we door de eerste stappen te zetten op het gebied van (doelgroep)campagnes en content marketing.		
	Resultaat: Wat doen we daarvoor	***Voortgang***	***Beslispunt***
4.1	Bestaande initiatieven van het uitvoeringsplan Citybranding onderhouden en nieuwe initiatieven op dat vlak ontplooien.	Het jaar 2022 zetten we in op zichtbaarheid, verankering en maatwerk. Dit doen we door zichtbare initiatieven maar ook door het verstevigen van de (digitale) basis. Initiatieven die hebben plaatsgevonden zijn de #Brunssumsmomentjevouchers, speciaal voor de doelgroep 18 tot 30 jarigen. Daarnaast waren we zichtbaar op de Parade met de ‘Let’s Swing into the Parade’-schommel, tasjes en pins.	

		Dit doen we ook digitaal, door meer en voortdurend aanwezig te zijn op social mediakanalen en artikelen te produceren o.b.v. behoeften van Brunssum en omgeving. Deze lijn zetten we het komend half jaar ook door in de openbare ruimte. Initiatieven die in 2022 nog ontplooid zullen worden zijn o.a. Brunssum Borrelt (netwerkborrel op Lindeplein) en Warm Welkom Brunssum (rotonde Langeberg) en Buro Brunssum (fysieke locatie om te inspireren en informeren).	

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
010020 - Bestuursondersteuning Ophoging van het budget i.v.m. de verhoogde bijdrage Fonds GGU (Gezamenlijk Gemeentelijke uitvoering) per inwoner (436000)	010020	15			
040000 - Ondersteuning organisatie In 2020 zijn we overgestapt van CAR-UWO naar CAO Gemeenten. Hierbij is in het systeem de volgende aanpassing niet verwerkt. Bij koop en verkoop van verlof dient ook het IKB gedeelte (17,05%) te worden berekend. De kosten voor het herstellen van deze fout ad € 46.000,- worden hier geraamd. In de eerste helft van dit jaar werd al een bedrag van € 200.000,- ingezet inzake ziekteverzuim (beschikbaar was € 250.000,-). Het blijft moeilijk in te schatten wat het ziekteverzuim zal zijn in de rest van dit jaar. Wij verwachten met het bij ramen van een bedrag ad € 100.000,- in deze bestuursrapportage voor de rest van het jaar voldoende budget beschikbaar te hebben.	040000	146			
041000 - Afd. Financiën & Control Met een extra uitvraag voor doorrekening en advisering aangaande de uitkering Gemeentefonds (meicirculaire en septembercirculaire) is € 7.000,- gemoeid.	041000	22			

Voor de voorbereiding en aanschaf van een nieuwe applicatie (rapportage tool) ten behoeve van de Planning en Control documenten (P&C) is ongeveer € 15.000,- nodig.					
041002 - Salarisadministratie Hogere uitgaven salarisadministratie als gevolg van hogere uitgaven maandverwerking salarissen	041002	12			
041112 - Technische infrastructuur Wegens het nog niet ingevuld krijgen van de vacature Functioneel Applicatiebeheerder Financiën & Control wordt, om de continuïteit en doorontwikkeling te kunnen garanderen, tot het einde van het jaar externe deskundigheid ingehuurd. De aanwezige salarisruimte is niet voldoende om de inhuur af te dekken. Naar verwachting is nog € 55.000,- extra noodzakelijk.	041112	55			
041200 - Afdeling Bestuurszaken Extra capaciteit boa's voor € 33.489,-. Dekking van dit (structurele) budget komt binnen via decentralisatie-uitkering gemeentefonds en verloopt daarmee budgetneutraal. Op 09 februari 2022 zijn OR-verkiezingen geweest. Tijdens deze verkiezingen heeft het personeel de kans gekregen om de leden van de ondernemingsraad (OR) te kiezen. Dit heeft geresulteerd in de benoeming van nieuwe OR-leden, die nog geen kennis en ervaring op dit vlak hadden. Zij hebben cursussen en trainingen gevolgd om deze achterstand in te lopen. Hiervoor is € 7.500,- nodig. Er zijn incidentele middelen / bijdrage van het Rijk voor ondersteuning op de controle naleving coronatoegangsbewijzen ontvangen. Een bedrag van € 20.000,- is via de Veiligheidsregio Zuid-Limburg uitbetaald.	041200	21			
041202 - Arbeidsvoorwaarden Ophoging van het budget met € 5.000,- vanwege de verplichte werkgeversbijdrage FNV (artikel 12.7 CAO Gemeenten).	041202	5			
041204 - Werving & Selectie Vanwege een stijging van het aantal vacatures, afgezet tegen de krapte op de arbeidsmarkt, hebben we vaker en meer wervingsadvertenties moeten uitzetten.	041204	7			

041210 - Rechtsbescherming Er is een flinke stijging in juridische kosten. Door een cumulatie van rechtszittingen en vraagstukken in nieuwe en al langer lopende procedures en onverwachte incidenten bleek inschakeling van (juridische) bijstand met daaraan hoge kosten verbonden onontkoombaar. De inschatting is dat eind van het jaar uitgekomen wordt op een bedrag van € 135.000,- Het begrote budget van € 55.000,- is dan ook niet toereikend en wordt met € 80.000,- bijgesteld.	041210	80			
042000 - Afdeling Publieksdiensten De medewerkers van de gemeentewinkel hebben in toenemende mate te maken met (verbale) agressie. Met name tijdens de avondopenstelling, als de gemeentelijke burelen verlaten zijn, voelen de baliemedewerkers zich onveilig. Besloten is daarom om tijdens de avondopenstelling een beveiligingsfunctionaris, als zodanig duidelijk herkenbaar en zichtbaar aanwezig, in te huren. Hiervoor dient € 10.000,- te worden bij geraamd. De verwachting is dat deze kosten structureel zijn.	042000	10			
043000 - Afdeling Maatschappelijke ontwikkeling Verhoging van het budget personeelskosten (externe inhuur) afdeling Maatschappelijke ontwikkeling met € 43.000,-. € 29.000,- budget komt van product 510004 (Sportbeleid) voor tijdelijke inhuur medewerker sport ten behoeve van organisatie beweegactiviteiten. € 14.000,- extra middelen GIDS-gelden uit meicirculaire voor personeelskosten MO ten behoeve van inhuur medewerker sport. De bijstelling op dit product verloopt hiermee budgettair neutraal.	043000	43			

Taakveld: Treasury (XT-05)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
050003 - Overige financiële middelen Hogere dividenduitkering Enexis € 60.000,- door een hoger dividend 2021 en een teruggaaf dividendbelasting Enexis. Hogere dividenduitkering BNG € 58.000,-.	050003	-118			

Taakveld: Belastingen overig (XT-064)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
064100 - Kosten BsGW Per saldo wordt het budget van dit product verhoogd met € 50.416,- , hetgeen onderstaande detaillering heeft: Er is een aanvullende bijdrage nodig als gevolg van een nadelig jaarrekening resultaat 2021 bij de BsGW. Aandeel voor Brunssum € 40.616,-. Kosten voor ondersteuning bij hoger beroep tegen bezwaarschrift rioolheffing zijn € 4.800,-. Nadelig aanbestedingsresultaat van € 5.000,- voor het uitvoeren van mutatiedetectie WOZ 2022.	064100	50			

Taakveld: Algemene uitkering gemeentefonds (XT-07)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

FINANCIELE BIJSTELLINGEN (X €1.000)

Toelichting	Product	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
070000 - Algemene Uitkering Gemeentefonds Het totaal bij te ramen bedrag in de 2e bestuurs-rapportage 2022 als gevolg van de ontvangen mei-circulaire 2022 Gemeentefonds bedraagt € 1.376.482,-. Onderdeel van dit bedrag zijn: - extra capaciteit BOA's € 33.489,- (prod. 041200) - hogere bijdrage energie toeslag € 204.000,- (product 630003) en - uitvoeringskosten klimaatakkoord € 215.367,- (product 740002). Tevens is reeds meegenomen in de inkomsten van de algemene uitkering een bedrag van € 950.000,- bestemd voor de verhoging van de bijdrage energie armoede. Het Rijk heeft besloten om de bijdrage per burger te verhogen van € 800,- naar € 1.300,-. Hiervoor ontvangen de gemeenten een vergoeding (september 2022) via de algemene uitkering. Dit bedrag wordt een op een doorbetaald aan ISD-BOL. Zij verzorgen de uitvoering van de regeling energie armoede (zie hiervoor ook product 630003 Armoedebeleid).	070000	-2.326			

C. INVESTERINGSKREDIETEN

Verhoging vervangingskrediet wegen met € 195.000,-

In verband met de gestegen marktprijzen met ca. 12,5 %, dient het jaarlijks ter beschikking staande krediet voor de vervanging en reconstructie van wegen met € 195.000,- te worden verhoogd.
De hiermee verband houdende jaarlijkse kapitaallasten zijn geraamd op het product 210001 MOP - wegen.
Voor een verdere toelichting zie taakveld XT-21 product 210001 - MOP-wegen.

De Raad wordt gevraagd in te stemmen met de verhoging van het vervangingskrediet wegen met een bedrag van € 195.000,-.

D. BIJGESTELD FINANCIEEL BEELD 2022

4e begrotingswijziging 2022

Bijgestelde begroting per taakveld

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Mutatie 2e BR 2022	Bijgestelde begroting 2022	Bijgestelde begroting 2023	Bijgestelde begroting 2024	Bijgestelde begroting 2025
taakvelden						
XT-01 - Bestuur	2.223	106	2.329	2.176	2.180	2.185
XT-010 - Mutaties reserves	4.766	2.190	6.956	2.874	3.388	4.810
XT-02 - Burgerzaken	1.267	14	1.281	1.160	1.160	1.160
XT-03 - Beheer ov. gebouwen / gronden	193		193	193	193	193
XT-04 - Overhead	13.469	436	13.905	13.652	13.841	13.956
XT-05 - Treasury	241		241	295	277	263
XT-064 - Belastingen overig	514	50	564	524	535	546
XT-08 - Overige baten en lasten	-122		-122	-122	-122	-122
XT-11 - Crisisbeheersing en brandweer	2.042	60	2.102	2.084	2.113	2.147
XT-12 - Openbare orde en veiligheid	983		983	844	844	844
XT-21 - Verkeer en vervoer	4.022	82	4.104	3.966	3.993	4.028
XT-22 - Parkeren	138	-100	38	38	34	34
XT-31 - Economische ontwikkeling	304	-50	254	204	204	204
XT-32 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	414		414	225	0	0
XT-33 - Bedrijfsloket en -regelingen	84		84	84	59	59
XT-34 - Economische promotie	105		105	105	105	105
XT-41 - Openbaar basisonderwijs	9		9	9	9	9
XT-42 - Onderwijshuisvesting	2.659		2.659	2.657	2.656	2.655
XT-43 - Onderwijsbeleid / leerlingzaken	1.891		1.891	1.807	1.741	1.740
XT-51 - Sportbeleid en -activering	518	-49	469	426	401	401
XT-52 - Sportaccommodaties	2.210	115	2.325	2.199	2.173	2.174
XT-53 - Cultuurpresentatie, prod.partic.	1.281	-129	1.152	1.525	1.175	1.181
XT-54 - Musea	7		7	7	7	7
XT-55 - Cultureel erfgoed	0		0	0	0	0
XT-56 - Media	544		544	553	553	553
XT-57 - Openbaar groen en recreatie	3.174	-254	2.920	2.127	2.138	2.125
XT-61 - Samenkracht/burgerparticipatie	3.363	-46	3.317	3.320	3.350	3.349
XT-62 - Wijkteams	630	8	638	604	601	445
XT-63 - Inkomensregelingen	17.495	1.079	18.574	15.750	15.476	15.272
XT-64 - Begeleide participatie	12.586	169	12.755	11.235	10.796	10.269
XT-65 - Arbeidsparticipatie	890	14	904	681	681	681

XT-66 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.004	80	2.084	2.012	2.023	2.041
XT-671 - Maatwerkdienstverlening 18+	7.749	171	7.920	7.784	7.784	7.784
XT-672 - Maatwerkdienstverlening 18-	11.373	94	11.467	9.506	9.506	9.506
XT-681 - Geëscaleerde zorg 18+	472		472	473	473	473
XT-682 - Geëscaleerde zorg 18-	79		79	79	79	79
XT-71 - Volksgezondheid	1.268	-5	1.263	1.258	1.262	1.257
XT-72 - Riolering	2.570	33	2.602	2.563	2.558	2.556
XT-73 - Afval	3.384	-20	3.364	3.668	3.759	3.759
XT-74 - Milieubeheer	1.732	489	2.222	857	809	809
XT-75 - Begraafplaats	48	1	49	44	44	46
XT-81 - Ruimtelijke ordening	1.079	-205	874	729	679	679
XT-82 - Grondexpl.(niet-bedr.terreinen)	11.528	1.533	13.060	8.108	5.683	2.158
XT-83 - Wonen en bouwen	1.150		1.150	950	950	950
TOTAAL LASTEN	122.335	5.865	128.201	109.232	106.170	103.370
taakvelden						
XT-01 - Bestuur	-3		-3	-3	-3	-3
XT-010 - Mutaties reserves	-8.092	-6	-8.098	-2.031	-1.349	-1.231
XT-02 - Burgerzaken	-246	-20	-266	-246	-246	-246
XT-03 - Beheer ov. gebouwen / gronden	-197		-197	-197	-197	-197
XT-04 - Overhead	-871	-20	-891	-871	-871	-871
XT-05 - Treasury	-1.076	-118	-1.194	-1.060	-1.046	-1.032
XT-061 - OZB woningen	-4.452		-4.452	-4.532	-4.604	-4.677
XT-062 - OZB niet-woningen	-1.700		-1.700	-1.732	-1.759	-1.785
XT-064 - Belastingen overig	-333		-333	-356	-356	-355
XT-07 - Algemene uitk. gemeentefonds	-69.264	-2.326	-71.590	-65.710	-66.095	-67.092
XT-08 - Overige baten en lasten	-278		-278	-278	-278	-278
XT-12 - Openbare orde en veiligheid	-19		-19	-19	-19	-19
XT-21 - Verkeer en vervoer	-145	-619	-764	-145	-145	-145
XT-32 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-364		-364	-225		
XT-33 - Bedrijfsloket en -regelingen	-13		-13	-13	-13	-13
XT-34 - Economische promotie	-203		-203	-203	-203	-203
XT-42 - Onderwijshuisvesting	-1.262		-1.262	-1.262	-1.262	-1.262
XT-43 - Onderwijsbeleid / leerlingzaken	-1.128		-1.128	-1.039	-962	-962
XT-52 - Sportaccommodaties	-608		-608	-607	-613	-615
XT-53 - Cultuurpresentatie, prod.partic.	0		0	0	0	0
XT-57 - Openbaar groen en recreatie	-100		-100	-100	-100	-100
XT-61 - Samenkracht/burgerparticipatie	-41		-41	-41	-41	-41
XT-62 - Wijkteams	0		0	0	0	0
XT-63 - Inkomensregelingen	-11.458	527	-10.931	-11.437	-11.212	-10.991
XT-64 - Begeleide participatie	239	-401	-163			
XT-65 - Arbeidsparticipatie	-195		-195	0	0	0
XT-66 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-125	3	-121	-126	-127	-128
XT-671 - Maatwerkdienstverlening 18+	-300		-300	-300	-300	-300

XT-71 - Volksgezondheid	-20		-20	-20	-20	
XT-72 - Riolering	-3.677	92	-3.585	-3.727	-3.724	-3.724
XT-73 - Afval	-4.302		-4.302	-4.635	-4.733	-4.733
XT-74 - Milieubeheer	-368	-511	-879	-5	-5	-5
XT-75 - Begraafplaats	-61	-10	-71	-61	-61	-61
XT-82 - Grondexpl.(niet-bedr.terreinen)	-11.225	-1.533	-12.758	-7.804	-5.380	-1.855
XT-83 - Wonen en bouwen	-448	90	-358	-448	-447	-446
TOTAAL BATEN	-122.335	-4.852	-127.187	-109.232	-106.170	-103.370
Resultaat	**0**	**1.013**	**1.013**	**0**	**0**	**0**

Bijgestelde begroting per programma

Exploitatie (x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2022	Bijgestelde begroting 2023	Bijgestelde begroting 2024	Bijgestelde begroting 2025
Programma's				
01 - Bestuur en Burger	3.610	3.336	3.340	3.345
02 - Veiligheid	3.085	2.928	2.957	2.991
03 - Sociaal Domein	54.255	47.519	46.818	46.105
04 - Volksgezondheid	1.263	1.258	1.262	1.257
05 - Onderwijs en educatie	4.559	4.474	4.407	4.404
06 - Wijkger. werken, integr., particip.	3.955	3.924	3.950	3.794
07 - Verkeer, vervoer en waterstaat	4.142	4.004	4.027	4.062
08 - Sport, cultuur en recreatie	7.417	6.837	6.447	6.441
09 - Milieu	8.237	7.132	7.171	7.170
10 - Economie en toerisme	856	618	368	368
11 - Volkshuisvesting en RO	15.085	9.787	7.312	3.787
12 - Algemene Dekkingsmiddelen	21.738	17.417	18.112	19.646
TOTAAL LASTEN	128.201	109.232	106.170	103.370
Programma's				
01 - Bestuur en Burger	-269	-249	-249	-249
02 - Veiligheid	-19	-19	-19	-19
03 - Sociaal Domein	-11.710	-11.863	-11.639	-11.419
04 - Volksgezondheid	-20	-20	-20	
05 - Onderwijs en educatie	-2.390	-2.300	-2.224	-2.224
06 - Wijkger. werken, integr., particip.	-41	-41	-41	-41
07 - Verkeer,vervoer en waterstaat	-764	-145	-145	-145
08 - Sport, cultuur en recreatie	-708	-708	-713	-715
09 - Milieu	-8.838	-8.428	-8.523	-8.523
10 - Economie en toerisme	-579	-441	-216	-216
11 - Volkshuisvesting en RO	-13.116	-8.252	-5.827	-2.301
12 - Algemene Dekkingsmiddelen	-88.733	-76.766	-76.554	-77.518
TOTAAL BATEN	-127.187	-109.232	-106.170	-103.370
Resultaat	**1.013**	**0**	**0**	**0**

E. VERLOOP ALGEMENE RESERVES

Bedragen x € 1.000	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025
	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Algemene reserve vrij besteedbaar 1/1	€ 11.198	€ 11.116	€ 12.523	€ 15.039
af: Parade 2024		€ -400		
af: stijging ABW-clienten volgens scenario 2 BDO	€ -155			
af: uitvoeringsagenda incidenteel 2021-2023	€ -592	€ -50		
af: Bijdrage IBA 2021-2022	€ -33			
af: Overheveling van 2020 naar 2021/2022	€ -45			
af: overhelingen van 2021 naar 2022	€ -2.438			
af: uitvoeringsagenda incidenteel 2022-2025	€ -281	€ -185	€ -155	€ -75
af: amend.1: geen indexering OZB/Honden-/Recl./begr.)	€ -98	€ -99	€ -100	€ -102
af: amendement 2: jeugd-BOA of gelijksoortige functionaris	€ -60	€ -60	€ -60	€ -60
af: amendement 5: noodfonds Energie Armoede	€ -150			
af: amendement 6: onderzoek opwaardering vijverpark	€ -40			
af: amendement 8: ondersteuning verenigingen	€ -75			
af: amendement 9: geen Precariobelasting 2022	€ -22			
af: amendement 10: trappenpartij Schutterspark	€ -150			
bij: saldi begroting 2022-2025 (boekwerk + septembercirc.2021)	€ 1.381	€ 2.297	€ 2.776	€ 3.523
af: onttrekking inzake 1e berap 2022	€ -676	€ -96	€ 55	€ 723
af: onttrekking inzake 2e berap 2022	€ -1.013			
bij: Rekeningsaldo 2021	€ 4.365			
Algemene reserve vrij besteedbaar 31/12	11.116	12.523	15.039	19.048
Algemene reserve - weerstandsvermogen 1/1 - 31/12	€ 12.000	12.000	12.000	12.000
Raming Algemene reserve - totaal per 31 dececember	23.116	24.523	27.039	31.048
Beginstand per 1/1/2021 o.b.v. jaarrekening 2021 (voor accountantscontrole)				

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 16 augustus 2022
Registratiekenmerk : 202225848
Gemeentebladnr. : 2022/81
Afdeling opsteller : Financiën en control
Naam opsteller : Frank van Kalsbeek
Bereikbaar onder : +31623375912, frank.van.kalsbeek@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Jaimy Dijk, van
Raadsvergadering d.d. : 27 september 2022
Uiterlijke datum : Uiterste datum 27 september 2022
Motivatie datum: Conform planning outputkalender

Aan de raad,

1. **Onderwerp**
   Raadsvoorstel 2e Bestuursrapportage 2022

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding
De gemeenteraad wordt tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van de begroting (afwijkingenrapportage) en de noodzakelijke/gewenste financiële bijstellingen worden ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

b. Huidige situatie/probleemstelling
Met deze bestuursrapportage blijven college en raad op de hoogte van de voortgang van uitvoering van de begroting 2022 en heeft de gemeente een zo actueel mogelijke begroting.

3. **Gewenste situatie (WAT?)**

a. Wat willen we bereiken?
Dat college en raad tussentijds worden geïnformeerd over de uitvoering van de begroting en dat de begroting financieel wordt geactualiseerd.

b. Kaders
Financiële verordening 2019.

c. Argumenten en overwegingen
Deze 2e bestuursrapportage 2022 heeft drie doelen:
A. rapporteren aan de gemeenteraad over de voortgang van de uitvoering van de lopende begroting 2022 (informerend)
B. actualiseren en bijstellen van de lopende begroting (besluitvormend: begrotingswijziging)
C. voorstellen tot het ramen van investeringskredieten ter goedkeuring aan de raad voorleggen (besluitvormend)

ad A.
De begroting 2022 is opgebouwd uit beleidsopgaven die zijn uitgewerkt in doelen en resultaten. In deze 2e bestuursrapportage rapporteren wij over de voortgang van de in de begroting opgenomen resultaten. Alleen als er over een resultaat daadwerkelijk iets te melden is, is de voortgang ingevuld. De voortgang is per Taakveld opgenomen in onderdeel B van deze bestuursrapportage onder "Wat willen we bereiken en wat doen we ervoor".

ad B.
De bestuursrapportage wordt gebruikt om de lopende begroting te actualiseren en bij te stellen. Alle ontwikkelingen worden in de begroting verwerkt en in deze bestuursrapportage toegelicht. In onderdeel B wordt per taakveld onder "Financiële bijstellingen" aangegeven en toegelicht welke financiële mutaties nodig/gewenst zijn. De opgenomen investeringskredieten staan in onderdeel C. De totale financiële meerjarige gevolgen van de mutaties staan in onderdeel D. In onderdeel E worden de gevolgen voor het verloop van de algemene reserves weergegeven.

d. Opties en keuze
Als de voorgestelde bijstellingen van de begroting niet worden overgenomen, heeft dit gevolgen voor de activiteiten/uitgaven die daaraan gekoppeld zijn. Deze worden dan niet uitgevoerd.

4. Bijlagen
2e Bestuursrapportage 2022

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2022/81
Afdeling : Financiën en control
Registratiekenmerk : 202225848

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/81;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 augustus 2022, afdeling Financiën en control ;

Besluit:

Akkoord te gaan met de 2e bestuursrapportage 2022

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 september 2022

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
6	1	XT-01	Er is een bijtelling voor wachtgelden en pensioenen van het vorige college. Wachtgeld begrijpen we, maar bijtelling voor pensioenen niet. Kunt u dat verklaren?	De pensioenen werden met ingang van juli 2022 verhoogd als gevolg van indexatie. Derhalve een bijtelling inzake pensioenen.	PvdA	BZ
6	1	XT-01	010001; wat betreft de bijstelling in pensioenen voor het voorgaand college en worden deze door het rijk gecompenseerd?	De bijstelling inzake pensioenen wordt niet vergoed door het Rijk. Deze pensioenen hebben betrekking op oud college leden (inclusief 1 lid voorgaand college) die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt of hun nabestaanden.	VVD	BZ
6	1. bestuur en burger	xt-01	€ 95000 euro. Deze bijstelling zal toch niet alleen het voorgaande college betreffen? Dat zal toch om voorgaande colleges gaan. Graag even een goede toelichting?	De bijstelling op dit product betreft 2 onderdelen. Ten eerste pensioenkosten die de gemeente Brunssum dient te betalen aan oud college leden of hun nabestaanden. De bijstelling voor dit onderdeel bedraagt € 25.000,-. De bijraming voor dit jaar inzake wachtgelden ad € 70.000,- heeft betrekking op leden van het voorgaande college.	PAK	BZ
6		xt01	Vorig college, als je de pensioens gerechtigde leeftijd hebt bereikt en je stopt met werken wgens ziekte?, ben je dan ook verplicht om wachtgeld te betalen voor de resterende 2 jaar of gaat dit over iets anders?	Nee, een politieke ambtsdrager heeft geen recht op wachtgeld als de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt.	Lijst Borger	BZ
6		XT-01	Waaruit bestaat de verhoging? Deel wachtgeld deel bijstelling pensioenen?	De bijstelling op dit product betreft 2 onderdelen. Ten eerste pensioenkosten die de gemeente Brunssum dient te betalen aan oud college leden of hun nabestaanden. De bijstelling voor dit onderdeel bedraagt € 25.000,-. De bijraming voor dit jaar inzake wachtgelden ad € 70.000,- heeft betrekking op 2 leden van het voorgaande college.	Lijst Borger	BZ
8	1	XT-11	110003; wat is naar verwachting (conform circulaires) de verwachte vergoeding door het rijk voor investeringen in opvang Oekrainse ontheemden?	De Rijksregeling die thans voorligt spreekt van een minimaal bedrag van €100,- per gerealiseerde opvangplek / per dag. Voor Brunssum zou dat (uitgaande tot 31 dec 2022) een bedrag betekenen van € 2.251.400,-. - Locatie Rumpenerhof □ 275 dagen x € 100,- x 8 plekken = € 220.000,- - Locatie Heufstraat □ 292 dagen x € 100,- x 42 plekken = € 1.226.400,- - Locatie Zonnestraat □ 230 dagen x € 100,- x 35 plekken = € 805.000,-	VVD	BZ
8	2	XT-11	Hoe zit het met de huisvesting van reguliere statushouders? Kunnen we daar nog extra kosten voor verwachten gezien de landelijke ontwikkelingen?	Voor de 1e helft van 2022 luidde de taakstelling te huisvesten statushouders 18 personen: hieraan is per 1 juli 2022 voldaan. Voor de 2e helft 2022 is de taakstelling 12 statushouders. In de periode juli t/m september zullen18 statushouders gehuisvest zijn. Voor 1 januari 2023 zullen nog 10 statushouders gehuisvest dienen te worden. De gemeente Brunssum ligt hiermee goed op koers. Op dit moment ligt er, kijkend naar de landelijke actualiteit, nog geen aanvullend verzoek van het COA. De hiermee gepaard gaande kosten worden in de regel door de Rijksoverheid gedragen.	PvdA	BZ
8	Veiligheid	XT-11	Wanneer ontvangen we de compensatie vanuit het rijk voor de kosten die we als gemeente maken aan de opvang van de ontheemden mensen uit Oekraine.	In de regeling die het Rijk heeft opgesteld staat dat we als gemeente tot juli 2023 de mogelijkheid hebben om de gemaakte kosten te declareren. We wachten tot 31 dec 2022 te wachten en declareren dan de kosten voor heel 2022 in een keer.	Lijst Borger	BZ
8		xt11	Opvang Oekraine 2 euro per inwoner, sinds wanneer heeft Brunssum 30,000 inwoners, wij komen uit op € 55,000. Wetende dat het gecompenseerd wordt door het rijk, maar toch.	Twee euro per inwoner komt inderdaad neer op ruim € 55.000,-. Er is echter besloten hiervoor (afgerond) € 60.000,- in deze rapportage op te nemen.	Lijst Borger	BZ
9	2	XT-11	Er was overeengekomen dat de €2,- per hoofd van de Brunssumse bevolking zou worden besteed aan ontspanning (zwembad/speeltuin en dergelijke) ten behoeve van de Oekraïense vluchtelingen die in Brunssum opgevangen worden. Was er niet de afspraak dat dit los zou staan van andere, situatie gerelateerde kosten?	Het bedrag "Amendement Ondersteuning Oekraïne"(60K) wordt ingezet voor tal van extra activiteiten voor de ontheemden. Een overzicht van de kosten cq activiteiten zal cf toezegging (nr 25 dd 19-04-2022) eind 2022 aan de Raad ter beschikking worden gesteld	SP	BZ
9	2. veiligheid	xt-11	Kunt u ons aangeven waarom er nog geen uitvoering is gegeven aan het amendement ondersteuning Oekraïene en blijft dit bedrag gereserveerd?	Het amendement “Ondersteuning Oekraïne” is opgepakt en wordt uitvoering aan gegeven. Aan het einde van dit boekjaar (jan 2023) zal over het uitgegeven geld in 2022 een verantwoording worden afgelegd.	PAK	BZ
10	3	XT-63	Waarom looptt de leer-werklijn horeca door naar 2023?	Het opzetten van een leer-/werklijn kost tijd. Hiervoor moeten samenwerkingspartners in de markt gezocht worden, waarop de inrichting dan weer aangepast moet worden. Overigens is deze leerwerklijn voor minimaal 2 jaar opgezet en daarmee zullen hier ook gedurende deze periode kosten aan verbonden zijn. Daarnaast zijn we in 2022 gestart met het Buddyproject, dat ook in 2023 doorloopt.	PvdA	MO

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
10	3 /2.2	XT-63	Waarom lopen bepaalde (nieuwe) initiatieven door naar 2023? Wat zijn deze nieuwe initiatieven?	Wat hiervoor gesteld is voor de Leer-/werklijn Horeca, geldt ook voor de Leer-/werklijn Logistiek. Overigens is deze leerwerklijn voor minimaal 2 jaar opgezet en daarmee zullen hier ook gedurende deze periode kosten aan verbonden zijn. Daarnaast zijn we in 2022 gestart met het Buddyproject, dat ook in 2023 doorloopt.	VVD	MO
11	3	5.1	Er staat te lezen dat er voor kinderen van minima met een beperking extra geinvesteerd wordt in zwem/sportlessen, maar hoe zit het dan met de zwemles van die kinderen die door Corona niet door kon gaan?	Kinderen in Brunssum mogen ten alle tijden diploma A halen, ook als er vertraging is in de lessen ten gevolge van Corona.	PvdA	MO
11	3. sociaal domein	xt-63	kunt u bij deze al een toelichting geven over de conclusies MER aangezien deze al in juli is opgeleverd en besproken met mogelijke financiële consequenties ?	De toelichting volgt in een raadsinformatiebrief na een collegebesluit over de definitieve rapportage, te verwachten eind september 2022	PAK	MO
11	5.3	XT-63	Al eerder hebben wij gevraagd wat de planning is om te doen met dit budget ook toen hebben we het antwoord gekregen dat dit in 2022 opgepakt wordt, we komen dadelijk aan het laatste kwartaal van 2022 zijn er dan nu gerichte plannen?	Lopende zijn onder meer: uitwerking en planvorming van de gesprekken met de jongeren, evaluatie zomerkledingpakket voor kinderen (winterkledingpakket is inmiddels structureel, bijdrage aan activiteiten voor kinderen uitgevoerd door de zusters aan de Dorpstraat, planvorming n.a.v uitkomsten MER, Kleine Beurs 2022 en vervolg Kleine Beurs 2023, doorloop ANWB kinderfietsenplan; Wereld Armoede dag 17 oktober.En veel aandacht gaat uit naar de uitvoering Energiearmoede 2022 en de aanpak 2023. Verder loopt momenteel een onderzoek bij 2500 huishoudens over geldzorgen.	Lijst Borger	MO
12	3	XT-63	Het feit dat er minder BUIG gelden komen is dat het gevolg van herverdeling van de gelden tussen de diverse gemeenten?	Het macrobudget is gedaald. Deze mutatie wordt evenredig over de gemeenten verdeeld. Door deze daling neemt het budget voor Brunssum af met € 652.593,-. Verandering van het budgetaandeel LKS 2022 heeft een positief effect van € 133.474 en overige bijstellingen een negatief effect van € 7.985,-.	PvdA	MO
12	3. sociaal domein	xt-63	Waarom is, volgense deze berap, nog niet duidelijk wat de uitvoeringskosten IsdBol inzake uitkering energietoeslag betreft?	De einddatum van de eerste tranche is nog niet bereikt, het uiteindelijke aantal aanvragen is dan ook nog niet bekend en daarmee de uiteindelijke (totale) kosten.	PAK	MO
12	3. sociaal domein	xt-63	Buig geeft een nadeel van € 527000. Is dit overeenkomstig de macro-korting van -5.8% of levert de gemeente meer/minder in?	Het macrobudget is gedaald. Deze mutatie wordt evenredig over de gemeenten verdeeld. Door deze daling neemt het budget voor Brunssum af met € 652.593,-. Verandering van het budgetaandeel LKS 2022 heeft een positief effect van € 133.474 en overige bijstellingen een negatief effect van € 7.985,-.	PAK	MO
13	3 / 2.1	XT-64	Wat is de uitstroomdoelstelling precies? Om hoeveel werkfitte kandidaten gaat het?	Iedereen die 'werk-fit' (80-100) verklaard is stroomt binnen 3 maanden uit naar betaald werk.	VVD	MO
14	1,4	XT-65	Er zijn 30 trajecten opgestart in de logistieke leerlijn, klopt dit aantal en hoeveel mensen zijn er effectief gestart met de opleiding logiestiek binenn betere buren?	Dit aantal klopt en van deze 30 zijn er 13 gestart met opleiding Praktijkverklaring Logistiek.	Lijst Borger	MO
14	3	XT-65	Door problemen met het registratiesysteem bij DUO van inburgeringsplichtigen zijn nog maar een zeer beperkt aantal intakes daadwerkelijk uitgevoerd en afgerond. Inmiddels heeft DUO dit opgelost en zijn er bij 12 (van de 22) nieuwe inburgeraars brede intakes afgenomen en is gestart met hun inburgering. Wanneer denkt u de brede intakes bij de overige 10 inburgeraars uit te voeren en wanneer kunnen zij starten met hun inburgering?	De verwachting is dat de overige 10 intakes binnen 2 maanden worden afgerond, waarmee de inburgering van deze inburgeraars ook gestart is.	PvdA	MO
14	3. sociaal domein	xt-64	Begeleide participatie: Het overschot van € 235477 is dat inclusief de leerwerklijn horeca??	Ja.	PAK	MO
14		XT-65	Hoeveel mensen zijn er via de logistieke leerlijn daadwerkelijk uitgestroomd naar een baan in de logistiek?	Vanuit de leerwerklijn zijn er inmiddels 2 kandidaten uitgestroomd naar een baan in de logistiek en zit 1 kandidaat momenteel op een proefplaatsing. Daarnaast stromen kandidaten ook uit naar banen buiten de logistiek.	Lijst Borger	MO
14		XT-65	Welke werkervaringsplekken zijn er in de lijn van de opleiding logistiek en zijn er al mensen die daar gebruik van maken?	Met diverse logistieke bedrijven zijn er afspraken gemaakt over ontwikkel- en werkervaringsplekken. De inzet hiervan is afhankelijk van de behoefte bij de kandidaten. Er zijn hier al enkele kandidaten geplaatst, welke al geleid hebben tot een baan.	Lijst Borger	MO
15	3	XT-65	De logistieke leer-werklijn is gestart per 1 februari 2022; er zijn 30 trajecten opgestart. Hoeveel van de 30 trajecten zijn inmiddels succesvol afgerond en hoeveel personen hebben inmiddels een betaalde baan?	Vanuit de leerwerklijn zijn er inmiddels 2 kandidaten uitgestroomd naar een baan in de logistiek en zit 1 kandidaat momenteel op een proefplaatsing. Daarnaast stromen kandidaten ook uit naar banen buiten de logistiek.	PvdA	MO

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
15	3. sociaal domein	xt-65	Inburgering: als zowel de inkomsten als uitgaven budget Inburgering neutraal verloopt, waarom zien we dan een verschil van € 5000 ? Zie ook tabel pag 52 en 53!	Deze vraag is niet duidelijk. Op taakveld XT-65 is € 14.000,- bijgeraamd wegens taakmutaties uit de mei circulaire: € 8.000,- Inburgering (IU) en € 6.000,- leerbaarheidstoets. De baten hiervoor zijn bijgeraamd binnen taakveld XT-07, Algemene Uitkering, en daarmee budgetneutraal voor de Algemene Reserve.	PAK	MO
16	3. sociaal domein	xt-66	In de rapportage verwijst het college naar een RIB WMO. Wanneer kunnen we die dan verwachten? (De vorige was niet erg representatief) Hoe werden in het vorige onderzoek de “wachttijden” voor de verschillende voorzieningen beoordeeld? (hulp in de huishouding, traplift, andere aanpassingen).	De RIB komt naar verwachting eind september/begin oktober naar de raad. Ten aanzien van de wachttijden: hier vragen we niet specifiek naar uit, we vragen in hoeverre de respondenten het eens zijn met de stelling "ik werd snel geholpen". Met deze stelling was 95% van de respondenten het eens.	PAK	ZORG
16	Sociaal domein	XT-66	Waarom worden deze woningaanpassingen nu pas gerealiseerd en welke aanpassingen betreft dit?	Het gaat om een grote woningaanpassing waarvan de aanvraag in 2021 gedaan is. Aannemers hebben het erg druk en het duurt soms even voordat een opdracht uitgevoerd kan worden. Daarnaast betalen wij pas na gereedmelding van de opdracht. Dat betekent dus nadat de woningaanpassing volledig gerealiseerd is.	Lijst Borger	ZORG
16	XT-66	660001	Overschrijding van 100.000 Euro bij woningaanpassingen . Opgestart in 2021 maar vertraagd. Wat zijn de redenen voor die vertaging?	Het gaat om een grote woningaanpassing waarvan de aanvraag in 2021 gedaan is. Aannemers hebben het erg druk en het duurt soms even voordat een opdracht uitgevoerd kan worden. Daarnaast betalen wij pas na gereedmelding van de opdracht. Dat betekent dus nadat de woningaanpassing volledig gerealiseerd is.	Lijst Brunssum Lokaal	ZORG
17	3	XT-671	De pilot schuldhulpverlening aan ondernemers loopt tot eind 2022. In de eerste 6 maanden hebben zich slechts 3 ondernemers gemeld. Verwacht u, gezien de recessie, een toename van het aantal meldingen in de tweede helft van 2022?	Een toename is realistisch: aan de orde zijn: start van terugbetalingen van teveel ontvangen compensatie Corona aan UWV en Belastingdienst, inflatie en de (extreem) gestegen energiekosten. Het specifieke moment dat ondernemers zich gaan melden is nog moeilijk te bepalen.	PvdA	MO
17	3.1	XT761	Er heeft het verplichte onderzoek naar de cliëmtervaring Wmo plaatsgevonden, het doel was 75% tevredenheid, resultaat was 80%. Op welke termijn komt de RIB naar de raad? Staat hier ook een verklaring in over de 20% ontevredeenheid?	De RIB komt naar verwachting eind september/begin oktober naar de raad. Hierin staan de resultaten weergegeven.	PvdA	ZORG
18	3	671002	Er zijn voor de gemeente extra kosten vanwege hogere lonen vanwege landelijk besluit. Vragen: wordt de gemeente door het rijk voor deze extra kosten gecompenseerd; zo ja, wanneer en tot welk bedrag? Indien niet gecompenseerd wordt, gaat het om een structurele verhoging van het noodzakelijke Wmo-budget. Hoe en wanneer neemt de raad daar dan een besluit over?	Ja, hier staan extra inkomsten tegenover (zie bij financiële bijstellingen), te weten: de gemeente Brunssum ontvangt via de algemene uitkeringen van het Rijk extra middelen, ter dekking van de salarislasten binnen het zorgdomein Wmo en Jeugd. In 2022 betreft het: € 104.000, voor 2023 € 106.000, voor 2024 € 108.000, voor 2025 € 112.000 en 2026 € 115.000.	PvdA	MO
18	3. sociaal domein	xt-671	Er wordt enkele keren naar een motie van de 2e kamer verwezen, die voor extra uitgaven voor gemeente zorgt. Staan er geen inkomsten tegenover? Zo ja, waar vinden we die? Zo nee, is daar overleg over	Ja, hier staan extra inkomsten tegenover (zie bij financiële bijstellingen), te weten: de gemeente Brunssum ontvangt via de algemene uitkeringen van het Rijk extra middelen, ter dekking van de salarislasten binnen het zorgdomein Wmo en Jeugd. In 2022 betreft het: € 104.000, voor 2023 € 106.000, voor 2024 € 108.000, voor 2025 € 112.000 en 2026 € 115.000.	PAK	MO
18	671001/002	xt671	wordt men daar ook voor gecompenseerd, Den Haag neemt motie aan. Geldt ook voor verder aanpassingen in het stuk betreffende de motie.	Ja, hier staan extra inkomsten tegenover (zie bij financiële bijstellingen), te weten: de gemeente Brunssum ontvangt via de algemene uitkeringen van het Rijk extra middelen, ter dekking van de salarislasten binnen het zorgdomein Wmo en Jeugd. In 2022 betreft het: € 104.000, voor 2023 € 106.000, voor 2024 € 108.000, voor 2025 € 112.000 en 2026 € 115.000	Lijst Borger	MO
19	3	XT-672	Waarom sluit u per 1 januari 2023 weer aan bij de regio Zuid-Limburg voor ambulante jeugdzorg, terwijl de aanpak van de gemeente Brunssum landelijk geroemd werd en als voorbeeld voor vele gemeenten gold?	In 2016 hebben wij een lijn uitgezet naar partnerschap en een meer preventieve aanpak. Die lijn maakte dat wij de inkoop van de ambulante jeugdhulp zelf ter hand te namen.Eenzelfde lijn is nu in het Transformatieplan door alle zestien gemeenten van Zuid-Limburg ingezet. Aangezien de aanpak van Zuid-Limburg hierdoor past binnen de visie van Brunssum heeft het vorig college begin dit jaar besloten om de ambulante jeugdhulp niet meer zelf in te kopen maar ook voor de inkoop van de ambulante jeugdhulp aan te sluiten bij de gezamenlijke inkoop van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Daarnaast werkten we alsnog via de arrangementensystematiek die vanuit Maastricht werd gebruikt, is het te duur om dit zelfstandig voort te zetten en sturen de landelijke ontwikkelingen op regionale samenwerking.	PvdA	MO

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
20	3. sociaal domein	xt-672	Jeugdzorg: verschuiving van arrangementen enz. Wanneer krijgt de raad daar meer informatie over?	In juli hebben wij u geïnformeerd over de voortgang van het transformatieplan en de publicatie van de aanbesteding. Een van de aanbestedingen betrof de aanbesteding voor ontwikkelpartners waarmee de nieuwe aanpak wordt ontwikkeld. Het streven is per 1 januari 2024 over te gaan op deze nieuwe aanpak. Hoe die eruit gaat zien wordt in de loop van 2023 duidelijk. Zodra wij meer informatie ontvangen ontvangt de raad een RIB.	PAK	MO
20	Sociaal domein	XT-681	In het najaar van 2022 komt een raadsvoorstel naar de raad inzake de samenwerkingsafspraken. Ik lees dat er eind 2022/begin 2023 een skaeve huse gerealiseerd zal zijn. Is dit niet erg kortdag voor de raad om dit juist te kunnen beoordelen?	De vergunningaanvraag voor de Skaeve Huse loopt, deze is ingediend door Zorggroep Triade. De afspraak om Skaeve Huse te realiseren komt voort uit de visie Opvang en Beschermd Wonen die in januari 2018 door uw raad is vastgesteld. De samenwerkingsafspraken t.a.v. beschermd wonen hebben betrekking op de financiën en algemene afspraken tussen de Parkstadgemeenten in het kader van de nieuwe subsidiëring Beschermd Wonen vanaf 1 jan 2023. De Skaeve Huse vallen niet onder deze samenwerkingsafspraken, de realisatie van Skaeve Huse is eerder bepaald en wordt gefinancierd uit een ander budget (subsidie vanuit gemeente Heerlen). De buurt wordt tevens geïnformeerd en betrokken bij dit traject.	Lijst Borger	MO
21	3. sociaal domein	xt-681	Skaeve Huse. Goede bedoelingen, maar nog niet zo gemakkelijk!!! Meer informatie graag en de uitgangspunten toelichten???	De voorlopige uitgangspunten vindt u in de visie Opvang en Beschermd Wonen (zie raadsveragdering van 30 januari 2018 Gemeenteblad nr. 2017/107 bijlage). Citaat: "Huisvesting voor mensen die niet regulier gehuisvest kunnen worden". De gedachte hierachter is het "realiseren van een gedifferentieerd aanbod aan voorzieningen met flexibele intensiteit van de ondersteuning". Op het moment zijn we in de regio Parkstad bezig met het definiëren van de doelgroep die onder Skaeve Huse zou vallen en het opstellen van de benodigde kaders. Zodra hier meer bekend over is, wordt u geïnformeerd via een RIB.	PAK	MO
21	XT-681	2,2	Is al bekend waar die Skaeve Huse gerealiseerd gaan worden?	De bedoeling is om de Skaeve Huse te realiseren op het terrein van de Zorggroep Triade. De vergunningaanvraag hiervoor loopt.	Lijst Brunssum Lokaal	MO
22	4	XT-71	Wanneer denkt u dat het Trendbreukprogramma Centering Pregnancy wel kan starten?	De twee verloskundigen-praktijken in Brunssum zijn nog niet geschoold en gestart met Centering Pregnancy. In januari 2023 worden de in Brunssum gevestigde praktijken geschoold. Dit geldt ook voor kraamverzorgenden. Na de scholing kunnen deze praktijken starten.	PvdA	MO
22	4 / 2.1	XT-71	Wat betekent dit voor het programma Kansrijke Start? Is de bedoeling dat Centering Pregnancy wel wordt voortgezet wanneer er ruimte voor is?	Centering Pregnancy is onderdeel van het brede programma Kansrijke Start; dit brede programma loopt door, evenals een van de onderdelen: Centering Pregnancy. De verloskundigen-praktijken hebben aangegeven dat zij uit eigen motivatie een bijdrage willen leveren maar ook ondersteuning van partners nodig hebben. De kraamzorgorganisaties in Zuid-Limburg hebben besloten bij te dragen aan de bekostiging van Centering door een gereduceerd uurtarief te hanteren voor inzet van kraamverzorgenden als tweede begeleider van Centering groepen. Tevens wordt met andere partners zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen, verzekeraars en de Academie Verloskunde onderzocht of en hoe zij kunnen bijdragen aan duurzame bekostiging.	VVD	MO
22		710002	Wat wordt bedoeld met inhaal vervangingsvraag?	Dat betekent dat in de coronaperiode niet alle AED's volgens planning werden vervangen.	Lijst Borger	MO

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
25	6	XT-62	Is het aanhouden van het noorderhuis voor het wijgericht werken zinvol gezien er niet veel activiteiten plaatsvinden die betrekking hebben tot het wijkgericht werken? Daarnaast is het gebouw frequent gesloten tijdens regulieren openingstijden, stookkosten zijn enorm en zullen alleen maar stijgen en uitbreiding van activiteiten stagneert doordat er bepaalde aanpassingen aan het gebouw niet worden uitgevoerd.	In het gebouw vinden diverse activiteiten plaats waarbij met name de laatst gestarte activiteiten een hele duidelijke binding hebben met wijkgericht werken (o.a. bezoek van de provincie naar aanleiding van geluidsoverlast buitenring bij flatcomplex en een maal per twee weken aanwezigheid van servicepunt vrijwilligerscentrale). Het gebouw is in tegenstelling tot hetgeen wordt aangegeven iedere dag geopend tijdens de reguliere openingstijden (en vaak ook nog langer of zelfs in de avonduren). Op vraag of je het Noorderhuis moet aanhouden zal bij de verdere doorontwikkeling een antwoord moeten worden gegeven waarbij zaken als o.a. hoge stookkosten, er geen aanpassingen/ verduurzamingswerkzaamheden aan het gebouw op de planning staan in 2022-2023, de verminderde toeloop en het dagelijks zitting nemen in bestaande gebouwen in de wijk een rol moeten spelen.	Lijst Borger	MO
25	6	XT-62	Wat zijn de beraamde stookkosten van het Noorderhuis voor 2022-2023? En welke verbeteringen worden er uitgevoerd aan het gebouw en wanneer?	Antwoord volgt. Ambtenaar is met vakantie.	Lijst Borger	MO
25	6 / 2.1	XT-62	Wat is de voortgang?	In de afgelopen maanden is er sprake van een verminderde toeloop. Er is derhalve voor gekozen om zelf meer de wijk in te gaan en door in gesprek te komen met de inwoners te ontdekken waar de behoefte zit. Hierbij hebben de 4 straathoekcessies, georganiseerd door het buurtnetwerk, een belangrijke bijdrage geleverd. Uit deze manier van werken zijn er een aantal resultaten behaald die passen binnen het wijkgericht werken, denk hierbij aan het organiseren van een dag om samen met de inwoners hun wijk onkruidvrij te maken en het opzetten van een vragenlijst om een goed beeld te krijgen welke problemen de inwoners ervaren van een flatcomplex. Als laatste zijn er diverse klussen opgepakt, aangeleverd vanuit verschillende gremia. Het is de bedoeling om te onderzoeken of deze klussen kunnen worden ingebed in het wijkgericht werken, waarbij ze meer dan nu dagelijks en “zichtbaar” worden uitgevoerd door de wijkmanager en zijn team, welke hoofdzakelijk in de wijk acteren in plaats van op kantoor.	VVD	MO
25	6 wijkger etc.	xt-61	waarom is nog geen uitvoering gegeven aan valpreventie bij ouderen en aanpak eenzaamheid?	Het plan van aanpak eenzaamheid is in voorbereiding. Er is samen met Movisie, het CMWW en SamenKracht zorgvuldig gewogen hoe we dit op de meeste effectieve wijze aan gaan pakken. We gaan onze professionals en vrijwilligers in de wijken trainen in het herkennen en aanpakken van gevoelens van (chronische) eenzaamheid. Hier beginnen we mee in oktober 2022 en dit loopt door in 2023 (dat het plan tegen eenzaamheid helemaal uitgesteld wordt staat foutief opgenomen in 2e Berap). Ten aanzien van valpreventie: deze financiële bijstelling komt voort uit de meicirculaire. Plan van aanpak valpreventie is in voorbereiding.	PAK	MO
25	6 wijkger etc.	xt-62	Wijkgericht werken - pilot. Wat was de geplande einddatum? Hoeveel jaar schuift het dan nu op? Wat is nu de beoogde einddatum??	De beoogde einddatum is nog steeds einde 2024.	PAK	MO
25	Wijkger werken	XT-62	Waarom heeft dit wervings & selectieproces zo lang geduurd en dit hele plan dus vertraging heeft opgelopen?	Medio december 2021 heeft de raad akkoord gegeven voor de door ontwikkeling van wijkgericht werken en frictiebudget voor een periode van 3 jaar. Het opstarten van het werving en selectieproces startte daarom pas begin 2022. Het werving en selctie proces duurt vanaf het openstellen van een vacature 3 maanden of langer. (reactietermijn minstens 2 weken; brievenselectie en organisaie 1 week; voeren van gesprekken 2 weken; arbeidsvoorwaardengesprek 1 week; opzegtermijn tenminste 1 maand mits vóór de 1ste van de maand opgezegd). Afhankelijk van de opzegtermijn (veelal 2 maanden) en vakanties duurt dit proces langer.	Lijst Borger	MO
27	7	XT-21	Komt de extra €195.000voor het vervangingskrediet uit de Algemene Reserve?	De kapitaallasten hiervan (circa € 6.000) komen ten laste van de Algemene Middelen.	SP	OPBRMT

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
27	7. verkeer	xt-21	kunnen wij de monitoring van de verkeersbelasting terugvinden in het Mobiliteitsplan als pas in oktober de 2e monitoring plaatsvindt? Zo niet, wat is dan het vervolg hierop?	Verkeersmonitoring, dus het tellen van voertuigen door middel van tellussen, valt onder beleidsuitvoering. We doen dit nu om de verkeersmodellen te actualiseren en om de effecten van de Buitenring te meten. Daarover staat wat algemene zaken in het Mobiliteitsplan maar niet de concrete uitkomsten van de tellingen. U kunt via de griffie indien u dat wenst de resultaten opvragen van de resultaten uit 2022.	PAK	ROV
27	7. verkeer	xt-21	op diverse plekken in deze rapportage worden wij geconfroteerd met een verhoogd inflate percentage van 12,5%. Zoals ook hier bij het vervangingskrediet MOP-wegen. Waarop is dit percentage gebaseerd en wat is de actuele stand van zaken?	Deze is gebaseerd op de door CBS opgestelde prijsindex voor het deelgebied grond, weg- en waterbouw. Deze geeft inzicht in de prijsindex van de kosten loon, materiaal en materieel. De toename van 12,5 % betreft de prijsindexatie over de periode januari 2022 tot april 2022. Tijdens het indienen van de cijfers voor de 2e Berap was april de laatste actuele staand. De meest actuele stand betreft juli 2022. Deze ligt 0,6% hoger dan de stand van april 2022.	PAK	OPBRMT
27	7. verkeer	xt-21	Op verschillende plekken worden de budgetten opgehoogd met 12,5 %. Dat lijkt op een generieke maatregel, terwijl er beslist verschillen zijn. De kosten van groenonderhoud zullen anders stijgen dan onderhoud van asfalt. Kunt u een onderbouwing geven op basis van de afgelopen 6 maanden?	Deze is gebaseerd op de door CBS opgestelde prijsindex voor het deelgebied grond, weg- en waterbouw. Deze geeft inzicht in de prijsindex van de kosten loon, materiaal en materieel. De toename van 12,5 % betreft de prijsindexatie over de periode januari 2022 tot april 2022. Tijdens het indienen van de cijfers voor de 2e Berap was april de laatste actuele staand.	PAK	OPBRMT
27		XT-21	Is er ivm de huidige onveilige situatie aan de maastrichterstraat trichterweg rekening gehouden met kosten voor eventuele herstelwerkzaamheden of zelfs een herinrichting van deze wegen?	Een herinrichting of mogelijke herstelwerkzaamheden is op dit moment niet aan de orde. Er is dan ook geen rekeningen gehouden met herstelwerkzaamheden of herinrichting van de Trichterweg of Maastrichterstraat. Onder de aanwonende is een enquête uitgezet en naar verwachting wordt het college begin oktober geïnformeerd over de resultaten/ uitkomst van deze enquête.	Lijst Borger	OPBRMT
28	7	XT-22	Komt de fietsenstalling er nu echt in 2023?	Op dit moment wordt gekoerst op het opstarten van een pilot voor de fietsenstalling voor de duur van 3 jaren in de Kerkstraat. Wij verwachten dat we in het laatste kwartaal tot overeenstemming komen met de pandeigenaar en in Q1 2023 live gaan met de fietsenstalling.	PvdA	ROV
28	7	XT-22	Ik begrijp dus goed dat dit de laatste keer is dat €100.000 gereserveerd voor de fietsenstalling overgeheveld zal worden?	Alvorens definitief/permanent te investeren in een fietsenstalling wordt gestart met een pilot van 3 jaren om te onderzoeken wat de behoefte is en hoe e.e.a. feitelijk het beste georganiseerd kan worden. De middelen dienen dan ook de komende 3 jaren beschikbaar te blijven.	SP	ROV
28	7	XT-22	Kan ik ergens een specificatie vinden van de kosten voor de fietsenstalling? €100.000 is een pittig bedrag, waar gaan die kosten allemaal in zitten?	Na het onderhandelproces zal het college een besluit nemen over de voorgestelde pilot. In dit voorstel zal ook een duiding komen over de financiële inzet. Hierbij kunnen wij nu wel al aangeven dat e.e.a. gaat zitten in (bemensing, faciliteiten (hellingbaan etc.), reclameuitingen, beveiliging en huur.	SP	ROV
28	7. verkeer	xt-21	Realiseer nu eindelijk de fietsenstalling en spreek svp niet meer van 'zeer waarschijnlijk'!!! Het is een wezenlijk onderdeel van het Mobiliteitsplan!!!	Op dit moment wordt gekoerst op het opstarten van een pilot voor de fietsenstalling voor de duur van 3 jaren in de Kerkstraat. Wij verwachten dat we in het laatste kwartaal tot overeenstemming komen met de pandeigenaar en in Q1 2023 live gaan met de fietsenstalling.	PAK	ROV
28	7. verkeer	xt-21	De N276 is een provinciale weg. Voor welk wegvak geldt de overdracht??? Wat is de reden?	Overdracht betreft het gedeelte tussen de Kennedylaan en Emmaweg. De reden voor de overdracht is dat door het openen van de Buitenring, de regionale functie van dit wegvak is komen te vervallen en deze nu een gebiedsontsluitende functie heeft. Hiervoor is de gemeente vanuit oogpunt van functionaliteit de aangewezen wegbeheerder. De Provincie Limburg wenste daarom het beheer en onderhoud over te dragen aan de gemeente Brunssum.	PAK	OPBRMT
28	Verkeer, vervoer en waterstaat	XT-22	WE maken een behoorlijk bedrag vrij voor deze fietsenstalling. Staat de capaciteit van deze stalling in verhouding met het (dalende) aantal bezoekers van het centrum en op welke manier is dit berekend?	Juist om deze reden wordt een projectmatige pilot aanpak opgestart. Op deze manier kunnen we monitoren wat de behoefte is en de ervaringen zijn onder de gebruiker. Na afronding van de pilot wordt uw bestuur een voorstel gedaan, op basis van ervaringsgegevens, over mogelijke permanente voortzetting van het initiatief.	Lijst Borger	ROV

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
28	XT-21		Niets te lezen over reconstructie Maastrichterstraat. Veel commotie over inrichting fietspaden en trottoir. Worden de fietspaden en trottoirs opnieuw aangelegd en zo ja wanneer en zo nee waarom niet?	Een herinrichting of mogelijke herstelwerkzaamheden is op dit moment niet aan de orde. Er is dan ook geen rekeningen gehouden met herstelwerkzaamheden of herinrichting van de Trichterweg of Maastrichterstraat. Onder de aanwonende is een enquête uitgezet en naar verwachting wordt het college begin oktober geïnformeerd over de resultaten/ uitkomst van deze enquête.	Lijst Brunssum Lokaal	OPBRMT
29	8	XT-51	Wanneer denkt u dat het Huis van de Sport de onderzoeksresultaten of IKS in Zuid Limburg haalbaar is i.p.v. IKS Parkstad kan presenteren?	Momenteel vinden er oriënterende gesprekken plaats tussen IKS Parkstad, IKS Westelijke Mijnstreek, IKS Limburg en gemeente Voerendaal (als mogelijk nieuw aan te haken gemeente) om te onderzoeken of deze samenwerking haalbaar en wenselijk is. Vervolg is gepland op 29 september.	PvdA	MO
29	8	XT-51	Hoe wordt het bewegingsprogramma voor 55+ers gecommuniceerd naar de doelgroep?	Dit zal gebeuren via de gebruikelijke kanalen van afdeling communicatie, via de wijkmanagers en bijhorende buurtnetwerkteams alsook via posters die op plekken waar de doelgroep veel komt worden opgehangen.	SP	MO
29	8/ 1.3	XT-51 sportbeleid en activering	Naar mijn mening worden de senioren met de 2de gezonde basisschool in deze alinea door elkaar gehaald en is er een correctie nodig. Correctie of toelichting.	Correctie: **1.3** Senioren te stimuleren om te gaan genieten van sport & bewegen. **1.4** Brunssum biedt ook personele ondersteuning bij een 2de basisschool van de Toekomst (€ 14.000,- structureel). **1.5** Door deelname aan het project IKS (Iedereen Kan Sporten) is er een match tussen het sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking en de behoefte daartoe.	VVD	MO
29	Sport, Cultuur en recreatie	XT-51	We gaan een tweede gezonde school van de toekomst aanwijzen. Wat zijn de resultaten van de eerste gezonde school van de toekomst. Volgens mij hebben we deze nog niet gezien?	Tijdens de pilotperiode van de Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT) is dit concept gemonitord door de Universiteit van Maastricht. Conclusie van dit onderzoek was dat een gezonde levensstijl (bewegen/gezond eten) bijdraagt aan betere schoolprestaties van de kinderen. Ook bij de eerste GBT-school zien we deze resultaten terug komen. De resultaten van het onderzoek waren dusdanig positief dat ze hebben geleid tot de uitbreiding van het aantal GBT-scholen. De meerwaarde is aangetoond, daarom worden de resultaten nu niet verder gemonitord.	Lijst Borger	MO
30	8	521004	De geraamde besparing wordt teruggedraaid, maar moeten we niet ook extra reserveren? Voor de hogere energielasten?	Dat zijn twee zaken die los van elkaar staan. In de 1e berap zijn de hogere energielasten al zoveel mogelijk verwerkt. En ook in de begroting 2023 e.v. zal de stijging van de energielasten meegenomen worden.	PvdA	ROV
30	8	3.1	Er is extra aandacht voor de groep 4-12 jarigen, terecht! Maar de groep daarboven? Gaan we daar ook extra in investeren? Aangezien deze het het zwaarst hebben gehad door Corona. Zo ja, wat zijn de plannen? Zo nee, waarom niet?	4-12 jarigen is de doelgroep zoals beschreven in het plan van aanpak JOGG Brunssum. Dit sportstimuleringsprogramma heeft buiten de stimulering ook een preventieve kant, zodat de kinderen op oudere leeftijd deze stimulatie niet meer of minder nodig hebben. Verder komt er een nieuwe sportnota, voor deze nota zal ook gekeken worden naar eventuele behoeften van andere doelgroepen.	PvdA	MO
30	8	XT-52	Was voornoemde besparing van €100.000 onvoorzien?	In de begroting 2020 was een bezuinging opgenomen van structureel € 100.000,- vanuit de gedachte dat door het multifunctioneel maken en/of deels afstoten van verenigingsgebouwen en sportaccommodaties, de kosten zouden afnemen. Deze bezuiniging was nog niet verder uitgewerkt, dat zou gebeuren via het nieuwe accommodatiebeleid. Bij het opstellen van het accommodatiebeleid is gebleken dat de noodzakelijke financiële middelen van de onderhoudsbegroting 2022 efficiënt en effectief worden ingezet. Om die reden is de structurele besparing niet reëel.	SP	ROV
30	8. sport	xt-52	Wat is er concreet gedaan aan verwezenlijking van het accomodatiebleid tot nu toe?	In het accommodatiebeleid staat vermeld dat ieder jaar een wijk onder de loep wordt genomen dit jaar (2022) is dat de wijk West. Voor West zijn in uitvoering: Haalbaarheidsonderzoek nieuwbouw VV De Leeuw, onderzoek naar eventuele vervangende huisvesting schutterij St. Gregorius, haalbaarheidsstudie tennisvereniging ATIVU, haalbaarheidsstudie Tafeltennisvereniging Brunssum (gymzaal Planeetstraat). Daarnaast zijn de volgende projecten opgestart: haalbaarheidsstudie zwembad De Bronspot, haalbaarheidsstudie tennisvereniging LTCB.	PAK	ROV

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
30	XT-52	521004	Geen mogelijkheden gevonden voor structureel besparingen van 100.000 Euro. Graag uitleg hierover.	In de begroting 2020 was een bezuinging opgenomen van structureel € 100.000,- vanuit de gedachte dat door het multifunctioneel maken en/of deels afstoten van verenigingsgebouwen en sportaccommodaties, de kosten zouden afnemen. Vervolgens is het accommodatiebeleid opgesteld en vastgesteld (raad 26 januari 2022). Bij het opstellen van het accommodatiebeleid is gebleken dat de noodzakelijke financiële middelen van de onderhoudsbegroting 2022 efficiënt en effectief worden ingezet. Om die reden is de structurele besparing niet reëel. Gelet op de actualiteit, is het college zich bewust van de urgentie om incidentele en/of structurele besparingsmogelijkheden nogmaals kritisch te bekijken. Dit betekent dat, mochten zich de komende jaren incidentele of structurele besparingsmogelijkheden voordoen, bij de verdere uitwerking en uitvoering van het accommodatiebeleid, wij die aan uw raad zullen voorleggen.	Lijst Brunssum Lokaal	ROV
30		sport accom.	Wat wordt er precies bedoeld met dat er geen mogelijkheden zijn gevonden? Taaltechnisch begrijpen we deze zin niet.	In de begroting 2020 was een bezuinging opgenomen van structureel € 100.000,- vanuit de gedachte dat door het multifunctioneel maken en/of deels afstoten van verenigingsgebouwen en sportaccommodaties, de kosten zouden afnemen. Vervolgens is het accommodatiebeleid opgesteld en vastgesteld (raad 26 januari 2022). Bij het opstellen van het accommodatiebeleid is gebleken dat de noodzakelijke financiële middelen van de onderhoudsbegroting 2022 efficiënt en effectief worden ingezet. Om die reden is de structurele besparing niet reëel. Gelet op de actualiteit, is het college zich bewust van de urgentie om incidentele en/of structurele besparingsmogelijkheden nogmaals kritisch te bekijken. Dit betekent dat, mochten zich de komende jaren incidentele of structurele besparingsmogelijkheden voordoen, bij de verdere uitwerking en uitvoering van het accommodatiebeleid, wij die aan uw raad zullen voorleggen.	Lijst Borger	ROV
31	8	521004	Wat is het doel van het haalbaarheidsonderzoek ATIVU en LCTB?	Doel van de haalbaarheidsstudie is te bezien of beide verenigingen op eigen kracht verder kunnen, verplaatsen naar een andere locatie in de wijk of in de toekomst kunnen fuseren. Alle opties staan nog open.	PvdA	ROV
31	8. sport	xt-53	op pagina 31 en 32 zien we 2 verschillende bedragen opgenomen voor invulling programma OLT. Wat is nu de realiteit? En kunnen wij een overzicht krijgen waar de kosten in ge"nvesteerd zijn?	Het theater is enorm gegroeid, hetgeen meer opgaven met zich mee brengt, zowel artistiek als zakelijk. In 2022 is 12.500,00 extra opgenomen voor het podiumprogramma. Voor 2022 is daarnaast voor de professionalisering van de bedrijfsvoering€ 15.000,- opgenomen. Verder wordt er € 20.000,- structureel opgenomen voor de kwaliteitsverhoging van de programmering.	PAK	MO
31	8. sport	xt-53	graag meer uitleg over juridische en praktische problemen inzake revolverend fonds Brikke Oave en OLT?	De middelen in het revolverend fonds moeten worden verstrekt onder niet-marktconforme voorwaarden. Deze nieuwe regeling wordt daarom meegenomen in de herijking van de subsidieverordening, De subsidieverordening kan dan de wettelijke grondslag vormen. Dan krijgt het fonds meer de eigenschap van een subsidieregeling.	PAK	MO
32	8. sport	xt-53	de Voorjaarsbrief wordt genoemd. Die is niet besproken in de raad. Dus besluitvorming vindt pas plaats binnen de begroting. Of ziet u dit anders?	De voorjaarsbrief is destijds wel besproken. Voorjaarsbrief 2021 is vorig jaar in de Raad geweest en geaccordeerd. Het besluit is dus toen genomen.	PAK	MO
33	8	XT-53	Ik neem aan dat de vertraagde uitrol van de cultuurprojecten en de achterstanden in het aanbod een gevolg zijn van Corona en derhalve onvoorzien?	Voor de podiumprodukties geldt inderdaad dat de achterstanden onvoorzien zijn opgelopen ten gevolge van de coronacrisis waardoor mensen niet samen konden komen. Voor de beeldende kunst ligt dat anders. Daar is door de loop der jaren heen nu sprake van achterstallig onderhoud.	SP	MO
33	8	XT-57	Dat realisatie van de Akkerbrug dit jaar niet zou plaatsvinden was voorzien?	Er lopen gesprekken met de Provincie inzake het beschadigde talud. Daarnaast gaan er ambtelijke en bestuurlijke overleggen plaatsvinden met de Provincie en de gemeente Beekdaelen. Zoals in het coaltieakkoord vermeld komt het college voor eind 2023 met een plan voor de Akkerbrug.	SP	ROV
33	8	XT-57	Hoe kan een indexatie een kostendaling teweegbrengen bij de Leisure Lane? Een onverwachte meevaller?	De aanname dat indexatie een kostendaling teweeg brengt is incorrect. Op dit product staan 2 budgetten gesommeerd. Omdat het budget van de brug over de Akkerweg (€400.000) wordt overgeheveld naar 2023 treedt er een verlaging op van - €400.000 + € 39.778= - € 360.000.	SP	ROV

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
33	8 sport	xt-57	Klopt het dat u de kosten Leisurelane afraamd van de reservering 4 ton realisering Akkerwegbrug? Zo ja, waarom doet u dit?	Nee dat klopt niet.Zowel de leisurelane als de Akkerwegbrug staan in de begroting op hetzelfde product. In de 2e berap worden mutaties op productniveau weergegeven. Daarom lijkt het misschien zo dat uitgewisseld wordt maar dat is dus niet het geval.	PAK	ROV
33		groen en recr.	Vwb de plantsoenen is er een prijsstijging van 12,5% aan wat voor producten moeten we dan denken?	De 12,5% is gebaseerd op de door CBS opgestelde prijsindex voor het deelgebied grond, weg- en waterbouw. Deze geeft inzicht in de prijsindex van de kosten loon, materiaal en materieel. De toename van 12,5 % betreft de prijsindexatie over de periode januari 2022 tot april 2022.	Lijst Borger	OPBRMT
33		groen en recr.	De 26.000 is wel een behoorlijke stijging kunt u ons concrete voorbeelden noemen waarom die prijsstiging zo behoorlijk is.	Deze 26.000 is gebaseerd op de door CBS opgestelde prijsindex voor het deelgebied grond, weg- en waterbouw. Deze geeft inzicht in de prijsindex van de kosten loon, materiaal en materieel. De toename van 12,5 % betreft de prijsindexatie over de periode januari 2022 tot april 2022.	Lijst Borger	OPBRMT
35			Klimaatbeleid, wat gaat de gemeente doen voor het geld dat dit jaar al ingezet wordt (waar is dat te vinden)? Het restant budget voor later bestemd maar besteding vindt plaats om basis van informatie die in dit jaar verzameld wordt.	Middelen uit het klimaatakkoord zijn bedoeld om uitvoering te geven aan de opgenomen taken. Het ROB heeft onderzoek gedaan naar de uitvoeringskosten tav de benodigde capaciteit voor het klimaatakkoord. Dit heeft betrekking op de bebouwde omgeving, mobiliteit, elektriciteit, processen, onderzoeken en communicatie. Tot op heden is geen duidelijkheid gegeven over de hoeveelheid middelen die gemeentes per jaar krijgen hiervoor. In de laatste meicirculaire is een eerste bedrag ontvangen. Zicht op structurele middelen is er nog niet maar wordt wel verwacht tegen het einde van dit jaar. Daarnaast zijn er ook nieuwe Rijkprogramma's waardoor de gemeente extra taakstellingen heeft gekregen voor bijv. het aanpak van gemeentelijk vastgoed. Er is al een RES waaraan gewerkt word. Ook worden er stappen gezet voor de Transitievisie Warmte 2.0. Uitvoering daar aan geven vraagt capaciteit. Dit gelt ook voor bijv. laadpalenbeleid, verduurzamen gemeentelijk vastgoed enz. De middelen die in 2022 ingezet worden, worden ingezet voor de RES, klimaatadapatie en circulaire economie. Ook is een deel van de middelen gebudgetteerd voor een PvA voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed en het inbedden van duurzaamheid bij de afdeling Openbare Ruimte. Het budget dat is overgeheveld naar 2023 zal worden benut voor verdere uitwerking van deze plannen.	PvdA	ROV
38		xt32	In de RIB staat bij verduurzamen dat kopers een optie hebben voor zonnepanelen en/of warmte pompen wil je verduurzamen zal je concequent moeten zijn en deze opties omzetten tot verplichting.	In dit project kunnen wij de verplichting tot het installeren van zonnepanelen en/of warmtepompen vanuit onze publiekrechtelijke bevoegdheden niet opleggen aan de projectontwikkelaar. De projectontwikkelaar realiseert een casco-gebouw waarbij de bedrijfsunits worden doorverkocht aan derden. De ingediende aanvraag voor omgevingsvergunning is door de vakafdeling getoetst aan de BENG-norm uit het Bouwbesluit en voldoet aan deze norm. De optie tot het installeren van zonnepanelen en/of warmtepomp is aan de toekomstige kopers aangeboden door de projectontwikkelaar en is daarmee privaatrechtelijk van aard. Het besluit tot (toekomstige) installatie van zonnepanelen en/of warmtepomp ligt bij de toekomstige eigenaren van de bedrijfsunits. Constructief gezien zijn de daken voorbereid voor toekomstige zonnepanelen. In de meeste gevallen is er sprake van ‘lichte bedrijfsactiviteiten’ zoals opslag en/of werkplaats waarbij het energieverbruik beperkt is (max. 3 x 50 Ampere). De keuze om te investeren in zonnepanelen en/of warmtepomp hangt naast het verwachte energieverbruik af van factoren als de ontwikkeling van de energietarieven, goedkeuring van de netbeheerder, de afbouw van de salderingsregeling en de criteria in fiscale regelingen.	Lijst Borger	ROV
39	10	XT-34	Ontvangt de raad een evaluatie over de gehouden voorjaarskermis?	Ja. In september wordt ambtelijk met de evaluatie begonnen.	VVD	ROV
40	11	xt-81	Hoe kan het dat in de begroting 2022 geen bedrag is opgenomen voor het schrijven van bestemmingsplannen terwijl dit al jaren door externen wordt uitgevoerd?	Zoals in de 2e berap al wordt toegelicht is dit abusievelijk over het hoofd gezien bij het opstellen van de begroting 2023 e.v.	PvdA	ROV

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
40	11	XT-81	Als het schrijven van bestemmingsplannen standaard uitbesteed wordt, hoe kan het budget daarvoor abusievelijk niet opgenomen zijn in de begroting?	Zoals in de 2e berap al wordt toegelicht is dit abusievelijk over het hoofd gezien bij het opstellen van de begroting 2023 e.v.	SP	ROV
42	12	XT-010	Wat is de stand van zaken met betrekking tot de overdracht N276 vanut de provincie naar de gemeente Brunssum?	De acte van levering is op 27 juni van dit jaar gepasseerd. Hiermee is de N276 formeel overgedragen naar de gemeente brunssum	VVD	OPBRMT
42	12	XT-010	Wanneer in de herinrichting van de N276 na overdracht aan de gemeente gepland?	De voorbereidingen voor de herinrichting zijn lopende. Herinrichting van de N276 staat gepland in 2023.	VVD	OPBRMT
44	12. algemene dekking	xt-04	Voorheen raamden we toch voor elk jaar een budget voor het actualiseren van bestemminsplannen. Zijn we dat nu dan voor de eerste keer vergeten???	Zoals in de 2e berap al wordt toegelicht is dit abusievelijk over het hoofd gezien bij het opstellen van de begroting 2023 e.v.	PAK	ROV
46	12	40000	Lezen wij het goed dat er uitgegaan wordt van een ziekteverzuim van 550.000 dit jaar? Wat was dit voorgaande jaren?	In de begroting is €250.000 opgenomen voor (vervanging) ziekteverzuim. Vervolgens is in de 2e Brap nog €100.000 gevraagd. In totaal dus €350.000. Er is pas vanaf 2022 een pot voor vervanging langdurig ziekteverzuim in de begroting opgenomen. Voorafgaande jaren hadden we deze niet. Omdat het ziekteverzuim de laatste jaren is gestegen is deze pot in het leven geroepen om vervanging voor langdurig ziekteverzuim te kunnen opvangen. Ziekteverzuimpercentages, in 2020:8,07%, in 2021: 6,81%, Q2 2022: 5,58%.	PvdA	BZ
46	12	XT-04	Waarom is er een verhoogde bijdrage aan het Fonds GGU? Is dit onvoorzien en was het niet te vermijden of uit te stellen geweest?	De verhoogde bijdrage heeft te maken met: a. de jaarlijkse indexatie op basis van de CPB indexcijfers conform besluitvorming in 2020; b. de toevoeging van nieuwe structurele diensten op gebied van: 1. Digitale Veiligheid: ENSIA en versterking informatiebeveiligingsdienst IBD 2. Digitale transitie Common Ground; regie op beheer API's ; 3. Contractbeheer specialistische zorg 4. WOZ-Datacenter De Algemene ledenvergadering van de VNG heeft op 29 juni 2022 in haar vergadering het voorstel voor de verhoging (totale GGU begroting 2023 en financiële bijdrage Fonds GGU) met 99,41% aangenomen. Zowel de indexering als de nieuwe structurele diensten waren niet te vermijden of uit te stellen. Het betreft diensten die juist ontwikkeld zijn binnen reeds bestaande gebieden, zodat voldaan kan worden aan wettelijke verplichtingen c.q. kwaliteitsnormen. De kosten zijn door de VNG bij de GGU-begroting 2023 doorberekend in de financiële bijdrage Fonds GGU en waren voor de individuele gemeenten eerst na de ALV van 29 juni 2022 (en daarmee de vaststelling van begroting en financiële bijdrage) duidelijk en daardoor financieel onvoorzien. De financiële bijdrage wordt in 2022 betaalbaar gesteld voor 2023.	SP	BZ
46	12. algemene dekking	xt-04	graag uitleg over het IKB gedeelte bij de CAO. Wat houdt dit in?	Het IKB (Individueel Keuze Budget) is een onderdeel van het salaris van onze medewerkers. Het IKB is opgebouwd uit: 8% vakantiegeld, 6,75% eindejaarsuikering, 1,5% levensloopuitkering, 0,8% bovenwettelijk verlof dat in geld is uitgedrukt. Medewerkers kunnen dit maandelijks vrij besteden. Medewerkers die verlof hebben verkocht na 1-1-2020, hebben te weinig IKB uitbetaald gekregen (het personeelsinformatiesysteem heeft met een foutief uurtarief gerekend vanaf invoering WNRA 1-1-2020). Deze omissie is hersteld en hier zijn kosten mee gemoeid.	PAK	BZ
46	12/	XT-04	040000; hie is de aanvullende 145 k opgebouwd; welk deel is correctie IKB van de nieuwe Cao en welk deel is ziekteverzuim?	Op pagina 46 staat erbij dat €46.000 is vanwege IKB (herstellen van omissie i.v.m. kopen en verkopen verlof), het resterende is voor ziekteverzuim (€100.000) i.v.m. ziektevervanging (zieke medewerker valt langdurig uit, werk moet opgevangen worden d.m.v. inhuur derden en kost ongeveer 1,5x zoveel als een reguliere medewerker)	VVD	BZ
48	12	42000	Inschakeling van een beveiligingsfunctionaris, werd dat voorheen niet gedaan door een Boa? En zo ja, waarom is dit nu veranderd?	Klopt, in het verleden werd door BOA's toezicht gehouden. Doordat er echter steeds minder zichtbaar blauw op straat aanwezig is, heeft de Raad de wens uitgesproken om extra BOA's in te zitten. Omdat object en personeelsbeveiliging geen kerntaak is voor onze BOA's, is sinds de Covid-19 pandemie gekozen voor het inzetten van een externe beveiligingsfunctionaris in relatie tot ons personeel, tijdens de avond openstelling van de Gemeentewinkel.	PvdA	PBDNST

Paginanr.	Programma / paragraaf	Taakveld (nummering)	Vraagstelling	Beantwoording	Fractie	Afdeling
48	12	XT-04	Om wat voor juridische procedures gaat het waarvoor meer geld nodig is voor rechtsbescherming?	Het budget Rechtsbescherming, kostensoort Honoraria, is onder meer bedoeld voor het voeren van (gerechtelijke) procedures, het inwinnen van adviezen (juridisch of anderszins) in complexe zaken alsmede t.b.v. de veroordeling in de vergoeding van proceskosten. Dit zijn uitgaven die vaak moeilijk voorshands te plannen zijn. In 2022 zijn er een aantal specifieke kwesties geweest, die ertoe geleid hebben dat we incidenteel flinke kosten hebben moeten maken. Denk hierbij aan diverse integriteitskwesties, waarvoor externe (onderzoeks)bureaus zijn ingeschakeld. Verder werden we in 2022 geconfronteerd met een aansprakelijkstelling van een oud-werknemer en is er nog een personele kwestie geweest, waarvoor extern advies is ingewonnen en waarbij een regeling is getroffen. Ook zijn we in 2022 in een aantal (gerechtelijke) procedures in het ongelijk gesteld, waarbij we zijn veroordeeld tot een vergoeding van de kosten van de in het gelijk gestelde partij.	SP	BZ
51	12. algemene dekking	xt-07	De raad wordt gevraagd in te stemmen met een verhoging van het vervangingskrediet wegen? Dat is het enige beslispunt, terwijl toch meer budgetten met 12,5 % wordt verhoogd. Wat is het verschil? Moeten we daar niet één beslispunt van maken???	Voor het vervangingskrediet is een apart beslispunt gemaakt aangezien dit bedrag (€ 195.000,-) binnen de 2e BeRap 2022 niet terugkomt op een Taakveld. Alleen de kapitaallasten die betrekking hebben op dit krediet worden opgenomen op het taakveld XT-21. Voor de Raad is de vaststelling van de 2e BeRap 2022 inzake de voorgestelde wijzigingen op de diverse taakvelden een beslispunt als ook de vaststelling van de verhoging van het vervangingskrediet.	PAK	F&C
5 t/m 50	Onderdeel B		De kolom beslispunt is maar voor 1 item ingevuld, pagina 27, structurele verhoging vervangingskrediet MOP-OR. Betekent dit dat er over alle aanpassingen, wijzigingen, overhevelingen etc. van de andere onderdelen geen beslissing/akkoord van de raad nodig is? Of komen die beslispunten op een andere keer naar de raad?	Voor het vervangingskrediet is een apart beslispunt gemaakt aangezien dit bedrag (€ 195.000,-) binnen de 2e BeRap 2022 niet terugkomt op een Taakveld. Alleen de kapitaallasten die betrekking hebben op dit krediet worden opgenomen op het taakveld XT-21. Voor de Raad is de vaststelling van de 2e BeRap 2022 inzake de voorgestelde wijzigingen op de diverse taakvelden een beslispunt als ook de vaststelling van de verhoging van het vervangingskrediet.	Lijst Borger	F&C
Algemeen			Voor diverse onderdelen wordt budget van 2021, dat was doorgeschoven naar 2022 nu weer overgeheveld naar 2023. Betekent dit dat de uitvoering van betreffende projecten dan ook dit jaar niet meer gestart wordt?	In iedere geval betekent dit dat de kosten niet dit jaar gemaakt worden. Aan veel zaken wordt ambtelijk wel al gewerkt (voorbereidingshandelingen).	Lijst Borger	ROV
Algemeen			Bij diverse onderdelen staat vermeld dat iets “in concept klaar is” of “is vertraagd, komt later naar de raad”. Waarom staan hier geen datums of tijdspad bij wanneer we dit in de raad kunnen verwachten?	Daar waar in Berap staat vermeld 'in concept klaar'of 'is vertraagd' staat, zijn enkele reeds in de Berap uitgelegd en enkele onderdelen worden nu in de beantwoording van deze vragen t.a.v. de 2e Berap toegelicht.	Lijst Borger	MO

VERZONDEN 26 JULI 2022

gemeente Brunssum

Gemeenteraad Brunssum
t.a.v. de leden van de raad
Postbus 250
6440 AG Brunssum

Datum 19 juli 2022

Ons kenmerk 202220599/202220600

Onderwerp Voorjaarsbrief 2022

Geachte leden van de raad,

Met deze voorjaarsbrief willen we u nader informeren over de uitkomst van de meicirculaire 2022 voor gemeente Brunssum en geeft doorkijk naar de volgende jaren. Daarnaast wordt kort ingegaan hoe wordt omgegaan met ambities uit het nieuwe coalitie akkoord.

Op korte termijn zullen een aantal keuzes en uitgangspunten geformuleerd dienen te worden met betrekking tot de uitvoering van het gemeentelijke beleid op basis van het nieuwe coalitieakkoord. Dit zal vervolgens tot uitdrukking worden gebracht in de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 – 2026.

Gebruikelijk is dat wij in het voorjaar u een aantal keuzes voorleggen en daar met u het debat over voeren die als input dienen voor de op te stellen begroting. Gelet op het korte tijdsbestek tussen de start van het nieuwe gemeentebestuur en het opstellen van de begroting is dat dat dit jaar helaas niet mogelijk. Verderop in deze brief proberen wij u toch al een doorkijk te geven richting de begroting 2023 zoals wij die nu al zien.

1. Actuele financiële situatie en begroting 2023-2026 incl. meicirculaire

Actuele financiële situatie

Op basis van de actuele begroting (dus inclusief de 1e bestuursrapportage 2022) hebben wij de volgende beginstanden:

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

Tabel 1. Beginstanden meerjarenbegroting 2023	-/- is voordeel			
	2023	2024	2025	2026
Beginstand na vaststelling 1e bestuursrapportage 2022	€ -2.201.621	€ -2.830.278	€ -4.245.172	€ -4.245.172

Financiële ruimte begroting 2023-2026 en meicirculaire

De meicirculaire is positief en valt voor de komende jaren gunstiger uit dan werd verwacht op basis van de maartbrief van het Rijk. Alleen in 2026 is er sprake van een minder hoge toename van de uitkering uit het Gemeentefonds, landelijk beter bekend als 'het ravijnjaar'.

De toename van het accres in deze circulaire komt bovenop de effecten in de maartbrief. In de meicirculaire is de Voorjaarsnota van het kabinet verwerkt, waarin sprake is van een stijging van de uitgaven voor met name defensie, opvang vluchtelingen en de koppeling AOW aan verhoging wettelijk minimumloon. Tevens is sprake van een hogere loon- en prijsontwikkeling. Het Rijk bevriest de uitgavenvolumes (het volumedeel van het accres) eind 2025, waardoor er voor 2026 geen sprake meer is van extra groei. Tevens wordt vastgehouden aan de zogenoemde opschalingskorting. Hierdoor kenmerkt 2026 zich als het zogenaamde 'ravijnjaar'. Dit werkt met name tot 2025 positief door in het accres (trap-op-trap-af systematiek). Voor al deze uitgaven geldt dat dit ramingen betreft. Op het moment dat de daadwerkelijke uitgaven lager blijken te zijn of tussentijdse bezuinigingsrondes worden ingezet vanuit het Rijk, zal dit ook leiden tot een lager accres.

De meicirculaire levert de volgende financiële ruimte op:

Tabel 2. Financiële ruimte begroting 2023-2026 (- is voordeel)	-/- is voordeel			
	2023	2024	2025	2026
Beginstand na vaststelling 1e bestuursrapportage 2022	**€ -2.201.621**	**€ -2.830.278**	**€ -4.245.172**	**€ -4.245.172**
Uitgaven conform begrotingsbeeld (zie Tabel 3.)	€ 4.256.455	€ 4.283.270	€ 4.331.783	€ 4.267.113
Meicirculaire	€ -4.762.000	€ -6.186.316	€ -7.446.134	€ -4.276.134
Nieuwe financiële ruimte begroting	**€ -2.707.166**	**€ -4.733.324**	**€ -7.359.523**	**€ -4.254.193**

Opgemerkt wordt dat dit beeld nog zal wijzigen straks in de begroting 2023 e.v. die in november in de raad behandeld wordt. Vooral omdat van een aantal in deze voorjaarsbrief genoemde ontwikkelingen de financiële gevolgen op dit moment nog niet bekend zijn.

gemeente Brunssum

Aanpassing budgetten begroting conform begrotingsbeeld

Het begrotingsbeeld verschaft een overzicht van bijstellingen die bij het opstellen van de begroting 2023 worden doorgevoerd op basis van realistische informatie dan wel besluitvorming. Vervolgens worden deze per onderdeel op numerieke volgorde toegelicht.

Tabel 3. Begrotingsbeeld	2023	2024	2025	2026
1. Verbonden partijen (gemeenschappelijke regeling)	€ 488.181	€ 491.241	€ 531.010	€ 579.523
2. Jeugd	€ 1.725.000	€ 1.725.000	€ 1.725.000	€ 1.725.000
3. BUIG	€ 538.000	€ 549.000	€ 560.000	€ 571.000
4. WSW	€ 383.638	€ 369.032	€ 353.126	€ 332.575
5. Begeleide Participatie	€ -27.804	€ 30.034	€ 30.135	€ 30.378
6. Corrigeren onttrekking voorziening rioolcompartiment investeringen	€ 151.894	€ 151.894	€ 151.894	€ 151.894
7. Terugdraaien generieke taakstelling inkoop	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
8.Kapitaallasten periode 2023-2026	€ 179.584	€ 188.861	€ 225.480	€ 151.836
9. Bijstellingen ICT	€ 87.497	€ 87.497	€ 87.497	€ 87.497
10. Bestemmingsplan schutterspark	€ 85.000	€ 0	€ 0	€ 0
11. Extra capaciteit BOA's	€ 33.489	€ 33.489	€ 33.489	€ 33.489
12. Stelpost voor opvangen grote prijsstijgingen	€ 372.000	€ 372.000	€ 372.000	€ 372.000
13. Overigen	€ 39.976	€ 85.222	€ 62.152	€ 31.921
Saldo Begrotingsbeeld	**€ 4.256.455**	**€ 4.283.270**	**€ 4.331.783**	**€ 4.267.113**

1. **Verbonden Partijen**

In onze begroting worden de bijdragen aan verbonden partijen aangepast op basis van de ingediende goedgekeurde en vastgestelde begroting van de betreffende Verbonden Partij (GR). ISD-BOL en Sociale Werkvoorziening WOZL zijn reeds conform hun ingediende begroting verwerkt met onze 1e Bestuursrapportage 2022.
Onderstaand tonen wij de specificatie van de aanpassing zoals opgenomen in Tabel 3.

Verbonden Partijen (per gemeenschappelijke regeling)	2023	2024	2025	2026
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	€ 85.292	€ 34.000	€ 33.000	€ 35.000
Stadsregio Parkstad Limburg (SPL)	€ 28.573	€ 8.573	€ 9.573	€ 15.573
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 1.172	€ 40.508	€ 40.207	€ 79.486
Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	€ 38.310	€ 38.310	€ 38.310	€ 38.310
Parkstad-IT	€ 99.507	€ 99.507	€ 99.507	€ 99.507
GGD	€ 121.026	€ 124.815	€ 128.604	€ 132.393
Omnibuzz	€ 28.699	€ 43.926	€ 62.457	€ 59.902
Kredietbank Limburg KBL	€ 85.602	€ 101.602	€ 119.352	€ 119.352
	€ 488.181	**€ 491.241**	**€ 531.010**	**€ 579.523**

2. **Jeugd**

De geraamde kosten welke hier zijn opgenomen zien met name toe op de volgende onderdelen:

Ambulante Jeugdzorg (€700.000)

Dit betreft een raming o.b.v. uitgaven 2021 en de ontwikkelingen tot op heden. De achterstand uit 2021 is in 2022 ver ingelopen. Het financiële effect van 2021 zit dus in 2022. De doorrekening werkelijke kosten 2022 laten een forse stijging zien.

Specialistische Jeugdzorg (€900.000)

Op basis van de uitgaven 2021, de prognose van Centrumgemeente Maastricht en de indexering van 3% wordt het budget voor specialistische Jeugdzorg bijgeraamd.

Overige Jeugdzorg (€125.000)

Dit betreft met name een bijraming, o.b.v. de betaalde voorschotten in 2022.

3. **BUIG**

Gemeente Brunssum heeft vanuit het Rijk een voorlopige beschikking BUIG gelden ontvangen. Dit betreft een meerjarige beschikking. In de begroting 2022 was meerjarig een hoger bedrag aan inkomsten geraamd. Doordat de voorlopige beschikking lager uitvalt dan begroot, dienen wij de geraamde inkomsten nu te verlagen.

De beschikking vanuit het Rijk valt lager uit wegens landelijke aanpassing van het macro-budget BUIG.

4. **WSW**

Gemeente Brunssum ontvangt via de algemene uitkering (meicirculaire) een hogere bijdrage inzake de WSW, deze wordt één-op-één doorbetaald aan de WOZL. Deze uitgaven zijn zichtbaar in tabel 3. De hogere inkomsten maken onderdeel uit van de hogere algemene uitkering, welke is opgenomen in tabel 2.

De bijdrage aan WOZL stijgt voornamelijk als gevolg van prijs- en hoeveelheidseffecten per arbeidsjaar.

5. **Begeleide Participatie**

De post re-integratiekosten (het W-deel) wordt budget-neutraal verlaagd/verhoogd conform de bijstelling in de meicirculaire 2022.

6. **Corrigeren onttrekking voorziening rioolcompartiment investeringen**

In 2021 is het MOP-OR 2022-2025 vastgesteld in de raad. Hierbij werd ervan uit gegaan dat door aanbestedingsvoordelen een stijging van de rioolheffing niet noodzakelijk zou zijn. Daarom werd het investeringsbudget voor de vervanging van rioleringen met een bedrag van € 151.894,- verlaagd. Als gevolg van de enorme prijsstijgingen van dit moment, waarvan ook nog geen einde inzicht is, dient deze verlaging van het investeringsbudget te worden teruggedraaid. Bij de evaluatie van het MOP-OR 2022-2025 zal worden beoordeeld of het huidige investeringsbudget wel toereikend is. Tevens zal dan hierbij bekeken moeten worden of het huidige rioolheffingstarief verhoogd moet worden.

7. **Terugdraaien generieke taakstelling inkoop**

Bij het opstellen van de begroting 2021 werd ervan uitgegaan dat door het aanstellen van een inkoopregisseur er zich inkoop- en aanbestedingsvoordelen zouden voordoen. Hierbij werd een financiële maar ook procesmatige taakstelling geformuleerd, e.e.a. moest namelijk ook leiden tot verbeteringen in het inkoop- en aanbestedingsproces.

In 2022 is gemeente Brunssum lid geworden van Inkoopcentrum Zuid en via dit bureau wordt ook de inkoopregisseur ingehuurd. Op dit moment worden verbeteringen doorgevoerd in het inkoop- en aanbestedingsproces, maar de financiële taakstelling op inkoop blijkt niet haalbaar door de enorme prijsstijgingen van het moment.

8. **Kapitaallasten periode 2023-2026**

Kapitaallasten betreffen de rente en afschrijvingen op activa. De vrijval van kapitaallasten inzake "oude" investeringen dekken niet volledig de nieuwe kapitaallasten van geplande vervangingsinvesteringen in 2023-2026. Dit veroorzaakt de stijging in de kapitaallasten.

Het betreft hier kapitaallasten m.b.t. vervangingsinvesteringen van € 2,3mln in 2023, € 2,8mln in 2024, € 2,3mln in 2025 en € 2,5mln in 2026. In deze jaarlijkse vervangingsinvesteringen zit structureel een bedrag van € 1,6mln inzake de vervanging en reconstructie van wegen.

De grootste bijraming in kapitaallasten wordt echter verklaard doordat er structureel een correctie dient plaats te vinden inzake geraamde inkomsten in de meerjarenraming van 2022-2025 ad € 115.000,-. Bij de verdeling van de kapitaallasten naar producten zijn deze abusievelijk dubbel geraamd.

9. **Bijstellingen ICT**

Betreffen diverse bijstelling in de ICT. Deze uitgaven houden met name verband met een systeem voor nieuw integriteitsbeleid, aansluiting op het landelijke platform in het kader van de Wet open overheid (Woo) en onderhoud van nieuw E-diensten.

10. **Bestemmingsplan Schutterspark**

Op basis van de vastgestelde visies en haar onderleggers overgaan tot het opstellen van een nieuw bestemmingsplan (omgevingsplan) voor het gebied Schutterspark. Financieel was er in de begroting geen rekening gehouden met de kosten die gemoeid gaan met het actualiseren hiervan.

11. **Extra capaciteit BOA's**

Via het gemeentefonds zijn er structureel middelen beschikbaar gesteld voor handhaving en veiligheid in de vorm van capaciteit BOA's. Hieraan wordt inmiddels invulling gegeven.

12. **Stelpost voor het opvangen van prijsstijgingen**

Deze stelpost betreft een berekening van 3% (o.b.v. middeling consumenten prijsindex en loonvoet sector overheid) over het totaal van de "beïnvloedbare kosten".

Nadere toelichting:

Niet alle kosten zijn wellicht aan indexering onderhavig, daarnaast worden de bijdragen aan verbonden partijen (GR-en) al geactualiseerd conform de door hun aangeboden geaccordeerde begroting en zitten als zodanig in de cijfers begrotingsbeeld. Verder zijn er in de rapportages 2023 nog bijstelmomenten op basis van meer duidelijkheid. In onze begroting is daarnaast reeds een stelpost opgenomen voor cao-loonstijging.

13. **Overige**

Dit betreffen diverse kleinere posten welke hier niet nader worden toegelicht, gezien de geringe financiële omvang, zowel per onderdeel als gezamenlijk.

2. Doorkijk richting begroting 2023 en verder

Coalitieprogramma "Samen voor Brunssum"

De gemeenteraad van Brunssum heeft op 27 juni 2022 het coalitieprogramma "Samen voor Brunssum" 2022-2026 aangenomen. In het coalitieprogramma staan plannen en ambities weergegeven voor de komende raadsperiode. Gelet op de tijdsspanne tussen het aannemen van het akkoord, de start van het nieuwe gemeentebestuur en voorliggende voorjaarsbrief is het nog niet mogelijk alle plannen en ambities voor 2023 concreet financieel en beleidsmatig contant te maken. Deze concrete vertaalslag gaat daarom terug te zien zijn in de begroting 2023 en het op korte termijn uit te werken uitvoeringsprogramma zoals verwoord in het coalitieakkoord.

Een eerste doorkijk specifiek voor begrotingsjaar 2023 is niettemin gemaakt. Om de beschikbare financiële ruimte en ambities op elkaar te laten aansluiten hebben we de komende periode nodig om dit uit te werken. Uitgangspunt daarbij is en blijft dat we een structureel sluitende begroting willen presenteren. Dat betekent dat de invulling van de ambities, voortkomend uit het nog nader uit te werken coalitieakkoord en bijkomende uitvoeringsprogramma dienen te passen binnen de minimaal beschikbare financiële ruimte zoals we die meerjarig gepresenteerd hebben in tabel 2. Waarbij tevens per onderdeel en/of ambitie wordt afgewogen of dit een structureel en/of incidenteel karakter dient te hebben. Actiepunten die vanuit het coalitieprogramma niet direct in 2023 landen, krijgen een plek in het uitvoeringsprogramma en bijkomende planning.

Concreet wordt in de komende periode een nadere uitwerking gezocht op navolgende actiepunten, conform nummering uit het coalitieprogramma "Samen voor Brunssum" 2022-2026, richting de begroting 2023:

7. Pilot om de gemeentelijke dienstverlening nog meer in lijn te brengen met de vraag van de burger
12. Uitbreiden vast/mobiel cameratoezicht (onderzoek + uitvoeringsgeld)
13. Straatcoaches/jeugdboa's structureel inzetten
16. Opstellen Brunssumse inclusieagenda
17. Versterken van armoedebestrijding & tegengaan kinderarmoede
18. Integraal jeugdbeleid
19. Doorvoeren van vernieuwing binnen Sociaal Domein gericht op effectief beleid, gestroomlijnde samenwerking en budgetbewaking

gemeente Brunssum

20 t/m 23 Intensiveren van kansengelijkheid op scholen en bevorderen van een goede klimaatbeheersing en vergroening van schoolpleinen.
28. Onderzoeken van een breed integraal (digitaal) vrijwilligersplatform
30. Extra ambtelijke capaciteit voor het door ontwikkelen van het culturele klimaat van Brunssum
30. Extra middelen beschikbaar stellen voor de uitvoering van het culturele klimaat **31. Realiseren van een nieuwe carnavalsloods**
32. Vorm en inhoud geven aan de museale functie in het Schutterspark. Met als centrale thema het 'Verhaal van hoop' van de Jack Aldewereld Stichting.
33. Aanzetten actieplan verenigingen
35. Onderzoek naar invulling opwaardering Urbanpark (Kerkeveld) in samenwerking met jongeren.
38. Als gemeente Brunssum aansluiten bij Stichting Steenbreek
42. Continueren samenwerking met Stichting Streetwise
43. Pilot uitbreiden kermis
44. Opstellen van een integrale Brunssumse toeristische visie waarin recreatie, toerisme, evenementen, economie, sport en cultuur in ieder geval een plek krijgen.
46. Structurele ambtelijke capaciteit aantrekken die vanuit Brunssum duurzaam de regie kan nemen bij de herstructurering van de Oostflank om het ontwikkelpotentieel optimaal te benutten. **47. Opstellen realistisch uitvoeringsplan Akkerbrug in 2023**
54. Vergroten van de slagkracht van buurtnetwerken door het toekennen van extra budget voor het opwaarderen van de woon- en leefomgeving.

Voorgesteld wordt alle keuzes waarvan het haalbaar is deze volledig op te kunnen nemen in de begroting 2023, daarin ook als zodanig te verwerken. Voor de ambities waarvan het niet haalbaar is deze binnen het gestelde tijdsbestek volledig uitgewerkt te krijgen kan in de begroting 2023 een stelpost worden opgenomen. Dit als dekking voor de financiële consequenties van de uitgewerkte ambities. Het vastgestelde coalitieprogramma "Samen voor Brunssum" 2022-2026 zal daarbij samen met het nog op te stellen uitvoeringsprogramma 2022-2026 richtinggevend zijn. Ook voor de invulling van het meerjarenperspectief en de overige actiepunten uit het coalitieprogramma wordt zo veel als mogelijk aansluiting gezocht bij het op te stellen uitvoeringsprogramma.

gemeente Brunssum

Volledige verslaglegging van de gemaakte keuzes en de onderbouwing van de financiële feiten kunnen we dan voorleggen in de 1e bestuursrapportage 2023.

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

secretaris